انوار المجالس

پښتو

له نويو زياتونو او تخريج سره

مؤلف

حضرت صاحب المرتبت شيخ القرآن والحديث پير طريقت

رهبر شريعت الحاج خليفه صاحب دمحمد .... مد ظله العالی

خليفه مجاز

جلد اول

خپرونکی

خانقاه عاليه مجدديه عمريه

ډيره اسماعيل خان

Ketabton.com

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

📚 کفایت دینی کتب خانه 📚

په دی چینل کی دټلیګرام کتابونه نشرکیږی
دحنفی مذهب په رڼاکی
لکه تفاسیر شریف
اوفقه شریفه
اوفتاوی؟
د درجون کتابونه
اوداسی نور کتابونه لکه.
صرف اونحو
اومنطق
اوعقائد
نوهیله لرم چی دالینک دثواب په خاطر نشر کړی
https://t.me/kafayat2395

کفایت الله واٹس ایپ نمبر 03052488551

د دا کتاب pdf کول خاص د الله تعالی د رضا د پاره دی

د ټولو لوستونکو او فایده اخستونکو
د دعا په هیله

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې کتاب PDf کول خاص دالله {ج}

د رضا الپاره دي

دهر لوستونکي او فائده اخستونکي د دعا فه

هیله

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکتاب پېژندنه :

نوم : انوار المجالس .

فرمودات: شیخ القران والحدیث شمس المشائخ خلیفه صاحب الحاج دین محمد مدظله العالیه .

ټولونکی او ترتیب کونکی : مولوي سید محمد عمر فاروقي

کمپوزران : مولوي سید محمد عمر (فاروقي) او طالب العلم (سید) محمد بهار .

وړی ځله تصحیح : مولوي سید محمد عمر (فاروقي)

ځلورم ځل تصحیح : مولوی ولي محمد (تائب)

دچاپ شمېر او کال : ۲۰۰۰ ټوکه : ۱۴۳۶ ربیع الثاني - ۱۳۹۴ کال دلوه ،

خپرونکي : خانقاه عالیه مجددیه عمریه (جامعه روح المدارس روحانیه)

د اړیکو شمېرې :

افغانستان : ۰۷۷۹۵۰۳۷۰۰ ، ۰۷۷۷۵۵۹۷۹۱ ، ۰۷۷۸۲۳۱۴۹۹

دچاپ ټول حقوق له مؤلف سره خوندي دي .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

شمیره	فهرست	مخ
۱	دمؤلف دامت برکاتهم العالیه لنده پېژند نه	۱
۲	دمشانخو کرامو تقریظونه	۷
۳	دجمع کونکي او ترتیب کونکي څو خبري	۱۱
۴	دپیل خبري	۱۴
۵	(۱) مجلس / دنقشبندیې طریقه له چاڅخه پیل شوې؟	۱۵
۶	دابوبکر صدیق رضی الله عنه له نبی کریم صلی الله علیه وسلم سره اتحادي نسبت	۱۶
۷	په نورو ښښو کې یې هم له رسول الله صلی الله علیه وسلم سره ورته والی لرلو	۱۹
۸	دنبي کریم صلی الله علیه وسلم او حضرت ابوبکرصدیق رضی الله عنه رایه هم سره یو ده	۲۰
۹	په هر کار کې یې دنبي کریم صلی الله علیه وسلم اتباع کوله	۲۱
۱۰	دکورنی په افرادو کې یې هم مشابهت و	۲۲
۱۱	دلمسیانو ورته والی	۲۳

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲	له دوارو سره دالله تعالی معامله یو رنګه ...	۲۴
۱۳	له دنیا څخه دتللو پر مهال هم له خواږه پیغمبر سره ورته والی	۲۶
۱۴	نقشبدیه طریقه په عشق ، محبت او اخلاص.	۲۷
۱۵	(۲) مجلس /د اولیاء کرامو بیان	۳۴
۱٦	ولي چاته وایي ؟	۳۶
۱۷	دمحبت درجې	۳۹
۱۸	(ولي) د صوفیاء کرامو په اصطلاح کې	۴۳
۱۹	فناء القلب	۴۴
۲۰	د بقاء بالله یا فی الله مقام	۴۵
۲۱	دفنا اوبقا ترمنځ توپیر .	۵۰
۲۲	د (ولي) علامې	۵۲
۲۳	د (ولي) تعریف او ولي په غیب علم نه....	۶۲
۲۴	د ولایت اسباب چې په څه سره پیدا کېږي ؟	۶۵
۲۵	د اولیاء کرامو اقسام	۶۹

Scanned with CamScanner

(c) ...ptor.com: The Digital Library

۲٦	داولیاء کرامو پایلې ، انجام او عاقبت دقرآني ایاتو نو اونبوي احادیثو په رڼا کې	۷۲
۲۷	په قبر کې اولیاء کرامو ته زیرې	۸۴
۲۸	داولیاؤ سره تړاؤ او دمغوی زیارت کول کتور	۸۹
۲۹	د ولایت پایله او نتیجه	۹۰
۳۰	توجه په څلور قسمه ده	۹۷
۳۱	(۳) مجلس / له خپل مرشد سره مینه او...	۱۰۱
۳۲	د خپل پیر په اراده د حضرت خضر علیه السلام	۱۰۱
۳۳	چې له مرشد سره مینه او تعلق وي نو د	۱۰۵
۳۴	یوه دردوونکې واقعه	۱۰۷
۳۵	د یوې لویې هستۍ د صبر واقعه	۱۰۹
۳٦	د حضرت مجدد صاحب رحمة الله علیه لطیفه	۱۱۱
۳۷	دبازار دودې په نیکو خلکو هم اثر...	۱۱۳
۳۸	(٤) مجلس / د اولیاء الله تصرفات او...	۱۱۵
۳۹	دیوه مرشد (پیر) د تصرف واقعه	۱۲۰

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴۰	دعبدالقادر جیلاني رَحِمَهُ اللّٰهُ دتصرف واقعه	۱۲۲
۴۱	حکایت:	۱۲۳
۴۲	په اول بیعت سره د ولایت مقام ته رسیدل	۱۲۵
۴۳	یو مرید په اوله وظیفه کې کمال	۱۲۶
۴۴	دشیخ صاحب مبارک دخولې خوږې ملغلرې	۱۲۷
۴۵	دیوې سیدې کونډې سره د مرستې نه کولو	۱۲۸
۴۶	دحضرت مجدد الف ثانی.......... واقعه....	۱۳۰
۴۷	له مرګه وروسته له مریدانو سره شفقت...	۱۳۳
۴۸	(۵) مجلس / تبرُّک بآثارِ الصالحین	۱۳۵
۴۹	په کوم ځای کې چې کوم ولي وخت تېر کړې دهغه مقام ورته حاصلیږي	۱۳۵
۵۰	چې داوښ غوندې ځناور خبرې ورسره وکړې دنبي کريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ معجزه	۱۳۷
۵۱	په نباتاتوکې دحضرت نبي کريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ معجزه	۱۳۹
۵۲	حضرت نبي کريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له رحلت نه...	۱۴۵

Scanned with CamScanner

(c) ...bt...n.com: The Digital Library

۵۳	حضرت نبي كريم ﷺ له روضې	۱۴۶
۵۴	مرشدين خپل مريدان هيڅكله نه هيروي	۱۴۷
۵۵	د بني اسرائيلو د يو بدمعاش قصه	۱۴۹
۵۶	خپل مريدان خپل شيخ ته پيش كول	۱۵۲
۵۷	د حضرت نورالمشائخ (قدس الله سره) كرامت	۱۵۴
۵۸	د شيخ المشائخ عنايت الله (كستم) خليفه صاحب كرامت	۱۵۵
۵۹	(٦) مجلس / د جذب ثبوت او د صبر واقعات	۱۵۷
٦۰	د حضرت عبد الخالق غجدواني قدس سره نصيحت	۱۶۸
٦۱	صبر څه ته ويل كيږي؟	۱۷۰
٦۲	د الله تعالى لوی امتحانات په خپلو پيغمبرانو ..	۱۷۳
٦۳	تول شپه ذكر كول د كتاب د علم د.....	۱۷۵
٦۴	له نفس سره مجاهده كول خورا غوره كار د..	۱۷۷
٦۵	(۷) مجلس / وخت يو نعمت دی.....	۱۸۱

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۶۶	دحضرت ابوبکر صدیق ﷺ په لباس خدای پاک ﷺ فخر کوي	۱۸۵
۶۷	د حضرت علي ﷺ د فقر او غربت واقعه	۱۸۶
۶۹	د حضرت علي رضی الله عنه څه وايي	۱۹۰
۷۰	(۸) مجلس / د طریقت اصول او آداب	۱۹۲
۷۱	د کابل د متصرف د یو خلیفه صاحب سره	۱۹۴
۷۲	ادب	۱۹۶
۷۳	د مشائخو کرامو نه نسبونو سره احتیاط	۱۹۸
۷۴	د رسول الله ﷺ لخوا د یو سید او بزرګ ملامتي	۱۹۹
۷۵	د مشائخو غیبت د فیض د حرمان سبب ګرځي	۲۰۱
۷۶	د سوء خاتمې (بدانجام) علامه	۲۰۳
۷۷	نیك خلك په خپلو خدمتګارانو خفه کیږي	۲۰۴
۷۸	د حضراتو لخوا د یو ملا صاحب وهل	۲۰۵
۷۹	د حضراتو په راتګ د زمکې بوریدل	۲۰۶
۸۰	د اولیاء کرامو سره د ګستاخۍ انجام	۲۰۸

Scanned with CamScanner

(c... on.com: The Digital Library

۸۱	(۹) مجلس / داهل السنت والجماعت دعلماوو	۲۱۰
۸۲	د اولیاؤالله وو د قبرونو ژوند دنیاوي برزخي دی	۲۱۱
۸۳	له چا څخه چې په ژوند کې د فائدې توقع وي نو پس له مرګه هم شته !	۲۱۳
۸۴	د زیارت په وخت کې به مخ کومې خواته کول پکارده؟	۲۱۶
۸۵	وسیله	۲۱۷
۸۶	د مشائخو کرامو په رابطه ډیر لوړ لوړ....	۲۲۰
۸۷	دنیکو خلکو په یوه توجه دبدو کې....	۲۲۱
۸۸	دسراج المشائخ صاحب په توجه دیو طالب دخولې دبدبویی ورکیدل	۲۲۲
۸۹	(۱۰) مجلس / شقاوت او سعادت	۲۲۴
۹۰	نیک بختي او علامې یې	۲۲۵
۹۱	بد بختي او علامې یې	۲۲۶
۹۲	دنیکو خلکو په مجلس انسان ته دولایت مقام حاصلیږي	۲۲۸
۹۳	دنیکو خلکو په دعا یو قاتل جنت ته....	۲۳۱

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۹۴	د حضرت نجم الدین کبری یو نظر په ...	۲۳۲
۹۵	خپل کوچنیان له صدقې ورکولو سره اشنا	۲۳۸
۹٦	(۱۱) مجلس / آیا تکلیفونه او مصائب ...	۲۴۳
۹۷	دیو قدرمن پیغمبر یوسف عَلَیهِ‌السَّلَام خونده وره	۲۴۶
۹۸	روغ رمټ خلك به داخیرت په ورځ داتمنا کوي	۲۵۰
۹۹	په حضرت ابوبکر الصدیق ﷺ باندې د خدای پاک ﷺ سلام	۲۵۵
۱۰۰	۱۲ مجلس / له نیکو خلکو سره مشابهت	۲۵۶
۱۰۱	په نیت باندې د پوره عمل اجر ورکوي	۲۶۰
۱۰۲	د نېکانو سره پېژند ګلوي په آخرت کې فائده لري	۲۶۱
۱۰۳	د شجرې د لوستلو فائده	۲۶۲
۱۰۴	د یونیك شخص په واسطه شیدې اوشهد ...	۲۶۵
۱۰۵	د یو شخص اخلاص او د داتا صاحب شفقت	۲۶۷
۱۰٦	(۱۳) مجلس / د باطني مرضونو د علاج لارې	۲۷۲

Scanned with CamScanner

(c) Feltalion.com: The Digital Library

۱۰۷	دامام غزالي (قدس الله سره) لنډه پیژندنه	۲۷۳
۱۰۸	حضرت داود طائي د عیبونو دنه په کوتو...	۲۷۶
۱۰۹	حضرت عیسی علیه السلام ادب له چا زده......	۲۷۹
۱۱۰	کومه خبرچې دزړه له تل نه وي په زړونو...	۲۸۶
۱۱۱	(١٤) مجلس / دخدای پاک دیادونې دمجلس	۲۸۹
۱۱۲	د ذکر فضیلت د آیتونو په رڼا کې	۲۸۹
۱۱۳	د ذکر فضیلت دنبوي حدیثونو په رڼا...	۲۹۲
۱۱۴	د ذکر فضیلت د علماوو د اقوالو په رڼا...	۲۹۵
۱۱۵	ایا دخدای پاک یادونه په زوره او که په پټه غوره ده؟	۲۹۸
۱۱۶	۱۵ مجلس / د ((لطائف خمسه)) خایونه.....	۳۰۶
۱۱۷	د زړه صفات	۳۰۹
۱۱۸	دار ومدار دکتې په ایمان او تقوی سره دی	۳۱۵
۱۱۹	(١٦) مجلس / د ذکر په واسطه الله تعالی.	۳۱۸
۱۲۰	چې څوک دخدای تعالی تابع او ذاکر شي	۳۲۳

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲۱	رښتیا ویل د دنیا او اخرت د نجات سبب دی	۳۲۴
۱۲۲	د نېکو خلکو سره کېناستل هم توجه ده	۳۳۰
۱۲۳	(۱۷) مجلس / د نفس مراتب او د اخلاص او	۳۳۲
۱۲۴	د حضرت علي رضي الله عنه او قاضي شُریح واقعه	۳۳۵
۱۲۵	له عبدالقادر جیلاني رحمه الله سره خناور	۳۳۷
۱۲۶	څوک چي د خدای پاک تعالی تابع شي مخلوق	۳۴۲

Scanned with CamScanner

(cafetalibon.com: The Digital Library)

دمؤلف دامت برکاتهم العالیه لنډه پېژندنه

شیخ الحدیث والفقه ومرشد عالیقدر مولوی دین محمد دصوفي صاحب ګل محمد (دام حیاته) فرزندګرامي ، په قوم ځدراڼ په سنه ۱۳۴۸ هش کې دتخارولایت داشکمیش ولسوالي دچشمهٔ ماهیانو په کلي کې یې مبارکې سترګې دې فاني دنیاته راوغړولې اوپه سنه ۱۳۵۹ هش کې یې دروسي اشغال څخه وروسته له خپلې کورنۍ سره ګوانډي هیواد پاکستان ته هجرت وکړاوهلته یې سمدستي په دیني زده کړه پیل وکړ.

اودپاکستان په بېلابېلو سیمو کې لکه بلوچستان اوسرحد کې له کره جیدو اومشهوروا ستاذانو څخه زده کړې وکړې :

دمثال په توګه په بلوچستان کې له شیخ الحدیث حضرت مولانا ګل حبیب صاحب (دامت برکاتهم العالیه) خلیفه مجاز حضرت خواجه خان محمد صاحب رَحِمَهُ اللّٰهُ ،شیخ الحدیث حضرت مولاناعطامحمدصاحب رَحِمَهُ اللّٰهُ ،شیخ الحدیث حضرت مولانا نورمحمدصاحب (دامت برکاتهم العالیه)اوحضرت شیخ الحدیث مولانادادخان صاحب(دامت برکاتهم العالیه) .

اوپه سرحدکې له حضرت مولاناسیدقریش بابا رَحِمَهُ اللّٰهُ ،قاضي محمدامین صاحب (دامت برکاتهم العالیه) ،حضرت مولانا نورمحمدثاقب (دامت برکاتهم العالیه) ،حضرت

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مولانامحمدنعیم صاحب رَحِمَهُ اللّٰه چې په کونړ اخندزاده صاحب سره یې شهرت درلود علمي نورانیت ترلاسه کړی .

لویه دوره یې له جناب شیخ الحدیث الدکتورشیرعلي شاه مدني (دامت برکاتهم العالیه) سره په سنه ۱۴۱۲ هـ ق کې وکړه. اوله فراغت څخه وروسته یې په مختلفومدرسوکې دتدریس وظیفه اجراءکړې لکه: بحرالعلوم ،دارالعلوم حسینیه نورک،منبع العلوم اواوس مهال دانهم کال دی چې په جامعه روح المدارس ډیره اسماعیل خان کې دحضورپاک صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ داحادیثومبارکو په خدمت مشغول دی چې په تیرواتوکلونوکې ۷۹۸ علماوو له ده څخه دفراغت سند ترلاسه کړی دی.

اوسږکال لله الحمدبیا ۷۳ کسان ددوره حدیث شرکاء ورسره دي.

اودتصوف کارېې له لویې هستۍ (جناب انوارالمشایخ خلیفه صاحب فضل الدین (قدس الله سره) چې د ارغندی په خلیفه صاحب سره مشهورؤ، چې دکابل دقلعه جواد دحضرت ضیاء المشایخ صاحب (قدس الله سره) له طرفه خلیفه مجاز ؤ اودهغه مشاورخاص هم ؤ.) پیل کړ ترڅوکرسلطان پوري د هغه له دریابي سیني دده سیني ته داذکارو او انوارو لړیه جاري وه او استفاده یې وکړه . اوپاتې نورسبقونه یې له جناب قطب المشایخ خلیفه صاحب دین محمد(قدس الله سره) څخه چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشهور په زرمت خلیفه سره ؤ پای ته ورسول . اوجناب بدرالمشایخ (قدس الله سره)،جناب سراج المشایخ خلیفه صاحب احمدضیاء (قدس الله سره) هم ډیرې توجه ګانې ورته کړې دي. اودجناب شیخ المشایخ خلیفه صاحب عنایت الله (قدس الله سره) چې دکستهم په خلیفه صاحب سره یې شهرت درلوددهغه په منورو صحبتونوهم ډیرځله مشرف شوی.

اوپه اخیرکې دقطب المشایخ صاحب (قدس الله سره) په حکم جناب فضل المشایخ خلیفه صاحب دادمحمد (ادام الله فیوضاته علیناوعلی سائرالمسترشدین) سجاده نشین حضرات قلعه جوادکابل خلیفه مجازحضرت ضیاء المشایخ صاحب (قدس الله سره) ته ولیږل شو چې دهغه دمبارکوتوجه ګانواواستخاروڅخه وروسته ده ته په سنه ۱۴۲۰ هق کې دخلافت پګړۍ وربه سرشوه اودفراغت سندیې ترلاسه کړو.

او په ډیرکم وخت کې یې طریقې نقشبندې ته زیات خدمتونه وکړل په زرهاوو کسانو علماوو او عوامو له ده مبارک څخه لاس نیوی وکړ ، چې دجناب فضل المشایخ (ادام الله حیاته) له لورې ورته دا اذن (اجازه) هم وشو چې دکومو مریدانو وظیفې پای ته رسیدلې وي او کیفیت یې سم وي ته ورته دخلافت دستاربندي کوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دهغه له فرمودې سره موافق یې په سنه ۱۴۳۵ هق کې دري علماء کرام و ته دخلافت دستار ورپه سر کړ او چپنه یې ور واغوسته او سندونه یې ورکړل چې نومونه یې دادي:

۱- مولوی نوراحمد خلیفه صاحب. ۲- مولوی عظمت الله خلیفه صاحب. ۳- مولوي حمیدالله خلیفه صاحب.

او تیر کال سنه ۱۴۳۶ هق کې یې یوه شیخ الحدیث مولوی زین العابدین صاحب ته دخلافت خرقه او دستار ورپه سر کړ.

یادونه: قابل قدر والاحترام محترم مؤلف صاحب که څه هم زیاتره وخت مریض وي سړی دده حوصلي ته حیران شي دالله تعالی لوی فضل اوکرم دی ورباندې اوبیا په ځانګړې توګه دخدای جَلَّ جَلَالُهُ دنازولیو بنده ګانو غټې شفقت او نظر دی ورباندې.

دشیخ الحدیث خلیفه صاحب دین محمد (ادام الله فیوضاته علینا وعلی سائر المسترشدین) له پاره په خپل ژوند کې دغه لوی کرامت چې په ګوښي تن داحادیثو لویه دوره په پوره تحقیق او تدقیق سره سرته رسوي کافي دی.

دده مبارک شخصیت علمیت او په خاصه توګه دده پټ اسرار او کرامات زما ماته خوله او مات قلم ترخپلې ولکې لاندې نشي راوستلای، بیا یې هم له دومره تکلیفونو او مصروفیاتو سره قلم

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېښ نه دی پرې ایښی او تصنیف ته یې ملا تړلې ده او د تصنیف منوره او خوندوره لړۍ یې جاري ساتلې.

دمؤلف محترم تصنیفات او اثار په لاندې ډول دي:

۱- (ضیاء البخاری شرح صحیح البخاری) درې ټوکه دوه ځله چاپ شوي چې نوره تراوسه لا مکمل نه ده او کار ورباندې روان ده چې انشاءالله پوره کیږي به.

۲- شمس الوسائل شرح شمائل الترمذي یو ټوک. دوه ځله چاپ شوې.

۳- ضیاء المسلم شرح صحیح المسلم بیعه. یو ټوک. یو ځل چاپ شوی.

۴- شمس المقلدین فی التقلید. یو ټوک. درې ځله چاپ شوی.

۵- انوار المجالس درې ټوکه. درې ځله چاپ شوی. او څلورم ځل له حوالو او تخریجاتو او نوو زیاتونو سره چاپ شوی.

۶- انوار شمسیه في مقامات صوفیه. یو ټوک. دوه ځله په پښتو ژبه کې چاپ شوې. او دوه ځله په اردو ژبه چاپ شوې.

۷- ارشادات المرشد. یو ټوک. دوه ځله چاپ شوی.

اوالحمدلله دمشایخ عظامو او استاذانو دمقبولو دعاګانو په برکت ددواړو علومو یعنې ظاهر او باطن په خدمت مشغول دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای تعالی دې خپله رضا ورته نصیب کړي او ترمرګه پورې دې الله تعالی ده ته د دین دخدمت کولو توفیق په کامل اخلاص سره نصیب کړي امین.

دنوموړي کورنۍ ډیره پاکه او ددرانه عزت خاونده ده.

دنوموړي قبله ګاه صاحب ډیر دعلم او علماوو مُحب ده حتی چې دهجرت په سختو تکلیفونو او مسکنت کې تول تکلیفونه ده په ځان تېرول او مزدورۍ به یې کولې خو خپل پنځه زامن یې علم او جهاد ته وقف کړي وُ تردې چې دده مشر زوی مولوی علی محمد صاحب دلویې دوري په کال دروسي پلوه حکومت له خوا په شهادت ورسیده.

او بل زوی یې پنځه ځله تپي شو چې په آخر کې یې ښې لاس معیوب شو او بل زوی یې قاری صاحب فیض محمد دوړې دورې په کال دامریکانو په بمبار کې شهید شو او دوه نور زامن یې شیخ الحدیث خلیفه صاحب او حافظ خان محمد مولوی صاحب په تدریس مشغول دي.

الله تعالی دي والدینو ته هم په جنت الفردوس کې اعلاء مقامات نصیب کړي. آمین یارب العلمین.

Scanned with CamScanner

(c) ...ton.com: The Digital L...

دمشـائخوکـرامو تقریـظـونـه

تـقـریـظ

جامع المعقول والمنقول خلیفه صاحب مولوي عبدالرحیمؒ اخندزاده

بسم الله الرحمن الرحیم

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَ کَفٰی وَ سَلَامٌ عَلٰی عِبَادِهِ الَّذِیْنَ اصْطَفٰی هُوَالَّذِیْ بَعَثَ رَسُوْلَهٗ بِالْهُدٰی وَدِیْنِ الْحَقِّ لِیُظْهِرَهٗ عَلَی الدِّیْنِ کُلِّهٖ.

اَمَّابَعْدُ:

محترم خلیفه صاحب شیخ الحدیث والتفسیر مولوي دین محمد چې کوم کتاب د (انوار المجالس) جوړ کړی، ډېر بهترین اومفید کتاب دی. دعلماء حق له پاره یو چراغ دی. مخکې ما له محترم خلیفه صاحب سره ملاقات چېرته نه و کړی. خو تېر کال له ډېرهٔ اسماعیل خان نه تر کویټې پورې د یو سفر ملګري و. واقعاً چې دا محترم دانبیاوو علیهم السلام وارث او د دین له شعائرو څخه دی. دده خدمتونه که د تصانیفو په واسطه دي او که د

(c) ketabton.com: The Digital Library

تقریرونو او یا دمجالس ذکر په واسطه او یا هم د تدریس په واسطه مسلمانانو ته رسیدلي دي، دده د مقبولیت لویه نښه ده.

داسې طریقه چې د حضراتو کرامو او مُقتدایانو اثرات ژوندي پاتې شي دده تګلاره ده. مدرسه یې د قرآن کریم او نبوي احادیثو مرکز دی. مونږ باید په ټول توان سره دده احترام او خدمتونه وکړو. دده خدمتونه که په انټرنیټ وي او که په بله ذریعه، باید خلقو ته ورسول شي.

پدې هکله د مولوي صاحب سید محمد عمر فاروقي خدمتونه د ستائلو وړ دي. الله تعالی دې د دارینو اجر ورکړي.

آمین یا رب العلمین

(خلیفه صاحب مولوي صاحب) عبدالرحیم اخنزاده
عفی الله عنه
خانقاه عالیه مجددیه عمریه فضلیه محمدیه زرمت پکتیا
د جمادالثاني ۱۲ / ۱۴۳۲ هجري

Scanned with CamScanner

(c) ...ton.com: The Digital Library

تقريظ

شيخ التفسيروالحديث خليفه صاحب مولوي سدوزی غريقي

جانشين خانقاه عاليه مجدديه عمريه فضليه ارغندی کابل

بسم الله الرحمن الرحيم

اَلْحَمْدُ لله الَّذِىْ جَعَلَ الإِنْسَانَ مَظْهَراً لِكُلِّ الْكَمَالَاتِ وَجَعَلَ الْإِنْسَانَ خَلِيْفَةً فِى الْاَرْضِ لِتَكْمِيْلِ الْكَمَالَاتِ الْاَزَلِيَّةِ وَ اَفْضَلَ مَادَةِ التُّرَابِ مِنْ مَادَةِ النَّارِ لِاَجْلِ الْمَذْكُوْرَاتِ . لِذَا اخْتَارَ لِخَلَافَةِ الْبَشَرِ لاَ الْجِنَّ . وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى خَيْرِ خَلْقِهِ الَّذِىْ هُوَ الْمَقْصُوْدُ بِالْوُجُوْدِ ذَاتاً وَ غَيْرُهُ عَرَضاً . وَعَلٰى آلِهِ وَ اَصْحَابِهِ الَّذِيْنَ هُمْ خُلَاصَةُ اَثَرِ الْإِخْلَاصِ وَ الْحُبِّ فِى اللهِ الَّذِيْنَ لَهُمْ اَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُوْنٍ ،

اَمَّابَعْدُ:

ما بنده عاجز د شيخ القرآن والحديث خليفه صاحب دين محمد دامت برکاته د تصنيف انوار المجالس (اول مجلس) مکمل او (دويم مجلس) سرسري مطالعه کړ، ډېر خوشاله او زما د خفه زړه دردي يې دوا کړ. ځکه چې په تېرو پنځلسمه هجري پېړۍ کې شريعت، طريقت، حقيقت، مذهب ډېر يتيمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي. حتی چې مصداق د (سَيَعُودُ غَرِيباً) ګرځیدلي دي. په ننی نړۍ کې له هر طرفه په طریقت او مذهب ضربې، حملې شروع دي. نو که نن څوک د شریعت، طریقت، حقیقت، مذهب (د اهل سنتو والجماعت) واقعي سلفي څېرې په عین بڼه ساتي په کوم تغیر او تبدیل عندي او تقلیدي سره تغیر ورنه کړي نو زما په عقیده به هغه شخص مصداق د دې وي چې (فَطُوبىٰ لِلغُرَبَاءِ).

نو زما په شخصي او کم علمه عقیده پورتنی کتاب د نني زماني د سوالونو بڼه جواب دی. خداوند متعال جَلَّ جَلَالُهُ دې د خلیفه صاحب په علم او عمل کې زیادت راولي. او خداوند متعال جل جلاله دې دده د غه سیاهي په وینو د شهیدانو غالبه وګرځوي. او دده د تقریرونو راجمع کوونکی مولوي محمد عمرته دې هم پوره پوره اجرونه ورکړي.

آمین یا رب العلمین

(خلیفه صاحب مولوي) احقر العباد سدوزی غریقي
خانقاه عالیه مجددیه عمریه فضلیه ارغندی کابل
د جماد الثاني ۱۹/ ۱۴۳۲ هجري

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجمع کونکي او ترتیب کونکي څوخبرې

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ وَلَاعُدْوَانَ اِلَّا عَلَى الظّٰلِمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ وَاِمَامِ الْمُتَّقِيْنَ وَعَلٰى اٰلِهٖ وَاَصْحَابِهٖ اَجْمَعِيْنَ .

اَمَّابَعْدُ:

دالله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ بې حده زيات حمد اوثنا اداکوم چې د محترم شيخ الحديث والتفسير پير طريقت شمس المشايخ الحاج خليفه صاحب دين محمد (مدظله العالی) دتقريرونو دراټولونو خدمت يې ماته راپه برخه کړ . خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دې په خپل لوی دربار کې قبول کړي اوټولو مسلمانانو دې دهدايت سبب وګرځوي .

ددې تقريرونو (انوارالمجالس) په راجمع کولو کې تقريباً شپږ کاله تيرشول . جناب خليفه صاحب دوړې دورې نه تدريس سره سره دخپلو مريدانو دلابنه تربيه له پاره دهرې جُمعې له لمانځه وروسته دطريقت اوسلوک په اړه هراړخيزه هدايات اولارښوونې شروع کړې . نو ما په هغه وخت کې له ځان سره دا فيصله وکړه چې ترخپله وسه به دده مبارک ملفوظات په کيستو (فيتو) کې ثبتووم او کتابي شکل به ورکوم .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې مجلسونو کې د طریقې نقشبندیې په باره کې، د پیر مرید اداب، د ولي تعریف او علامې، د ولایت شرایط او د طریقت مکمل اصول بیانیدل. تر دې چې دا مجلسونه (۶۰) ته ورسېدل. خو د ډېرو مشکلاتو او موانعو سره سره د ملګرو د بار بار غوښتنې سره سره، نو ما هم د دوی د غوښتنو په اساس دې کار ته اراده وکړه. او په پوره دوه کاله د غه مجلسونو تکمیل شو او چاپ ته مو وسپارل. او د دې تقریرونو په اصلاح ځو ملګرو لکه مولوي صاحب محمد اکرم (نعماني) مولوي صاحب فضل الرحمن (فضلي) هم پوره همکارې وکړه. خدای پاک دې دا خدمت ورته قبول او د خپلې رضا سبب وګرځوي.

یادونه: کله چې موږ دا کتاب اول ځل جوړ ولو نو د پوره امکاناتو د نه شتون له امله مو نشوی کولای چې د غه کتاب ته حوالې او ښه تحقیق ورکړو، له پنځو کالو وروسته چې د غه کتاب خلکو ته ډېر محبوب شو او موږ هم په دې وتوانید و چې د غه کتاب ښه معتمد کړو، نو د آیاتو، احادیثو، فقهي مسائلو او د اولیاوو د واقعو مو تخریج (حوالې) او ښه تحقیق وکړ.

او کدیا هم چا ته په کوم ځای کې اشتباه وي موږ دې په هغه ځای باندې پوه کړي، که مخامخ راسره لیدی شي او که د تلیفون له لارې وي ځکه په هر کتاب زموږ شمیرې موجودې دي.

د یادونې وړ ده چې د دې کتاب په تخریج او تحقیق او تصحیح کې له مونږ عاجز سره ځو جیدو او کرد علماء کرامو برخه اخیستې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی ته دالله تعالی دغیب له خزانو څخه داجراو بدلې غوښتنه کوم، چې نومونه یې دادي:

۱- نائب شیخ مولوی صاحب عزیزالرحمن (حقاني).

۲- دوړي دوري شیخ، مولوی صاحب امیرمحمد.

۳- نائب مهتمم جامعه ضیاء المدارس، اکوړه خټک، مولوی صاحب ولی محمد (تائب).

دلته یوه خبره ضرور بولم چې ترخپل وس پورې مې د اصلاح پوره کوشش کړی خوبیا هم انسان عاجز دی کیدای شي املائي یا علمي غلطي پاتـه شوې وي نو دهغو نسبت بـه ما تـه کېږي جناب خلیفه صاحب تـه ونشي او کـه چاتـه کومـه غلطي پـه نظر ورشي نو هیله لرم چې ماترې خبر کړي ترڅو په اینده چاپ کې یې اصلاح وشي، ډېره منـنه به مو وي.

الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ دې دا مجالس دعـامو مسلمانانو لـه پاره خصوصاً مُریدانو او مخلصینو تـه دهدایت ذریعـه وګرځوي. اوالله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ دې لـه مونږ نـه دغه خدمت په خپل دربار کې قبول او پـه آینده کې مودې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د دین لـه خدمت څخه نه بې برخې کوي.

آمین ثم آمین پـه همدې هیله.

خاک پای بزرګان مولوي سید محمد عمر فاروقي (لوګر/خروار)

۲۴ دجمادالثاني ۱۴۳۲ هجري / ۳۰ دربیع الاول ۱۴۳۷ هجري

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپیل خبري

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَلْحَمْدُ للهِ الَّذِىْ عَلَّمَ اَوْلِيَاءَهُ طُرُقَ الْوُصُوْلِ اِلَيْهِ، وَ اَخْرَجَهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّوْرِ ثُمَّ قَرَّبَهُمْ لَدَيْهِ، وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْاَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِيْنَ وَعَلٰى آلِهٖ وَ اَصْحَابِهٖ وَ اَوْلِيَاءِ اُمَّتِهِ الَّذِيْنَ هُمْ نُجُوْمُ الْاِهْتِدَاءِ اِلَيْهِ.

اَمَّا بَعْدُ:

فَاَعُوْذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

﴿اُدْعُ اِلٰى سَبِيْلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ﴾

[سورة النحل آيت: ۱۲۵]

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

(۱) مجلس

نَحْمَدُهٗ وَنُصَلِّيْ عَلٰي رَسُوْلِهِ الْكَرِيْمِ اَمَّابَعْدُ :

د نقشبندیې طریقه له چاڅخه پیل شوې؟

دازموږ طریقه نقشبندیه چې د حضرت صدیق اکبر رضی الله عنه په واسطه باندې له نبي کریم صلی الله علیه وسلم څخه را نقل شوېده ځکه یې نسبت هم ده مبارک رضی الله عنه ته کیږي داهغه شخصیت دی چې داهل سنت والجماعت عقیده ده چې له نبي کریم صلی الله علیه وسلم څخه وروسته په ټول امت کې بهترین اوغوره مقام لري.

اجمع الصحابة واتباعهم على افضلية ابى بكر ثم عمر ثم عثمان ثم على

(یعني صحابه ؤ او تابعینو رضی الله عنهم په دې اجماع او اتفاق کړی دی چې په امت محمدي کې له ټولو نه بهتر او غوره شخصیت حضرت ابوبکر صدیق رضی الله عنه دی. له هغه نه وروسته حضرت عمر رضی الله عنه بیا حضرت عثمان رضی الله عنه او بیا حضرت علي رضی الله عنه دی)

[اصول الدين عند الامام ابى حنيفه لمحمد عبد الرحمن الخميس ۱: ۴۲]

Scanned with CamScanner

(c) ...com: The Digital Library

امام شافعي رَحِمَهُ اللهُ فرمايي: چې په دې خبره باندې اجماع ده چې له پيغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه وروسته په ټول امت کې ابوبکرصديق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ افضل او غوره دی. (کشف الباري، فضائل الصحابه ، ص: ۱۴۴)

نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چې کله دمعراج په سفرکې له سدرة المنتهى مقام ته ورسيده نوحضرت جبرائيل عَلَيْهِ السَّلَامُ په مقام کې ورځخه پاتې شو نو کله چې نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له دغه مقام ځخه لوړ ولاړی نو هلته ګوښی پاتې شو په هغه وخت کې په دۀ باندې ډېر دهيبت او ويرې حالت راغلی نو ددې له پاره چې د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له زړه ځخه هغه ډاراوهيبت ورک شي نوخدای جَلَّ جَلَالُهُ پيغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته دحضرت ابوبکرالصديق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په غږ باندې غږ وکړيعنې الله تعالى خپل غږدده دآواز په شان ورګرځولو ځکه حضرت ابوبکر الصديق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ خودحضرت محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ډېر نيږدې ملګری دی اوښه يې پېژني او دايې ورته وويل چې زه الله يم اوته مې بنده يې.

دابوبکرصديق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ له نبی کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره اتحادي نسبت

دسيدنا ابوبکر صديق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ چې له نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره کوم مقام او اتحاد ؤ چې هغه ته معيت کبرى وايي دا مقام او مرتبه دۀ مبارک ته دالله تعالى له لوري پيداشوی وه دامقام او مرتبه دمعيت دده مبارک په ژوند ، فکر ، خدايي معاملو ، اهل وعيال

(c) ketabton.com: The Digital Library

تردې چې د مرګ په حالاتو کې هم له رسول الله ﷺ سره مشابهت له ورايه معلوميده ، چې ددې دمعيت څو ځرګندو او ښکاره مثالونه په لاندې ډول دي:

۱- چې کله رسول الله ﷺ له غار حرا نه بيرته راغی نو خپلې بي بي (حضرت خديجې رضي الله عنها) تسلي ورکوي او ورته وايي : ﴿ كَلَّا وَاللّٰهِ مَا يُخْزِيكَ اللّٰهُ أَبَدًا إِنَّكَ لَتَصِلُ الرَّحِمَ وَتَحْمِلُ الْكَلَّ وَتَكْسِبُ الْمَعْدُومَ وَتَقْرِي الضَّيْفَ وَتُعِينُ عَلَىٰ نَوَائِبِ الْحَقِّ ﴾

[صحيح البخاري ج ۱: ص: ۲]

ژباړه : هيڅکله نه ، قسم په خدای که دې الله وشرموي ته خو خپلوی پالې ، ته مرسته کوې له (الضعيف المنقطع) چې په دې کې يتيم هم داخل دی او عيال او غير له دې ، له مسکينانو سره مرسته کوې دميلمنو عزت کوې په عامو حوادثو کې چې سماوي افات دي لکه باران زلزله او داسې نور په دې کې هم ته له خلکو سره مرسته کوې

او دحضرت ابوبکر صديق رضي الله عنه معامله وګورئ چې کله دی له مکې مکرمې نه حبشو ته روان شو په لارکې دکافرانو سردار (ابن رغنه) ودراوه او ورته وې ويل: إِنَّكَ لَتَصِلُ الرَّحِمَ وَتَحْمِلُ الْكَلَّ وَتَكْسِبُ الْمَعْدُومَ وَتَقْرِي الضَّيْفَ وَتُعِينُ عَلَىٰ نَوَائِبِ الْحَقِّ ﴾

چې کوم الفاظ خديجې رضي الله عنها دنبي کريم ﷺ په هکله ويلې وه هغه الفاظ يو کافر دصديق اکبر په هکله هم وويل نو معلومه شوه چې ددواړو په اخلاقو کې کامل مماثلت وو

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- الله تعالی دنبي کریم ﷺ په هکله وايي:

﴿بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٨﴾﴾ [سورة التوبة آيت ۱۲۸]

او نبي کریم ﷺ دابوبکرصدیق په هکله وايي: (ارحم امتي ابوبکر) او (ارأف امتي ابوبکر)

۳- نبی کریم ﷺ خپله باره کې فرمايي: (انا اغير ولد آدم والله اغير مني) او حضرت ابن سعد ليکلي: (کان اغير هذه الامة بعد نبيها ابوبکر)

۴- الله تعالی دنبی کریم ﷺ په باره کې وايي: ﴿وَمَا عَلَّمْنَٰهُ ٱلشِّعْرَ وَمَا يَنۢبَغِى لَهُۥٓ﴾ [سورة يس آيت ۶۹]

ابن عساکر له حضرت عایشې رضي الله عنها نه نقل کوي چې ابوبکرصدیق رضي الله عنه نه په جاهلیت کې شعرونه ويلي او نه وروسته له اسلامه

۵- دجاهليت په وخت کې شراب څښل عام ؤ نبی کریم ﷺ کله هم شراب نه دي څښلي اوپه تاريخ الخلفاء کې دي چې ابوبکر صديق رضي الله عنه کله هم شراب نه دي څکلي.

۶- دنبی کریم ﷺ په طبیعت کې داخبره پرته وه چې پاکوالی يې ډيرخوښيدلو الله تعالی په قران کريم کې فرمائي: ﴿وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ﴿٤﴾ وَٱلرُّجْزَ فَٱهْجُرْ ﴿٥﴾﴾ [سورة المدثر آيت ۵]

Scanned with CamScanner

(c) ...m: The Digital Library

اوهمدارنګه دحضرت ابوبکرصدیق رضی الله عنه هم پاکي ډیره خوښه وه په یوه روایت کې راځي: چې کله به ابوبکرصدیق رضی الله عنه اوزه لوشله اول به یې تیونه ور صفا کړل. اوچې کله به یې پیاله ډکه کړه بیابه یې جامه په سر ور واچوله چې خاوري یابل شی ور ونه غورځیږي اونبی کریم صلی الله علیه وسلم ته به یې وروړله

په نوروپیښوکې یې هم له رسول الله صلی الله علیه وسلم سره ورته والی لرلو

۷- یوځل په حرم شریف کې عقبه ابن معیط دنبی کریم صلی الله علیه وسلم په غاړه کې یې څادر ور واچولو اوراکش یې کړ. اوپه ابوبکرصدیق رضی الله عنه باندې هم دغه رنګه کفاروحمله وکړه

۸- دنبی کریم صلی الله علیه وسلم په دعا باندې دحضرت عمر رضی الله عنه غوندې لوړ او غوره شخصیت په اسلام باندې مشرف شو او دحضرت ابوبکر الصدیق رضی الله عنه د ترغیب په وجه دسید الشهداء حضرت حمزه رضی الله عنه غوندې شخصیت ته اسلام ور په برخه شو.

۹- نبی کریم صلی الله علیه وسلم ته الله تعالی وفرمایل: ﴿ ثَانِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ ﴾ [سورة التوبة آیت: ۴۰]

صدیق اکبر رضی الله عنه ته نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل: یَا اَبَابَکْر! مَاظَنُّکَ بِاثْنَيْنِ اللهُ ثَالِثُهُمَا).

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۰- نبي کريم ﷺ ته الله تعالى فرمايي: ﴿وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ﴾ [سورة الحجر آيت: ۸۸] نبی کريم ﷺ صديق اکبر رضي الله عنه ته وايي: ﴿لَا تَحْزَنْ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَنَا﴾ [سورة التوبه آيت: ۴۰]

۱۱- نبي کريم ﷺ ته به چې صحابه کرامو رضي الله عنهم غږ کولو نو په (رسول الله) سره به يې ورته غږ کاوه. اوچې کله به يې صديق اکبر بللو نو د (اميرالمؤمنين) په لقب سره به يې ورته غږ کاوه.

۱۲- دمکې قريشو دهجرت پرمهال دنبي کريم ﷺ په پيداکولو کې سل (۱۰۰) اوښان انعام منلی ؤ. او دصديق اکبر رضي الله عنه په غوښتلو کې يې هم سل (۱۰۰) اوښان انعام منلي و.

دنبي کريم ﷺ او حضرت ابوبکر صديق رضي الله عنه رايه هم سره يوه وه

۱۴- دبدر دبنديانو په هکله چې نبي کريم ﷺ کومه فيصله وکړه، نو دمشورې پرمهال هر يوه صحابي خپله رايه وويله صديق اکبر رضي الله عنه دامشوره ورکړه چې له بنديانو نه قديه واخيستل شي اودوی ازاد کړی شي، نبي کريم ﷺ دده په مشوره فيصله وکړه.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۵- دحدیبیې دصلحې په مهال حضرت عمر رضي الله عنه ډیر حیران و اوویل یې: چې بدر دغزا پر مهال سره له دې چې شمیره مو هم (۳۱۳) ډ بیا هم نه ویریدو او نن مو ډیر زور ده بیا هم ویریږو ؟! صلحه کوو . لکن دصدیق اکبر رضي الله عنه هغه رایه وه کومه چې دنبي کریم صلی الله علیه وسلم وه .

په هر کار کې یې دنبي کریم صلی الله علیه وسلم اتباع کوله

۱۶- دفدک یو باغ نبی کریم صلی الله علیه وسلم دبنی هاشمو په خوانانو هلکانو او جنکیو مصرفولو ، کله چې صدیق اکبر رضي الله عنه خلیفه شو دغه عمل هغه جاري وساته .

۱۷- بنو ثقیف یوه قبیله وه چې هغوی دنبي کریم صلی الله علیه وسلم نه دلمانځه دمعاف کولو غوښتنه وکړه خو پیغمبر صلی الله علیه وسلم ددوی مطالبه یې رد کړه .

کله چې صدیق اکبر رضي الله عنه خلیفه شو نو ځینې خلکو دزکوة د معاف کولو مطالبه وکړه نو صدیق اکبر رضي الله عنه یې مطالبه رد کړه .

۱۸- نبی کریم صلی الله علیه وسلم له بني قضاعه قبیلي سره جهاد وکړ ، دې جهاد ته (غزوسلاسل) وایي کله چې دنبي کریم صلی الله علیه وسلم له دې فاني دنیا څخه سترګې مبارکې پټې کړې او خپل خالق ته خوږه روح وسپارله وروسته چې کله هغه مرتدشول صدیق اکبر رضي الله عنه هماغه دنبي کریم صلی الله علیه وسلم تګ لاره ورسره غوره کړه .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۹- حضرت عمروبن العاص رضي الله عنه دنبي كريم صلى الله عليه وسلم په زمانه كې دلښكر امير جوړېږي او صديق اكبر رضي الله عنه په ټول ژوند كې دلښكر مشر اوامير ؤ.

۲۰- په (۹) سنه هجري كې صديق اكبر رضي الله عنه دحج له پاره مشراوامير مقرر شواو په لسمه سنه هجري كې رسول الله صلى الله عليه وسلم دحج مشراو امير شو او دحج هغه مبارک مراسم يې ترسره كړل.

۲۱- كله به چې نبی كريم صلى الله عليه وسلم ته حضرت حسن رضي الله عنه راغی نو ده مبارک به په اوږو كيناوه صديق اكبر رضي الله عنه چې كله خليفه شو نو حضرت حسن رضي الله عنه به يې په اوږو كرځاوه.

دكورنۍ په افرادو كې يې هم مشابهت و

۲۲- دنبی كريم صلى الله عليه وسلم زومان (حضرت عثمان رضي الله عنه او حضرت علي رضي الله عنه) چې له (سابقون الاولون) څخه ؤ. او دصديق اكبر رضي الله عنه زوم (حضرت زبير رضي الله عنه) هم له (سابقون الاولون) څخه و.

۲۳- دنبي كريم صلى الله عليه وسلم اوښی له عشره مبشره ؤ څخه ؤ ، د صديق اكبر رضي الله عنه اوښی هم له عشره مبشره ؤ څخه ؤ.

۲۴- دنبي كريم صلى الله عليه وسلم اوښی له مهاجرينو څخه و د صديق اكبر رضي الله عنه اوښی هم له مهاجرينو څخه و.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۵- دنبي کريم ﷺ لور (حضرت فاطمه رضي الله عنها) به په جنت کې دښځو سرداره وي او دصديق اکبر رضي الله عنه لور (حضرت عايشې رضي الله عنها) په هکله نبي کريم ﷺ فرمايي چې دامبارکه په نورو ښځو دومره غوره ده لکه د (ثريد) يعنې دشوروا مړۍ چې په نورو مړيو غوره ده.

۲۶- دنبي کريم ﷺ لورفاطمه رضي الله عنها په کور کې غريبي وه په خپله به ئې ميچن کوله اولاسونه به ئې پرې ود هم دارنگه دصديق اکبر رضي الله عنه لوراسماء رضي الله عنها په کورکې تنگي وه ميچن به يې په خپل لاس کوله اولاسونه به يې وچودو.

دلمسيانوورته والى

۲۷- دنبي کريم ﷺ لمسي حضرت حسن رضي الله عنه ديزيدله بيعت نه انکاروکړ اوهمدارنگه دصديق اکبر رضي الله عنه لمسي حضرت عبدالله ابن زبير رضي الله عنه هم ديزيد له بيعت نه انکار وکړ.

۲۸- حضرت حسين رضي الله عنه شهيدکړي شو اوعبدالله ابن زبير رضي الله عنه هم شهيد کړى شو.

۲۹- حضرت حسين رضي الله عنه شاميانو په خپله قبضه (ولکه) کې راوستلى ؤ اوابن زبير رضي الله عنه حجاج ابن يوسف په خپله قبضه (ولکه) کې راوستلى و.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۰- حضرت حسین رضي الله عنه دشهادت نه مخکې دمغه
وراره اودخاندان ټول سري شهیدان کړی شول په آخر کې دي
وار راغی . دارنګه ابن زبیر رضي الله عنه شهادت نه مخکې دمغه
خپلوان ټول شهیدان کړی شول په آخر کې ده هغه وار راغی .

له دواړو سره دالله تعالی معامله یو رنګه وشوه

۳۱- الله تعالی دنبي کریم صلی الله علیه وسلم په طرف باندې (صاحبکم) په لفظ سره اشاره وکړه ، بخاری شریف کې روایت ده چې نبی کریم صلی الله علیه وسلم دصحابه رضي الله عنه کې صدیق اکبر رضي الله عنه ته په (صاحبکم) لفظ سره اشاره وکړه.

۳۲- بیاداسې وخت هم راغې چې څلور رکعتیز لمونځ چې اولنې دوه رکعتونه دصدیق اکبر رضي الله عنه په امامت بر سره او دود وروستي رکعتونه یې دامام الانبیاء حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم په امامت تر سره شول.

۳۳- نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته کفارومجنون وویل قرآن کریم ګواهي ورکوي :﴿ وَيَقُولُونَ إِنَّهُۥ لَمَجْنُونٌ ۝﴾ سورة الملک آیت ۵۱.

همدارنګه داسلامي تاریخ په یوه کتاب کې لیکلي دي چې دمکې قریشوبه دصدیق اکبر رضي الله عنه په باره کې ویل: (قالواهذاابن قحافه مجنون) یعنې دغه دقحافه زوی لیونی ده .)

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۴- له طایف نه د بیرته راګرځیدلو په وخت کې نبی کریم ﷺ ته پناه یو کافر (مطعم بن عدي) ورکړه. او چې صدیق اکبر رضي الله عنه کله د حبشې په طرف د هجرت په اراده ووت په بیرته راتللو کې (ابن الرغنه) ده ته پناه ورکړه.

۲۵- نبي کریم ﷺ فرمایي: انااتقی ولد آدم واکرمهم علی الله ولافخر) یعنې زه په انسانانو کې ترټولو متقي او مکرم یم او زه فخر نه کوم.

او صدیق اکبر رضي الله عنه ته الله تعالی د (أتقی) لقب ورکوي او فرمایي: ﴿ وَسَيُجَنَّبُهَا ٱلْأَتْقَى ۝١٧ ﴾ [سورة اللیل]

مفسرین ټول په دې باندې متفق دي چې له (ٱلْأَتْقَى) نه صدیق اکبر رضي الله عنه مراد دی او بل ځای فرمایي: ﴿ إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ ٱللَّهِ أَتْقَىٰكُمْ ﴾ [سورة الحجرات آیت ۱۳]

څوک چې په تاسې کې له خدایه ډیر داریږي هغه ماته ډیر ګران وي.

۲۶- الله تعالی خپل حبیب ته وایي: ﴿ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰٓ ۝٥ ﴾ (سورة الضحی) زر ده چې دربه کړي تاته الله تعالی د شفاعت اجازه چې ته به خوشحاله شې.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

او صديق اکبر رضي الله عنه ته الله تعالى وفرمايل : ﴿ وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ﴾ (سورة الليل)، چې کوم بشارت هلته ده هغه دلته هم ده،

چې کومو خلکو دنبي کريم صلى الله عليه وسلم اتباع وکړه دهغوى په هکله الله تعالى وفرمايل : ﴿ قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ ٱللَّهَ فَٱتَّبِعُونِى يُحْبِبْكُمُ ٱللَّهُ ﴾ [سورة آل عمران آيت ۳۱]

او د صديق اکبر رضي الله عنه په لاس دبيعت کوونکو خلکو په هکله الله تعالى او فرمايل : ﴿ فَسَوْفَ يَأْتِى ٱللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُۥٓ ﴾ [سورة المائده آيت : ۵۴]

له دنيا څخه دتللو پر مهال هم له خواږه پيغمبر سره ورته والى

چې حالاتو ته ځير شو سړى حيران شي چې څومره تام مشابهت ورسره لري .تردې چې د دنيانه دتللو کوم کيفيت او وخت دى په هغه کې يې هم مشابهت و.

۳۸- نبي کريم صلى الله عليه وسلم چې له دنيا څخه انتقال کاوه عمر يې (۶۳) کاله ؤ صديق اکبر رضي الله عنه چې له دنيا څخه انتقال کاوه هم عمر يې (۶۳) کاله ؤ.

۳۹- د نبي کريم صلى الله عليه وسلم وفات دزهرو له اثر څخه ؤ او د صديق اکبر رضي الله عنه دوفات سبب هم زهر ؤ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې په کومه حجره کې نبي کریم ﷺ خښ کړی شوی په هغه حجره کې صدیق اکبر رضي الله عنه هم خښ کړی شوی دی .

بهرحال د نقشبندیې طریقې دا سلسله مبارکه چې تر نن پورې راروانه ده د صدیق اکبر رضي الله عنه په واسطه له نبي کریم ﷺ نه راغلې ده .

د حضرت ابوبکر الصدیق رضي الله عنه مناقب او کړنلارې دومره بې شمیره دي چې ډېر قلمونه یې نشي لیکلی کېدلی شي چې یو لوی دریاب به پر وچ شي خو دده مبارک محاسن به پای ته ونه رسیږي دلته خو موږ مشت نمونه خروار شي ذکر کړل [دبپورتني معلوماتو دتفصیل له پاره وګورئ: کشف الباري مناقب صحابه ص: ۱۴۲]

حکایت : مونږچې په بخاري شریفه کې دده مناقب ویل توبیایوه ملګري ویل وایي خوب مې لېدلوچې یو ډېرلوړغروي نودهمدې غره په بیخ کې حضرت ابوبکر الصدیق رضي الله عنه دبرېښناپه شان ولاړوي نودغره سرته دخېژي په څنګ پورې مې حضرت محمد ﷺ ولاړوي اوداتوري راته وایي چې د صدیق اکبر رضي الله عنه کرامات منئ .

نقشبندیه طریقه په عشق ، محبت او اخلاص بناده.

ګرانوورونو ! دغه طریقه چې دهغه په واسطه راغلې داپه عشق اومحبت بنا ده ، چې دده له رسول الله ﷺ سره زیات عشق اومحبت و

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیادونې وړه ده: چې الله تعالی دادومره لویه مرتبه ځکه ورکړې وه چې له ټولوڅخه دده مبارک رضي الله عنه محبت له نبي کریم صلی الله علیه وسلم سره زیات وځکه ترټولو خواږه شیان یې له رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه قربان کړي ووچې هغه عبارت له خان،مال، اواولادڅخه دي تردې پورې چې خپله نبي کریم صلی الله علیه وسلم فرمايي ﴿ ... فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ مِنْ أَمَنِّ النَّاسِ عَلَيَّ فِي صُحْبَتِهِ وَمَالِهِ أَبُو بَكْرٍ، ... ﴾ اجامع الترمذي ج: ۲ ص: ۲۰۷ ابواب المناقب رقم الحديث ۳۶۶۰]

يعنې ماته دهيچا دنیادومره ګټه نده رسولې لکه دحضرت ابوبکر الصدیق رضي الله عنه دنیا .

خوږ پيغمبر حضرت محمد صلی الله علیه وسلم فرمايي ﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَا لِأَحَدٍ عِنْدَنَا يَدٌ إِلَّا وَقَدْ كَافَيْنَاهُ مَا خَلَا أَبَا بَكْرٍ فَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا يَدًا يُكَافِئُهُ اللهُ بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَمَا نَفَعَنِي مَالُ أَحَدٍ قَطُّ مَا نَفَعَنِي مَالُ أَبِي بَكْرٍ، ... ﴾ اجامع الترمذي ج: ۲ ص: ۲۰۷ ابواب المناقب رقم الحديث ۳۶۶۱]

ژباړه : له حضرت ابوهريره رضي الله عنه نه روايت دی وايي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ويلي دي چې په دنياکې له ماسره هرچابنه کړي د هغو ښو بدله مې په دغه دنيا کې ورکړېده خو يوازې دصديق اکبر رضي الله عنه چې له سره يې کړې دي دومره ډيرې دي چې الله تعالی به يې بدله په ورځ دقيامت ورکوي. اوماته دهيچا مال

(c) ketabton.com: The Digital Library

دومره ګټه نه ده رسولې لکه دابوبکر الصدیق رضي الله عنه دمال په شان.

خوهغه داطریقه دومره پټه ساتلې وه چې یووخت حضرت جبرائیل علیه السلام راغی او نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته وایې چې خدای پاک زه رالیږلی یم چې زمالطرفه په حضرت ابوبکر الصدیق رضي الله عنه باندې سلام وایه اووروسته له سلامه یې دمریضې پوښتنه وکړه چې څرنګه یې نونبي کریم صلی الله علیه وسلم حضرت ابوبکرالصدیق رضي الله عنه ته وایې چې الله تعالی حضرت جبرائیل علیه السلام رالیږلی دی اودالله تعالی سلام یې درته راوړی دی اوستا دمرض پوښتنه کوي چې څرنګه دی نوده مبارک رضي الله عنه ورته وویل چې الحمدلله ښه یم نبي کریم صلی الله علیه وسلم ورته وایې چې څه مرض دی ذهغه ورته وایې چې غاښ مې خوږیږي نو نبي کریم صلی الله علیه وسلم ورته وایې چې څومره وخت کیږي هغه مبارک ورته وایې چې دوه کاله کیږي ګوری دومره عشق چې له محبوب څخه پرته بل چاته یې حال نده ویلی دوه کاله به یې دغاښ دردحال چاته نه ښکاره کېدلو.

حضرت مظهرجان جانان رحمه الله دقاضي ثناءالله فاني پتی رحمه الله مرشد په خپل کتاب (کلمات طیبه) کې ذکر کړي دي چې دحضرت ابوبکرالصدیق رضي الله عنه له وفات نه پس حضرت عمر رضي الله عنه کورته ورغی دده کوټې ته ورننوت نودکوټې دچت لرګي یې خای په خای سوي ؤ او تک تورشوي ؤ حضرت عمر رضي الله عنه ددې دسبب پوښتنه وکړه چې دا څه وجه ده نو دکور خلکو ورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وویل : چې حضرت ابوبکر الصدیق رضی الله عنه چې په وظیفه ذکرباندې لګیاؤکله چې سهار راپورته کېدلونو دخولې مبارکې څخه یې یواد ووتلو داسې غږ راووتلو چې دهغه غږسره ،سره دکباب غوندې بوی راوتلولکه زړه یې چې دعشق له وجې کباب شوی وي نودده داسویلي هغه ګرموالی دبام په لرګیوباندې پرېوتلو نوهغه لرګي څکه تور شویدي .

[یواقیت الاعمال ص: ۱۲۵]

ډېره پاکه طریقه ده خوداپاکه طریقه یوازې اویوازې په ډېرمحبت باندې رانقل شویده تردې ډوري چې مونږخپل مشایخ کرام وینودکوم خلیفه صاحب به چې له حضرات کرامو سره محبت زیات ؤدهغه مقام به هم پرنوروباندې لوړؤ

حضرت انوارالمشائخ جناب فضل الدین خلیفه صاحب چې په ارغندي خلیفه صاحب باندې یې شهرت درلود اوډېره لویه هستي الله جل جلاله پیداکړې وه دحضرت نورالمشائخ صاحب نورو خلیفه صاحبانو پخپله خوله داویلي وو چې ده ته دادومره لوی مقام چې خدای جل جلاله ورپه برخه کړی ؤ دادده دعشق وجه وه چې دده له حضرت صاحب سره محبت اوعشق زیات ؤ څکه دده په ټولو مجلسونو کې به دحضراتو دمجلسونو دهغوی دکراماتو یادونه کېدله اوپه دې خبره هم پوهېدل په کاردي چې ترڅوپورې له خپل شیخ سره محبت نه وي کامل شوی ترهغه پورې له نبي کریم صلی الله علیه وسلم سره محبت نه پیداکیږي اوچې له نبي کریم صلی الله علیه وسلم سره محبت نه وي پیداشوی ترهغه وخته پورې له

(c) ...ton...com: The Digital Library

خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ سره محبت مینه اوعشق نه پیداکیږي نو په دې لاره کې محبت ساتل په کار دي. اومحبت په ډېر تعلق ناسته پاسته کیږي کله چې له خپل شیخ سره محبت ددین په خاطر پیدا شو نودا محبت دپیغمبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دمحبت ذریعه اووسیله ګرځي او د حضرت پیغمبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ محبت بیادپرور دګار جَلَّ جَلَالُهُ دمحبت اوعشق ذریعه ګرځي بیاسړی دفنااوبقا مقام ته رسیږي دامقام چې پیدا شونوبزرګي هم سړي ته ور په برخه کیږي بزرګي له دې څخه عبارت ده چې خدای جَلَّ جَلَالُهُ درڅخه خوشحاله شي.

لنډه خبره داچې دعشق داسې مقام ته الله تعالی یوسړی ورسوي نوداډېرلوی مقام دی ځکه الله تعالی خپله فرمايي ﴿

وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ﴾ [سورة التوبه آیت ۷۲]

یعنې لیږرضاکول دالله تعالی دجنتونو،نعمتونوله دنیا اومافیها څخه غوره اوبهتره دي نوپه دې اساس بایدکوشش وکړوچې نیت مود الله جَلَّ جَلَالُهُ درضاله پاره وي محبت اخلاص اوحال بایدخلکوته ونه وایو خپل مقام بایدچاته ښکاره نه کړونوچې مونږاوتاسې دالله تعالی سره مینه اومحبت وکړو اودالله تعالی په دین غیرت وکړو نوالله تعالی خوډېرغیرتي ذات دی ډېر رحیم ذات دی اوالله تعالی بیاسړی یوازې نه پرېږدي لکه په حدیث شریف کې چې راځي ﴿من کان لله کان الله له﴾چې ته الله تعالی ته ورنیږدې کیږې الله تعالی اودهغه خوږ پیغمبرحضرت

(c) ketabton.com: The Digital Library

محمد ﷺ بیاله تاسره خپلوي کوي اولیاء کرام سره خپلوي بیازمونږ تقصیراتو ته نه ګوري الله تعالی وایي:

﴿ عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَرْوِيهِ عَنْ رَبِّهِ، قَالَ: «إِذَا تَقَرَّبَ العَبْدُ إِلَيَّ شِبْرًا تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ ذِرَاعًا، وَإِذَا تَقَرَّبَ مِنِّي ذِرَاعًا تَقَرَّبْتُ مِنْهُ بَاعًا، وَإِذَا أَتَانِي مَشْيًا أَتَيْتُهُ هَرْوَلَةً» ﴾ [صحیح البخاري ج:۲ بَابُ ذِكْرِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَرِوَايَتِهِ عَنْ رَبِّهِ ص: ۶۸۳؛ رقم الحدیث ۷۵۳۷]

ژباړه : له حضرت انس رضي الله عنه نه روایت دی وایي : چې نبي کریم ﷺ له الله تعالی نه روایت کوي وایي: چې یو بنده ماته یوه لویشت رانیږدې کیږي زه هغه ته یو ګز ورنیږدې کیږم. اوچې څوک ماته یو ګز رانیږدې کیږي زه هغه انسان ته یو غیږ ورنیږدې کیږم اوچې څوک ماته په قراره، قراره راځي زه هغه ته په منډه، منډه ورځم.

یعنې زما رحمت ډېر نیږدې دی که نه الله تعالی خومنډه نه وهي نوچې اخلاص، عشق او محبت پیداشي بیادلږ عمل ذریعه هم الله تعالی ډېر ثوابونه ورکوي په دې شرط چې داعمل دالله جل جلاله درضاله پاره وي دمثال په ډول که یو سړی دوه رکعته نفل لمونځ وکړي خوچې دالله تعالی اودهغه عشق، محبت اواخلاص پکې زیات وي دادوه رکعته بیاترزرو رکعتونو نفلو ښه غوره دي یوه جذبه دالله تعالی درضاله پاره دټولو انسانانو او پیریانو ترعبادت غوره ده خوچې دخدای پاک درضاله پاره وي نودا په وظیفو باندې لیږدوام همیشوالی پکارده چې لیږ محبت پیداشي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږزیاتره ملګري چې دلته راشي نوچې وظیفې ورسره کوونودرې ، څلوریاپنځه کاله یې دخپلومشائخو سره تعلق نه وي راغلی یعني په کلونو، کلونوتعلق نه وي ورسره نوتاسې پام وکړئ چې یوسړی په کلونو، کلونوورک وي اوتعلق نلري نوبیابه دده وظیفې څرنګه وشي اوسره له دې چې بیابه له طریقت څخه شکایت کوي اوداشک ورته پیداکیږي چې خدای مکړه دازما وظیفې چې نه کیږي نوالعیاذبالله دانوپه طریقت کې څه نشته نولیږکوشش وکړئ چې دهمیشه له پاره ذکروکړو نوځوک چې څومره دالله تعالی ذکراویادونه کوي دومره یې له الله تعالی سره محبت اومینه زیاتیږي دپیغمبر ﷺ یادونه چې څومره زیاته کیږي دومره له پیغمبرﷺسره محبت زیاتیږي له اولیاء کراموسره چې څومره تعلق پیداکیږي دومره محبت زیاتیږي اووظائف بیابېه کیږي بیانوداعشق دی چې سړی خدای تعالی ته رسیږي داپرته له عشق دالله تعالی څخه نه کیږي نومقصدپه طریقت کې دشریعت پابندي ډېره ضرورده اوپه ذکرباندې دوام،اومحبت د خپلواسلافو اومشائخوسره چې دطریقت غورچان دغودریو ته راوزي نودغه درې لارې که په چاکې پیداشوې هغه انسان خدای پاک جل جلاله لوړو مرتبو ته رسوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) مجلس

داولیاء کرامو بیان

دولایت تعریف

داولیاء کرامو علامې

دولایت شرطونه

الحمد لله رب العلمين والعاقبة للمتقين والصلاة والسلام على خير خلقه نبينا وشفيعنا ومولانا محمد وعلى اله واصحابه اجمعين .

اما بعد : قال الله تبارك وتعالى :

﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝٦٢﴾

[سورة يونس آيت : ۶۲]

ژباړه: خبردار شئ ! واورئ ! دا خبره چې بېشکه د الله په دوستانو باندې به هیڅ خوف اوویره نه وي اونه به دوی په ورځ دقیامت کې غمجن وي .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوستان د الله څوک دي ؟ خدای پاک یې صفات بیانوي

اووایي : ﴿ اَلَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ هغه کسان چې ایمان یې راوړی وي

﴿وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾﴾ او چې ځان یې ساتلی وي له ګناهونو څخه. او

له خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ څخه وویرېدل. نو بیاددغو اولیاء کرامو له

پاره څه انعام ده؟﴿لَهُمُ الْبُشْرَىٰ﴾ ددوی له پاره زېری ده ﴿فِي الْحَيَوٰةِ

الدُّنْيَا﴾ د دنیا په ژوند کې ﴿وَفِي الْآخِرَةِ﴾اوپه ورځ د آخرت کې

﴿لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَٰتِ اللَّهِ ذَٰلِكَ﴾ نشته بدلېدل د کلماتو د الله تعالی

له ﴿ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٤﴾﴾ دا زېری چې د دواړو جهانونو

کامیابي ده دا ډېره لویه کامیابي ده

په دې مجلس کې لاندې خبرې یادې شوې دي :

۱ــ ولي چاته ویل کېږي ؟

۲ــ اولیاء الله په څو قسمه دي ؟

۳ــ د ولي څه علامې دي ؟

۴ــ د ولایت سبب څه ده ؟

۵ ــ د اولیاء کرامو عاقبت څه ده چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ بیا

اولیاوو ته څه ورکوي ؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولي چاته وايي؟

۱ — ولي: ولي ماخوذ له (وَلِيَ) نه ده، ولي چې مصدر ده هغه په معنا د قرب سره راځي، وليه قرب ته ويل کېږي. والي د اسم فاعل صيغه ده. چې ماخوذ له (وَلِيَ) نه ده دا په معنا د قريب، په معنا د محب، په معنا د صديق، په معنا د ناصر په دغو ټولو معناوو باندې راځي.

[هکذا فی معارف القرآن لمفتی شفیع (رحمه الله) ج ۴ ص: ۵۴۸]

علامه قشيري رَحِمَهُ اللَّهُ فرمايي: چې استاد ابوعلي الدقاق رَحِمَهُ اللَّهُ فرمايي: چې ولي په دوو معناوو سره ده: اول: (وَلِيٌّ) د فَعِيلٌ په وزن دی دغه وزن کله دمفعول او کله بيا دفاعل په معنا راځي نودلته په معنا دمفعول دی معنايې داده چې دده دمعاملاتو الله تعالی په خپله نګران شي الله تعالی فرمايي: ﴿ وَهُوَ يَتَوَلَّى ٱلصَّٰلِحِينَ ۝ ﴾ [الاعراف ۱ ژباړه: او هم دغه (الله حمايت) ساتنه کوي دصالحانو (او کارونه يې جوړوي).

دوهم: (ولي) فعيل وزن داسم فاعل په وزن سره دايي دمبالغې صيغه ده معنايي داده چې ولي دالله تعالی په عبادت ټول وخت مصروف وي او دعبادت سلسله (لړۍ) يې جاري وي او په دې وخت کې له ده نه ګناه نه صادرېږي. [رساله قشيريه بحواله الطبقات الصوفيه ص: ۱۰/۱۱]

Scanned with CamScanner

(c) Rahabton.com: The Digital Library

اوس دغه ولي چې په معنا د قرب سره شو، دا قرب چې د الله او د مخلوق په منځ کې نسبت واخلو يعنې (ولی د الله) نو دلته دوه قسمه قربونه دي:

اول قسم:

اول قسم قرب او نزديکت د الله مخلوق ته چې تر لاسه کيږي هغه بلاکيف قرب او نزديکت دی چې دهغه مونږ ته علم نشته، ايجاداو پيدايښت ددغو مخلوقاتو ده الله په هغه قرب باندې چې الله تعالی فرمايي: ﴿ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ ٱلْوَرِيدِ ﴾ (سورة ق آيت ۱۶) ددې آيت تشريح بنا بر ظاهر داده موږ بنده ته ورنږدې يو د غاړې تر رګونو اوس دا قرب په کوم قسم کيفيت او صفت دی ددې کيفيت معلوميدل له تصوف څخه پرته ګران کار دی.

دمثال په توګه دتصوف په اصطلاح کې به لندتفسير او وضاحت دلته داسې وکړو: څوک چې موجد د يو چا وي، جوړونکی دیو شي وي، مثلاً يو څوک چې ديوې کارخانې جوړونکی وي او په کارونو کې هم ښه ماهر وي نوهغه به خامخا دکارخانې دکارونو په سرته رسولو کې هم ښه تجربه لري.

دی به د هغه شي په نواقصو ښه خبر وي، که په خپله به هغه شی په خپلو نواقصو ښه خبر وي. مثلاً. موټر ده مستري يې جوړ وي، دغه مستري ته ددغه موټر ټولې پُرزې معلومې دي، اوکه ددغه موټر کمالات او نقصانونه موټر ته ښه معلوم دي او که

(c) ketabton.com: The Digital Library

انجینیر ته ؟ نو دا انجینیر موټر ته ورنږدې ده د موټر له ځان څخه څکه چې څومره قرب راځي علم راځي ، دا قرب خو ذریعه د علم له پاره ده. دا انجنیر له موټر نه په موټر باندې ډېر نږدې ده. لهذا دا یو مثال کافي ده. ﴿وَنَحۡنُ أَقۡرَبُ إِلَيۡهِ مِنۡ حَبۡلِ ٱلۡوَرِيدِ ١٦﴾ [سورة ق]

ژباړه : حال دا چې موږ ډېر نږدې یو ده ته په علم سره له رګونو د ورمیږ د ده څخه

یعنې الله تعالی خالق د مخلوقاتو ده ، نو چې موجِد او پیدا کوونکی د مخلوقاتو په خپله الله تعالی ده ، نو ددغو مخلوقاتو کمالات او ددغو مخلوقاتو نقصانات دا به الله تعالی ته ښه معلوم وي که په خپله به دغه بنده ته ښه معلوم وي؟ نو (اقرب از من به منی) ته نږدې یې ماته له ما نه زه خپل ځان ته دومره نه یم رانژدې لکه ته چې رانژدې یې. اوس نو دغه قُرب علمي ده چې ثمره دهغه ایجاد د دغه مخلوق ده.

نو یو قرب بلا کیف د خداوند متعال جَلَّ جَلَالُهُ مخلوق ته ده چې اثر یې پیدا کول ددغو مخلوقاتو دي .

دوهم قسم:

دوهم قسم قرب د الله تعالی مخلوق ته قرب د محبت ده، هغه اول قسم قرب د ایجاد و ، دا دوهم قسم قرب د محبت ده، دغه قرب دمحبت په نسبت سره د مخلوق او د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ په منځ کې چې راځي دا بیا یو قرب بلاکیف ده، مکاني نه ده چې په ځای کې سره نژدې وي خو په علم مکاشفه سره هغه هم متصور کېږي ،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

په قرب جسماني باندې لکه دوه اجسام چې سره نژدې وي ، داسې تمثيل يې راتلای شي په عالم مثال کې په کشف د مشاهدې سره ، ددغه اثر او علامه هغه دا توفيق د عبادت ده چې الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورنژدې ده مخلوق ته نو ده ته توفيق د عبادت ورکوي، مخلوق چې ورنژدې ده الله ته نو دالله د اطاعت، بندګي محبت پيدا کيږي. د هغه اثر بيا محبت د الله ده چې د الله دده سره محبت پيدا کيږي، خو دغه قرب د محبت بيا متفاوتې (بېلا بېلې) درجې لري.

دمحبت درجې

۱- ادنی محبت د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له بنده سره چې پيدا کيږي د هغې کمه رُتبه ايمان ده. خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ فرمايي: ﴿ ٱللَّهُ وَلِيُّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ﴾ [البقرة آيت ۲۵۷] يعنې الله مُحِب او دوست دهغو خلکو دی چې ايمان يې راوړی وي.له کافر سره الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ محبت نه کوي. نو منشاء د قرب د ادنا رتبې دپاره داده چې : سړی به مسلمان وي . [هکذافی معارف القرآن ج ۴ ص:۵۴۸]

۲- اعلی دُرجه د محبت هغه د انبياوو عَلَيْهِمُ ٱلسَّلَامُ مقام دہ. په انبياوو کې بيا د سيد لرسل حضرت محمد رسول الله صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مقام لوړدی ، چې دهغه دمحبت لوړ والی تر معلومې اندازې ډير لوړ دی له هغه ښخه تعبير کول هم اسانه کار ندی البته داحاديثو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په رڼا کې څه ناځه پوهه او علم سړي ته ور په برخه کېږي لکه له لاندې یوه قدسي حدیث څخه معلومېږي.

۱۰۰- قال الله تعالى في الحديث القدسي: ﴿ وَمَا تَقَرَّبَ إِلَيَّ عَبْدِي بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيَّ مِمَّا افْتَرَضْتُ عَلَيْهِ، وَمَا يَزَالُ عَبْدِي يَتَقَرَّبُ إِلَيَّ بِالنَّوَافِلِ حَتَّى أُحِبَّهُ، فَإِذَا أَحْبَبْتُهُ: كُنْتُ سَمْعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ، وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبْصِرُ بِهِ، وَيَدَهُ الَّتِي يَبْطِشُ بِهَا، وَرِجْلَهُ الَّتِي يَمْشِي بِهَا، وَإِنْ سَأَلَنِي لَأُعْطِيَنَّهُ، وَلَئِنِ اسْتَعَاذَنِي لَأُعِيذَنَّهُ ﴾ احقائق عن التصوف ص: ۲۳۵ رواه صحيح البخاري ج: ۲ ص ۴۱۰ كتاب الرقاق باب التواضع رقم الحديث ۶۵۰۲]

ژباړه: الله تعالی په حدیث قدسي کې فرمايي: ماته زما بنده په فرائضو رانږدې کېږي، بيا چې نفلي عبادات کوي رانژدې کېږي رانژدې کېږي تردې پورې چې دی زما محبوب شي، زما محبت ورته پیدا شي، او کله چې زما محبت ورسره پیدا شو نو زه دده سترګې شم، چې په ما باندې لیدل کوي، زه دده لاسونه شم چې په ما باندې نیول کوي، زه دده پښې شم چې په ما باندې رفتن (تلل) کوي. که څه رانه وغواړي زه يې ورکوم او که له څه نه پنا وغواړي له هغه څخه پنا ورکوم.

د دوی او دالله تعالی ترمنځ دغه محبت او تړاؤ داسې مرتبې ته ورسیږي چې دغه مرتبه او مقام دبل له پاره نه وي چې دغه مرتبه او مقام یوازې دالله تعالی نیکوبندګانو ته ورپه برخه کیږي

Scanned with CamScanner

(c) Ketabton.com: The Digital Library

اوس دغه بلاکيف قرب د محبت ده چې دخداوند متعال او د بنده په منځ کې نږديکت داسې مقام ته ورسيږي تر دې چې په يو وجود سره ترېنه تعبير کيږي.

۲- ﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " إِنَّ اللهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ: يَا ابْنَ آدَمَ مَرِضْتُ فَلَمْ تَعُدْنِي، قَالَ: يَا رَبِّ كَيْفَ أَعُودُكَ؟ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ، قَالَ: أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ عَبْدِي فُلَانًا مَرِضَ فَلَمْ تَعُدْهُ، أَمَا عَلِمْتَ أَنَّكَ لَوْ عُدْتَهُ لَوَجَدْتَنِي عِنْدَهُ؟ يَا ابْنَ آدَمَ اسْتَطْعَمْتُكَ فَلَمْ تُطْعِمْنِي، قَالَ: يَا رَبِّ وَكَيْفَ أُطْعِمُكَ؟ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ، قَالَ: أَمَا عَلِمْتَ أَنَّهُ اسْتَطْعَمَكَ عَبْدِي فُلَانٌ، فَلَمْ تُطْعِمْهُ؟ أَمَا عَلِمْتَ أَنَّكَ لَوْ أَطْعَمْتَهُ لَوَجَدْتَ ذَلِكَ عِنْدِي، يَا ابْنَ آدَمَ اسْتَسْقَيْتُكَ، فَلَمْ تَسْقِنِي، قَالَ: يَا رَبِّ كَيْفَ أَسْقِيكَ؟ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ، قَالَ: اسْتَسْقَاكَ عَبْدِي فُلَانٌ فَلَمْ تَسْقِهِ، أَمَا إِنَّكَ لَوْ سَقَيْتَهُ وَجَدْتَ ذَلِكَ عِنْدِي " ﴾

[تفسير المظهري ج: ۱ ص: ۵۰ / مسلم رقم الحديث: (۲۵۶۹)]

ژباړه :له حضرت ابوهريره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي: چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ويلي : چې الله تعالی به د قيامت په ورځ يوه سړي ته ووايي چې: زه مريض وم، ته زما پوښتنې ته رانه غلې هغه به ورته ووايي اې زما ربه ! څرنګه دې پوښتنه وکړم ته خو نه مريض کيږې ؟ هغه به ورته ووايي ايا نه وې خبر چې: زما فلانکی بنده مريض و تا يې پوښتنه ونکړه ، که تا دهغه پوښتنه کړې وای زه به دې هلته ميندلی وم يعني زما رضا به دې پيدا کړې وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه وږی وم، تا ماته ډوډۍ رانه کړه. دی به ورته وايي څرنګه ماتاته مړی درکړم وای ته خورب العلمين يې ؟ ايا تاته دا نه دی معلومه چې زما فلانکي بنده له تانه مړی وغوښته تا ورنکړه که دې داکار دې کړی وای زما رضابه دې پيداکړې وه.

زه تږی وم، تا ماته اوبه رانکړې. هغه به ورته وايي اې خدايه ته خو رب العالمين يې نه تږی کيږې ؟ الله تعالی به ورته ووايي زما فلانکي بنده له تا اوبه وغوښتې که ورکړې دې وای زه به دې مونډلی وم يعنې زما رضا به دې هلته مونډلې وه.

الله پاک وايي چې زه يې سترګې شم، لاسونه او پښې يې شم. زه يې ژبه شم. نودا د محبت او قرب هغه متفاوتې (بيلابيلې) درجې دي. د ايجاد په لحاظ يې رتبې متفاوتې نه دي. هر مخلوق چې الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ پيدا کوي ، نو الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ علم پرې لري، قرب د ايجاد د ټول مخلوق علی السويه دی، خو قرب د محبت هغه بيا متفاوتې درجې لري.

ادنا درجه د محبت په ايمان پيدا کيږي، تردغه نه لوړې درجې بيا دتقوی په معيار تر لاسه کيږي. لکه وروسته به تشريح بيا ده واړې وکړو ، په تقوی کې چې څومره زيادت راځي دغومره د قرب د اومحبت په درجو کې ځکوالی راځي، چې انسان بيا الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته دومره ورنژدې شي هغه يې غوږونه ، سترګې ، لاسونه او پښې شي بلکې هغه وايي: چې زه دده سترګې شم، زه يې لاسونه او پښې شم او زه دده ټول اندامونه شم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه تشریح دلفظ دولي دلغت په اعتبار سره شوه اوس د ولي تشریح دتصوفو په اصطلاح کوو.

(ولي) د صوفیاء کرامو په اصطلاح کې

۱- دصوفیانو کرامو په اصطلاح کې (ولي) هغه چاته ویل کېږي چې: دده زړه همیشه د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ په ذِکر باندې مشغول او مصروف وي. ﴿ يُسَبِّحُونَ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ ۝ ﴾ (الانبیاء) یعنې شپه ورځ د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په ذکر لګیا وي، بیا سُستي پکې نه پیدا کېږي.

۲- : (ولي) د صوفیاء کرامو په اصطلاح کې هغه چاته ویل کېږي چې زړه یې د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ له محبت نه ډک وي. یعنې زړه به یې تل د الله تعالی په ذکر مشغول وي.

۳- : ولي هغه چاته وایي چې زړه به یې د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ له محبت نه ډک وي، حتی که د بل چا سره محبت هم کوي هغه به د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره وي. لکه نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي: ﴿ إِنَّ أَحَبَّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللهِ تَعَالَى : اَلْحُبُّ فِي اللهِ وَ الْبُغْضُ فِي اللهِ ﴾ [زادالطالبین (رواه احمد وابوداؤد) ص: ۱۹، مکتبه رشیدیه]

ژباړه: بهترین داعمالو هغه دا چې د چا سره محبت کوې هم دخدای له پاره او که بغض کوې هم د خدای له پاره نوچې هغه بهترین د اعمالو ده، هغه مقام به بیا ورته نصیب کېږي . لکه نبي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کریم صَلَّىٰ اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وايي: ﴿ مَنْ أَحَبَّ لِلّٰهِ وَ أَبْغَضَ لِلّٰهِ وَأَعْطَى لِلّٰهِ وَمَنَعَ لِلّٰهِ فَقَدْ اِسْتَكْمَلَ الْاِيْمَانَ ﴾ [زادالطالبين (رواه ابوداؤد) ص: ۱۹ ، مکتبه رشيديه]

ژباړه :څوک چې له چا سره محبت کوي دالله تعالى له پاره اويابغض کوي له چاسره دالله تعالى له پاره .او راکړه ورکړه يواځې د خدای د رضا له پاره کوي معنا دا چې نېک او ښه سړی ده څکه ورسره راکړه ورکړه کوي، چا چې منع هم خاص د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره وکړه، معنا داچې بد سړی ده په ګناهونو لګيا ده ، که محبت له چاسره کوي او که بد يې ايسه وي هم. يعنې هرڅه يې د الله پاک له پاره وي. نو زړه يې ډک وي په محبت د الله. حتی که دځان سره محبت کوي هم د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ له پاره يې کوي چې زه د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ يو مخلوق يم اوکه د بل سره محبت کوي هم د الله پاک د رضا له پاره يې کوي

[تفسير مظهري ج: ۵/ ص. ۴۸]

فناء القلب

چې له دې نه په دوهمه اصطلاح د صوفيه کرامو تعبير کېږي په فنا د قلب سره. چې ددغه انسان زړه د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ په عشق او محبت کې دومره فاني شي چې د بل چا ياد بالکل ورته نه پيدا کېږي. په زړه کې يې يواځې د الله پاک محبت وي بل څه ورته نه پيدا کېږي. چې زړه د الله تعالى په ذکر کې مستغرق شو ، ثمره يې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ده چې ددې انسان ظاهر او باطن بیا دواړه په شریعت برابر شي،
د ظاهر او باطن اصلاح یې وشي. اخلاق یې په شریعت برابر شي.
حسد، ریا، کبر عُجب او نور خومره مُهلک امراض چې وي هغه
بیا ورڅخه لرې شي او هغه نېک صفات یې په زړه کې ځای
ونیسي. چې ددې نه داهل تصوف په اصطلاح په فنا د نفس سره
تعبیر کېږي [تفسیر مظهري ج: ۵/ ص: ۴۸]

یو فنا د قلب ده او بله فناء د نفس ده. په ګناهونو امر کونکی،
یعنې اماره بالسوء نفس ده، چې زړه اصلاح شو، زړه د الله
تعالی په ذکر لګیا شو، د الله تعالی له محبت نه ډک شو نو نفس
به یې تابع کېږي، بیا له نفس څخه هغه اخلاق رذیله ټول ختمېږي
، نفس بیا په نیکو اخلاقو متصف کېږي. نو بیا له دې څخه تعبیر
په فنا د نفس سره کېږي.

د بقاء بالله یا فی الله مقام

چاته چې فناء القلب او فناء النفس مقام پیدا شي، نو بیا له
دې نه وروسته مقام د بقاء راځي. لکه مونږ او تاسې چې خط ښه
زده کړو بیا یې که هیرو هم نه هیرېږي ملکه وګرځي (ملکه یو
کیفیت راسخه ته ویل کېږي) داسې نه چې اول دې یو دوه ټکي
زده کړل: بیا دې پرېښو دل تردې پورې چې هغه دې هېر شول، دې
ته بقا نه ویل کېږي، بلکې دې ته ویل کېږي چې انسان بیا په هغو
صفاتو باندې رنګ شي، د الله پاک جَلّجَلَالُهٗ په عشق او محبت کې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

رنګېدل ښایسته کېدلو ته ویل کېږي، په حسنه صفاتو باندې رنګېدل، معنا دا چې متصف وګرځي؛ هغه دده ملکه وګرځي لکه د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ په حسنه صفاتو رنګېدلو ته وایي لکه الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ فرمايي: ﴿صِبْغَةَ ٱللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ ٱللَّهِ صِبْغَةً﴾ (سورة البقرة: ۱۳۸) دا د الله پاک د دین رنګ ده. مثلاً دغه جومات ته مونږ یو رنګ ورکړو هغه په دغه دېوال پورې پاتې وي. نو دغه ته بقا ویل کېږي.

اویا بقاء دې ته وایي چې وروسته له فناء څخه کوم تجلیات ورته پیدا کېږي لکه د اضافي صفاتو تجلیات یا د ذاتي صفاتو تجلیات یا د ذاتي شیوناتو تجلیات یا د رب تعالی د ذات اقدس بلا کیفه تجلیات نو دی په همدغو تجلیاتو مزین شي. یعنې دغه تجلیات او انوار په ده کې ځای ونیسي او دی پرې مُتَصف شي. نو د عالم امر په تصفیې فناء او بقاء سره انسان ته ولایت صُغری حاصلیږي، کوم چې ولایت د اهل الله وو دی او ددوی مستقر، مقام لومړی د صفاتو ظِلال دی او دې کیفیت ته چې لطیفه یا سالک ورسیږي. یعنې چې سالک کله د اضافي صفاتو تجلیاتو ته ورسیږي نو بیا دې ته (وصلِ مُطلق) وایي او بیا یې چې کله ذاتي صفاتو، ذاتي شیوناتو او ذاتي اعتباراتو ته عروج وشي نو دې ته نو (وصلِ مطلق) وایي. او بیا یې چې کله ذات بحت ته عروج وشي. یعنې د باري تعالی د ذات بحت تجلیات پرې نازل شي نو دې ته بیا (وصلِ عُریان) وایي. یا په بل عبارت د خالق او

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخلوق تر منځ اویازره حجابه (پردې) دي، چې ځینې ظلماني او ځینې یې نوراني دي، د هرې لطیفې په تصفیې سره لس زره حجابه له منځه ځي. یعنې په (قلبي) (روحي) (سِري) (خفي) او (اخفی) لطائفو سره پنځوس زره حجابه له منځه ځي او په قالب یعنې (ذکر سُلطان) او (لطیفهٔ نفسي) سره شل زره نور حجابات له منځه ځي او په نتیجه کې یې سالک خپل مقصود ته رسیږي.

او په بله اصطلاح باندې د غو پنځو لطائفو او ذکر سلطان او لطیفهٔ نفسي ته اووه ګامه هم وایي یعني (وصلِ عُریان) ته سالک په اووه ګامونو سره رسیږي.

دا نعمتِ عظمی چې له (وصلِ عریان) څخه عبارت دی انبیاوو عَلَیهِمُ السَّلَامُ او کاملو اهل الله ؤ ته د ظلماني حجاباتو (چې عالم ممکن دی) او له نوراني حجاباتو (چې د اضافي صفاتو تجلیات، دذاتي صفاتو تجلیات، د ذاتي شیوناتو تجلیات اود ذاتي اعتباریاتو تجلیات) له لرې کېدو څخه وروسته پیدا کېږي.

یعنې دا ټول حجابات چې کله لرې شي نو (وصل) راځي، چې د پښتو له یوې مصرۍ څخه هم دا رنګه پټ مطلب او راز څرګندیږي.

مصرۍ:

کور دې په شنو ونو کې پټ ده

مړوند را هسک کړه د شنو ونو له سرونو

خو د حجاباتو له لرې کېدو وروسته هم د الله تعالی دمشاهدې
څه موانع او اسباب ترستر ګو کیږي چې هغه زمونږ داستعداد
کمزورتیا ده. دمثال په توګه دخدای تعالی دذات نورانیت خودیر
لوړ او عالي دی که لمر ته وګورو چې یو مخلوق دی زمونږ اود
لمر ترمنځ حجاب (پرده) هم نشته خو بیاهم مونږ د لمر (سترګه)
یا ټیکی نه شو صحیح کولای. ځکه چې زمونږ سترګې بریښې او
کمزورې دي او کامل مناسبت مو ترمنځ نشته. لیکن د ظلماني او
نوراني حجاباتو له لرې کېدو وروسته د خپل پیغمبر ﷺ
په متابعت اود کاملو اهل الله په توجه سره استعداد قوي کېږي
او الله تعالی خپل (وصلِ عریان) سالک ته ور نصیب کوي.

مطلب داچې د عالم امر په تصفیې سره چې پنځه لطیفې دي
ولایت صُغری ترلاسه کېږي، کوم چې د اهلِ اللهؤ ولایت دی او د
دوی د فیض مبدء په ابتداء کې ظِل د صفاتو دی او په انتها، کې
عین صفاتو ته رسیږي.

اوپه تزکیه د عالم خلق سره چې په واسطه د ذِکر الهي سره چې
څه مرتب کېږي دهغه تفصیل په لاندې ډول دی:

په تزکیه د لطیفهٔ نفسي سره چې خُلص او شیره د عناصرِ اربعه
رو دی؛ ولایت کُبری مرتب کېږي، کوم چې ولایت د
انبیاوو عَلَیۡهِمُ السَّلَامُ دی. یعنې چې د لطیفهٔ نفسي تزکیه راشي، فناء
او بقاء حاصله شي او خپل مشرب ته ورسیږي نو ثمره او نتیجه
یې ولایت کُبری ده، کوم چې له ولایت صُغری څخه فوق (لوړ) دی.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه نبي کریم صلی الله علیه وسلم چې په خپل مبارک ارشاد کې فرمایي چې: (خِیارُکُمْ فی الجاهلیةِ خِیارُکُمْ فی الاسلامِ إذا فَقِهُوا).

یعنې دا نفس ناطقه په جاهلیت کې چې د انسان تزکیه او تصفیه نه وه راغلې هم سردار ؤ او عالم امریې د خان تابع ګرځولی و او دی یې دنائت او پستۍ ته مائل کړی و، لېکن کله چې د انسان تزکیه اوتصفیه راغله بیا هم دی (نفس ناطقه) سردار دی، ځکه چې دده په تزکیې سره ولایت کُبری مرتب کېږي چې د انبیاوو ولایت دی. او له ولایت صُغری څخه ډېر فوق دی، کوم چې د عالم امر په تصفیې سره انسان ته مرتب کېږي او (خِیارُکُمْ فی الجاهلیةِ خِیارُکُمْ فی الاسلامِ إذا فَقِهُوا) پرې صادقیږي.

یادونه:

دنفس ناطقه دتصفیې له پاره ایمان شرط دی. غیرِ اسلامي فرقې لکه: براهمیه، جوګیان اوداسې نور که هر څومره ریاضتونه وکړي نو دوی ته د نفسِ ناطقه تصفیه نه حاصلیږي او نه یې کولای شي. ځکه چې دوی ته د وجوبي حقایقو او د اضافي صفاتو، ذاتي صفاتو او ذاتي شیوناتو نورانیت نه شي حاصلېدای، لېکن د عالمِ امر تصفیه کولای شي، نو ځکه په عالم مُمکن کې ځینې کشفیات او تصرفات هم ورته حاصلیږي.

نو د نفسِ ناطقه په تزکیې سره ولایتِ کُبری مرتب کېږي، کوم چې د انبیاوو ولایت دی اود دوی د فیض مبدء او مستقره مقام د حق سبحانه وتعالی اسمِ ظاهر دی. یعنې د انبیاوو علیهم السلام د

Scanned with CamScanner

(c) ...com: The Digital Library

فیض مبدء او مشرب د الله تعالی ذاتي صفات دي او د امتیانو يې د باري تعالی د اضافي صفاتو ظلال دي، خو بیا له ابتداء څخه وروسته دواړه عروج کوي آن تر بِلا کیفه قرب د الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ پورې. [مقدمة التصوف ص: ۲۰/۲۴]

دفنا اوبقا ترمنځ توپیر

علامه قشیري رَحِمَهُ اللَّهُ دفنا اوبقا توپیر داسې بیانوي :چې دصوفیاکرامو په نزد له فنا نه مراد اوصاف مذمومه لرې کیدل دي. له بقا نه مراد په انسان داوصاف محمودۀ پاتي کیدل دي.

په انسان کې له دوه ډوله صفاتو نه یوصفت ضرورباقي وي اودیوه له نفي (نیستي) نه دبل اثبات ضرور راځي ، ځوک چې داوصاف مذمومه نه فناشول په هغه باندې محموده صفات ضرور ظاهره کیږي . اوپه چا باندې چې مذموم خصلتونه غالب شول بیا له هغه نه صفات محموده پټیږي . اودا خو دمناطقهؤ یوه قاعده هم ده چې اجتماع دنقیضینو هم ناروا او ارتفاع دنقیضینو هم ناروا ده او دغه دواړه صفتونه په خپل منځ کې سره ضدین دي.

اوداخبره یادوساتئ چې په کومو اوصافوانسان متصف کیږي افعال یا اخلاق او یا احوال دي:

۱- افعال: هغه دي چې په هغه کې انسان په خپل اختیار سره تصرف کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- اخلاق : هغه صفات دي چې په انسان کې په فطري توګه باندې وي ، البته دیو صفت له مسلسل عادت جوړولو نه صفت بدلیږي.

۳- احوال : هغه دي چې په شروع (پیل) کې په انسان باندې واردیږي مګر د احوالو دصفایي دار ومدار داعمالو په صفایي باندې دی. په دې اعتبار سره احوال هم اخلاق غوندې شمیرل کیږي ، ځکه چې کله انسان داوصاف مذمومهٔ لرې کولو کوشش پیل کړي نو بیا الله تعالی په ده باندې مهرباني وکړي او دی دښو او غوره اخلاقو څښتن شي.

همدارنګه چې کله انسان خپل کوشش صرف کړي دخپلو اعمالو تزکیه اوپاکي کوي ، نو الله تعالی په خپل کرم سره دده احوال پاک کړي، بلکې په کمال سره په ده باندې احوال واردیږي.

لهذا چې کوم انسان هغه اعمال پریږدي چې کوم په شریعت کې مذموم اوبد دي دهغه سړي په اړه ویل کیږي چې دی دخپلو شهواتو نه فنا شو. اوچې کله انسان دخپلو شهواتو نه فنا شي نو بیا الله تعالی عبادت او بندګي په ښه توګه سرته رسوي.

کوم انسان چې دزړه له اخلاصه ددنیا له مینې څخه بیزاره شي دهغه انسان په اړه ویل کیږي چې دا ددنیاله رغبت نه فاني شوی .کله چې له دنیا نه بې رغبته اوفاني شي بیادغه انسان په صدق اواخلاص سره دالله تعالی په طرف راجع شي.

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

او چاچې کوشش پیل کړ له خپل زړه څخه یې حسد (کینه) ،بخل ، غضب ، تکبر او داسې نو مذموم عادتونه لرې کړل نو ده په هکله ویل کیږي چې له بدو اخلاقو نه فناشو .

او چې کله له بدو (مذمومو) اخلاقو نه فنا پیدا شوه نو دې بیاپه پاکي او صدق کې تل پاتې وي .

نو اولیاء کرام او صوفیاء کرام د (ولي) تعبیر په دې سره کوي چې زړه یې په ذکر او محبت الهي کې مستغرق وي، هغه دد غه آیت معنا ده چې ﴿ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَكَانُواْ يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ ﴾ (البقره) یعنې هغه کسان چې په الله تعالی تصدیق لري خو له دې سره سره ډاریږي هم. له مخالفت څخه یې همیش ځان ساتي. نو همیش یې الله په یاد وي. په زړه کې یې د الله پاک جَلَّجَلَالُهٗ محبت وي. د ګناه محبت او میني ته په زړه کې ځای نه ورکوي .

دا د دې آیت هغه ترجمه ده کومه ترجمه یې چې اهل تصوف کړې ده. کنه یواځې مؤمن ته هم د قرآن کریم په اصطلاح کې (ولي) ویل کیږي. خودا د اولیاوو د تصوف په اصطلاح کوشش ده چې سړی یو مقام ته ځان ورسوي. هغه دغه مقام ده.

د (ولي) علامې

چې مونږ یې په رښتیا سره وپېژنو چې دا ولي ده، په ظاهره یې څه علامې دي ؟

د (ولي) علامې :

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱- ﴿ ذكر البغوي عَنِ النَّبِي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَنَّهُ سُئِلَ مِنْ اَوْلِيَاءِ اللهِ قَالَ: الَّذِينَ إِذَا رُؤُوا ، ذُكِرَ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ. ﴾

[تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۴۰ ابن ماجه كتاب الزهد ص: ۴ رقم الحديث: ۴۱۱۹]

ژباړه: امام بغوی رَحِمَهُ اللهُ له نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه روايت کړي چې داولياؤ الله ؤ په هکله ورنه پوښتنه وشوه چې څوک دي؟ رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وويل: دخدای پاک دوستان هغه څوک دي چې دوی په ليدلو سره سړي ته الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورپه ياد شي.

۲-﴿قَالَ البغوي يَروى عَنِ النَّبِي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ انه قال: قَالَ الله تعالى ان اولبائی من عبادی الذين يُذْكَرُون بذكری و اُذْكَرُهم بذكرهم﴾

[تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۴۰ ابن ماجه كتاب الزهد ص: ۴ رقم الحديث: ۴۱۱۹]

ژباړه: امام بغوی رَحِمَهُ اللهُ وايي چې له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه روايت دی وايي چې الله تعالی ويلي دي: زما دوستان زما له بندګانو څخه هغه خلک دي چې زما په ياد دوی ياديږي خلکو ته او ددوی په ياد زه ياديږم خلکو ته.

۳- عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ يَزِيدَ ، أَنَّهَا سَمِعَتْ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، يَقُولُ: أَلَا أُنَبِّئُكُمْ بِخِيَارِكُمْ ؟ قَالُوا: بَلَى ، يَا رَسُولَ اللهِ ، قَالَ: خِيَارُكُمُ الَّذِينَ إِذَا رُؤُوا ، ذُكِرَ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ.

[تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۴۰ ابن ماجه كتاب الزهد ص: ۴ رقم الحديث: ۴۱۱۹]

Scanned with CamScanner

(c) ... Digital Library

ژباړه : له حضرت اسماء رضي الله عنها نه روایت دی وایي : چې له رسول الله صلی الله علیه وسلم نه یې اوریدلي دي چې ویل یې ایا زه تاسې ته بهترین دتاسو درونه ښایم ؟

صحابه کرامو ورته وویل بلې : یارسول الله ! ده ورته وویل بهترین دتاسو هغه څوک دي چې کله دوی ولیدل شي نوبیا سړي ته الله تعالی وربه یادکیږي.

یعني تعبیر یې داسې ده چې : د (ولي) علامه داده چې ددوی په مجلس سره د انسان په زړه کې د الله پاک سره مینه او محبت پیدا شي. چې ددوی مجلس کوې، ددوی واقعات بیانوې نو اثر یې بیا داوي چې نفسِ مجلس شروع کړې نو له الله پاک جل جلاله سره یې مینه په جوش راشي. تعلق یې پیدا شي.

۴- ﴿ عن عمر ابن الخطاب رضي الله عنه قال قال: رسول الله صلی الله علیه وسلم ان من عبادالله لاناساً ماهم بانبیاء ولا شهداء ویغبطهم الانبیاء والشهداء یوم القیامة بمکانهم من الله قالوا یارسول الله تخبرنامن هم ، قال : هم قوم تحابون بروح الله علی غیرارحام بین هم، ولا اموال یتعاطونها، فوالله ان وجوهم لنورٌ وانهم علی نور لا یخافون اذا خاف الناس ولایحزنون اذ احزن الناس وقرا:﴿ أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ ﴾ [سورة یونس آیت ۶۲، درمنثور ص ۳۱۰ ج ۳، بحواله ابوداود ، ابن جریر ، ابن ابی حاتم ، ابن مردویه ، تفسیر قرطبی ص ۳۵۷ ، ج ۸، حلیه ابی نعیم ، شعب الایمان بیهقی اوتفسیر مظهری ج: ۵ ص ۳۹]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: له حضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وايي: چې نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ويلي چې دالله تعالى دبندګانو څخه ځيني داسې دي خلک چې په ورځ دقيامت کې به د هغو دحال غبطه انبیاء اوشهداء کوي. ورنه وپوښتل شول چې داخلک څوک دي؟

نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ځواب کې وفرمايل: چې دا هغه خلک دي چې يوله بله سره محبت خاص دالله تعالى له پاره کوي ترمنځ يې هيڅ خپلوي هم نه وي چې کله خلک په خوف (ويره) کې مبتلاشي دغه خلک به په دغه وخت کې دوېريدلو والا نه وي او چې خلک غمجن وي دوى به غمجن نه وي.

اوبيايې دغه آيت ووايي: ﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝﴾.

۵- اخرج ابن مردوية عن ابى هريره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قال سئل النبى صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عن قول الله: ﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝﴾ قال الذين يتحابون فى الله وورد مثله من حديث جابربن عبدالله اخرجه ابن مردويه [تفسير مظهري ج: ۵ ص: ۲۹]

ژباړه: له حضرت ابوهريره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دی چې له نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه ددې قول دالله تعالى ﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ الخ﴾ په هکله پوښتنه وشوه؟ نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ځواب کې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وفرمايل : چې داهغه کسان دي چې دوی په خپل منځ کې دالله تعالی له پاره محبت کوي.

۶- حضرت ابودرداء رضي الله عنه فرمايي: چې مادنبي کريم صلی الله علیه وسلم نه اوريدلي دي چې : الله تعالی فرمايي : چې کوم خلک زماپه خاطر په خپل منځ کې محبت کوي زمامحبت دهغوله پاره ثابت شوچې کوم خلک زماپه خاطر په خپل منځ کې ملاقات کوي زمامحبت دهغو له پاره حق شو. چې کوم خلک زماپه خاطر په خپل منځ کې يوله بل سره ناسته اوولاړه کوي زمامحبت دهغوله پاره ضروري شو.

داتول هغه خلک دي چې زمامساجد زما په ذکر باندې آباده وي اوخلکوته دخير تعليم ورکوي اوزما داطاعت په طرف خلک رابولي دغه زما اولياء دي چې زه دغو ته دخپل عرش دسورې لاندې ځای ورکوم په خپل قرب کې ځای ورکوم اودخپل عذاب نه يې محفوظ کوم دنورو خلکونه يې پنځه سوه (۵۰۰) کاله مخکې جنت ته داخلوم دوی به دهميش له پاره په جنت کې عيش کوي .بيا نبی کريم صلی الله علیه وسلم دغه آيت تلاوت کړ﴿ أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ الخ ﴾].

رواه درمنثور ج: ۳ ص: ۳۱۰ ، ترمذ ی کتاب الزهد باب: ۵۳ ، مسند احمد ج: ۵ ص: ۲۴۷/۲۲۲ ، کتاب حلية الاولياء ج: ۱ ص: ۳۶۷]

۷- حضرت علی رضي الله عنه فرمايي : چې اولياء الله هغه خلک دي چې ددوی مخونه دليږ خوب کولو له وجې نه زيړ وي ، سترګې يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دديرې ژړا له وجې نه جنيجري وي دديرې لوږې له وجې نه يې خيټې نرۍ وي اوشونډې يې وچې وي. [تفسير قرطبي ج: ۸ ص: ۲۵۸]

۸- حضرت بايزيد بسطامي رَحِمَهُ اللهُ فرمايي: چې اولياء الله دالله تعالى ناوې دي اوناوې نامحرم نشي کتلای داناوې دمحبت په پردوکې پټې دي (عام خلک) يې نه په دنياکې ليدای شي اونه په اخرت کې. [الرسالة القشيرية / باب الولاية / ص: ۲۹۲]

لکه دا په فارسي ژبه کې مشهوره خبره ده: ولي راولي مي شناسد) يعنې ولي هرسړی نشي پيژاندی بلکې يواځې ولي يې پيژاندی شي.

۱- حضرت يحيى بن معاذ رَحِمَهُ اللهُ داولياء الله صفت داسې بيانوي: چې دوی دالله تعالى سره اُنس اومحبت دخپل ځان لباس جوړ وي. اودولايت مقام ته درسيدلو له امله دمجاهدې نه وروسته يې له روح سره تعلق راځي. [الرسالة القشيرية / باب الولاية / ص: ۲۹۲]

فايد: اوس دلته بُنيادي خبره داده چې- ددغه (ولي) علامه چې په حديث شريف کې ذکر شو ه چې دده په ليدلو سره انسان ته خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورپه ياد يږي، ددې وجه څه ده؟ چې دا ولي ده، بنده ده، هغه خالق ده، الله ده، دده په ليدلو سره سړي ته هغه ياديږي، دده په مجلس سره انسان ته خدای پاک ياديږي، نو وجه يې داده چې مخکې ما درته وويل چې: (وَلِيّ) قُرب ته ويل کيږي، قرب د محبت هغه بلاکيف درجه ده، چې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ سره د خينو اشخاصو دومره نزديکت راشي چې معيت ذاتي راشي،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ فرمایي چې: بیا ددغه انسان سترګې، غوږونه، لاسونه او پښې بلکې هر اندام یې زه شم. او ددغه بنده او خدای پاک په منځ کې داسې قرب بلاکیف راغی چې معیت ذاتي ده نو د یووالی له وجې نه چې اوس مثلاً دواړه لاسونه یو ځای دي، اوس چې یو وینې نو بل هم ورسره لیدل کېږي، چې ښی لاس یادوي چپ هم ورسره یادیږي، چې چپ لاس یادوي نو ښی هم ورسره په خپله یادیږي.

ددې مثال داسې ده لکه: لمر په څلورم آسمان کې ده، خو چې شیشه ورته مخامخ شوه، هغه رڼا د لمر په دغه دیوال لګیږي، لمر سره له دې چې د باندې ده، په شیشه کې نښته یوې کړکۍ ته چې سړی شیشه مخامخ کړي ددغې شیشې رڼا او تجلي هلته په دېواله باندې لګیږي، لکه څرنګه چې د لمر رڼا د باندې په دېواله لګیږي څکه چې ددغې شیشې او لمر په منځ کې یوه علاقه د قرب راغله، هغه انوار او شعاع چې دلمر وه هغې په دغې شیشې کې ځای ونیوه نو په دې کې هم دا کمال پیدا شو چې دا شیشه اوس بل شان رڼا کوي. بلکې د شیشې نه چې کومه رڼا په دېواله لګیږي ددې رڼا اثر او تېزوالی تر هغې رڼا زیات وي کومه چې له لمر څخه پخپله صادریږي.

همدارنګه پنبه (مالوچ) درواخلئ، ځینې داسې شیشې شته چې دهغې وړانګه یا شعاع په مالوچو ولګیږي نو اور واخلي، د لمر په خپله وړانګه او رڼا باندې اور نه اخلي اوددې شیشې په دننه کې چې د لمر کومه وړانګه راغله د هغې په واسطه اور اخلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دهغه تقرر دلته په دوهم مکان کې راغی. په دغه ځای باندې اثر زیات شو. ځکه چې دلته علاقه د قرب ده، دا شیشه او دا پنبه د مکان په لحاظ هم سره نژدې دي، چې د لمر او پنبې په مابین کې په مکان کې بُعد (لرې والی) موجود ده نو د لمر له رڼا نه اور نه اخلي او ددغې نژدې شیشې له رڼا نه پنبه اور اخلي.

یو سړی مسلمان ده یو اځې یې کلمه ویلې ده، له الله سره یې تعلق جوړ شو، ځکه الله پاک فرمایي: ﴿ اَللّٰهُ وَلِيُّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ﴾ ۱ البقرة آیت ۲۵۷ خو جذب نه ورته پیدا کېږي، عشق او محبت ورسره نه وي، د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د ذکر په وخت کې ورسره ژړا نه وي، حضور برابر په دل ورسره نه وي، لکن چې د بنده سره یې تعلق جوړ شو بیا دغه شیان پکې پیدا کېږي. ولې ؟ ددوی مناسبت او قرب سره ده، ددغه قرب په لحاظ دغه اثر پیدا کېږي. کله چې لمر ته دلته شیشه مخامخ ونیسو نو ددغې شیشې پړک چې ځوک ویني نو لمر ورته په یادیږي او که نه ؟ نو هغه انوار چې ددغه ولي په سینه کې وي ددغو انوارو په مشاهده او لیدلو سره الله ورته په یادیږي. اصلي مبدء الفیض خو خداوند متعال ده. هغه انسان ته ور په یاد شي.

دوهمه وجه داده چې: خدای پاک په دغو اولیاوو کې ماده د استعداد د تاثر من الله د تاثیر فی غیر الله پیدا کړې، دغو اولیاوو کې قوت او استعداد ددې شته چې هغه فیوضات چې د الله تعالی له طرف نه نازلیږي په مخلوق باندې دهغو قبولي کولی

Scanned with CamScanner

(c) ...com: The Digital Library

شي، تاثر من الله معنا دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له لوري چې کوم تاثيرات راځي دهغه تاثر کولی شي. قبولي او برداشت یې کولی شي اوبیاچې هغه تحمل په دوی کې راغی ځای یې ونیو بیا په دوی کې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ماده د تاثیر ایښې ده چې بیابه نور مخلوق تري متاثر کېږي، اوس نو چې دهغه انوار او فیوضات په ده کې راغلل، ده تاثر قبول کړ، له دې نه چې تاثیرراځي نو فی الحال الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ انسان ته ورپه یاد شي. لکه مخکې مې چې په مثال کې درته وویل چې: د شیشې پرک سرې په دېوال وویني نو سړي ته لمر ور په یاد شي چې لمر راختلی ده، په دغه شیشه کې قابلیت د تاثر د لمر د شعاعو ده، د لمر د شعاعو د اجتماع قابلیت یې په ځان کې راوستی ، اوس په دغه کې اثر هم خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ایښی ده، قوت د تاثیر. چې ددغه هغه شعاع چې دلته پکې جمع شوي دي بهرته له دغه نه په بل کې هم اثر کوي، اوس نو چې په بل کې اثر راغی اثر چې څوک وویني مؤثر ورپه یادېږي. دا اثر ددغې شیشې چې هلته پیدا شو په دغه کې اصلي اثر د لمرنه پیدا او هغه مؤثر و.

نو له دغه ولي سره چې دغه مقام ده چې سړی یې وویني نو الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ سړي ته ور په یادېږي وجه یې داده چې د الله جَلَّ جَلَالُهُ سره دده علاقه پیدا شوې ده، نو له الله جَلَّ جَلَالُهُ څخه یې تاثرات د فیوضاتو کړي دي، ددغو فیوضاتو اثر چې په بل ځای کې راغی نو سړي ته هغه ورپه یادېږي. چې اصلِ مؤثر هغه ده. مخکې وویل شو. د ولي علامه داده چې: ددوی په لیدلو سره به الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان ته وربه یادیږي. د الله پاک جَلَّ جَلَالُهٗ په یاد به دوی سرې ته وربه یادیږي. اودغه طریقه د یاد ده چې ددوی ظاهر شکل دې ولید، د سنتو او شریعت پابندي دې یې ولیده نودهغه له وجې نه له شریعت سره ستا محبت پیدا شو. هغه سنت طریقو په تا کې تاثیر وکړ. نو څکه الله پاک جَلَّ جَلَالُهٗ درته په یاد شو.

اودا چې څوک د اذکارِ باطنه وو څښتن وي چې د کوم ولي په مجلس کې کیني نو لطائف یې خود بخود چالان شي. (اذا رُؤا ذُکِرالله) چې دوی ولیدل شو نو الله یې هم په یاد شو. هغه دده په زړه اوپه لطائفو کې چې کوم تاثر من الله راغلی هغه تاثیر فی الحال په بل کې هم راغی، دهغه لطائف هم ورسره چالان شول، چې کله دی ولیدل شي نو الله جَلَّ جَلَالُهٗ ورپه زړه کېږي.

اودغه استعداد دتاثیر په خلکو کې دجنسیي، نوعیي اوشخصي مناسبت له امله ده. نو دغه تأثر اوتاثیر تقاضا دحصول دحضور بالله کوي څو یادیدل دالله تعالی په لیدلو ددوی اوپه ناسته له دوی سره په دې شرط سره چې دغه سړی منکرنه وي.

﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ۝﴾ [سورة المائده آیت ۲۴]

ای الخارجین عن الایمان والانقیاد. یعنې الله تعالی فاسقانو ته هدایت نه کوي، څکه دوی له ایمان او انقیاد نه خارج دي

﴿وَقَالَ رَسُوْلُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: قَالَ اللهُ تَعَالَى: مَنْ عَادَى لِي وَلِيًّا فَقَدْ آذَنْتُهٗ بِالْحَرْبِ....﴾ [تفسیر مظهري ج: ۵/ص: ۴۱ البخاری\ج ۲\ص ۹۶۳]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: رسول الله صلی الله علیه وسلم وايي: چې الله تعالی ویلي دي: څوک چې زما له دوستانو سره دښمني کوي زما د جنګ اعلان ده ورته.

د (ولي) تعریف او ولي په غیب علم نه لري

د (ولي) هغه تعریف نه ده کوم چې په عوامو کې مشهور ده. تفسیرمظهري لیکي چې: د عوامو په نزد (ولي) دې ته ویل کیږي چې هغه به کرامات لري، خارق العادة کارونه به ورڅخه صادریږي، داسې شیان به دده په لاس کیږي چې عام انسانان له هغه څخه عاجزه وي، اویابه دی په مغیباتو (پټو خبرو) باندې خبر وي. نودا د ولي علامه نه ده، لکه زمونږ اکثره خلک اوس هم په دې عقیده دي چې ولي ته به ډېرې پټې خبرې معلومې وي او هرڅه چې دی غواړي کولی به یې شي. نه؛ دا د عوامو اصطلاح ده. دا د ولي علامه نه ده. ځکه ډېر داسې اولیاء الله دي چې نه کرامات لري اونه په مغیباتو باندې علم لري.

۱- لکه نبي کریم صلی الله علیه وسلم فرمايي: ﴿ وَلَوْ كُنتُ أَعْلَمُ الْغَيْبَ لَاسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ ﴾ [اعراف: ۱۸۸] که زه په غیب پوهېدی ما به د خپل ځان له پاره ډېر خیر جمع کړی وای.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲. نبي کريم ﷺ فرمايي: ﴿ وَلَآ أَقُولُ لَكُمْ عِندِى خَزَآئِنُ ٱللَّهِ وَلَآ أَعْلَمُ ٱلْغَيْبَ ﴾ [سورة هود آيت: ۳۱]

بلکې د اولياوو په اصطلاح کرامت ته (حيض الرجال) ويل کېږي يعنې دا د نرانو حيض ده او ښځې ته چې حيض ورشي په خپله جامه باندې شرمېږي، هغه د وينو څاپونه چاته نه ورښکاره کوي، بلکې پټوي يې. [تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۴۱]

کامل ولي ته چې کوم کرامت خداى پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورکړى هم وي نو دى يې خلکو تـه نه ښکاره کوي، لـه خلکو څخه يې حتى الامکان پټوي. که کله ترې صادر شي په وخت د غلبې د حال کې، چې دى د جذب په حالت کې وي په خپل کنټرول او اختيار کې نه وي، هلته د خداى پاک جَلَّ جَلَالُهُ عشق په ده دومره غالب شي چې له اختياره ووځي، نو يو کرامت ورڅخه صادر شي، نور پټ شيان نه شي ليدلاى. يا خوارق صادرېدل دا شرط يا علامه د ولايت نه ده، دا لـه اولياوو الله نه پرتـه نورو تـه هم پيـدا کېږي، بلکې غير مسلمانو ته هم پيدا کېداى شي.

موږ اوتاسې په ميبذى او صدرا کې ويلي دي چې: يوه ډلـه د يونان د علماوو وه چې هغو په کشف کار کاوه، او سره له دې چې دکوم سماوي دين تابع هم نه و، خو بيا هم کشفيات ورتـه پيدا کېدل. دا خوارق خو جوګيان هم کولاى شي، چې جوګ پوخ کړي او بيا په هوا الوزي. نـو کـه يوڅوک پـه شريعت برابر نه وي او له هغه څخه خوارق صادرېږي دا ولايت او کرامت نه بلکې استدراج

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده. نور داچې کرامت په قرآن کريم ثابت ده. لکه دبي بي مريمې رضي الله عنها په هکله چې راځي: ﴿ وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا قَالَ يَا مَرْيَمُ أَنَّى لَكِ هَٰذَا قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾ ﴾

[آل عمران: ۳۸]

ژباړه: او (الله) کفيل وګرځاوه دې لره زکريا عليه السلام هرکله به چې ننوت دې ته زکريا عليه السلام په محراب (په عبادت خانه) کې نو موندله به يې له دې (مريمې) سره څه روزي (يعني ميوې دژمي په اوړي، او ميوې داوړي په ژمي کې).

نو کرامت د اولياوو حق ده. زمونږ د عقيدې موافق که له نفس کرامت نه څوک منکر شي نو په اتفاق سره ورته ضال او مضل ويل کيږي، خو په کفر کې يې شک ده.

او په دغه ولي کې چې دغه کمالات پيدا شول، نو حضرت ابن عمر رضي الله عنهما وايي: تقوا دې ته وايي چې ته خپل نفس تر هيچا هم خير او بهتر ونه بولې.

حضرت مجدد الف ثاني شيخ احمد سرهندی فاروقي قدس الله سره وايي چې: څوک خپل ځان د کافر فرنګي نه بهتر وبولي نو هم د الله پاک جل جلاله معرفت پرې حرام ده. [تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۴۱ حاشيه ۲]

حضرت سعدي رحمه الله وايي: نهد شاخ پر ميوه سر بر زمين.

(d... Digital Library

دا قانون ده دسپیدار او چنار ونې پورته خیژي غتیږي، څکه چې بې میوې دي، هره بې میوې ونه چې وي مخ پورته به روانه وي، خو منه چې له میوې نه ډکه شي چې څومره ډکیږي نو درنیږي بیا خوته یې لاندې د ځمکې خواته راکاږه شي. د خُرما ونه جګه ده خو میوه یې چې په سر کې ده میوه یې کوزه راځوړنده وي.

نو څوک چې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ حقیقي ولي وي نو هغه به یې له خلکو نه غته نه وایي. ځان به له نورو عامو مسلمانانو بهتر او ښه نه بولي.

د ولایت اسباب چې په څه سره پیدا کیږي؟

د (ولي) د ولایت سبب څه شی ده؟ ولایت په څه پیدا کیږي؟ اصل کې سبب د حصول د ولایت له پاره انعکاس د انوارو د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده، د انسان په سینه کې چې د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مشکوة النبوة د سینې مبارکې فیوضات، انوار او اخلاق دي دا چې چېرې منعکس شوي، دغه رڼا چې چېرې ولګېده نو هلته بیا ولایت پیدا کیږي. خو په ظاهر کې دا د نبي عَلَيْهِ السَّلَامُ د سینې انعکاس چې د ولي په سینه کې راځي ددې له پاره سبب څه ده؟ نو ددې له پاره دوه عمده سببونه دي:

د ولایت اول سبب: ﴿ كَثْرَةُ الْمُجَالَسَةِ مَعَ الْمُحَبَّةِ وَالِانْقِيَادِ بِالنَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، أَوْ بِمَنْ يَنُوبُهُ ﴾ [تفسیر مظهري ج: ۵/ص: ۳۹] یعنې له نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره ډېره ناسته په ژوند کې. یا دده له نائبانو

(c) ktabton.com: The Digital Library

او وارثانو سره خو چې ناسته په محبت او په انقیاد وي، چې کوم حکم هغه کوي او دی یې په ښه طریقه سره ومني. اشتباه، تردد او انکار ورسره نه وي. نو یو په دې سبب باندې مقام د ولایت پیدا کېږي. دا ولې پیدا کېږي ؟ ددې وجه به هم درته په لنډه توګه ووایم یوا ځې دغه ناسته او انقیاد یې ولې ددې سبب کېږي ؟ او نور نه کېږي ؟

ځکه چې څوک ددغو خلکو سره کیني دهغه زړه د دین په رنګ رنګ شوی دی، یعنې ظاهر او باطن یې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په دین برابر دی. نو ته چې له ده سره کېنې، ستا د زړه تعلق چې ده له زړه سره پیدا شو نو هغه د دین رنګ او انوار او فیوضات چې ده په زړه کې دي هغه به د تا زړه ورته اخلي، ستا زړه به هم رنګیږي، په دې سره مقام د بقا پیدا کېږي، فنا خو راځي مقام د بقا پیدا کېږي چې ده په ناسته کې محبت پیدا کېږي بیا الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ سرې ته ورپه یادیږي ، بیا په زړه کې هغه د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ نوم ځای نیسي. ده ظاهر قالب چې په شریعت باندې برابر دی ده په ناسته او تعلق کې هغه به په تا باندې اثر کوي چې د تا ظاهر به په شریعت باندې رنګیږي، خو د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د انوارو انعکاس چې راځي هغه به د شریعت په متابعت راځي. [تفسیر مظهري ج: ۵/ ص: ۳۹]

دولایت دوهم سبب: د ولایت د حصول له پاره دوهم سبب: کثرت (ډېروالی) د ذکر ده: چې څوک ذکر ډېر کوي دغه سړي ته به بیا د ولایت مقام پیدا کېږي. دا بیا ولې سبب ده ؟ ځکه چې د انسان زړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګناهونو له امله زنګ نیسي، چې ګناه وشي نو په زړه کې تور داغ پیدا شي، که توبه واېستل شي بیا هغه داغ لرې کېږي او که نه بیا ځای نیسي. د نبي کریم صلی الله علیه وسلم مبارک حدیث ده چې: ﴿لِكُلِّ شَيْءٍ صَقَالَةٌ وَصَقَالَةُ الْقُلُوْبِ ذِكْرُ اللهِ ...﴾ [مشکوة المصابیح ج ۱/ باب ذکر الله عزوجل والتقرب الیه ص ۲۱۳/ ۲۱۶ رواه البیهقي في الدعوات الکبیر]

د هرشي له پاره رېګمال شته، صفایي یې پرې کېږي چې هغه زنګونه یې بیا بېرته لېرې کېږي او د زړه له پاره رېګمال د الله پاک جل جلاله ذکر ده. اوس نو دغه زړه چې د ګناهونو د کدوراتو له وجې تورو الی پکې راغلی ده دا په ذکر سره صفا کېږي چې په زړه کې صفایي راغله نو قابل د انعکاس ګرځي، شیشه چې په خاورو کې پټه وي د لمر رڼا په دې کې انعکاس کېږي؟ دا شیشه چې په دې کې د لمر رڼا دومره ځای نیسي چې بیا بل دېوال رڼا کوي دا په هغه صورت کې چې دا شیشه به صفا وي نو انعکاس چې په کوم زړه کې راځي هغه به صفا وي او ددې د صفایي لاره او طریقه نبي کریم صلی الله علیه وسلم یواځې ذکر ښودلې ده.

اوس نو ذکر چې څومره ډېر کېږي دومره صفایي هم زیاته پیدا کېږي، څومره چې صفایي ډېرېږي دومره انوار ډېر پکې خایېږي، ځکه په اولیاوو کې هم تفاوت ده، چې چاته څومره انعکاس وي، څومره چې د یو چا د ذات اقدس صلی الله علیه وسلم سره تعلق زیاتېږي دومره هلته فیوضات زیاتېږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ عن معاذبن جَبَل قال سمعتُ رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول قال الله تعالى وجبت محبتى للمتحابين فىَّ والمتجالسين فىَّ والمتزاورين فىَّ والمتبازلين فىَّ ﴾ [مشكاة المصابيح ج: ۲ ص: ۴۴۸ باب الحبّ فى الله ومن الله]

ژباړه: له حضرت معاذبن جبل رضي الله عنه نه روايت دی وايي: له رسول الله صلى الله عليه وسلم نه مې اوريدلي ويل يې: چې الله تعالى فرمايي چې: دوه کسان خاص دما له پاره په خپل منځ کې محبت کوي اودما له پاره سره ملا ويږي سرکيني دماله پاره خرچه کوي دهغو له پاره زما محبت واجب شو.

﴿ قَالَ عَبْدُ اللهِ بْنُ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللهِ، كَيْفَ تَقُولُ فِي رَجُلٍ أَحَبَّ قَوْمًا وَلَمْ يَلْحَقْ بِهِمْ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ ﴾

[صحيح البخاري ج: ۲ کتاب الادب باب علامة الحب فى الله رقم الحديث ۶۱۶۹ ص: ۴۲۸]

ژباړه: له حضرت عبدالله ابن مسعود رضي الله عنه نه روايت دی وايي: چې يو سړی نبي کريم صلى الله عليه وسلم ته راغي او ورته وې ويل :ياسورالله صلى الله عليه وسلم! ته څه وايي چې يو سړی دقوم سره محبت کوي مګر ددغه قوم عمل ته رسيدلای نه وي نونبي کريم صلى الله عليه وسلم اوفرمايل: چې سړی به له هغه چاسره وي چې له چاسره يې محبت وي. دنه رسيدلو مطلب دادي چې ددغه سړي عمل ددغه قوم په شان نه وي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿عن ابی زید انه قال له رسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الا ادلک علی ملا ک هذا الامر الذی تصیب منه خیر الدنیا والاخرة علیک بمجالس اهل الذکر واذاخلوت فحرک لسانک مااستطعت بذکر الله واحب فی الله وابغض فی الله﴾. [رواه ابونعیم کتاب حلیة الاولیاءج۱/ص.۳۶۷/ کنزالعمال ۴۳۲]

ژباړه: ابوزید رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ فرمايي: چې ماته نبی کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وفرمایل: چې زه درته اوښایم چې هغه کوم شی دی چې په هغه باندې ددنیااوآخرت کامیابي ترلاسه کیږي (یعنې په هغه باندې ددنیااوآخرت دکامیابی دارومداروي) هغه داده چې داهل الذکر دمجلسونو پابندي وکړه او کله چې یواځې یې نو دالله تعالی په ذکر ژبه چلوه چې ترڅو دې طاقت او وس وي .اودالله تعالی له پاره محبت کوه اوبغض هم دالله تعالی له پاره.

داولیاء کرامواقسام

دا اولیاء بیا په دوه قسمه دي: مُریدین او مرادین.

نودا څومره پورته بیان چې مونږ وکړو دا د مریدینو مقام ده، هغه څوک چې خلیل الله دی، مرید د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دمحبت اراده لري، نودی به کوشش کوي اوپه دغو کوششونو باندې به خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دی داسې مقام ته رسوي چې بیابه د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ عشق او محبت دده په سینه کې ځای پیدا کوي. بیا به دده دامحبت دنورو سینو دمحبت له پاره ګټه سونکی ثابتیږي.

Scanned with CamScanner

(c) ...ton.com: The Digital Library

بله ډله د اولیاوو ته (مرادین) ویل کېږي، چې دوی خپل مراد او مقصد ته رسیدلي وي چې هغه دخپل خالق خوشاله کول دي مرادینو ته محبوبین هم ویل کیږي او مریدینو ته محبین هم ویل کیږي محبوب د کردګار دي.

﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " إِنَّ اللهَ إِذَا أَحَبَّ عَبْدًا دَعَا جِبْرِيلَ فَقَالَ: إِنِّي أُحِبُّ فُلَانًا فَأَحِبَّهُ، قَالَ: فَيُحِبُّهُ جِبْرِيلُ، ثُمَّ يُنَادِي فِي السَّمَاءِ فَيَقُولُ: إِنَّ اللهَ يُحِبُّ فُلَانًا فَأَحِبُّوهُ، فَيُحِبُّهُ أَهْلُ السَّمَاءِ، قَالَ ثُمَّ يُوضَعُ لَهُ الْقَبُولُ فِي الْأَرْضِ، وَإِذَا أَبْغَضَ عَبْدًا دَعَا جِبْرِيلَ فَيَقُولُ: إِنِّي أُبْغِضُ فُلَانًا فَأَبْغِضْهُ، قَالَ فَيُبْغِضُهُ جِبْرِيلُ، ثُمَّ يُنَادِي فِي أَهْلِ السَّمَاءِ إِنَّ اللهَ يُبْغِضُ فُلَانًا فَأَبْغِضُوهُ، قَالَ: فَيُبْغِضُونَهُ، ثُمَّ تُوضَعُ لَهُ الْبَغْضَاءُ فِي الْأَرْضِ ﴾ [صحیح المسلم کتاب البر والصلة والادب، باب اذا احب الله عبداً امر آه ج: ۲ ص: ۳۳۱ / رقم الحدیث: ۲۶۳۷]

ژباړه: له حضرت ابوهریره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي: چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ویلي دي: چې د الله جَلَّ جَلَالُهُ له چا سره محبت پیدا شي نو جبرئیل عَلَيْهِ السَّلَامُ ته حکم وکړي چې زه د فلانکي سره محبت لرم، ته محبت ورسره کوه، نبی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وایي جبرائیل عَلَيْهِ السَّلَامُ ورسره محبت کوي بیا هغه په آسمانونو کې اعلان وکړي، چې الله تعالی له فلاني سره محبت لري تاسې هم ورسره محبت کوئ. نو د اسمانونو اهل هم محبت ورسره کوي .نبی عَلَيْهِ السَّلَامُ وایي چې بیا د ځمکې د خلکو په زړونو کې هم خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ هغه ور محبوب کړي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

او له یو چا خخه چې دالله تعالی بد راشي نو جبرئیل علیه السلام راوغواړی ورته وایي زما فلانی سړی بد ایسي نو ته یې هم بدایسوه، نبي علیه السلام وایي چې جبرائیل علیه السلام دغه سړی بداېسوي، بیا په اسمانونو کې اعلان وکړي چې الله تعالی له فلانکي سړي سره بغض لري تاسې هم ورسره بغض کوئ.نو داسمانونو مخلوقات یې هم بداېسوي، نو دزمکې په خلکو کې هم منفور شي دنیک خلکو ترپام هم دغه شخص بد ورځي. خدای پاک دې موږ او تاسې بلکې ټول مسلمان له داسې بد حالت او کیفیت ځخه وساتي.

د نېکو خلکو محبت له یو چا سره دا دلیل د محبت ده. هغه علامه چې مو مخکې ذکر کړي هغه ددې مرید وي.

او هغه اولیاء، چې مرادین دي دهغو علامه داده چې د مسلمانانو به له دد سره ډېره جوړه وي. له یو چاسره چې د مسلمانانو مینه زیاتیږي او په زړونو کې یې قدر زیاتیږي دا ددې دلیل ده چې دی محبوب ده، ځوک چې په مشرب دحضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم وي هغه محبوبین دي، هغه مرادین دي، هغو ته خدای پاک جل جلاله دغه مقام ورنصیب کړي.

په قرآن مجید کې یې مثال دادی: چې الله تعالی خپل محبوب محمد صلی الله علیه وسلم معراج ته بوتلووې فرمایل: ﴿سُبْحَٰنَ ٱلَّذِىٓ أَسْرَىٰ بِعَبْدِهِۦ لَيْلًا مِّنَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ إِلَى ٱلْمَسْجِدِ ٱلْأَقْصَا﴾

[سورة الاسراء،آیت ۱]

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: پاک ده هغه ذات چې بوتلی یې تللو خپل بنده په شپه کې له مسجد حرام څخه وطرف دمسجد اقصی ته.

نو الله تعالی خپل محبوب معراج ته بوتلو دا دمراد سره معامله وه. او چې کله دمرید معامله وه نو وې فرمایل: ﴿فَلَمَّا جَآءَ مُوسَىٰ لِمِيقَٰتِنَا﴾ چې کله موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ زمونږ ملاقات ته راغی.

نو الله تعالی له نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره دمراد معامله وه او دموسی عَلَيْهِ السَّلَامُ سره دمريدمعامله وه.

اوس ګوره موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ له الله تعالی نه دشرح صدر دعا غواړي ﴿رَبِّ ٱشْرَحْ لِى صَدْرِى ۝ وَيَسِّرْ لِىٓ أَمْرِى ۝﴾ [طه: ۲۶]

او الله تعالی نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته شرح صدر خپله ورپه برخه کوي دغوښتلو اړتیا هم نشته فرمايي: ﴿أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ۝﴾ [الانشراح]

نو دمرید او مراد معامله ډير توپير لري.

داولیاء کرامو پایلې، انجام او عاقبت دقرآني ایاتو نو اونبوي احادیثو په رڼا کې

ترټولو دپام وړ خبره داده چې د اولیاؤ کرامو انجام، عاقبت او پایلې به څه ډول وي. په قرآن کريم او احاديثو کې ددغو بزرګانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

انجام څنګه بیان شوی دی؟ په قرآن کریم کې د دوی انجام داسې بیان شوی چې: ﴿ لَهُمُ ٱلْبُشْرَىٰ فِي ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَفِي ٱلْآخِرَةِ ﴾

[سورة یونس آیت ۶۴]

یعنې د دې اولیاء کرامو له پاره زیری دی په ژوند د دنیا او آخرت کې. زیری د دنیا په ژوند کې څرنګه دی؟ د نبي کریم ﷺ په ژوند کې زیری دا و چې ده به بشارت د جنت ورکاوه، څوک چې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ولي و هغه ته د نبي کریم ﷺ په ژبه وویل شول چې:

﴿ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَبُو بَكْرٍ فِي الْجَنَّةِ، وَعُمَرُ فِي الْجَنَّةِ، وَعُثْمَانُ فِي الْجَنَّةِ، وَعَلِيٌّ فِي الْجَنَّةِ، وَطَلْحَةُ فِي الْجَنَّةِ وَالزُّبَيْرُ فِي الْجَنَّةِ، وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَوْفٍ فِي الْجَنَّةِ، وَسَعْدٌ فِي الْجَنَّةِ، وَسَعِيدٌ فِي الْجَنَّةِ، وَأَبُو عُبَيْدَةَ بْنُ الْجَرَّاحِ فِي الْجَنَّةِ ﴾ [رواه ابوداود حدیث: ۶۵۰/ والترمذي حدیث: ۳۷۴۷/وابن ماجه حدیث: ۱۳۳/اومسند امام احمد: ۱۸۸/۱۸۷/۱]

یعنې رسول الله ﷺ پورتنیو لسو وارو صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم ته د جنت زیری ورکوي چې دوی جنتیان دي. دا خو په یوه واقعه کې د اجمال په صورت کې زیري ورکړی شوي، ډیرو صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم ته یې د تفصیل په طریقه هم زیري ورکړي دي چې یو څو مثالونه یې په لاندې ډول دي:

دابوبکر رضي الله عنه په هکله وایي: ﴿ وقال امانک یاابابکر اول من یدخل الجنة من امتی ﴾ [رواه ابوداود کتاب السنة باب ۱۸] ﴿ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الأَرْضُ ثُمَّ أَبُو بَكْرٍ ثُمَّ عُمَرُ، » [رواه الترمذی حدیث ۳۶۹۲] « قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: لِكُلِّ نَبِيٍّ رَفِيقٌ وَرَفِيقِي - يَعْنِي فِي الْجَنَّةِ - عُثْمَانُ » [رواه الترمذی حدیث ۳۶۹۸ وابن ماجه] دحضرت عبدالله ابن سلام رضي الله عنه په هکله وايي چې: دا جنتي دی. « إِنَّهُ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ، متفق علیه عَنِ سَعْدَ بْنَ أَبِي وَقَّاصٍ، » [رواه البخاری ومسلم عن ابن عمر] د حضرت ابن عمر رضي الله عنهما په باب کې وايي چې: (رجلٌ صالح) دا ډېر نېک سړی دی. « عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لِعَلِيٍّ: أَنْتَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِلَّا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي متفق علیه »

[رواه البخاری کتاب فضائل اصحاب النبی صلی الله علیه وسلم باب ۹/ والترمذی کتاب المناقب باب ۲۰ حدیث ۳۷۳۰]

ژباړه: له حضرت جابر رضي الله عنه نه روايت دی وايي: چې نبي کريم صلی الله علیه وسلم حضرت علي رضي الله عنه ته وايي چې: ته ماته داسې يې لکه حضرت هارون عليه السلام حضرت موسی عليه السلام ته، خو يواځې فرق دادی چې له ما نه وروسته بل پيغمبر نشته يعنې هغه نبي ؤ ته نبي نه يې. « عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلِيٌّ مَوْلَاهُ » [رواه الترمذی: حدیث ۳۷۱۳/ ومسند احمد ۱/۸۴/۱۱۸/ ۱۱۹/۱۵۲] چاته چې زه ګران يم هغه ته به حضرت علي رضي الله عنه هم ګران وي.

دحضرت فاطمې رضي الله عنها په هکله وايي:

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿عَنِ الْمِسْوَرِ بْنِ مَخْرَمَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، قَالَ: فَاطِمَةُ بَضْعَةٌ مِنِّي، فَمَنْ أَغْضَبَهَا أَغْضَبَنِي﴾ [رواه البخاري كتاب فضائل اصحابه النبي صلى الله عليه وسلم باب ۱۲/۲۹/ حديث: ۳۷۱۴]

ژباړه: له حضرت مسوربن مخرمه رضي الله عنه نه روايت دی وايي: چې رسول الله صلى الله عليه وسلم ويلي دي: چې حضرت فاطمه رضي الله عنها زما دوجود جز ده څوک چې دا په غضب کوي کويا ما په غضب کوي.

دحضرت دحسن رضي الله عنه او حسين رضي الله عنه په باره کې وايي:

﴿عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ﴾ [رواه الترمذي حديث: ۳۷۶۸، وابن ماجه حديث: ۱۱۸]

ژباړه: له حضرت ابو سعيد خدري رضي الله عنه نه روايت دی وايي: چې رسول الله صلى الله عليه وسلم ويلي دي: حضرت حسن او حضرت حسين به دجنت دځوانانو سرداران او مشران وي.

دمريم رضي الله عنها او خديجه رضي الله عنها په باره کې داسې وايي:

﴿وَقَالَ خَيْرُ نِسَائِهَا مَرْيَمُ بِنْتُ عِمْرَانَ وَخَيْرُ نِسَائِهَا خَدِيجَةُ بِنْتُ خُوَيْلِدٍ﴾ [صحيح البخارى كتاب مناقب الانصار باب: ۴۵/ ومسلم كتاب فضائل الصحابه حديث: ۶۹]

ژباړه: رسول الله صلى الله عليه وسلم ويلي: چې حضرت مريم رضي الله عنها دخپلې زمانې دښځو بهتره او غوره ښځه وه او حضرت خديجه رضي الله عنها دخپلې زمانې دښځو بهتره او غوره ښځه وه.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحضرت عائشې رضي الله عنها په باره کې داسې وايي: ﴿ وَإِنَّ فَضْلَ عَائِشَةَ عَلَى النِّسَاءِ كَفَضْلِ الثَّرِيدِ عَلَى سَائِرِ الطَّعَامِ ﴾ [رواه البخاری فضائل صحابه باب ۲۵/ ومسلم فضائل صحابه حديث : ۷۰/ ۸۸۹]

ژباړه : بېشکه دحضرت عايشې رضي الله عنها فضل او بهتري په نورو ښځو داسې ده لکه دشوروا دمړي په نورو مړيو .

﴿ وقال نعم الرجل سيدبن حصير ثابت بن قيس نعم الرجل معاذبن جبل نعم الرجل معاذابن عمروبن الجموح ﴾ [رواه مسند احمد :۲/ ۴۱۹]

﴿ وقال ان الجنة تشتاق الى ثلاثة على وعمار وسلمان ﴾ [رواه البهقي كتاب مجمع الذوائد :۹/ ۱۱۲/ والتبريذي كتاب مشكوة المصابيح ۶۲۲۵۴ والمتقي الهندي : كتاب كنزالعمال : ۳۳۱۱۲]

دپام وړ خبره خو داده چې خلک په جنت پسې مړه شول چې جنت پيدا کړي او جنت بيا دحضرت علي ، حضرت عمار ، او حضرت سلمان رضي الله عنهم غوښتنه کوي .

د انصارو مبارکانو په حق کې نبي کريم صلى الله عليه وسلم فرمايي او بشارت ورکوي چې: ﴿ عَنْ عَدِيِّ بْنُ ثَابِتٍ، قَالَ: سَمِعْتُ الْبَرَاءَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، أَوْ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: الأَنْصَارُ لاَ يُحِبُّهُمْ إِلَّا مُؤْمِنٌ، وَلاَ يُبْغِضُهُمْ إِلَّا مُنَافِقٌ، فَمَنْ أَحَبَّهُمْ أَحَبَّهُ اللهُ، وَمَنْ أَبْغَضَهُمْ أَبْغَضَهُ اللهُ ﴾

[رواه البخاری مناقب الانصار باب ۴ حديث ۳۷۸۳]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: آيَةُ الإِيمَانِ حُبُّ الأَنْصَارِ، وَآيَةُ النِّفَاقِ بُغْضُ الأَنْصَارِ ﴾ [رواه البخاري في كتاب الايمان رقم الحديث ۱۷]

يعني دانصارو مبارکانو د نبي کريم صلی الله علیه وسلم سره محبت دا د ايمان علامه ده. ولې هغه ټول د خداوند متعال جل جلاله دوستان دي، څوک چې ددوی سره محبت کوي دا مسلمان ده. هغه ټول د الله پاک جل جلاله اولياء او دوستان دي. څوک چې بغض ورسره کوي هغه منافق ده. د ټولو صحابه کرامو رضي الله عنهم په باب کې مجموعي بشارت د خدای پاک جل جلاله له طرفه دادي چې: ﴿رَّضِيَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُواْ عَنْهُ﴾ [سورة مجادله آيت ۲۲]. ﴿وَكُلًّا وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلْحُسْنَىٰ﴾ [سورة الحديد آيت ۱۰]

﴿مُّحَمَّدٌ رَّسُولُ ٱللَّهِ وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥٓ أَشِدَّآءُ عَلَى ٱلْكُفَّارِ رُحَمَآءُ بَيْنَهُمْ﴾ الآيه [سورة‌ت الفتح آيت ۲۹]

ژباړه: محمد صلی الله علیه وسلم رسول او رالیږل شوی دالله تعالی دی (په حق سره) او هغه کسان چې له ده سره دي سخت دي از روی مقابله او مجاهده پر کافراتو باندې مهربانان او زړه سواندي دي پخپلو منځو کې.

دومره لوی زيری او سند چې چاته الله تعالی ورپه برخه کړي نو هغوی به ولې اند ېښنه او فکر کوي اوبيا چې داوعده اوزيري وي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم دخالق لایزال له لوري چې د هيڅ ډول زيان او بې وفايي تصور هم نشي پکې کېدلی.

د نبي کريم ﷺ له طرف نه بشارت دادي چې: ﴿عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: لَا تَسُبُّوا أَصْحَابِي فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ أَنْفَقَ مِثْلَ أُحُدٍ ذَهَبًا، مَا أَدْرَكَ مُدَّ أَحَدِهِمْ، وَلَا نَصِيفَهُ﴾ [البخاري فضائل اصحاب النبي ﷺ باب ۵ ، مسلم فضائل صحابه رقم الحديث : ۲۲۱/ ۲۲۲]

ژباړه: له حضرت ابو هريره رضي الله عنه نه روايت دی وايي: چې رسول الله ﷺ ويلي دي: تاسې زما په صحابهٔ کرامو پسې بدمه واياست، زما دې په هغه ذات قسم وي چې زما روح ده په لاس کې ده، که تاسې د اُحد دغره په اندازه سره زر صدقه وکړئ د دوی ديو پاو يا نيم پاو صدقې خای ته به ونه رسيږي.

﴿عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا، قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «خَيْرُكُمْ قَرْنِي، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ»﴾ [صحيح البخاري، ج: ۱ص: ۱۴۶۴/ کتاب الشهادات باب: لايشهد على شهادة جورٍ اذا أشهد، رقم الحديث: ۲۶۵۱]

ژباړه: له حضرت عمران ابن حصين رضي الله عنه نه روايت دی وايي: چې رسول الله ﷺ ويلي دي: چې بهترين او غوره د تاسې زما د زماني خلک دي (صحابهٔ کرام) له هغو نه وروسته بيا تابعين بهتر دي، بيا تبع تابعين بهتر دي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ أَنَّ أَبَا هُرَيْرَةَ، قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، يَقُولُ: لَمْ يَبْقَ مِنَ النُّبُوَّةِ إِلَّا الْمُبَشِّرَاتُ قَالُوا: وَمَا الْمُبَشِّرَاتُ ؟ قَالَ: الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ ﴾

[رواه البخاری کتاب التعبير باب ۵ حديث ۶۹۹۰ ومسلم کتاب الصلوة حديث ۲۰۸/۲۰۲]

ژباړه: حضرت ابوهريره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ وايي چې له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه مې اوريدلي دي ويل يې چې: نبوت ختم شو خو بشارات به وي، صحابهٔ کرام ورڅخه پوښتنه کوي چې: بشارات څه شی دي ؟ رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وايي چې: ښه خوبونه دي. دا څه معنا ؟ مطلب دا چې سړی په خپله خوب ويني او په خوب کې خپل حالات ښه ويني ، يا يې بل څوک ښه ويني، خو خپل ځان ښه ليدل يا د بل له طرف نه ښه ليدل دا په هغه صورت کې چې دی به عملاً هم ښه وي. بيا به رؤيای صالحه ته اعتبار وي. د منافق او فاجر له پاره خوب اعتبار نه لري.

﴿ وقال البغوی رَحِمَهُ اللهُ عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ قال سالت رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ قَوْلِ اللهِ تَعَالَى {لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا} قال : هِيَ الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ يَرَاهَا الْمُسْلِمُ أَوْ تُرَى لَهُ ﴾ [مسند احمد : ۴۵۲/۶ ومستدرک حاکم :۳۴۰/۲]

ژباړه: له حضرت عباده ابن صامت رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي: له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه مې ددې آيت {لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا} په هکله پوښتنه وکړه چې ددې څه معنا ده ؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ راته وويل : دغه زيري دنيک مسلمان له پاره دادي چې ښه او نيک خوبونه دې پخپله ويني او يايي بل څوک دده له پاره ويني.

﴿عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ رَجُلٍ، مِنْ أَهْلِ مِصْرَ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا الدَّرْدَاءِ، عَنْ قَوْلِ اللهِ تَعَالَى {لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا} فَقَالَ: مَا سَأَلَنِي عَنْهَا أَحَدٌ غَيْرُكَ إِلَّا رَجُلٌ وَاحِدٌ مُنْذُ سَأَلْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: «مَا سَأَلَنِي عَنْهَا أَحَدٌ غَيْرُكَ مُنْذُ أُنْزِلَتْ، هِيَ الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ يَرَاهَا الْمُسْلِمُ أَوْ تُرَى لَهُ ﴾ ﴿ بشراة فی الحيوة وبشراة فی الاخرة الجنة له طراق كثيراً ﴾ [رواه الترمذی حديث: ۲۲۷۲]

﴿ اصحابي كالنجوم بايهم اقتديم اهتديتم ﴾ [العجلونی كتاب كشف الخفاء ۱/ ۱۴۷ ، الزبيدی كتاب اتحاف السادة المتقين : ۲/ ۲۲۳]

ژباړه : رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي: چې زما صحابه لکه ستوري داسې دي ، په هريوه پسې چې اقتدا وکړي تاسې به په هدايت او سمه لار ياست.

نو: ﴿ لَهُمُ ٱلْبُشْرَىٰ فِي ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَفِي ٱلْآخِرَةِ ﴾ [سورة يونس آيت ۶۴]

د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ژوند کې د خداى پاک جَلَّ جَلَالُهُ دوستانو ته د دده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ژبه د جنت زيرى ورکول کېدل. د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د دنيا نه د انتقال نه وروسته اوس ددغو خلکو له پاره بشرى (زيرى) شته که نه؟ هو شته . هغه (رؤيا)

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوبونه دي (ثم اذا مات رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فالبشرى فى الدنيا ما بشرالله سبحانه اولياءه بالكشف يعنى اراه فى عالم المثال فى المنام او اليقظة وهوالمراد بالرؤيا الصالحه) [تفسير مظهرى ج: ۵/ ص: ۴۲]

نو کله چې نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له دنيا جامي بدلي کړي، بيا په دنيا کې اولياوو ته زيري هغه څه دي چې الله تعالى يې اولياوو ته ورکوي په کشف سره يعنې وروښيي يې په عالم مثال کې په خوب سره اويا په ويښه چې له رؤيا صالحه نه دغه مراد ده.

يعني کله چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ويښه ليدل دهغه نه تعبير په کشف سره کېږي، د خوب په حالت کې ليدل په خوب سره کېږي، ددغو خلکو له پاره بشرى کله الهامات د وظائفو د مراقبو په حال کې الهام ورته شروع شي، خپله ده ته يا يو بل ولي ته. دده مقام خداى پاک جَلَّ جَلَالُهُ په الهام سره ورمعلوم کړي. يا په خوب کې.

﴿وقيل البشرى فى الدينا هى الثناءالحسن لماروى البغوى بسنده عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ الصَّامِتِ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ: قِيلَ لِرَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَرَأَيْتَ الرَّجُلَ يَعْمَلُ الْعَمَلَ مِنَ الْخَيْرِ، وَيَحْمَدُهُ النَّاسُ عَلَيْهِ؟ قَالَ: «تِلْكَ عَاجِلُ بُشْرَى الْمُؤْمِنِ﴾ [تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۴۲]

ژباړه: ځينو ويلي چې په دنيا کې زيري دهغه سړي په ښه نامه ياديدل دي. څکه چې امام بغوى رَحِمَهُ اللهُ په خپل سند له عبدالله ابن صامت له حضرت ابوذر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت کړی وايي: چې له رسول

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه وپوښتل شول چې يوسړی نيک عمل کوي او خلک يې صفت کوي دا څرنګه ده ؟ په خواب کې يې ورته وويل دغه هغه عاجل زيري د مؤمن دي.

وقال الزهر ى وقتادة هي نزول الملائكة بالبشارة من الله عندالموت قال الله تعالى: ﴿ تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ أَلَّا تَخَافُواْ وَلَا تَحْزَنُواْ وَأَبْشِرُواْ بِٱلْجَنَّةِ ٱلَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ ﴾ [سورة فصلت آيت: ۳۰]

ژباړه: امام زهري رَحِمَهُ اللَّهُ او قتاده رَحِمَهُ اللَّهُ وايي: چې دغه زيري راکوزيدل د ملائکو دی د مرګ په وخت کې د الله تعالى له لوري اوفرمايي: رانازليږي به پر دوی فريښتې (عند النزع والبعث يا فى القبر) داسې به ورته وايي چې مه ويريږئ په دنيا کې او مه خپه کيږئ په اخيرت کې او زيری ورکړئ په هغه جنت سره چې له تاسې سره يې وعده شوې ده.

﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وسَلَّمَ، قَالَ: الرُّؤْيَا ثَلَاثٌ: فَبُشْرَى مِنَ اللهِ، وَحَدِيثُ النَّفْسِ، وَتَخْوِيفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ ﴾ [تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۴۳ / رواه ابن ماجه حديث: ۳۹۰۶ ومسند احمد: ۲/ ۲۵۹]

ژباړه: له حضرت ابوهريره رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي: چې رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ويلي دي: چې خوبونه په درې ډوله دي:

۱- د الله تعالى له لوري، ۲- د نفس سوچونه دي. ۳- او د شيطان له لوري ويرول دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ: أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، يَقُولُ: الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ جُزْءٌ مِنْ سِتَّةٍ وَأَرْبَعِينَ جُزْءًا مِنَ النُّبُوَّةِ ﴾ اصحيح البخاري كتاب التعبيرباب :۲ رقم الحديث ۶۹۸۳ ج: ۲ ص: ۵۷۴]

ژباړه: حضرت ابو سعيد خدري رضي الله عنه وايي: له رسول الله صلى الله عليه وسلم نه مې اوريدلي ويل يې: چې نيک خوبونه دنبوت شپږ څلوېښتمه برخه ده.

رؤياى صالحه ښکه بشارات دى او ښکه قابل دبشارت دي، چې دا د نبوت شپږ څلوېښتمه حصه ده. مخکې داخبره تيره شوې چې نبي کريم صلى الله عليه وسلم فرمايي چې نبوت ختم شو خوبشارات به پاتې وي.

دا خو په دغه فاني دنيا کې دنيکانو او بزرگانو پايلې او انجام شو په اخيرات کې چې تلپاتې ژوند دى هلته هم ددوى له پاره لوړ مقامات او بشارتونه دي. له آخرت نه مطلب د زنکدن حالت، د قبر حالت اود حشر د اول وار د راپورته کېدا دا ټول عبارت دى. ښکه چې دا ټول د آخيرت مقامات دي. نو ددغو نېکانو او بزرگانو له پاره زېرى دى. کله چې نيکان اوبزرگان له دنيا سره په مخه ښه کوي بيا خداى پاک ورته لاندينى قرآني زيرى ورکوي.

﴿يَٰٓأَيَّتُهَا ٱلنَّفۡسُ ٱلۡمُطۡمَئِنَّةُ ۝٢٧ ٱرۡجِعِيٓ إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةٗ مَّرۡضِيَّةٗ ۝٢٨ فَٱدۡخُلِي فِي عِبَٰدِي ۝٢٩ وَٱدۡخُلِي جَنَّتِي ۝٣٠﴾ [سورة الفجر]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: ای نفسه آرام نیوونکیه (په ذکر زما شاکر په نعمت زما صابر په زحمت زما) وګرځه (له دنیا نه) په طرف درب خپل حال داچې راضي خوښ به یې ته (له الله تعالی څخه او الله تعالی، راضي اوخوښ (به وي له تا څخه) بیا ننوځه په (نیکانو) بندګانو زما کې اوننوځه په جنت زما کې: سره له نورو مقربینو)

یعني ملائکې ورته راشي ، دغه ملائکې ددغو انسانانو له پاره زېرى ورکوي اود زنکدن په حالت کې ورته وايي چې:﴿ أَلَّا تَخَافُواْ وَلَا تَحْزَنُواْ وَأَبْشِرُواْ بِٱلْجَنَّةِ ٱلَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ۝﴾ (سورة فُصلت) اوپه دغه حالت کې ده ته دخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ له ملاقات نه زيات بل شی محبوب نه وي. اودايې رغبت وي چې هسې زر مې روح قبض کړل شي ترڅو دخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ ملاقات وکړم،

په قبر کې اولیاء کراموته زېرى

او په قبر کې یې بشرى (زېرى) داده چې: دده عمل صالح ورته په ښائسته شکل کې راشي زېرى ورباندې کوي چې انعامات الهي دې مبارک شه. دی ورڅخه پوښتنه کوي چې ته څوک یې؟ ستا رنګ خو د زېري کوونکي ده، دی به ورته وايي چې: زه ستا هغه نیک عمل یم.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " إِذَا قُبِرَ الْمَيِّتُ - أَوْ قَالَ: أَحَدُكُمْ - أَتَاهُ مَلَكَانِ أَسْوَدَانِ أَزْرَقَانِ، يُقَالُ لِأَحَدِهِمَا: الْمُنْكَرُ، وَلِلْآخَرِ: النَّكِيرُ، فَيَقُولَانِ: مَا كُنْتَ تَقُولُ فِي هَذَا الرَّجُلِ؟ فَيَقُولُ: مَا كَانَ يَقُولُ: هُوَ عَبْدُ اللهِ وَرَسُولُهُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، فَيَقُولَانِ: قَدْ كُنَّا نَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُولُ هَذَا، ثُمَّ يُفْسَحُ لَهُ فِي قَبْرِهِ سَبْعُونَ ذِرَاعًا فِي سَبْعِينَ، ثُمَّ يُنَوَّرُ لَهُ فِيهِ، ثُمَّ يُقَالُ لَهُ، نَمْ، فَيَقُولُ: أَرْجِعُ إِلَى أَهْلِي فَأُخْبِرُهُمْ، فَيَقُولَانِ: نَمْ كَنَوْمَةِ الْعَرُوسِ الَّذِي لَا يُوقِظُهُ إِلَّا أَحَبُّ أَهْلِهِ إِلَيْهِ، حَتَّى يَبْعَثَهُ اللهُ مِنْ مَضْجَعِهِ ذَلِكَ،الحديث . ﴾ [جامع الترمذي ج ۱/ ص: ۲۰۵ ابواب الجنائز باب ماجاء في عذاب القبر رقم الحديث ۱۰۷۱]

ژباړه: له حضرت ابو هریره رضي الله عنه نه روایت دی وایي: چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ویلي دي: چې کله مړی یا یو دتاسې په قبر کې کېښودل شي، دوه ملائکې له رنګه تورې او دشنو سترګو خاوندانې ورته راشي چې یوه ملائکه په نامه د (مُنکَر) او بله په نامه د (نَکِیر) ده، دغه مړي ته وایي چې ته ددغه سړي په هکله څه وایې، داڅوک دی؟

نو دی به ورته وایي: هغه څه چې په دنیا کې یې ویل: چې دا دالله تعالی بنده او دهغه رسول دی زه په دې شاهدي ورکوم چې الله تعالی یو دی او محمد صلی الله علیه وسلم دده بنده او رسول دی.

نو دغه دوه ملائکې به دده له سم خواب ورکولو وروسته ده ته زېری ورکوي چې مونږ مخکې لا پوه وُ چې ته به مونږ ته سم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوابونه راکوي. «دوی ولې پوه ؤ؟ یا له دې وجې چې دوی به د دنیا اعمال صالحه لیدلي ؤ، یا له ظاهري انوارو څخه به یې معلومه کړي. چې په قبر کې په ده د عبادت آثار پراته دي، چې د هغې په اثر یې ملائکې پېژني.»

بیا ده ته قبر فراخه شي اویا(۷۰) ګزه په اویا(۷۰) ګزو کې، بیا په قبر کې نور ورته شروع شي .او ملائکې زېرې ورکړي چې د دنیا له غمونو اوتکلیفونو څخه خلاص شوې ستا له پاره ابدي ژوند او راحت دی ویده شه! دی به ورته ووایي زه یو ځل خپل اهل ته بیرته ورځم چې زما ددې ښه حال خبر ورکړم. نودوی دواړه به ورته ووایي: چې دنوې ناوې په شکل باندې آرام خوبونه کوه هغه ناوې چې نه یې راوینښوي مګر خپل مېړه به یې راوینښوي، نو دغه مړی به په قبر کې دغسې په ارام وي ترڅو چې الله تعالی یې له قبر څخه راپورته کړي د حشر په ورځ.

کله چې بیا له قبر نه راپورته شي بیا په هغه حالت کې هم ددوی له پاره بشری (زیری)وي. د قبر نه چې سړی راپورته شي د هیبت حالت وي، کله به داسې درونډ هیبت وي چې یو بل به نه سره پېژني، لکن دلته ددغو بزرګانو هیبت او وېره هرڅه ختمیږي ، دلته بیا ددوی له پاره بُشری وي. دا د اولیاوو له پاره د زېري عاقبت ده انعام نه ده.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ عن معاذبن جَبَل قال سمعتُ رسول الله صلی الله علیه وسلم یقول قال الله تعالی وجبت محبتی للمتحابین فیَّ والمتجالسین فیَّ والمتزاورین فیَّ والمتباذلین فیَّ ﴾ [مشکاة المصابیح ج: ۲ /ص ۴۲۸/ باب الحبّ فی الله ومن الله]

ژباړه: له حضرت معاذبن جبل رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وايي: له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه مې اوریدلي ویل یې: چې الله تعالی فرمايي چې: دوه سړي خاص دما له پاره په خپل منځ کې محبت کوي اودما له پاره سره ملا ویږي سرکینې دماله پاره خرچه کوي دهغو له پاره زما محبت واجب شو.

﴿ عن عُمر قال قال رسول الله صلی الله علیه وسلم ان من عبادالله لأُناساً ما هم بانبیاء ولاشهداء یغبطهُمْ الانبیاء والشهداء یوم القیمة بمکانهم من الله قالوا یارسول الله تخبرنا مَنْ هُمْ قال هم قومٌ تحابّوا بروح الله علی غیر ارحام بینهم ولا اموال یتعاطونها فوالله ان وُجُوهم النور وانهم لعلی نور لایخافون اذا خاف الناس ولایحزنون اذا حزن الناس وقرأ هذه الایة ﴿ أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝٦٢ ﴾

[مشکاة المصابیح ج: ۲ ص: ۴۲۸ باب الحبّ فی الله ومن الله]

ژباړه: له حضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وايي: چې نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي: ځینې دالله تعالی له بندګانو داسې دي چې نه انبیاء دي، نه شهداء دي خو په قیامت کې به ددوی په حالت باندې انبیاء عَلَيْهِمُ السَّلَامُ او شهداء هم غبطه او تمنا کوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نـو صـحابهٔ کرامـو رضي الله عنهم پوښتنه وکړه چې: یارسول الله صلی الله علیه وسلم! دا څوک دي ؟ نبي کریم صلی الله علیه وسلم ورته وویل چې داهغـه کسـان دي چې ددوی مینه او محبت یـوازې دخدای پـاک درضا له پاره ؤ ددوی یو ځای کیدل یوازې ددین په بنیاد وي کومه نسبي او دنیاوي خپلولي یې هم ترمنځ نه وي دراکړې او ورکړې سلسله یې هم ترمنځ نه وي ، بلکې یوازاې او یوازې دخالق لایزال رضا او خوشحالي یې مقصد او موخه وي .

اوپه الله تعالی مې دې قسم وي چې: مخونه به یې نوراني او ځلیدونکي وي د نور په منبرونو به ناست وي. په دوی به کومه وېره نه وي په هغه ورځ چې نورخلک به په غم او ویره اخته وي، دوی بـه نـه غمجـن وي پـه داسې حال کې چې پـه دې ورځ بـه نور خلک غمجن وي

بیایې دغه آیت ولوست : ﴿ أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ الایه ﴾ .

یعنـې دغـو خلکـو تـه بـه الله پـاک جل جلاله دغـه مقام اومرتبه ورکـوي. دا محبـت د خـدای پـاک جل جلاله د رضـا لـه پـاره چې دوه مسلمانان یې په خپل منځ کې کوي نودا یې بیا انجام او انعام ده. دوی ته دا مقام ولې پیدا کېږي چې له هر قسم پرېشـاني نـه بـه پـه قیامت کې محفوظ وي ؟

څکه یو له بل سره یې ناسته ولاړه هرڅه دالله تعالی درضا له پاره دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

داولیاؤ سره تړاو او دهغوی زیارت کول ګټور دي

د اولیاء کرامو ملاقات او دهغوی زیارتونو ته تلل قسم په خدای ده چې دومره زیاتې ګټې پکې دي چې په خپل عمل سره یې په ډېر وخت کې هم نه شي ګټلای. ځکه دهغوی ددعاؤ او لیدلو اثرات په سړي کې ډیر زیات او ګټور بدلون راولي ، خو که یوڅوک دهغوی هغه اثرات او انوار ووینې

خو هر څوک یې نشي لیدلی دچاچې سینه پاکه وي وظایف یې ترسره کړي وي سینه یې دالله په نامه منوره او روښانه کړې وي هغه یې بیا ویني او په خوند یې هم پوهیږي. نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ وایي چې: له هغو خلکو سره زما محبت حتمي او دتل له پاره دی چې دوی راکړه ورکړه ، تعاون، محبت زما د دین له پاره کوي او چې له چا سره د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ محبت پیدا شو نو دی د محبوبینو له ډلې څخه شو، اوس چې محبوب شو نو د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د دوستانو او محبوبینو او مُرادینو له ډلې څخه شو ځکه خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ فرمایي چې: ﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾﴾ (سورة یونس آیت ۶۲) چې زما په ولیانو به نه خوف وي او نه به دوی غمجن وي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اصل ثمره نتیجه د ولایت مونږ لا تراوسه ذکر کړې نه ده یواځې علامې، تعریف، د عاقبت په لحاظ په قرآن کریم کې زیری بیان شو.

د ولایت پایله نتیجه جنت ته تلل دي

نو نتیجه د ولایت جنت ده. زیری په دنیا کې ورکړل شو، اصل ځای د انعام به په جنت کې وي. دا زیری دوی ته په قبر کې ورکړل شو، زیری د حشر په حالت کې ورکړل شو. په قیامت کې به خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ څرنګه مقام اولیاء کرامو ته نصیب کوي ؟ نو په حدیث مبارک کې راځي:

﴿عن ابی هریرة قال کنتُ مع رسول الله صلی الله علیه وسلم فقال رسول الله ان فی الجنة لعُمُدا من یاقوت علیها غُرَفٌ من زبَرْجَد لها ابوابٌ مفتحةٌ تضِیءُ کما یُضِیءُ الکوکب الدُرِّیُّ فقالوا یارسول الله من یسکنُها قال المتحابُّون فی الله والمتجالِسُوْنَ فی الله والمتلاقون فی الله﴾

[مشکاة المصابیح ج ۲/ ص: ۴۲۹]

ژباړه : له حضرت ابوهریره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي: زه له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره وم نو وې ویل چې په جنت کې دیاقوتو متې (ستنې) دي چې په هغو باندې بنګلې دي چې له زبرجدو څخه جوړې دي او دروازې یې خلاصې دي داسې ځلیږي لکه بنه روښانه ستوري، صحابه کرامو ورنه وپوښتل اې رسول الله ! دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

دچا له پاره دي څوک به پکې اوسيږي ؟ رسول الله ﷺ ورته وويل : دهغه چا له پاره دي چې يو له بل سره مينه اومحبت ناسته ولاړه اوملاقات خاص زما درضا له پاره کوي.

د اولياء کرامو ځاى به د عامو مسلمانانو په نورو طبقاتو په جنت کې دومره پورته وي لکه د ځمکې څخه چې آسمان ته ګورو او هغه غټ ستوري چې په افق کې ځليږي، نو هلته به ددوى منازلو ته په جنت کې نور مسلمانان داسې ګوري. او هغه انوار يې دي چې په قيامت کې به دوى په هغو آسانو سپاره وي چې وزرونه به يې وي او زينونه به يې له ياقوتو او لاجبرو جوړ شوي وي. دوى چې کوم ځاى ته وغواړي نو په هوا باندې به يې دغه آسان هغه ځاى ته رسوي. د لاندنيو طبقاتو او تولپو په انوارو به پټ والى او خفا راځي اودالاندي طبقې او ډلې به پوښتنه کوي چې دا زمونږ انوار چا راپټ کړل.

ځکه خداى پاک فرمايي: ﴿ إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ۝ حَدَآئِقَ وَأَعْنَـٰبًا ۝ وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا ۝ وَكَأْسًا دِهَاقًا ﴾ (سورة النبا)

ژباړه : بيشکه خاص متقيانو ته (په اخرت کې) ځاى دى خلاصي بري کاميابي دى باغونه (دميوي) او دانګورو (ونې) دي اوپيغلې انار تيوني هنځولي دي. او (متقيانو ته په جنت کې دشراب طهور) پيالې ډکې تر څنډو (غاړو) دي.

ددې آيت خودا معنا شوه چې قرب الهي د الله دوستي د هغه پيدا اينت هغه بې له دې نه نه راځي. خو سببونه يې دا شو. سبب

Scanned with CamScanner

(c) ktabton.com: The Digital Library

خو مؤثر نه وي، مؤثر خو الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ ده. ځکه محبوبين مرادين دي هغه بيا د دغونه هغه مقام چې طبقه د اويسيانو ده چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ يې هغه مقام ته رسوي. خو کوشش به دا کوو چې ترڅو له نېکو خلکو سره ډېره ناسته پاسته وکړو. نو چې محبت وي او هغه هم په اخلاص سره، نو بيا به کار جوړيږي. او که داسې نه وي نو بيا خو منافقين هم له پيغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره کېناستل، خو چې اخلاص يې نه درلود نو بيا دوی هم له دنيا څخه کافر ولاړل. په دې لاره کې به انقياد او اطاعت وي او که هغه دخپلې طريقې له بزرګانو نه مخالفت او انکار شروع شي نو بيا سراسري هلاکت دی، ترقي به په خوب کې هم ونه ويني.

حضرت صاحب مبارک ته چا شکايت وکړ چې صيب! دومره وخت مې په وظائفو کې تېر شو او هېڅ په مخ نه ځم او نه په ځای باندې پوهېږم. خلک چې وظيفې واخلي نو کشف او نورې لارې چارې يې ښې پر مخ روانې وي او ماته په دا دومره وخت کې هېڅ هم په لاس نه دي راغلي. وايي ده مبارک ورته وويل چې: خوراک کم کړه، مجلسونه کم کړه او ذکر ډېر کړه، د طريقت رنګ مه بدوه.

حضرت مجدد صاحب قدس الله سره العزيز فرمايي چې:

چشم بند و گوش بند و لب ببند
گر نبینی سر حق بر من بخند

سترګې له غلط نظر څخه وساته، ژبه له غلطو خبرو څخه راايساره کړه او غوږونه غلطو خبرو ته مه نيسه. که بيا دې هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

الهي اسرار ونه ليدل نو بيا په ما پورې وخانده. چې تا خو هسې راته خبره کړې وه او څه نتيجه يې نه درلوده.

دا اندامونه خو ټول د زړه جواسيس دي، زړه ددوی له لارې خرابيږي، ښائسته شي دې وليد نو د زړه محبت دې دالله پاک جَلَّجَلَالُهُ له ذکر نه راوګرځاوه. په غوږونو باندې دې سرود او آوازونه واوريدل نو دزړه محبت دهغه په طرف ولاړ. نو له دغو ناوړه او بې خونده کارونو څخه دغه اندامونه راايسار کړه په خپله به دې کارونه ټول که خدای ته منظوره وي جوړ شي. دا کارونه چې ته وکړې نو بيا به دې په وظائفو کې هم اثر وي. که نور په هيڅ نه پوهيږې نو په دې خو به ضرور پوهيږې چې قلبي اطمينان به درته حاصل شي اود خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ په بندګي به درته لذت حاصليږي. په خپله الله پاک جَلَّجَلَالُهُ فرمايي: ﴿ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَتَطۡمَئِنُّ قُلُوبُهُم بِذِكۡرِ ٱللَّهِۗ أَلَا بِذِكۡرِ ٱللَّهِ تَطۡمَئِنُّ ٱلۡقُلُوبُ ﴿٢٨﴾ ﴾ [سورة الرعد]

ژباړه: (دغه رجوع کوونکي) هغه کسان دي چې ايمان يې راوړی دی. او ارام نيسي زړونه د دغو (مؤمنانو) په ذکر دالله تعالی سره، واورئ خبردار شئ چې په ذکر دالله تعالی سره مطمئن کيږي ارام نيسي زړونه (دمومنانو).

د وظيفې اصل بنه توب دغه ده دا مونږ چې له هرچا سره وظيفې کوو ددې مشائخو کرامو د هريوه د وظائفو جلا جلا کيفيات او خوند وي. مشايخ دګلانو په شان دي هرګل ځانته رنګ

(c) ...on.com: The Digital Library

او ځانته خوشبويي لري ديو چا دوظيفو په بنه توب او بېکارتوب
چې پوهېږي دا علم الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورکوي، چې بيا له چانه
پوښتنه وشي چې زړه دې تنګيږي او کنه ؟ دی وايي چې هو ادا
زړه يې ولې تنګيږي ؟ ځکه چې هلته په زړه کې کدورات وي نو
ځکه هلته زړه په تنګ وي. ځکه چې مونږ مخکې په تفسير کې
ويلي و: هغه درې صحابهٔ کرام رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ چې پنځوس ورځې نبي
کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ او نورو صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ورسره مقاطعه
کړې وه. او خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ بيا ددوی حال داسې بيانوي:

﴿ وَعَلَى ٱلثَّلَٰثَةِ ٱلَّذِينَ خُلِّفُواْ حَتَّىٰٓ إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ ٱلْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنفُسُهُمْ وَظَنُّوٓاْ أَن لَّا مَلْجَأَ مِنَ ٱللَّهِ إِلَّآ إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١١٨﴾ ﴾

[سورة التوبه آيت ۱۱۸]

ژباړه: او (خصوصاً) پرهغو درې تنو چې بېرته پاتې وو (له قبوله دتوبې) ترهغه پورې چې تنګه شوه پر دوی ځمکه (په سبب دبې التفاتي دخلکو) سره له ارتوالي ددې (ځمکې) اوتنګ شو پر دوی زړونه ددوی (له ډېره غمه) او يقين يې وکړ چې نشته ځای دپناه له (قهره د) الله (هيڅ ځای) مګر هم ده ته دی، بيا رجوع وکړه (الله) پر دوی (په توفيق دتوبې سره) له پاره ددې چې توبه وباسي دوی، بيشکه چې الله هم دی ښه توبه قبلوونکی ډېر رحم والا (په انعام داجر اوثواب سره).

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته تفسیر لیکي : داچې تو له ځمکه پرې تنګیږي ځکه چې زړه یې په تنګ ده، ځکه کور خوند نه ورکوي، اوداا ثر د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ د حُکم مخالفت. او چې کله یې توبه قبوله شوه نو ځړنګه یې بیا شرح صدر نصیب شو. ځکه چې هلته هغه کدورات ختم شول. داچې زړه ته تنګي پیدا کیږي دا هلته پیدا کیږي چې نظر خراب شي، غوږونه غلط څه واوري، خوراک غلط وشي، چې هرڅه غلط شي هلته فی الحال اثر پیدا کوي. خو په دې اثر باندې د اهل طریقت نه پرته نور خلک نه پوهیږي. په پاک ځای کې د بوی اثر ښکاره کیږي، په سپینه جامه باندې اثر د خیري ښکاره کیږي. بنګیان تو له ورځ تشنابونه صفا کوي سره له دې چې پوزه یې نه وي تړلې خو بوی هم نه ورځي.

﴿ عَنْ جَابِرِبْنِ عَبْدِاللهِ قَالَ: هَاجَتْ رِيْحٌ مُنْتِنَةٌ عَلى عَهْدِ رَسُوْلُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ «اِنَّ نَاساً مِنَ الْمُنَافِقِيْنَ قَدْ اَغْتَابُوا اُنَاساً مُنَ الْمُسْلِمِيْنَ، فَلِذٰلِکَ هَاجَتْ هٰذِهِ الرِّيْحُ الْمُنْتِنَةُ» ﴾

[رواه الامام احمد ، ۱۴۲۵۲، تنبیه الغافیین ، عربي مکتبه حقانیه ص-۸۶]

ژباړه : له حضرت جابر ابن عبدالله رَضِيَ اللهُ عَنْهُ روایت دی وایي: یو وخت دنبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په زمانه کې څه بدبویي راغله ، نو نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وویل چې: دا په کوم ځای کې منافقینو د مسلمانانو غیبت وکړ.

له ځینې علماوو نه پوښتنه شوې چې دا غیبتونه خو نن صبا ډیرزیات کیږي نو اوس یې ولې د بدبویي احساس نه کیږي ؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوخواب یې دادی چې په هغه وخت کې فضا پاکه وه، ګناهونه نه و، نو په صافه فضا او پاک ماحول کې د بدبویي اثر زر ښکاره کیږي. په تتې کې د بدبویي اثر زر نه ښکاره کېږي او په پاک ځای کې زر ښکاره کېږي.

په حدیث مبارک کې راغلي چې: څوک دروغ ووايي نو کرام الکاتبین ملائکې چې همیش له ده سره ملګري وي او ده اعمال لیکي، نو هغه ددغه شخص د دروغو له وجې یو میل لرې ولاړې شي.

په حدیث شریف کې دي چې: په زړه کې د ایمان نور وي. داچې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ذکر ډیریږي نو نور زیاتیږي. اوس نو چې ګناه وي نو طبعاً هغه نور ختمیږي. سترګو چې رڼا لیدلې وي نو چې کله برق ولاړ شي تیاره پیدا کېږي. او په تیاره کې چې څوک روان وي لکه داشپانه تول عُمر د شپې په غرونو کې روان وي او څه فرق نه ورکوي. خو له کور نه چې څوک راووته او په کور کې یې برق وي بیا نو لار نهویني. چې یو ځل رڼا وي نو بیابه په تیاره پوهیږي. چې له اول نه یې تیاره وي بیا د تیارې وړاندې څه اثر نه وي.

دغه د وظیفو په اصطلاح کې هم دا خبره ده، دا زمونږ وظیفې ډېرې کمزورې دي.

په بخاري شریف کې د توجهاتو څلور قسمه ذکر کېږي:

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

توجه په څلور قسمه ده

اوس توجه خو په څو قسمه ده دلته کومه توجه شوې ده؛ نو کتابونو کښې چې توجه په څلور قسمه دی:

اول توجه انعکاسي، دوهم القائي، دریم اصلاحي او څلورم اتحادي، ددغو څلورو قسمو توجوګانو مثالونه په محسوساتو کښې په مختصره توګه بیانیږي:

اوله انعکاسي توجه ده:

ددې مثال داسې دی لکه چې یوه سړي خوشبويي استعمال کړي وي او یو مجلس ته ورشي، تو ددغه مجلس ټول خلك دده له دغې خوشبويي نه مستفيد (ګټه) تري واخلي، لکن کله چې هغه سړی دمجلس نه ووت یا هغه خلك له مجلس نه ووتل نو خوشبويي ختمه شي خکه چې داعارضي فائده وه، نو ابتدأ چې سړی مرید شي اوله یوه پیر یا خلیفه صاحب نه بیعت وکړي؛ نو ددې نفس بیعت دومره ګټه دته رسیږي چې کله هم دخپل پیر او مرشد په مجلس کښې ناست وي نو دهغه مرشد دانوارو انعکاس او استفاده کولی شي، یا دهغه شیخ په زړه کښې چې کوم انوار او فیوضات چې دخدای پاك جَلَّجَلَالُهُ له طرفه نازلیږي دهغه فیوضاتو او انوارا تو تجلیات دده په زړه باندې هم راځي او شوق دوظیفې ورسره پیدا کیږي، لکن کله چې دی دخپل مرشد او شیخ له مجلس نه جدا شي بیا هغه اثر نوي.

Scanned with CamScanner

(c) ...ston.com: The Digital Library

یالکه دبرق بلف چې بَل شي اوهغه بلف ته مخامخ بوه شیشه کیښودل شي نوترڅوچې برق بَل وي ددغې رڼایي په دغه شیشه کې وي، نودغه شیشه دهغې رڼا نه انعکاس کوي، اوبه بل څه شي باندې هم وړانګه غورځوي خوکه چېرته بلف مړشي یاشیشه له مخې لرې کړای شي؛نوهغه انعکاس اورڼایې هم ختمه شي ،نومرید هم په ابتدایي مرحله کې دخپل پیراومرشدپه یواځې بیعت سره چې ترڅو دده خپل وظایف نه وي شروع کړي دومره ګټه ورته رسوي چې دپیرپه مجلس کې کیناست نودشیخ دزړه دانواروانعکاس دده زړه ته کیږي لکن کله چې سره جداشي هغه اثرختم شي.

دوهمه توجه القائي ده:

ددې مثال داسې ده لکه چې پخواني شیطان چراغونوکې به سرې تیل اوپلته واچول اوبیابه یې له بل چراغ نه بل کړ،نودی به رڼاشو،دابیاتردې بل چراغ پورې تړلی نه دی چې بل چراغ وي نورڼاکوي اوکه نه وي نورڼا نکوي ،لکن رڼایې ضعیفه وي په کم باد سره مړکیږي ،نوی مریدهم چې کله اذکارشروع کړي یوڅه ترقي وکړي دهغه اولني حالت نه چې توجه انعکاسي وه یوڅه په وظیفوکې کوشش شروع کړي نودده په زړه کې خپل انوارپیداشي دهغواذکارواثرپیداشي.

نوکله چې له خپل شیخ سره وي نوانوارېې ډیر تیزوي اوچې کله دخپل شیخ نه جداشي نوانوارخونه ختمیږي خواحتیاط غواړي اودشریعت په چوکاټ باندې به ځان برابره وي،خوکه خوراك ګډوډ شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجلس ګډوډ شي او بې احتياطي وشي نو بيا انوار ختم شي او بيا بېرته تياره جوړه شي.

دريمه توجُه اصلاحي دي:

داله مخکنيو دواړو نه قوي ده ددې داسې مثال ده لکه يو لوی درياب چې اوبه پکښې رواني وي او له دې درياب نه يو وړوکی نهر جدا شي، په دغه نهر کې د خپل ګنجايش په اندازه اوبه رواني وي، خو دغه نهر په کم شي نه بنديږي ترڅو چې دده په خوله کې لويه تيږه نوي لوېدلې او خوله يې بنده شوې نوي او له دې نهر نه يو ځوې او بلې خواته لړونه نوي شوي، دارنګه د مريد حال دی چې کله په خپلو وظايفو کې شه کوشش وکړې نو ددې کوشش داسې اثر پيدا کيږي چې نفس له خپل پير سره رابطه ونيسې نو د ته يې فيض او برکت د هغه نهر په شکل رسيږي چې دا فيض او برکت په ماموليې لهوا ولعب او بيکاره مجلسونو نه ختميږي ترڅو چې لوی ګناهونه ورنه صادر شوي.

نوي دا فيض او برکت جاري وي، او که چيرته لوی ګناهونه صادر شي نو ترڅو چې اصلاح نوي شوي، چې هغه عبارت ده له توبې نه، تر هغه د شيخ فيض او برکت بيا نه جاري کيږي، ځکه چې اصل نهر خوشته خو بيا ئې خوله يې بنده شوې دی، کله چې په اخلاص توبه وياسي هغه فيوضات بيرته دده په خوا په شان جاري شي.

څلورمه توجُه اتحادي ده:

دا توجُه اخرنی مرحله د توجُو ګانو ده چې شيخ خپل زړه د مريد زړه ته متوجې کړي، نو شيخ القاد نسبت تامه وکړي يعني څو مره کمالات

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوفیوضات چې دده په ځان کې وي هغه ټول مرید ته منتقل کړي، نور هغه کې هم هغه کمالات اوفیوضات پیداشي چې کوم دهغه په پیرکې موجودو، داچې بیعت انتهاته رسیږي اودخلافت سلسله ورته پیداکیږي نوخپل ټول کمالات خپل مریدته انتقال کړي، ددې دامعنانه دی چې شیخ له دغوفیوضاتواوکمالاتونه خالي شي بلکې دشیخ دفیوضاتومثل په مرید کې پیداشي [ضیاء البخاري شرح صحیح البخاري اول ټوک ۲۰۵ مخ.]

د پر مُریدان داسې دي چې دمشائخو سره کله وي ښې وظیفې کوي، ښه کوشش کوي، خو چې کله بل ځای ته ولاړ شي چې یو څه وخت تیرېږي ، تعلق ختم شي ، دلته خو د کثرت مجالست سبب دی، چې ناسته ولاړه به ډېره کوي ، چې ناسته ولاړه ختمه شوه محبت ختمیږي ما درته وویل چې دا ولې مؤثر ده ؟ ځکه چې هغه دده د زړه شی د ستا زړه ته راځي. دده د قالب شی ستا قالب ته درځي. چې تعلق ختم شو هغه شی پردی شو او بېرته په ورو ورو درنه ځي.

محبت به له نیکو خلکو سره ساتو. بیا نو امید شته چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به یو څه شی راپکې پیدا کړي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۳) مجلس

له خپل مرشد سره مینه او محبت اوله هغه سره د تعلق اهمیت

په طریقت کې تر ټولو اهم او ضروري شی دادی چې د یو سالک (مرید) له خپل شیخ (پیر) سره تعلق او تړاو زیات وي، د مخکنیو اولیاء الله وو حالاتو او واقعاتو ته که ځوک وګوري هغوی چې څومره لوړې مرتبې اومقامات ترلاسه کړي داټول یې د خپل شیخ (پیر) په ملازمت، محبت، انقیاد او د خدمت کولو له امله ورته نصیب شوي دي.

دخپل پیر په اراده دحضرت خضرعلیه السلام نه اعراض کول

یوځل شاه نقشبند رَحِمَهُ اللّٰهُ د امیر کلال بخاری رَحِمَهُ اللّٰهُ دلیدلو له پاره له خپل کور څخه ووت، په لاره کې حضرت خضر عَلَيْهِ السَّلَام په مخه ورغی، شاه نقشبند رَحِمَهُ اللّٰهُ هیڅ ورته ونه کتل، نوبیا حضرت خضر عَلَيْهِ السَّلَام خان ورو پیژانده چې زه خضر یم اویه ماپسې خلک له

لرې لرې ځایونو څخه کوښښونه کوي چې له ماسره ووینې اوته زما لوري ته هېڅ التفات نه کوې! نو ده په خواب کې ورته وویل چې زه له خپل کور څخه دخپل پیر او مرشد دلیدلو په اراده راوتلی یم، دبل چا دلیدلو قصد او اراده نه لرم. هغه ددې تمنا او آرزو لري چې شاه صاحب رَحِمَهُ اللّٰهُ ورسره مجلس وکړي، خو دی حضرت خضر عَلَیْهِ السَّلَامُ ته توجه نه کوي، حضرت خضر عَلَیْهِ السَّلَامُ چې دچا معاون جوړېږي هلته جوړېږي چې دچا له خپل شیخ سره تعلق اومحبت وي، یو ولی چې دچا معاون واقع کېږي داهلته چې دهغه له خپل شیخ سره تعلق جوړ وي.

[حضرات کرام نقشبندیه (اردو) ص: ۱۸۲]

ددغې سلسلې مبارکې چې څومره مشایخ کرام دي آن تر نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ پورې نودچاچې له خپل شیخ سره تعلق او محبت وي نوددغو ټولو له ده سره علاقه پیداکېږي اوکه خدای مه کړه په دغه لاره کې یې له یوه ولي څخه نفرت او کرکه وشوه، بیانو دټولو کرکه اونفرت ورڅخه کېږي، ځکه ددوی ټول کار یواځې د الله جَلَّ جَلَالُهُ له پاره وي، اودچاکار چې یواځې د خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ له پاره وي اوته له هغه سره عناد کوي نودا په اصل کې ددغې ټولې سلسلې سره عناد دی، نوځکه د سړي کار خرابېږي، داچې دیوه سړي تعلق او محبت پیداکېږي خوددغه نیت له وجې پیداکېږي چې دخدای جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پير يا استاد کې چې کوم کمال ده هغه هم ددغه دين له امله ده، نوڅوک چې ددوی سره محبت لري هم هغه ددغه دين په خاطر يې لري، که هغه دنياوي تعلقات په شخصياتو باندې بنا وو لکه چې نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي چې: کله سړی مړ شي، له ده سره درې ملګري روان وي، عمل يې هم ورسره وي، دنيا هم ورسره تريوڅه اندازې پورې وي، خو په پای کې دغه خپل خپلوان او هستي جايداد ورڅخه بېرته راګرځي، يواځې همدغه خپل عمل ورسره په قبر کې وي.

نوکه له يوچا سره دشخصيت په بنا ملګرتيا او دوستي وه اودين په خاطر نه وه، نودشخصيت په لحاظ دهغې دوستۍ هيڅ ګټه نه ورته رسيږي، هغه هم دخدای تعالی يو بنده اومخلوق ده، په خپله په هرڅه کې الله تعالی ته محتاج ده،نوتاته به يې څه ګټه ورسيږي؟ اوچې کله تعلق او محبت ددين په خاطرشو لکه يوڅوک له عالم سره محبت کوي هغه دهغه د علم له امله يې کوي، نو خامخا به يې ده ته ګټه رسيږي.

څکه نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي چې له علماوو سره مينه او محبت دا په حقيقت کې له ماسره ده او له ماسره مينه اومحبت له الله تعالی سره محبت ده، له علماوو کراموسره دښمني له ماسره دښمني ده اوله ماسره دښمني له الله تعالی سره دښمني ده. خدای مه کړه که يوڅوک دخدای پاک سره دوښمني کوي نو پايله به يې جهنم دنيوي او اخروي ژوند به يې له بد برخليک سره مخ وي.

Scanned with CamScanner

(da Ketabton.com: The Digital Library)

نو دعلماء کرامو تعلق او تړاؤ دالله تعالی اورسول اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره دی ، مطلب داچې له یوه سره محبت له ټولو سره محبت ده اوله یوه سره دښمني او عداوت له ټولو سره دښمني ده.

نو تر ټولو اړین او ضروري شی او دپام وړ خبره داده چې د مُرید او سالک به له خپل شیخ (پیر) سره علاقه وي.

مطلب داچې په دغو مجلسونو کې ممانعت نشته، مثلاً دیوې طریقې چې څومره مشائخ کرام دي لکه زمونږ دحضرت صاحب مبارک د سلسلې چې څومره مشائخ کرام دي ددوی ټولو په خپل منځ کې یوبل ته اجازه شته. مطلب داچې په ورتلو، صحبت، توجه کولو اوپه وظیفو بدلیدلو کې یوبل ته اجازه شته. خو اعتماد به دې په خپل شیخ وي. په اوله ورځ چې دې له چاڅخه بیعت کړی، که څه هم دبل چا په مجلس کې تاته څه تاثیر پیدا کېده بیابه هم ته داوایې چې داماته دخپل مرشد له طرفه ده، له چاسره چې زما تعلق دی،څکه دغه لار اول هماغه مرشد درته خلاصه کړې ده. دبلې سلسلې دمشائخو سره دغسې په مجلس او صحبت کې څه ممانعت نشته، خوپه وظیفو کې کله کیفیات بدل وي، د هرشیخ خاتته خصوصیت وي، ددې له وجې کله کله په وظیفو کې څه تکلیف پیدا کېږي.

له دې وجې نه چې دخپل مرشد سره تعلق ډېر ضروري ده د نقشبندیې مبارکې سلسلې کتابونه لیکي چې: که دچا له وسه پورې وي نوبايد له خپل مرشد سره هره ورځ ووینې، اوکنه په جُمعه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې دې ورسره ووینې، او که داسې هم نه شي کولای نو په میاشت کې دې خامخا ورسره ووینې ، که بیاداهم نه شي کولای نو په دوه درې میاشتو کې دې ورسره ووینې، که امکان دلیدلو یې نه وي رابطه دې جاري ساتې او رابطه دې نه پرېږدي.

چې له مرشد سره مینه او تعلق وي نو د (مرشد) پیر له خوا به هم مینه او توجه وي

مرحوم سراج المشائخ احمد ضیاء خلیفه صاحب ته موږ ورغلي وو، نو په هغه مبارک مجلس کې درابطې او تعلق په هکله خبره سره یاده شوه، نو خلیفه صاحب وویل چې: مخکینیو سالکینو دا اشعار زیاتره په حقیقت بنا دي ، لکه مولانانقیب احمد صاحب د (پنج کتاب) په حاشیه کې لیکلي دي:

مصرۍ

کــه راتــه ګــورې ذرتــه ګــورم - که راته نه ګورې پروا دې نه لرمه دغه پورتنۍ مصرۍ ددې آیت مضمون دی چې الله تعالی فرمایي: ﴿فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ﴾ [سورة البقره آیت:۱۵۲] تاسې ما یادوئ زه به تاسې یادوم.

نوله خپل مرشد او شیخ سره چې دسالک تعلق اومحبت وي ، نودغسې به دهغه له لورې هم محبت او تعلق پیدا کیږي. بیا دمرید

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینې ته فیوضات او انوار هم په اسانۍ سره راځي له دې امله نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي: ﴿ تَهَادُوْا تَحَابُوْا ﴾ يوبل ته تحفې ورکوئ چې محبت مو سره پیدا شي،دخدای تعالی د رضا تعلق مو سره پیدا شي، له دې لارې ستاسې کار ډېر جوړيږي. په یوه بله مصرۍ کې وايي چې:

مینه په تلو راتلو زیاتیږي
کله راځه کله به زه درځم مینه

داهم ددغه آیت او حدیث شریف مضمون ده.

اوبه بل حدیث قدسي کې نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي: چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ وايي چې: ﴿ څوک ما يادوي نو له ماسره به يې محبت پيداشي، اودچاچې له ماسره مينه اومحبت پيدا شو نوبه مابه عاشق شي، څوک چې په ما باندې عاشق شو نوزه به په ده باندې عاشق شم اوبه چاچې زه عاشق شوم نوبه خپل عشق کې يې قتل کوم اوچې په خپل عشق کې يې قتل کړم نوبيادهغه ﴿ دِيَتْ ﴾ زما ديدار ده.

نو اصل غرض اومطلب داده چې د ډېرو سالکينو او مُريدانو حال داسې ده چې په کثرتوب کې يې بيعتونه کړي وي اوبياد ډېرو لويو کتابونو طالبان وي اوهغه سلسله ټوله ورځخه پاتې وي. ددې يواځينی علت دادی چې دهغو له خپلو مشانخو سره تعلق ختم شوی وي، مريد چې پنځه يا شپږ کاله له خپل مرشد او مربي سره ونه ويني نودهغه به له خپل شيخ سره څه تعلق اومحبت وي؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نودهرچا چې له خپل شيخ سره محبت اوتعلق وي، نودهغه چې پواخې سترګې پرې لګيږي بيايې دغه مريد له توجه څخه دباندې نه وي، دهغه هم بياد غسې په دعاګانو کې برخه وي، به هرحال! په هرعنوان باندې چې وي تعلق يې خامخا ورسره وي.

الحمدلله خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ مونږ اوتاسې ته په دې ژوند کې دومره موقع او فرصت راکړی دی، که په مونږ کې غفلت نه وي، نودومره سختي او تنګي لا نه ده راغلې چې مونږ دين او دينداري ته خلاص نه يو، يعنې څوک مو په شريعت، علم يا طريقت باندې دومره نه خوروي چې مونږ نه علم ته خلاص يو، نه ذکر ته خلاص يو اونه له خپلو مشائخو سره تعلق ساتلای شو.

که يوڅوک دصحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ژوند ته يو نظر وکړي نو په هغوی مبارکانو باندې ډېر زيات تکليفونه تېر شوي دي، همدارنګه په مخکينو اولياء الله مبارکانو باندې څومره تکليفونه تېر شوي دي؟ سره له تکاليفو يې بيا دخواږه پېغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تعلق او تړاؤ او نورو نيکانو سره له ډيرو تکاليفو دخپلو مشايخو تعلق او تړاؤ نه دی پرې ايښی.

يوه دردوونکې واقعه

له امام شعبي رَحِمَهُ اللهُ نه روايت دی وايي: چې يو خل حضرت خباب رَضِيَ اللهُ عَنْهُ حضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته راغی، حضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ورته پورته شو اودی يې په خپل خای کښېناوه. حضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته ووېل. ددې ځای د کېناستلو لائق یو ازې ته یې ایو بل څوک هم شته چې هغه تر تا هم وړ او حقدار دی، ده ورته ووېل: ای امیر المؤمنین! هغه څوک ده ؟ حضرت عمر رضي الله عنه ورته ووېل چې هغه حضرت بلال رضي الله عنه دی، ځکه چې هغه د اسلام په راوړلو کې ډېرزیات تکلیفونه تېر کړي دي. حضرت خباب رضي الله عنه ورته وايي چې: نه ! زما دې په خدای قسم وي چې ترما یې زیات تکلیفونه نه دي تېر کړي، ځکه ده د کفر په وخت کې هم، چې کفارو به عذاب ورکاوه ،نو دده له پاره داسې یو څوک د سپارښتنې پیدا کېدل چې دی له هغه عذاب څخه خلاص کړي په ماباندې داسې وخت هم راغلی دی چې یو وخت کافرانو راته اور بل کړ ، کله چې اور صاف او سکاره جوړ شول، نو بیا دغه سره انګار باندې یې څملولم او بر سېره په سینه باندې یې راته پښه کېښوده ، زما دې دخدای په ذات قسم وي ترڅو پورې چې هغه د اور سکروټې زما په وینو او وازدو سړې شوې نه وې تر هغې پورې مې ملا ځمکې ته ونه رسېده، بیا حضرت خباب رضي الله عنه ورته خپله شاه لوڅه کړه او ورته یې ووېل چې داد هرې سکروټې ځای دی، هرځای یې داغل شوی و، حضرت عمر رضي الله عنه چې کله دده مبارک دبدن دغونه ولیدل نو ویې وېل چې ما تراوسه داسې تکلیف زغمل دچانه ؤ لیدلی چې په اسلام کې دې په چا دومره تکلیف تېر شوی وي.

۱ حیاة الصحابة الجزالاول ، عربي ، کتب خانه فیضي لاهور ، ص: ۱۳۸۲

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو دا داسلام له پاره و، دا داسلام له امله و، چې اسلام یې قبول کړی و، بل یې هېڅ جُرم او ګناه نه وه، خودوی مبارکانو دا هرڅه د اسلام له پاره په خان تېرول او په سر او سترګو یې قبولول.

د یوې لویې هستی د صبر واقعه

حضرت خباب رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمایي چې: زه نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته ورغلم، دی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د کعبې مبارکې سیوري ته ناست و، شړی یې په خان باندې راپېچلې وه، نو ما ورته وویل چې: یا رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مونږ ته خو د کفارو له لوري ډېر تکلیفونه رارسیږي، تاسې دعا وکړئ چې دا تکلیفونه له مونږ څخه لیرې شي، نو رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ راجګ شو له غوصې یې مخ مبارک سور شو او وې ویل چې: له تاسې څخه مخکې داسې خلک هم وو چې د اوسپنې په ګومنځو یې دبدن تولې غوښې توږل شوې دي، غوښې او رګونه به یې د اوسپنې په ګومنځو غوڅېدل، خو له دې دومره زور زیاتي سره، سره یې بیاهم خپل دین ته شاه نه وه وراړولې، خپل دین یې نه دی پرې ایښی اوتاسې بیادومره زر په تکلیف شوی.

دادین به خدای پاک داسې کمال ته رسوي چې یو وخت به په آس سپور سړی له صنعاء (دیمن لوی ښار) څخه روان وي تر خضرموت (مشهور ښار په یمن جنوبي کې دی) پورې به خې له الله تعالی نه پرته به له هیچا نه هم نه ویریږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

«پوښتنه : په دې کې خو هيڅ مبالغه او استبعاد نشته ځکه داخو دوه نږدې ښارونه دي ؟

ځواب: له دې نه غرض داده چې له کفارو به مسلمانان نه ويرېږي.»

او يا داچې ميږه به له ليوه څخه نه ويرېږي. لکن تاسې تلوارکوئ

[حياة الصحابة الجزالاول ، عربي ، کتب خانه فيضي لاهور ، ص: ۲۸۳]

نود بدن غوښې توږل، شکېدل، په دوى باندې د اورونو بلېدل داټول د دې دين له پاره و . مونږ ته يقيناً د فکر اوتاسف ځاى دی.

په هر لحاظ! په مونږ باندې الله تعالى جَلَّ جَلَالُهُ وسعت راوستى دى، مونږ نه دومره منډو ترړو او ستړيو ته مجبوره يو چې مشائخ مباركان نه پيدا كېږي، لكه په مخكې وختونوكې به خلک له افغانستان څخه روان شو تر شام يا هندوستان پورې به تلل، بيابه يې يوڅوک پيدا کړ او بيعت به يې ورسره وکړ.

خو هغه د هماغه وخت خلک وو، هماغسې يې عشق و، بيا الله تعالى همداسې مقامات هم ورپه برخه کړل. زمونږ په هرځای کې داسې صالح خلک پيدا کيږي چې تعلق ورسره وساتو، خود غفلت له امله په پنځو شپږو کلونوكې هم وخت نه پيدا كوو اونه له خپل پير اومرشد سره رابطه ساتو.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحضرت مجددصاحب رحمة الله علیه لطیفه

حضرت مجددصاحب رَحِمَهُ اللهُ ته یوځوک داسې شکایت کوي چې ډېر وخت کېږي وظیفه مې اخیستې ده اوزه یې تراوسه پورې په هیڅ اثر نه پوهېږم، دی مبارک ورته په خواب کې لیکي چې:

چشم بند، گوش بند، لب بند　　گر نه بینی سرِ حق بر من بخند

له ګناهونو څخه سترګې بندې کړه ، غوږونه بند کړه بدمه پرې اوره،ژبه اوخوله بنده کړه بدې خبرې مه پرې کوه ، نوکه بیادې هم د الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ اسرار ونه لیدل بیا راپورې وخانده.

زمونږ نظرونه چېرته دي؟ زمونږ څرنګه مجلسونه دي؟ څرنګه خبرې اورو؟ ددې ټولو اثر براهِ راست په زړه باندې وي. نوبیاهم وایو چې زه په وظیفه باندې نه پوهېږم

یو وخت کې حضرت ضیاء المشائخ صاحب قدس الله سره ته یوچا په خط کې دا شکایت لیکلی و چې: صاحب ! ډېر وخت کېږي چې وظیفه مې اخیستې ده، خوېه دې دومره وخت کې زه په خپله وظیفه نه پوهېږم. ده مبارک ورته په ځواب کې ولیکل چې: ډمحبه ! ډېر خوراک پرېږده، ډېر مجلس پرېږده، ډېر خوب پرېږده، ذکر ډېر کوه، دطریقت رنګ مه بدوه.

Scanned with CamScanner

(c) ...com: The Digital Library

نواصل طریقت دې ته ویل کېږي، مونږ تول همدا شکایت کوو، خو اصل ځای ته مو پام نه ده او دا سوچ نه کوو چې مونږ کړي څه دي؟ څومره کوښښ مو کړی ده؟

الله تعالی مونږ ته امر کوي ﴿فَاذْكُرُوا اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ﴾ [سورة النساء آیت: ۱۰۳] په ولاړې، ناستې په ملاستې په ټولو وختونو کې خدای تعالی یادوئ! ﴿وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا﴾ [سورة الانفال آیت: ۴۵] خدای تعالی ډېر یادوئ! دامونږ ته د خدای جَلَّ جَلَالُهُ اوامر دي، حکمونه يې دي، نو مونږ کله وربانديې عمل کوو، په شواروز کې کله پنځه دقيقې وظیفه کړي يا نه کړي، بیاهم شکایت کوو چې وظیفې مې نه کېږي.

نو عرض داده چې تعلق له خپل شیخ سره ډېر ضروري ده، چې دیو چا څومره وس کېږي باید تعلق وساتي، کثرت دذکر ضروري ده، چې باید سړی ډېر ذکر وکړي.

اودا خبره چې ذکر سړی له کتاب ځخه باسي داخو ډیره بې ځایه خبره ده ، نه له کتاب څخه څوک باسي، مونږ تر کتاب کتلو دغه نور بېکاره اوفضول مجلسونه ډېر کوو، په دغو اوقاتو کې باید ذکر وکړو، دناستې، ولاړې، حتی د جنابت په حالت کې هم پټ او قلبي ذکر کېږي، اودس ورته شرط نه ده، نولږترلږه باید دا بېکاره وختونه په ذکر تېر کړو، بیاوګورئ چې په ذکر کې اثر پیدا کېږي او کنه؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

الحمد لله داسې ملګري شته چې يوه ورځ په بازار کې وګرځي بيايې په وظائفو کې فرق راغلی وي، ځکه خو هغه ماحول، محيط خراب دی، هغه په ده باندې اثر کوي، يواځې بازار ته په تللو باندې، نوداچې سړی توله ورځ دغسې په خراب مجلس کې تېره کړي، توله ورځ يې له دغسې ملګرو سره وي، بيابه نو ولې وظيفې نه خرابېږي.

دبازارډوډۍ په نيکوخلکوهم اثرکوي

يوسړی دحضرت صاحب مبارک قدس سره په وخت کې ډېر جذب کېده، نوحضرت صاحب مبارک ځانته ووېل چې: د هوټل ډوډۍ ورکړئ! ده ورته ووېل چې دهوټل ډوډۍ خو صاحب زه نه خورم، حضرت صاحب مبارک ورته ووېل چې: ستا جذب به هم نه قرارېږي ، ځکه دهوټل په مړۍ باندې د مسکينانو سترګې لګېدلې وي.

نوستا له پاره هېڅ ګناه نه ده، دا ډوډۍ چې هلته له تنور ځخه راوځي او مسکين ورته ګوري اووس يې نه لري، دهغه له امله دغه اثرپکې پيدا کېږي، چې د نېک انسان حالت ورسره بدلېږي.

زمونږ مجلسونه، محيط ټول په دغه لوري روان دی، مطالعې مو د نورو کتابونو وي، په اخبار هرڅوک پوهېږي، هرڅوک يې اخلي، راديو نيسي، اخبار ګوري، دنوروعقيدو اونورو کتابونو ورته معلومات وي، خو هيڅا هم دغه دطريقت دکتابونو مطالعې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته ملا ونه ترله، دطریقت کتابونه يې ونه کتل، د اولیاء الله مبارکانو حالات يې ونه کتل، نوبیاڅرنګه به يې په ذکر کې اثر پیدا شي.

څومره مو چې وس رسیږي د اولیاء الله دواقعاتو او حالاتو کتابونه ګورئ! زمونږ داتجربه ده چې نفس د کتاب د اول مخ نه خلاصولو سره دسړي قبض ختمیږي، دکتاب په یوه برخه کتلو سره دومره اثر پکې پیدا کیږي چې قبض پخپله له منځه ځي اوعشق اومحبت پیدا کیږي.

نوداچې یوڅوک له نېکو خلکو سره علاقه ساتي،ناسته ولاړه ورسره ولري، کتابونه يې ګوري،نوبیابه څرنګه اثر نه پکې پیدا کیږي؟ بلکې خامخا به پکې پیدا کیږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۴) مجلس

نحمد لله العظیم والصلوة والسلام علی اشرف المخلوقات وعلی آله واصحابه اجمعین ،

امابعد:

د اولیاء الله تصرفات او استعدادونه

له هرڅه نه دمخه په دې خبره ځان پوه کول په کار دي چې مراد اومقصود داولیاء کرامو له تصرفاتوڅخه دانه ده چې دوی اختیار کلي لري مختارکل دي ، بلکې پدې معناسره چې په ځینې شیانو کې دوي تصرف کولای شي یعنې ددوی په دعا اوتوجه هغه کار الله تعالی کوی دوی یې یوازې سبب وي که نه اصل کې خوکار الله تعالی کوي.

لکه حضرت جبرائیل عَلَيْهِ السَّلَام وایي: ﴿ قَالَ إِنَّمَآ أَنَا۠ رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَٰمًا زَكِيًّا ﴿١٩﴾ ﴾ [سورة مريم]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: وویل (جبرئیل) بېشکه هم داخبره ده چې زه رالیږلی شوی درب ستا یم له پاره ددې چې وبښم تاته (په امردرب ددا) یو هلک صالح (پاک له معاصیو).

یعنې ورکونکی الله تعالی ده خوده نسبت ځان ته وکړددې وجې چې دی یې سبب ده.

ددې آیت مبارک ﴿يَمْحُوا اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثْبِتُ وَعِندَهُ أُمُّ الْكِتَابِ ﴾ [سورة الرعد]

ژباړه: محوه کوي الله هغه چې اراده وفرمايي (دامحايې) او ثابتوي (هر هغه چې اراده وفرمايي داثبات یې) او په نزد دالله اصل دهرکتاب (علم الله په لوح محفوظ) دی (چې هر شی پکې لیکلی شوی دی).

په تفسیرکې مفسیرین داسې فرمايي:

وقال البغوی وعن عمر وابن مسعود انهماقالا یمحوالسعادة والشقاوة ایضًا ویمحوالرزق والاجل ویثبت مایشآء.

[تفسیرمظهري ج: ۵ ص: ۲۴۶/ ۲۴۷]

امام بغوی رحمه الله روایت نقل کړی چې حضرت عمراوابن مسعود رضي الله عنهما فرمايي: چې سعادت اوشقاوت دواړه بدلیدای شي همداراز رزق اواجل هم.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروی عن عمر انه کان یطوف بالبیت وهو یبکی ویقول اللهم ان کنتُ کتبتنی فی اهل السعادة فاثبتنی فیها، وان کنت کتبت عليّ الشقاوة فامحنی واثبتنی فی اهل السعادة والمغفرة فانک تمحوماتشاء وتثبت وعندام الکتاب. [تفسیرمظهري ج: ۵/ ص. ۲۴۶/ ۲۴۷]

ژباړه : له حضرت عمر رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ نه روايت ده چې په بيت الله شريف يې طواف کاوه اوژړل يې اوداکلمات يې ويل اې خدايه ! که زه دې په نيکانوکې ليکلی يم پدغه مې ثابت پاتې کړه اوکه زه دې په بدانو(شقيانو)کې ليکلی يم هغه محوه اولرې کړه بيرته مې په نيکانوکې وليکه .اومغفرت راته وکړه خکه خاص ته محوه کوې هغه څه چې ستاخوښه وي اوهغه څه پريږدې چې ستاخوښه وي اوله تاسره اصل دکتابو ده (لوح محفوظ) .

وفی بعض الاثاران الرجل قدیکون قدبقی من عمره ثلاثون سنة فیقطع رحمه فیردالی ثلاثة ایام والرجل قدیکون قدبقی له من عمره ثلاثة ایام فیصل رحمه فیمد الی ثلاثین سنة . [تفسیرمظهري ج. ۵/ ص. ۲۴۶/ ۲۴۷]

ژباړه : په ځينې اثاروکې دي چې کله ديره سړی عمرديرش کاله پاتې وي خودی قطعه دوصل رحمي وکړي نودغه عمر يې دريوورځوته رالنډشي اوکله بياديوسړی عمر درې ورځې پاتې وي دی له خپلوخپلوانوسره وصل رحمي وکړي عمر يې ديرش کاله شي.

Scanned with CamScanner

(c) kitabton.com: The Digital Library

عن عليّ انه سال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم عن هذه الاية فقال لا قرن عينك بتفسير ها ولا قرن عين امتى من بعدى بتفسير ها۔ الصدقة على وجهها وبرالوالدين واصناع المعروف يحوّل الشقاء سعادة ويزيدفى العمر . [تفسيرمظهري ج: ۵/ ص: ۲۴۶/ ۲۴۷]

ژباړه : له حضرت علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت ده چې د پورتني ايات دتفسير په هکله مې له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه پوښتنه وکړه، په خواب کې يې راته وفرمايل : زه به دتا سترګې ددې آيت په تفسير سړې کړم . اوزما دوروستني امت سترګې به هم ددغه آيت په تفسير سړې کړم هغه داچې په صحي توګه صدقه کول اوله مور اوپلار سره نيکي کول اونيک کارونه کول شقاوت په سعادت بدلوي اوپه عمر کې زيادت راولي .

امام بغوی رَحِمَهُ اللهُ وايي: چې دحضرت عمر اوابن مسعود رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا له مذهب سره هغه څه موافق دي کوم چې په مقامات مجدديه کې بيان شوي دي هغه داچې يوځل حضرت مجددالف ثاني رَحِمَهُ اللهُ دکشف په ذريعه سره دملاطاهر لاهوري په تنده وليدل (شقي) اوسره له دی چې دغه ملاطاهر دده ددوو محترمو زامنو (هريوه محمد سعيداومحمدمعصوم رَحِمَهُمَا اللهُ) استاذو.

نو دغه ليدلی حال يې هغودواړوته بيان کړ هغوی له ده مبارک وغوښتل چې دده په هکله دعا وکړي اوله الله تعالى نه وغواړي چې دده شقاوت په سعادت بدل شي .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو مجددالف ثاني رَحِمَهُ اللّٰهُ فرمايي :چې کله مې په لوح محفوظ کې وکتل نو هلته دغه قضاء مبرمه وه دبدليدلو امکان يې نه و.

نو دده زامنو په ده باندې ټينګار وکړ چې ته داکار وکړه بيا بيا دعاوکړه ، نو مجددالف ثاني رَحِمَهُ اللّٰهُ وايي :ماته رايادشول هغه چې حضرت غوث الثقلين سيد سند محی الدين عبدالقادرجيلاني رَحِمَهُ اللّٰهُ ويلي و چې زما په دعا قضاء مبرمه هم رد شوې.

نو بيامې دعا پيل کړه او ومې ويل اې الله تعالی ا ستا رحمت فراخه ده او فضل دې تريوچاپورې خاص نه ده له تانه اميدلرم او له تانه دتا دعام فضل سوال کوم چې دملاطاهر دشقاوت په ځای دهغه سعادت وليکې او له تنډې ځخه يې دشقي دلفظ پرځای سعيد وليکې تاته خو ګرانه نده ، د عبد القادر جيلانی رَحِمَهُ اللّٰهُ دعا قبوله کړې. نووايي ګوياکې زه دملاطاهر تنډې ته ګورم چې دشقي کلمه ورنه (محوه) لرې شوه دهغه په ځای باندې سعيدوليکل شواودغه په الله تعالی هيڅ سخته نده.

بياداخبره ماته نااشنابشکاريده چې داځرنګه کيدای شي چې قضاءمبرمه دې ديوچاپه دعا محوه شي ځکه په مبرمه قضاء کې په يوه وجه هم تغير نه راځي اوکه راځي بيابه دغه قضاء مبرمه مبرمه پاتې نشي اوداسې خوکيدای نشي اويابه محال لازميږي او لزوم دمحال خو هم روا ندی.

نوالله تعالی الهام راته وکړددغه اشکال دحل له پاره هغه داچې قضاء معلقه دوه ډوله ده : ۱- يوه داچې په لوح محفوظ کې يې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

تعلیق لیکل شوی وي یعنې داسې لیکلي وي چې ددغې قضاء رد تر فلاني کارپورې تړلی.

۲- هغه قضاء ده چې په لوح محفوظ کې ترڅه شي پورې معلقه (تړلې) نه وي نودغه قسم قضاء په لوح محفوظ کې په صورة دمبرمې وي اما دالله تعالی په علم کې محوه اواثبات دهغې معلق وي.

نوهرڅه چې عبدالقادرجیلانی ویلي دي چې زماپه دعا قضاء مبرمه ردشوه نوهغه دغه قضاء ده چې په لوح محفوظ کې دمبرمې په صورة لیکل شوې وي اوپه واقع کې دالله تعالی په علم کې مبرمه نه وي بلکې معلقه وي.

اوملاطاهر شقاوت هم ددغې قبیلې څخه په لوح محفوظ کې مبرم اوپه واقع کې یې محوه دمجدد رَحِمَهُ اللهُ تر دعا پورې معلقه وه.

[تفسیرمظهري ج: ۵/ ص: ۲۴۶/ ۲۴۷]

دیوه مرشد (پیر) د تصرف واقعه

دماوراءالنهردیوملک (هېواد) بادشاه په نامه د (پیرمحمدخان) چې پنځوس زرو جنګیالیانوفوځیانوسره په (باقي محمدخان) چې څلورزره فوځیان ؤ حمله وکړه. نو (باقي محمدخان) دخپل مرشد حضورته راغي اومدد غوښتلوراندیزیې ورته وکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو دده مرشد (پیر) د (پیرمحمدخان) حضورته ورغي اوهغه ته يې نصيحت وکړاوورته وې ويل ددې کارنه تيرشه داپريږده خکه دمسلمانانوترخپل منځ جنګ کول ناجائز دي.

چونکې دډيروالي دفوخ اومال اوغرور دده په دماغ کې ؤنو دپيرصاحب خبره يې ونه منله اودغه پيرصاحب دسختې غوصې په حال کې ورنه راواپس شواوله راتلوسره سم يې (باقي محمدخان) ته وويل اې زويه !دفوخ دکموالي سوچ مه کوه دزړورزمري په شان ددښمن په فوځ حمله وکړه اودماوراء النهر بادشاهي دې مبارک شه اودشفقت لاس يې دده په ملا کېښود (باقي محمدخان)له دعا غوښتولووروسته روان شو.

اوپدغه وخت کې پيرصاحب له لويې ډلې ددرويشانوسره روان شودښارپه يوطرف کې په زاړه مسجد کې دقبلې په لورې په مراقبه کيناست اومتوجې شو يووخت يې پوښتنه کوله چې څه وشول؟

پدې منځ کې خبرراغی چې (باقي محمدخان) کامياب شو او (پيرمحمدخان) يې مړکړ. نوپدغه وخت کې له مراقبې نه راپورته شواودخپلې خانقاه په طرف راغی.

[حضرات کرام نقشبنديه ص: ۲۰۷.]

وګوره هغو حکاياتو ته چې له اولياء کرامو نه پيښ شوي له پيريانو سره چې دا دهغه څه تائيد کوي کوم چې موږ وويل.

Scanned with CamScanner

(ahlehaq.com: The Digital Library

دعبدالقادر جیلاني رَحِمَهُ اللهُ دتصرف واقعه

او هغه څه ته نظر وکړه : چې قطب رباني او هیکل صمداني سیدناعبدالقادر (جیلاني) ﷫ ته پیریانو څومره انقیاد کاوه اوبادشاه یې اطاعت کاوه او جنګ یې ددوی له سرکشو او شیطانانو سره کاوه او دوی یې په اور باندې سوځول نو داکاني اوبس ده.

اوله دغې قبیلې څخه هغه حکایت دی :

چې دیو سړي لور پیریانو وتښتوله نو عبدالقادر (جیلاني) ﷫ ورته وویل فلاني ځای ته ولاړ شه له ځان څخه دائره تاو کړه او په هغه کې کینه، نوده دغه کار وکړ، چې ګوري ډلې ډلې پیریان تیریږي تردې چې بادشاه یې هم راغي په آس باندې سپور ده اودده ترمخ ډیرې طایفې دي نودده په برابري ودریده اووې ویل ای انسانه دتاڅه حاجت ده؟ ده په خواب کې ورته وویل زه شیخ عبدالقادر تاته رالیږلی یم. نوهغه دآس څخه ورته کته شو زمکه یې ښکول کړه له دائرې څخه بهر کیناست له ده نه یې پوښتنه وکړه چې څه حاجت دې ده ؟ ده دخپلې لور واقعه ورته بیان کړه.

سمدستي یې له نورو پیریانو څخه دهغه په هکله وپوښتل هغوی سمدلاسه ورته راحاضره کړه چې دچین له سرکشه پیریانو څخه و.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه جنګی چې له چاسره وه دهغه سرېې وریاندې قلم (پرې) .

کړدده لورېې ځینې واخیسته دغه سرېي ورته وویل نن شپه مې عجیبه واقعه ولیده هغه داچې تادعبدالقادر(جیلاني) صاحب امر پرځای کړ؟!

دپیریانوبادشاه ورته وویل هو! داسې ده. دی له خپل کورڅخه زموږه سرکشه پیریانو ته ګوري او وینې یې چې هغه دزمکې په هغه بل لوري کې وي نوهغوي له هیبته تیښته کوي خپلوکورونو ته اوهر کله چې خدای پاک یو(قطب) مقررکړي نویه پیریانو اوانسانانو دواړوقدرت ورکوي.او هغوی دده له تصرف او ولکې لاندې وي. [مجوعة رسائل ابن عابدین، الجزالثانی ص: ۲۰۸-۲۰۹]

حکایت:

مولوي صاحب امیرګل چې د منبع العلوم په مدرسه کې سپین ږیری استاذ اود حضرت صاحب مبارک مرید و؛ هغه دا قصه کوله چې: په یووخت کې چې هغه وخت زه طالب وم، مولوي صاحب اسماعیل چې د بل.کوم مرشد خلیفه و، زه لمانځه ته مخکې کړم، له لمانځه وروسته یې راته ویل چې: عجیبه بنه خاوره دې ده ، که کوښښ وکړې، دهر کار به وکړې، یعنې دقابلیت په لحاظ باندې، نودطالبانو حال ته چې سرې فکر وکړې بنیادي خاوره یې دېره پاکه ده، نوپه هغو کې دا صحبت هم اثر کوي. داعشق اومحبت هم موجود وي، له دې امله چې دصحابهٔ کرامو رضي الله عنهم سینې دېرې

(c) ... The Digital Library

پاکې وې، نود طریقت دغه ننې رسم ورواج په هغه وخت کې بالکل شهرت نه درلود، ځکه چې دوی یواځې د رسول اللهﷺ د مجلس اوصحبت له امله ورته صفایي حاصلېدله، نودغسې اذکار لکه دا اوس چې په طریقت کې دي لکه: (لطائف نفی و اثبات او مراقبې) دغو ته دهغوی ضرورت نه وو، نو یواځې د رسول اللهﷺ دصحبت له امله ددوی کامله تزکیه کېدله، دغه شی له هغوی رضی الله عنهم ځخه په را وروسته طبقاتو کې چې کله دنیوي علائق زیاتېدل نوبیا مشائخ کرامو ددغه طریقت له پاره ځینې اصول (اذکار او سبقونه) غوره کړل.نو زه په هغه بنیاد فکر کوم چې دعوامو اوطالبانو په دغه ژوند کې هم فرق دی.

عوام الحمدلله مسلمانان دي، ډېري یې په اسلام کې سپینې کړې دي، تکلیفونه یې تېر کړي دي، په جهاد اونورو عباداتو کې یې شرکت کړی دی، خوددوی عام محیط اوماحول چې ده، هغه په داسې محیط کې دی چې کدورات پکې ډېر وي، نودهغې له امله په دوی باندې ډېر زر اثر نه کېږي، ددوی متاثره کېدل ترهغه مجلسه پورې وي، نوکه په هغه مجلس کې ورته څه اثر پیدا شو، نوبیا تربیه اوکه نه دهغو عامو مجلسونو له امله په دوی کې ډېر زر تحول راځي، اودا دطالبانو چې کومه زندګي ده ، هغه داسې ده چې ټول وخت یې له کتاب یا له استاد،یا له مطالعې، درس او تدریس سره کار وي، نوددوی عام ماحول صاف وي، بیا که لږ تکلیف په ځان راولي په هغه لږ تکلیف ددوی ډېر کار کېږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیضاوي، مشکوة او نورو کتابونو چې کوم تحقیق کړی دی،نودا وایي چې : د انسان له پاره ډېر خطرناک شی ګناوې دي، نرځو چې یې له ګناوو څخه ځان نه وي ساتلی نوانسان ترقي نه شي کولای، نو له دې امله طالبان پاک دي او په لږکوشش کولو سره یې کارجوړېږي.لکه پښتانه وایي : دلندو ختو لیږ اوبه دارو وي.

په اول بیعت سره د ولایت مقام ته رسیدل

حضرت نورالمشائخ قدس الله سره ته دهرات له لوري یو عالم راغی،په اوله ورځ یې چې بیعت ورسره وکړ، وظیفه یې واخیسته ، د وظیفې په دغه اول حالت کې یې یوه چیغه له خولې څخه ووتله اولکه د اور لمبه رڼا یې خلکو ولیدله، په هغه ځای حضرت صاحب مبارک دستاربندي ورته وکړه اوخپل خلیفه یې وټاکه.

بیا سپین ږیرو علماءکرامو استفساراً پوښتنه وکړه چې زمونږ د چا لس کاله، دچا شل کاله، د چا دېرش کاله، اته کاله، اودچا پنځه کاله په طریقت کې تېر شوي دي اودخلافت اجازه ورته نه کېږي اود ده په دغه یوه مجلس کې کار وشو؟ نو حضرت صاحب مبارک ورته ووېل چې: دده لرګي تیار تول کړي وو، یواځې زما له طرفه د اور لګولو ضرورت و، یعنې وختونه یې بې ځایه نه وو تېر کړي، له ګناوو څخه یې ځان ساتلی و، ددې له امله چې دګناوو څخه یې ځان ساتلی و، یواځې چې دا لار خلاصه شوه، نو کار یې هم ژر خلاص شو.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو مريد په اوله وظيفه کې دانوارالمشائخ صاحب له قبر نه تلاوت اورېدل

حضرت قطب المشائخ دين محمد خليفه صاحب رحمه الله ماته قصه کوله چې يوه مريد ته مې په اوله ورځ وظيفه ورکړه، اوبيا مې د حضرت انوارالمشائخ فضل الدين خليفه صاحب قدس الله سره زيارت ته ولېږه، کله چې بېرته راغی نوما ورڅخه وپوښتل ، ده راته وويل چې ما وظيفه کوله نو له قبرمبارک څخه په يوه خوږه آواز باندې داسې قرائت شروع شو چې ما داسې قرائت تراوسه پورې نه دی اورېدلی. نو خليفه صاحب مبارک ويل چې په هغه ورځ يې تول کار خلاص شو. نوزه چې په خپله دطالبانو دا حالت گورم سره له دې چې دا دمخکنيو مشائخوکرامو حالات چې سړی واوري انسان ډېر مايوسه شي خوبياهم چې سړی هغه آثار ويني ، هغه محبت وي،نود سړي له پاره اميد پيدا شي، چې په دغه لړ شي باندې هم خدای پاک جل جلاله ډېر کار کوي، بيا اوس خود فتنو دور دہ، آخر وخت دہ. لکه حضرت نبي کريم صلی الله عليه وسلم فرمايي: ((که چېرته وروستني خلک له گناهونو څخه لس فيصده لاس ونيسي نوخدای پاک جل جلاله به دغو خلکو ته هغه کرامات ورپه برخه کړي کوم يې چې صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم ته ورپه برخه کړي ؤ چې هغوی لس په لسو کې عمل کړی وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

طالب ته چې لږ څه ورپیدا کېږي نوبیا به خوب یې لیدلی وي، د هغه دزړه تسکین الله تعالی کوي، ځکه الله تعالی په خپل دین باندې غیرت کوي، چاچې په دین لږ لاس نیولی وي، نو ډېر زر اثر ورته ښکاره کېږي.

دشیخ صاحب مبارک دخولې خوږې ملغلرې

یو آغا صاحب له ماسره په وړه دوره کې د مشکوة شریف کې درس وایه، تر نسب پورې مې خبره یاده کړه، بیاده راته ویل چې ماته به په خپل نسب کې شک پیدا کېده چې آیا موږ سیدان یو اوکنه؟ ځکه چې په افغانستان کې سیدان له کومه راپیدا شول؟ نود طالبانو دتحریک په وخت کې مزارشریف ته تللی وم، نو هلته د دحضرت علي رضي الله عنه روضی مبارکې ، ته ولاړم، نو هلته مې دځان سره دا دعا وکړه چې خدایه پاکه ! که زه سید یم، نودلته ماته یو اثر ښکاره کړې چې زما د زړه تسکین وشي، نوڅه سورتونه مې وویل، وظیفه مې شروع کړه، د وظیفې په حالت کې کوټه جوړه شوه، کله چې کوټه جوړه شوه، نو حضرت علي رضي الله عنه، حضرت حسن رضي الله عنه، حضرت حسین رضي الله عنه او حضرت فاطمة الزهرا رضي الله عنها راغلل، نوزما د زړه تسکین وشو چې رښتیا موږ سیدان یو، یعنې الله تعالی دومره رحیم ذات ده چې دهغه مخلص بنده دزړه تسلي اوتسکین یې دومره زرترزره وکړ، په دغې یوې دعا چې په هغه پاک ځای کې یې وکړه، ځکه په ښکو ځایونوکې دعاوې ډېر

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

زر قبلیږي. او داځکه چې د انبیاوو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ او اولیاء کرامو رحمهم الله تصرفات له مرګ نه وروسته ختمیږي نه بلکې زیاتیږي، ځکه علائق بدني ختم شي، په هر شي باندې الله تعالی ورته علم ورکوي.

دیوې سیدې کونډې سره د مرستې نه کولو د بدخلیکاو انجام واقعــه

د ساداتو مبارکانو یوه کونډه چې په کور کې یې ډېر فقر او غربت ؤ، دا دیوه شتمن مسلمان کور ته ددې له پاره ورغله چې که څه مرسته او کومک راسره وکړي، ماشومان خواران یې وږي وو، د ماښام وخت وو، کله چې ورغله نو ورته وې ویل چې زه سیده کونډه یم، یتیمان بچیان راپاتې دي، د پالنې یې هېڅوک نشته، که ته څه مرسته راسره وکړې، نو هغه مسلمان ورته وویل چې: ستا سره ددې خبرې ثبوت او شجره شته چې ته سیده یې! دې کونډې ورته وویل چې زما ژبه سند ده، زه په خپله خوله اقرار کوم چې زه سیده یم، نو ر ته له ماځخه دڅه شي سند غواړې، دې کمبخت مسلمان ورته وویل چې: سیدان ډېر دي، په دې سیدانو پسې زه نه شم رسېدای. دغه مبارکه سیده کونډه ډېرې پرېشانۍ له امله نا امیده او خالي لاس ووتله، او دیوه مجوسي کور ته چې په دې علاقه کې په سخاوت باندې مشهور و، ورغله، هغه ته یې پناه ورووړه، هغه شپه ورکړه، د شپې دغه مالدار او شتمن مسلمان او دغه یهودي دواړه په یوه کیفیت باندې خوب ویني، دا مالدار

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسلمان خوب ويني چې د قيامت ورځ او د حشر ميدان جوړ ده، جنت ده، او په دغه جنت کې يوه بنګلې ماڼۍ (بنګله) ولاړه ده، دې مسلمان له جناب محمد رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ څخه پوښتنه وکړه چې: يارسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ! دغه بنګله دچا ده؟ نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وويل چې: دا ديوه مسلمان سړي ده، ده ورته وويل چې: زه هم مسلمان يم، کـه دابنګله ماتـه راکړې! نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورتـه وويل چې: لـه تاسره ددې خبرې ثبوت او شجره شته چې ته مسلمان يې! ته څه دليل لرې؟ دغه شتمن او مالدار مسلمان ورته وايي چې زه په خپله خوله اقرار کوم چې زه مسلمان يم، بس همدا زما دليل دی. رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وويل: چې: ستا به په ياد وي چې زما يوه لور درته راغلې وه، هغې درته په خپله خوله څوځو ځله داوويل چې زه سيده يم، تاولې دهغې خبره نه منله.

همدارنګه دغه مجوسي په خپل کور کې همداسې خوب ويني، سم دلاسه راپورته شو، ټوله کورنۍ اوخپلخانه يې راپورته کړه، کلمه يې وويله اوټول په اسلام باندې مشرف شول، سهار دغه شتمن او مالدار مسلمان دهغه يهودی کورته راغی، او ورته وايي چې مابنام ستاسې کورته يوه مېلمنه راغلې وه؟ هغوی ورته وويل چې: هو! راغلې وه، ده ورته وويل چې: راوېې باسه، که له ماڅخه راضي اوخوشاله شي، نو څلور زره درهم به ورته ورکړم. هغه دکور څښتن چې تردې دمخه يهودی و، او ددې صحنې له ليدلو وروسته مسلمان شوی و؛ ورته وويل چې: (زه د جنت بنګله په څلور زره

(c) ketabton.com: The Digital Library

درهمه نه خرځوم) خکه ده هم هغه حالت او خوب په خپلو سترګو لیدلی و. [کتاب الکبائر ص:۷۵]

اوس دا دومره تېز تصرف ده، چې یواځې دده دنسب یوځوک خفه شو، هغه دی هلته براه راست د نبئ کریم ﷺ وړباندې پام و، هغه مسلمان ته يې هم هرڅه وروليدل چې ارمان پرې وکړي اوکافر ته يې هم وروليدل چې دهغه له پاره دنیکبختی اوداسلام راوړلو ذریعه شوه.

نوچې انسان د الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ اوجناب نبي کريم ﷺ شفقت او مهربانی ته وګوري همدارنګه د اولیاء الله کرامو مینې او محبت ته چې سړی وګوري، که یوځوک له چا سره په ښه نیت او اخلاص سره محبت وکړي ، تعلق ورسره وساتي، همدومره دهغه ورته زړ پام ورګرځي، دده کار زر جوړېږي، دچا د کورنی چې څوک څومره عزت اومحبت اواحترام وساتي دیوچا له متعلقینو سره چې څوک دعزت او احترام معامله کوي هغه هم دغومره ورڅخه راضي او خوشاله وي.

دحضرت مجدد الف ثانی (قدس الله سره) عجیبه واقعه

حضرت مجدد صاحب قدس الله سره فرمايي چې: زه لا هلک وم چې پلار مې د (قادریه) طریقې خلیفه و، یو وخت کې زه ډېر سخت ناروغ وم، شاه کمال کیتهلی قدس الله سره چې دقادریې طریقې یو پیر و، په لار باندې تېرېده، نو پلار مې زه په غېږکې واخیستم او

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ته يې وروستم، ترڅو مې دم کړي، شاه کمال کيتهلی رحمة الله عليه زه دم کړم اوخپلې لاړې يې په خوله کې راکړې، وروسته چې بياده کار په نقشبنديه کې په مخ ولاړ، دستاربندي يې وشوه، نو ډېر وخت وروسته دی وايي چې دسهار په وخت کې په مراقبه ناست يم، دمراقبې په حالت کې د شا له لوري څوک راغلل او چوپانه (چپن) يې راواغوستله، سر مې چې راپورته کړ، د شاه کمال کيتهلی قدس الله سره لمسی ده، نوډېر په احترام ورپورته شوم اوستړې مشي مې ورسره وکړه، بيا مې ترې پوښتنه وکړه چې: دا چپن دڅه شي له پاره ده، مجدد صاحب قدس الله سره وايي چې: ده راته وويل چې دا چوپانه زما نيکه شاه کمال کيتهلی قدس الله سره له ماسره ايښې وه، چې د پيران پير صاحب رحمة الله عليه (حضرت شاه عبدالقادر جيلانی) له خوا څخه ده، اودا يې راته ويلي و چې دا چپن به ته هغه چاته ورکوې چې زه يې بيا درته امر وکړم، اودا درې شپې کېږي چې دی ماته امر کوي چې دا چوپانه حضرت مجدد صاحب ته ورکړه، خوزما زړه نه پرې کېده، نن شپه يې په انتهايي تهديد سره راته غصه وکړه، نوزه مجبوره شوم اودا چوپانه مې تاته راوړه، حضرت مجدد صاحب قدس الله سره وايي چې دا چوپانه مې واغوسته او د خپلې خانقاه په لوري روان شوم او هلته په مراقبه کېناستم، د مراقبې په وخت کې راته دا فکر پيدا شو چې د اولياء کرامو هم عجيب تصرفات وي چې خرقه مخکې وراغوندي اوکار يې وروسته خلاصوي، يعنې ما خو په قادريه سلسله کې کار نه دی کړی، نودقادريې طريقې چوپانه ماته مخکې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

راورسېده، اوکار به وروسته کېږي، مجدد صاحب قدس الله سره
وايي چې: يواځې په همدې تصور سره زما له پلاره نيولې تر پيران
پير صاحب پورې چې دقادريې سلسلې ځومره اولياء کرام وو ټول
راحاضر شول اود قادريه طريقې چې ځومره تصرفات اوفيوضات
وو ټول زما سينې ته راداخل شول، په دغه حالت کې ماته دا فکر
راپيداشو چې داڅه نادره ده چې زه دنقشبنديه طريقې يم اولاړم
دقادريه په طرف، نو په عين حالت کې دنقشبنديه طريقې داولياء
کرامو آن تر شاه نقشبند مبارک قدس الله سره روحانيات ټول
راحاضر شول، شاه نقشبند صاحب او پيران پير صاحب دواړه په يوه
مرتبه کې سره ناست دي، وروسته د چشتيه طريقې په څه مناسبت
باندې چې هغوی هم څه دم يا تعويذ راته راکړی و، هغه مشائخ
مبارکان ټول راته حاضر شولو د سهرورديه طريقې حضرات هم
حاضر شول، تردې پورې چې دغه معارضه اومقابله زما په هکله
شروع شوه، دقادريه طريقې مبارکان وايي چې زمونږ دطريقې دی
ځکه چې اول لاړې په خوله کې مونږ ورته ورکړي دي او اوس يې
چوپانه هم زمونږ اغوستې ده، د نقشبنديه طريقې مبارکان وايي
چې بيعت يې زمونږ په دې لار کې شوی دی، کمالات يې ټول په دغه
لار کې واقع شوي دي،اودانورو طريقو اولياء وايي چې زمونږ
دطريقودی. مجدد صاحب قدس الله سره وايي چې : دامنازعه
دماسپښين تر وخت پورې وه چې د جناب محمدرسول
اللهﷺ روحانيت راحاضر شو، دڅلورو واړو طريقو
مشائخو اختيار دهﷺ ته ورکړ، نبي کريمﷺ دا

(ketabton.com: The Digital Library

فیصله وکړه چې: دی که څه هم قابل او مستحق دڅلورو سرو طریقو ده، مګر دده کار په نقشبندیه کې مشهور دی، نو په دې باندې فیصله وشوه.

[نفحات الانس من حضرات القدس ج: ۲ ص: ۵۳۴ / حضرات کرام نقشبندیه / ص: ۲۲۶/ ۲۲۷].

نوتاسې دا فکر وکړئ چې: دومره زیات تعلق و چې دطفولیت او وړوکتوب په وخت کې یې لاړې د قادریه طریقې ده ته ورکړې وې، دم یې ورته ورکړی و، دهمدې لارې چې څومره مشائخ.وو تول ورپسې متوجه وو، نوچې دیوې لارې تعلق جوړ شوی وي له هغې نه ددوی دومره قوي تعلق او رابطه جوړېږي .داچې سړی مخلص معتقد شي نوبیابه ولې دهغوی نظر په ده باندې نه وي؟

له مرګه وروسته له مریدا نو سره دحضراتوکراموشفقت

په یوه وخت کې حضرت نورالمشائخ (قدس الله سره) ته یوچا مبلمستیا وکړه، دی مبارک په هدیره باندې تېرېده، موټر یې ودراوه، اویوه قبرته څلور ساعته په مراقبه ناست و، کله یې چې سر راپورته کړ، نو یوه خلیفه صاحب ورته وویل چې: صاحب! خلکو به ډېر انتظار کړی وي، ده مبارک ورته وویل چې: ددغه قبرڅښتن یوه ورځ زمونږ په لنګر کې ډوډۍ خوړلې وه، زما مرید نه دی، کله چې مونږ په لار تېرېدو نودقبر په عذاب اخته و، نوزما غیرت دا نه منله چې.زه دې ډوډۍ ته روان یم اوزما یو علاقمند دې په عذاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخته وي، نوچې ترڅو اخلاص او اعتقاد وي ، معمولي تعلق وي،
دهغومشانخو کرامو غیرت دانبیاوو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ غیرت ده، چې
دنبي په هکله آیت راځي ﴿ اَلنَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ ﴾ ۱۰
سورة الاحزاب آیت:۵ ژباړه : (محمد د الله) نبي ډیر ور (لائق) دی له
مؤمنانو سره له نفسود دوی (داحکامو په انجام) .

بیاهغه شفقت او غیرت ترمرګه ددوی مبارکانو هم نه هیریږي،
په انسان پسې یې پام وي، خو داخبره ورسره شرط ده چې دوی ته به
دي اعتقاد وي، له دوی سره به دې اخلاص وي، ځکه کله چې
اعتقاد نه وي، نوخامخا به انکار وي اودمقابلې صورت به مخې ته
راځي، نو چې مقابله راغله نوبیایې انسان ته فیض، برکت اوخیر
نه رسیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵) مجلس

الحمد لله حمداً كثيراً طيباً مباركاً فيه والصلوة والسلام على من لا نبيَّ بعده.

امابعد:

تَبَرُّكْ بِآثَارِ الصَّالِحِيْنْ

په کوم ځای کې چې کوم ولي وخت تېر کړي دهغه مقام ورته حاصلیږي

محترمو مسلمانانو! د صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم تاریخ ته که ځیر شو اوپه غور سره يې مطالعه کړو له هغې څخه ددوی له حضرت نبي کريم صلی الله علیه وسلم سره اخلاص، مینه محبت اوعقیده له ورایه ځلیږي.

دصحابهٔ کرامو رضي الله عنهم په حالاتوکې راځي چې: حضرت نبي کريم صلی الله علیه وسلم به چې له خولې مبارکې څخه لاړې مبارکې

Scanned with CamScanner

(c) Ketabton.com: The Digital Library

توکولې حتی چې بلغم به یې توکول بیابه هم صحابۀ کرامو صَلَّی اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لاسونه ورته نیول، بیابه یې په خپلو مخونو باندې هغه لاسونه تېرول.

په یوه روایت کې د نبي کریم صَلَّی اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په هکله راغلي چې کله به ده صَلَّی اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اودس کاوه، نوصحابۀ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ به لاسونه ورته نیولي وو، اوپه خپلو مخونو باندې به یې بیاهغه لاسونه راتېرول، که به دچا لاسونه ده ده صَلَّی اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هغو اوبو ته ونه رسېدل نوهغوی به ددې نورو صحابۀ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ دلاسونو لاندې خپل لاسونه ورمښل ترڅو د نبي کریم صَلَّی اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د اوداسه له اوبو څخه په یوه نه یوه طریقه برخه واخلي.

[صحیح البخاری کتاب الشروط باب الشروط فی الجهاد آه ج : ۱ / ص: ۳۷۷ /۳۷۸ رقم الحدیث ۲۷۳۱ / ۲۶۵۱ / وکتاب الوضوء ج: ۱ ص: ۳۸]

نو اوس که په دې کې ګټه او برکت نه وای نو نبي کریم صَلَّی اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به انکار کړی وی سره له دې چې نبي کریم صَلَّی اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خو شارع دی او دشارع په حضور کې خو د ناروا کار کېدل امکان نه لري نبي کریم صَلَّی اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ شارع ده، هغه کله هم داسې نه دي کړي چې صحابۀ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ دي (العیاذبالله) کوم ناروا عمل کړی وي اودی دې چوپه خوله پرې پاتې شوی وي، په دې خو زمونږ عقیده ده چې په ټولو انبیاوو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ کې نفساني خواهشات اوغوښتنې نشته چې دخپل نفس دغوښتنې له امله دې دوی یو کار وکړي، داسې واقعې د نبي کریم صَلَّی اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په حضور کې څوڅو خله تېرې شوې دي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو که په دې کار کې خير نه وای، دغه کار د خير او برکت ذريعه نه وای، نو صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم بيا ولې داسې عمل کاوه. نو معلومه ده چې په دې کې دوی مبارکانو ضرور يوڅه ليدلي وو، چې د (صالحينو) په آثارو يې تبرک ځان ته حاصلاوه.

چې داوښ غوندې ځناور خبرې ورسره وکړې د نبي کريم صلى الله عليه وسلم معجزه

نبي کريم صلى الله عليه وسلم ته يو سړی راغی او داشکايت يې وکړ چې زموږ يو اوښ ياغی او سرکښه شوی دی، اوس کار ورڅخه نه شو اخستلای، نو رسول الله صلى الله عليه وسلم له يوڅو صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم سره هغه باغ ته ورروان شو په کوم باغ کې چې دغه اوښ و، په کوم کوهي چې يې دغه اوښ تړلی دی، نو چې حضرت نبي کريم صلى الله عليه وسلم د اوښ په لوري ور روان شو، نو داوښ څښتن ورته وويل چې: يارسول الله! صلى الله عليه وسلم دغه اوښ بالکل چورلټ ليونی شوی، هرڅوک چې ورنږدې شي نو خولې پرې لګوي، هسې نه چې تاسې ته څه تکليف در ورسوي، نبي کريم صلى الله عليه وسلم ورته وويل چې: زه ورځم، کله چې نبي کريم صلى الله عليه وسلم ورغی نو اوښ يوه اوبل لوري ته وښورېده، سر يې په خمکه وموښه او نبي کريم صلى الله عليه وسلم ته يې سر په سجده کېښود، نو ددې واقعې له ليدلو او تېرېدلو وروسته نبي کريم صلى الله عليه وسلم د اوښ څښتن ته وويل چې: دا اوښ په موږ خرڅ کړه، هغه ورته وويل چې: زموږ د

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور د نفقې دغه یوه ذریعه ده، بل څه نه لرو، نبي کریم ﷺ ورته وویل چې: اوښ ماته ددې شکایت وکړ چې کار راباندې ډېر کوي او په نس مې بیا موړ نه ساتي.

حضرت عمر رضي الله عنه څومره د اوچتې مرتبې او دغه عجیبو مناقب څښتن ده؟ نو هغه رضي الله عنه نبي کریم ﷺ ته وایې چې: ستاسې دومره لوی شان ده چې حیوانات تاسې ته سجده کوي، نو که مونږ ته اجازه راکړې مونږ به هم درته سجده وکړو، نو تاسې فکر وکړئ چې په دې خبره سره څومره نفساني خواهشات پوره کېږي؟ خو نبي کریم ﷺ ورته وایې چې: که له خدای تعالی جل جلاله نه پرته بل چاته سجده کول روا او جائز وای نوما به ښځو ته امر کړی وای ترڅو خپلو مېړونو ته سجدې وکړي. ځکه دمېړه په ښځه باندې ډېر زیات حقوق دي، حضرت نبي کریم ﷺ حضرت عمرفاروق رضي الله عنه ته ددې اجازه نه ورکوي، ترڅو ده ﷺ ته سجده وکړي.

له حضرت یعلی بن مره رضي الله عنه نه روایت وایې: له رسول الله ﷺ نه مې درې معجزې لیدلې دي:

۱- یوځل موږ ورسره روان و په اوښ باندې تیریدو چې څښتن یې داوبو راښکلو کار وریاندې کاوه، چې کله یې په رسول الله ﷺ سترګې ولګیدې نو غړغړې او پریاد یې شروع کړ او غاړه یې په زمکه کېښوده، نبي کریم ﷺ ورته ودریده وې ویل څښتن یې چیرته ده؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه راغی ده مبارک ورته وویل دا اوبښ په ما خرڅ کړه ، هغه ورته وویل درباندې خرڅوم يې نه درته هبه کوم يې او حال داچې زمونږ د کور دنفقې دغه یوه ذریعه ده، بل څه نه لرو، نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وویل چې: اوبښ ماته ددې شکایت وکړ چې کار راباندې ډېر کوي او په نس مې بیا موړ نه ساتي. نو له ده سره ښه کوه په نس يې موړساته. [مشكاة المصابيح ج: ٢ ص: ٥٦٢]

په نباتاتوکې دحضرت نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ معجزه

یو صحابي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ راغی نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته وایي چې : که تاسې یوه معجزه ښکاره کړئ ترڅو زما پوره یقین راشي اوتصدیق مې ښه کامل شي، نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وایي چې: هغې ونې ته ورشه اودا ورته ووایه چې دالله تعالی رسول په تا باندې سلام وایي او غواړي دي، دغه صحابي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ هغې ونې ته ورغی اود نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سلام او پیغام یې ورته ورساوه، ونه په حرکت شوه، اوله څلورو طرفونو څخه یې ریښې راوختې او را روانه شوه، کله چې د نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حضور ته راورسېده، نو سر یې په سجده کېښود، نودغه صحابي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وایي چې : بس ماته دامعجزه کافي ده، حضرت نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بېرته ونې ته امر کوي ترڅو خپل ځای ته ولاړه شي، ونه بېرته ولاړه، همدغه صحابي ددې صحنې له لیدلو وروسته نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته وایي چې که ته ماته دا اجازه راکړې ترڅو زه هم تاسې ته سجده وکړم. خو نبي

Scanned with CamScanner

(c) ...oton.com: The Digital Library

کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وايي چې د خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ له ذاته پرته بل چاته سجده نه ده روا.

په يوه روايت کې راځي حضرت صفوان بن عسال وايي: چې نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لاسونه او پښې يې ورښکل کړې دي (ابوالمنتهی ص ۴۹/ مکتبة الحقانيه) خو ممانعت يې نه دی کړی، ځکه چې دا جائز عمل ده، مګر د سجدې اجازه يې هيچاته هم نه ده کړې، هغه داو داسه اوبه چې صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ به په خان باندې مبتلې يو جائز عمل و، منعه يې ورځخه نه ده کړې، خو چې کله دشريعت په خلاف عمل و، بيايې له هيچا سره هم تسامح نه دی کړی، کله چې دی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ټوله نړۍ (دنيا) کې يواځې د هم دحق اعلان او اظهار يې کړی دی، بيايې چې کله ملګري پيدا شول بيايې هم دحقې خبرې ملګرتيا کړې ده.

نومطلب مې دا و چې په ځای کې هم برکت وي، په لباس کې هم برکت پيدا کېږي، په پس خورده کې هم برکت وي، په مستعملو اوبو کې هم برکت پيدا کېږي، په هر استعمال شوي شي کې برکت پيدا کېږي، ځکه کتابونه ليکي چې: په کوم ځای باندې چې د کومې مرتبې او مقام څښتن تېر شي اويا وخت پرې تېر کړي هغه ځای په نسبت سره نورو ځايونو ته يوه مرتبه او مقام پيدا کوي، لکه څرنګه چې دهغه شخص مقام دی.

هغه خاوره چې درسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له مبارک وجود سره نښتې ده، هغه تر بيت الله شريف هم بهتره ده، هغه تر عرش عظيم

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم بهتره ده، دمدينې منورې خاوره چې بابرکته اوپاکه ده هغه له دې امله ده چې د نبي کريم ﷺ سره يې نسبت ده، څومره مقام چې درسول الله ﷺ ده په هغه خاوره کې يې هم هغه حيثيت ايښی ده. مدينې منورې ته منوره له دې امله وايي چې المنورة بنور رسول الله ﷺ.

قرآن عظيم الشان ته بې اودسه لاس وروړل يو ناروا عمل ده، ځکه په آيت شريف کې راغلي﴿ لَّا يَمَسُّهُۥٓ إِلَّا ٱلْمُطَهَّرُونَ ۝٧٩﴾ [سورة الواقعه] ژباړه: نه يې مسه کوي ده لره اونه دې مسه کوي مګر هغه چې پاک کړی شوي وي (يعنې پاکان).

خو قرآن کريم ته چې کومې ګتې (پوښ) ورکړل شوي چې له دې مخکې يوه عامه ګته اوکاغذ و، هرڅوک يې په هر حالت کې استعمالولای شي،خوکله چې دغه ګته له قرآن عظيم الشان سره ولګېده نو بيا ددومره داحترام لائق او وړ شو لکه څومره چې قرآن عظيم الشان دی، بې اودسه لاس وروړل ورته نه دي جائز. اوس دغه کاغذ چې تردې مخکې دکاندار هرشی پکې خرڅولای شول خو کله چې له قرآن عظيم الشان سره ولګېده نوبياخدای تعالی جل جلاله ورته دومره عظمت ورکړ چې بې اودسه به لاس نه وروړې.

دجومات ځمکه چې مخکې جومات پرې جوړ نه و، هر رنګه تصرف پکې جائز ؤ، بلکې بيت الخلاء هم پکې جوړېدای شوه، خوچې کله دغه ځمکه دجومات له پاره وقف شوه، دخدای تعالی جل جلاله دعبادت له پاره منتخب اوځانګړې شوه، نوبيا

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترقیامته پورې دغه خای دومره محترم شو چې که حومات رنګ هم شي بیاهم له دغه خای سره ادب په کار ده. فتاواوې لیکي چې دغه خای باندې د جنب (په چا چې غسل فرض شوی وي) تېرېدل هم پرې ناروا دي، دګندګي اچول پرې ناروا دي، په دغه خمکه باندې دحیضې او نفاسې تېرېدل ناروا دي اوس دغه خمکه له جومات ځخه مخکې دهرشي د استعمال قابله وه، خو وروسته چې یې دجومات حکم پیدا کړ، نوبیادومره عظمت ورته حاصل شو چې تر قیامته پورې بیاددې خمکې احترام په خلکو لازم دی اوهیڅ رنګه تصرف پکې نه شي کولای. دا برکت دعبادت له امله پکې پیدا شو.

په اشخاصو کې هم چې برکت پیدا کېږي هغه هم ددغه عبادت له امله دی، خاوره چې جماد ده، مکلفه نه ده، هغه فرش ده، حیوانات وریاندې ژوند کوي، خوچې دعبادت له پاره وقف شوه، نو شرافت پکې پیداشو، انسان چې په ټولو مخلوقاتو کې اشرف المخلوقات دی، الله تعالی فرمايي﴿ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِيٓ ءَادَمَ ﴾

[سورة الاسراء آيت:۷۰]

ژباړه :او خامخا په تحقیق ډېر عزت ورکړی دی موږ اولاده دآدم ته دغه اشرف المخلوقات بیا اشرف ترین دمخلوقاتو په عبادت سره ګرځي، څکه الله تعالی فرمايي:﴿ إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ ٱللَّهِ أَتْقَىٰكُمْ ﴾ [سورة الحجرات آيت:۱۳]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: بېشکه چې ډېر مکرم او معزز له تاسي څخه په نزد دالله تعالی ډېر متقي ادب لرونکی ستاسي.

یعنې څومره چې انسان ته عزت ورپه برخه کېږي هغه په تقوی سره کېږي، نوپه دغه انسان کې به بیاڅرنګه عزت نه پیدا کېږي، خاوره عزتمنه ګرځي، د بل چا دعبادت له وجې، چې بل څوک سجده وریاندې کوي، نو په خپله عابد چې په عبادت لګیا ده، هغه ته به خدای تعالی څومره مقام ورکوي، اوهغه مرتبه بیا ختمیږي هم نه، نبي چې دحیات په حالت کې کوم مقام درلود تر قیامته پورې یې دنبوت مقام نه ختمیږي، بلکې په قیامت کې هم نه ختمیږي. [تفسیرمظهري ج: ۵/ ص: ۲۴۶/ ۲۴۷]

اوس یوڅوک چې د ولایت مقام ته ورسیږي اوولایت ته په دین سره رسیږي، په بې دینې څوک نه رسیږي، چې یو ځل دخدای جَلَّ جَلَالُهُ په دین باندې دخدای جَلَّ جَلَالُهُ د اولیاوو څخه شو، ﴿إِنْ أَوْلِيَاؤُهُ إِلَّا الْمُتَّقُونَ﴾ [سورة الانفال آیت: ۳۴] یعنې دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دوستان نه دي مګر متقیان، دغه د دوستي پیغام بیا الله تعالی نه ختموي. دا بیا له مرګه وروسته هغه قبر هم هغسې مقام پیدا کوي، ځکه دخدای جَلَّ جَلَالُهُ د دوست قبرده، د حضرت ابوایوب انصاري رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، امام بخاري، حضرت ابو موسی کاظم رَحِمَهُمُ اللَّهُ په حالاتو کې راځي چې: دا خبره په تجربې سره ثابته ده چې ددوی قبرونه مستجاب الدعوات دي، هلته دعاوې قبلیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله به چې باران نه کېده، نوخلکو به ویل چې درځئ دامام بخاري صاحب قبر ته، دحضرت ابوایوب انصاری رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قبر ته چې دعا وکړو، دابوموسی کاظم رَحِمَهُ اللهُ قبر ته درځئ چې ورته دعا وکړو، دا دهغه وخت علماء دي چې دیارلس څوارلس سوه کاله مخکې تېر شوي دي، دغه د اوس وخت علماء نه دي.

دادهریوه قبر ته په ورتلو سره به یې اثر په دنیا کې ښکارېده، بارانونه به کېدل، ددې وجه داوه چې ددې خلکو مقام شته، مقام یې ورک نه دی، په کوم نېک ځای کې چې عبادت وشي هغه عبادت مستجاب اوقبلېدونکی دی، په کعبه شریفه کې عبادت یو په یو لک دی، یوه وجه یې کتابونو دا لیکلې ده چې: په دغه کرم ځای کې چې طواف کېږي په دغه ځای کې اویا انبیاء کرام ښخ دي، په منی شریفه کې جومات ده، مسجد نمره ورته وایي ددې جومات په هکله ویل شوي دي چې: په دغه ځای کې اویاوو انبیاء کرامو لمونځونه کړي دي، تر ننه پورې دغه ځای ته خلک ورځي او عبادت پکې کوي، که دمقام تبرک ختمېدای نو نن ورځ خو په هغه ځای کې انبیاء عَلَيْهِمُ السَّلَامُ نشته، نو بیا خلک ولې هلته ورځي او لمونځونه کوي؟ نو معلومه شوه چې په هغه ځای کې آثار او برکات موجود وي. ځکه خلک هغه ځای ته د ورتلو کوښښ کوي.

د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د مقام او مرتبې په هکله دقرآن کریم صریح آیت ده چې دمنافقینو په حق کې راغلې ﴿ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذ ظَّلَمُوٓا

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

أَنفُسَهُمْ جَآءُوكَ فَٱسْتَغْفَرُواْ ٱللَّهَ وَٱسْتَغْفَرَ لَهُمُ ٱلرَّسُولُ لَوَجَدُواْ ٱللَّهَ تَوَّابًا رَّحِيمًا ﴿٦٤﴾ [سورة النساء]

ژباړه: او كه بېشكه دغه (منافقان) كله چې ظلم وكړي دوى پرخانونو خپلو (په منلو دحكم ستا) راغلي وى تاته پس مغفرت غوښتي وى دوى له الله تعالى او مغفرت غوښتى وى دوى ته رسول (د الله هم) نو خامخا به موندلى ؤ دوى الله تعالى ښه قبلوونكى دتوبې ډير رحم والا (داجر او ثواب په انعام سره).

نبي كريم صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له رحلت نه وروسته هم د خپل امت د ښښنې غوښتنه كوي

يو اعرابي (كوچى) په دې نيت له كوره څخه راووت چې زه به رسول الله صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته دخپلو ګناهونو حالت بيان كړم، ترڅو دى صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ زما له پاره له الله جَلَّ جَلَالُهُ څخه مغفرت وغواړي، نوخداى پاک به مې توبه قبوله كړي، كله چې دى مدينې منورې ته راغى نو نبي كريم صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له دنيا څخه رحلت كړى و، نودى د نبي كريم صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قبر مبارک ته ورغى او ورته وايي چې: اى د الله رسوله! ما ډېر ګناهونه كړي دي او اوس له خپلو ګناهونو څخه توبه ګار يم، اوداهم راته معلومه ده چې الله تعالى فرمايلئ دي چې كه ماته څوک په اخلاص توبه وباسي نو توبه يې قبلوم، نو دده صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په مبارک قبر باندې يې خان وروغورځاوه، اوخاورې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې په خان شيندلې، چې زه ډېر ګنهکار يم، ستا قبر ته راغلی يم
که ته مې شفاعت وکړې! نو له قبر څخه نبي کريم ﷺ ورته
آواز کوي چې: (قَدْ غَفَرْتَ) تا ته مغفرت وشو. [تفسير جلالين ج ۱
ص: ۸۰/حاشيه: ۱۴/او تفسير مدارک ج: ۱/ص: ۳۷۰/مکتبه انوار القرآن]

نو هغه دده چې کوم مقام او مرتبه دژوند په حالت کې وه، پس له
مرګه هم هغه مرتبه خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ ورڅخه اخيستې نه ده.

نبي کريم ﷺ له روضې مبارکې نه خپل لمسي ته دسلام ځواب ورکوي

دحضرت مولانا حسين احمد مدني رَحِمَهُ اللهُ په هکله کتابونه
ليکي چې: دی وايي: زه چې کله مدينې منورې ته ورسېدم، ملګري
راسره وو، ماچې کله د نبي کريم ﷺ مبارکې روضې ته
سلام واچاوه، نو له هغه لورې ماته په اوچت آواز ځواب راکړ شو
چې: (وعليک السلام يا بُنَی!) ای بچيه! په تا دې سلام وي، نبي
کريم ﷺ خپل خلک پېژني.

داسې واقعې زمونږ په مشائخو کرامو کې هم تېرې شوې دي،
چې د ډېر ادب له امله نږدې ور نه غلو، او په برنده کې به ناست وو،
نو د روضې مبارکې له لورې راباندې غږ وشو چې راځئ زما طرف
ته! دا د نبي کريم ﷺ مقام دی الله تعالی له مرګه وروسته
نه ده ورڅخه اخيستی. د ولي مقام هم پس له مرګه نه ورکېږي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

دچاچې په ژوندکې کوم مقام او حیثیت وي پس له مرګ څخه یې تصرفات زیاتیږي کمیږي نه.

مرشدین خپل مریدان هیڅکله نه هیروي

دحضرت انوارالمشائخ (خلیفه صاحب فضل الدین قدس الله سره) یو مُرید قصه کوله چې: دده له رحلت څخه وروسته زه ډیره موده ددوی مدرسې ته نه وم ورغلی . کله چې بیا ورغلم او دمرحوم خلیفه صاحب مبارک قبر ته کېناستم نو په وظیفه کې ویده شوم او خوب وینم چې دی مبارک په کوټه کې ناست ده او زه ور روان یم، کله چې په دروازه ورننوتم نوبه خپل نوم یې یاد کړم چې : نورالرحمانه ! په خیر راغلې او ستړی مه شې! ما ورته وویل چې: خلیفه صاحب ! زه خو داډېر وخت نه وم راغلی، ما خوداسې فکر کاوه چې تاسې به زما نوم هېر کړی وي، ده راته وویل چې په دنیاکې خو لاڅه کوې په آخرت کې دې هم والله العظیم کې هېر کړم، تا خو لاپرېږده چې مور اوپلار دې هم نه هېروم. ګورئ عزتمنو ! دغه اصلي مقام ده ، دا هېڅکله هم دیوه ولي له لاسه نه وځي

زمونږ ځینې ملګرې (مریدان) چې دفراست خاوندان دي، ماته حالات بیانوي چې کله مونږ د مرحوم انوارالمشائخ خلیفه فضل الدین مبارک قبر ته ورشو نوله قبر څخه یې داسې خوشبویې راپورته کېږي چې مونږ دهغې حس په دنیاکې نه شو کولای. څکه چې هغه مقام یې ختم نه ده، هغه په خپل حال پاتې ده، بلکې

(c) ...toton.com: The Digital Library

ترهغې هم لا زیات ده. تصرفات یې په خپل حال بلکې ترهغې لا زیات دي. د هر یو ولي الله چې کوم مقام وي هغه نه ختمیږي اوڅوک چې یو خل د الله تعالی ولي اودوست شو نوبیاپه الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ دومره ګران وي چې که څوک بیا ورسره دمقابلې فکر اوسوچ کوي نو الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ له دغه انسان سره د جنګ جګړې اعلان کوي ﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ اللهَ قَالَ: مَنْ عَادَى لِي وَلِيًّا فَقَدْ آذَنْتُهُ بِالْحَرْبِ.... ﴾ [بخاری ا ج ۱۲ ص ۹۶۳] یعنې چاچې زما له دوست سره دښمني کوله ، له داسې انسان سره زما له لوري د جنګ اعلان دی.

ګورئ! دی بیا خدای تعالی ته دومره محبوب شي چې الله تعالی بیا دهغه له لوري دجنګ اعلان کوي اودده په خورولو الله تعالی خفه کېږي.

الله تعالی فرمایي چې: که ماته بنده رانږدې شي زما په لاره روان شي، زما د اوامرو او نواهیو پوره پوره اتباع وکړي، نوتردې حده ماته رانږدې شي چې زه بیادده سترګې شم چې په ما باندې لبدل کوي ، زه دده لاسونه شم چې څه پرې رانیسي، زه دده پښې شم چې په هغې باندې مزلونه کوي.

د دېرو خلکو واقعاتو ته چې سړی وګوري چې که یوځل الله تعالی په دوستي نیولی وي نوبیا یې انبیاء کرام دهغو خلکو په عزت کولو باندې مامورکړي دي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بني اسرائيلو د يو بدمعاش قصه

د بني اسرائيلو په هکله يوه مشهوره واقعه ده چې: په يوه علاقه کې يو مشهور فاسق او بدعمله انسان و، تردې اندازې يې سرکشي زياته وه چې ددغې سيمې خلک ورڅخه په عذاب شول، مقابله يې ورسره نه شواى کړاى، خلکو دده له ضرر څخه دخلاصون په هيله الله تعالى ته زارۍ شروع کړې چې دده څخه مو خلاص کړه، حضرت موسى عَلَيْهِ السَّلَام ته الله تعالى امر وکړ چې: ورشه اودغه فاسق له دې ښار څخه وباسه ! موسى عَلَيْهِ السَّلَام له ښار څخه ويوست اويوه کلي ته ولاړ، بيا الله تعالى موسى عَلَيْهِ السَّلَام ته امر وکړ چې له هغه کلي څخه يې هم وباسه! له کلي څخه يې هم وايستلو ترڅو دغه کليوال ورڅخه په عذاب نه شي، ولاړ اود صحرا مخه يې ونيوله ، څه موده وروسته دغه فاسق شخص مريض شو ، مرض يې وار په وار پسې سختېده. تردې چې د مرګ حالت ته راورسېده. نو په دې حالت کې يې د الله تعالى لوري ته پام شو او په خپلو ګناهونو يې پښېمانتيا ښکاره کړه، له ډېره غمه په ژړا شو، په ژړا کې وايي چې: که اوس مې مور واى په ما به يې رحم کړى واى، زما په دغه ذلت به يې ژړا کوله، که زما پلار واى نوځه مرسته به يې راسره کړې واى، تول تدبير او انتظام به يې په لاس کې و، که مې ښځه واى نوزما په بېلتون به يې ژړل اوکه مې خپل اولاد واى نو زما په جنازه به يې ژړلي و اودا دعا به يې کړې وه چې:

Scanned with CamScanner

(c) ...com: The Digital Library

ای خدایه! زمونږ دغه ضعیف او ګنهکار پلار ته چې له بناره یې کلي او له کلي نه یې بېدیا او صحرا ته خلکو وشاړه او اوس د ناامیدي په حالت کې د آخرت په لوري روان دی، نو خدایه! ته پرې رحم وکړې، کاشکې مې داسې اولاد وای، داخبرې کوي او ژاړي.

له دې وروسته الله تعالی ته زاری کوي چې یا الله! چې په دنیاکې خو دې زما زړه دخپلو خپلوانو په جداوالي او فراقت باندې وسوځواه، نو ای خدایه! په آخرت کې مې دخپلو ګناهونو له امله د دوزخ په اور نور مه سوځوه ای خدایه! زه خو دې په دنیا کې له خپلو خپلوانو څخه جلا کړم خو په آخرت کې مې له خپل رحمت څخه مه بېلوه!

راوي وایي چې په دې حالت کې د الله تعالی رحمت په جوش راغی اود جنت حورو ته یې امر وکړ چې یوه ورته د مور او بله ورته د ښځې په بڼه ورشئ او غلمانو ته یې حکم وکړ چې: تاسې ورته د اولاد په شکل ورشئ او دوو ملائکو ته یې حکم وکړ چې تاسې دده د پلار په شکل کې ورته ورشئ اودده په مرګ وژاړئ.

دلته دده د نزعې (دساه ختلو) حالت ده که ګوري چې سر ته یې مور او ښځه ناستې دي او ورته ژاړي، پلار او اولادونه یې ورته ناست دي او پرې ژاړي. ددې صحنې له لیدلو وروسته یې ساه وخته. د ساه له وتلو وروسته الله تعالی موسی عَلَیْهِ السَّلَامُ ته امر کوي چې په فلانی دښته کې زما یو دوست پروت ده، ورشه اود جنازې، کفن اودفن مراسم یې په ځای کړه. کله چې حضرت موسی عَلَیْهِ السَّلَامُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورغی که ګوري چې داخو هغه فاسق ده چې مونږ له ښاره کلي ته اوبیا مو له کلي څخه صحرا ته راوویست نو حیران شو چې خدایه داخو هغه څوک ده چې تا یې ماته له ښاره د ایستلو امر کړی ؤ، نن په دښته کې پروت ده اود جنت حورې ، غلمان او ملائکې دې ورته په ژړا کولو ماموري کړې دي اوماته دې هم امر وکړ چې زما د دوست د کفن ،دفن او جنازې انتظام وکړه! الله تعالی ورته وایي چې: د غریبي ، مسافري او مرض له امله ، اوپه خپلو ګناهونو د پښېمانتیا له امله یې توبه وایسته ،ماته یې رجوع وکړه، نوپه دې اساس مې دی له خپلو اولیاوو څخه وشمېره.

[مکاشفة القلوب ص: ۱۶/ ۱۷]

ګورئ ! د وخت فاسق ده، خو چې کله یې توبه وایسته ، الله تعالی ته یې رجوع وکړه نوبیا د الله تعالی له خاصو دوستانو څخه حساب شو، دومره په خدای تعالی ګران شو چې خپل نازولي پیغمبر ته امر کوي چې ورشه ! او زما د دوست دجنازې اوکفن او دفن دانتظام چارې سمبال کړه. دجنت حورې ، غلمان اوملائکو ته حکم کوي چې ورشئ اوبرې وژاړئ ترڅو یې دزنکدن په حالت کې تسلي وشي.

نوچې دیوچاپه توبه الله تعالی دهغه له ټولو تقصیراتو ورتیر یږي ، دخپلو اولیاوو له جملې څخه یې ګرځوي ، نوچې یوڅوک شپېته او اویا کاله د الله تعالی په دوستي او بندګي کې تېر کړي ، دخدای تعالی له دوستانو سره وخت تېر کړي نودهغه به څومره لوړه درجه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مرتبه وي؟ نو عزتمنوخبره مې دا کوله چې دا مقامات ختمېږي نه ، دهغوی ځایونه قابل احترام دي، اولیاوالله د ځمکې په سر باندې داسې عزتمن دي لکه د آسمان ستوري، دوی په ځمکه دغسې ځلیږي لکه په اسمان کې چې ستوري ځلیږي ، په جنت کې یې هم دغسې مقامات او مرتبې دي. لاندې طبقې د مسلمانانو به داولیاؤ الله مقامات داسې وینې لکه مونږ چې له ځمکې نه آسمان ته ګورو اود آسمان ستوري وینو. دوی چې په جنت کې په هوا یوطرف اوبل طرف ته ګرځي ددوی انوار به په جنت کې رڼا کوي، په لاندې طبقې د مسلمانانو به یې سیوری پربوځي اوګوري به چې په هوا باندې یو نوراني مخلوق روان دی. له دوی نه به نور پورته کیږي.

نوددوی مقامات دغسې د ترقۍ په حالت کې دي، اوڅوک چې دوی ته په عزت قائل وي ، په زړه کې یې احترام کوي، نودغسې به دهغوی هم په دوی باندې نظر وي.

خپل مریدان خپل شیخ ته پیش کول

حضرت پیران پیر صاحب سید ده، دده یو خلیفه په بل ځای کې اوسیږي،هغه هم سید ده، هغه خپلو مریدانو ته وایي چې: درځئ د حضرت پیران پیر صاحب لیدلو ته ورشو، مریدان یې ورته وایي چې زمونږ له پاره ته کافي یې ! ته مو پیر او استاد یې ! نوهغه ته د ورتلو څه ضرورت ده؟ دی ورته وایي چې: نه ! دهغه مقام ځان ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

،،، درځئ چې ورشو ! کله چې دوی ور روان شول نو د پیران پیر صاحب له کور څخه دېر لرې حضرت پیران پیر صاحب خپلو مریدانو ته امر کړی دی چې : زما په غاړه کې پړی واچوئ اوما په څلورو دده طرف ته ور روان کړئ! کله چې په دښته کې یوبل ته په مخه ورغلل، نو د پیران پیر صاحب دغه خلیفه سمدلاسه له زمري څخه کوز شو، څکه دی په زمري او مریدان یې په آسونو سپاره وو، له کوزېدو سره سم یې په پیران پیر صاحب باندې غږ وکړ چې تا ولې داسې کړي دي؟

نو پیران پیر صاحب ورته دده مقام ذکر کوي او ورته وایي چې: کله ته له خپل کور څخه را روان شوې، نو حضرت بي بي فاطمه رضي الله عنها او د حسنینو رضي الله عنهما په تا باندې پام ؤ، نو دهغوی مبارکانو د نظر له امله زه ستا مخې ته په دغه حالت کې راووتم.

نو ګورئ د پیران پیر صاحب مرتبه اومقام وګورئ چې هغه دخومره اوچتې مرتبې او مقام څښتن دی . خودی دلته خپل شاګرد اوخپل خلیفه ته له کوره د باندې آن صحرا ته پړی په غاړه په څلورو ولې راوخي له هغه سره د نبي کریم صلی الله علیه وسلم د نسب احترام په زړه کې و. په آغاصاحبانو کې دا تاثیر ولې موجود دی، د انبیاوو علیهم السلام د نسبت له وجې نه. د اولیاء الله کرامو په نسبونو کې ولې تاثیر دی، څکه چې دهغو مخکنیو اسلافو نظر وریسې وي. که دوی مړه هم دي خو نظر یې مړ نه دی. یعني مطلب داده چې دوی ته حقیقي حیات ثابت دی. نویه کوم ځای کې چې دوی اوسېدلي وي هغه ځای به تر قیامته پورې په انوارو باندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

منور او روښانه وي، هغه ځای له نورڅخه نه خالي کېږي، ته چې سړی څومره احترام ولري له هغه ځای نه دغومره مقام حاصلیږي.

په یوه وخت کې یو خلیفه صاحب راغلی و نوما دخپل قصور اظهار ورته وکړ چې ماته دحضرت انوارالمشائخ صاحب په ژوند کې دهغه قدر معلوم نه و، نوموړ دده هېڅ ادب او خدمت نه دی کړی، په کوم وخت کې چې موقع او وخت و نوموړ له هغه وخت څخه استفاده ونه کړه اودغه دی اوس یې ارمان کوو، نوده راته وویل چې: اوس نو کله لرې ده، داسې خو نه ده چې خلیفه صاحب مبارک له دنیا څخه ولاړ اوتاثیرات یې هم نشته، دخلیفه صاحب قبر ته چې څوک په احترام ور روان شي زما دې قسم په خدای وي چې هغه اثر پکې پیدا کېږي. کوم خوند او لذت چې دده په مجلس کې ؤ هغه اوس هم په دې مجلس کې موجود ده؟ زموږ په شان دعاجزو خلکو چې تراوسه په خپله وظیفه هم نه پوهېږو زموږ په دې خبرو کې ولې دومره تاثیر پیدا کېږي ځکه چې دا دهغو بزرگانو نظر ده. دهغوی شفقت ده، دا ددوی لورینه ده چې په موږ یې کوي اوموږ د دوی لاس نیولی دی اودوی ته مونسبت کېږي.

دحضرت نورالمشائخ (قدس الله سره) کرامت

موږ (نکې) ته تللي وو اوله حضرت قطب المشائخ (خلیفه صاحب دین محمد (قدس الله سره) سره ګرخېدو، په یو کلي کې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیوه نفر کور ته ولاړو، هغه راته ویل چې: زه به مو هغې کوټې ته ورولم چې حضرت نورالمشائخ صاحب او حضرت ضیاء المشائخ صاحب دواړه راغلي وو او زمونږ په کور کې یې دننه موړوی تک وهلی و، چې په هغه کې به مونږ د هلکانو خانګو اچوله چې خدای جَلَّجَلَالُهٗ یې له مرضونو نه وساتي. نوکله چې هلته ورغلو او بیرته مهمانخانې ته راغلو نودلته یې بیادغه مجلس شروع کړ چې کله به حضرت صاحب او رئیس صاحب مبارکان دلته راغلل نو خلکو به یې ډېر احترام کاوه، مجلس دوام وکړ. نود قطب المشائخ صاحب له خولې نه بې اختیاره وویل شول چې: دا اوس چې زه راتلم مخکې حضرت صاحب روان ؤ، اوس چې دلته راتلم حضرت صاحب موجود و، هغه کوم مقام یې چې و هغه نه دی ورک شوی.

د شیخ المشائخ عنایت الله (کستیم) خلیفه صاحب کرامت

زه د (کستیم) خلیفه صاحب مبارک ته کله نه وم ورغلی، بوخل ورغلم نو خبر شوم چې دی مبارک حج ته تللی دی، نو زه لږ څه خفه شوم، چې کاشکې مې لیدلی وای، زه ربښتیا درته وایم چې کله په فلانکوچ کې سپور شوم داسې کیفیت راته پیدا شو چې په ډېر وخت کې مې نه وو لیدلی. هغه خپل اثرات ښکاره کړل چې که زه نه یم هم خای مې خالي نه دی. نوچې څومره مو له وسه پورې وي ادب کوئ.

نو غرض داچې په هرشي کې اثر د دین له امله پیدا کېږي او دین هېڅکله هم نه ختمیږي. دخدای جَلَّجَلَالُهٗ د دین اعزاز نه په دنیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

اونه هم په آخرت کې ختمیږي. داچې په قیامت کې څوک د ځوارلسم دسپوږمۍ په شکل راپورته کیږي ولې ؟ خکه چې په دنیا کې یې دېر دالله تعالی عبادت په اخلاص کړی وي.

په (زهر الریاض) کې روایت دی چې نبي کریم ﷺ فرمایي: کله چې جنتیان جنت ته داخل شي نو د نور منبرونه ورته جوړ شي، نو جنتیان به وایي چې په دنیاکې له مونږ سره یوه وعده شوې وه مونږ دهغې وعدې په انتظار یو اوهغه داچې د خدای جل جلاله دیدار به څه وخت زمونږ په نصیب شي ؟ نوالله تعالی به ملائکو ته امر وکړي چې حجاب پورته کړئ ، ملائکې به ورته وایي چې: یا الله ! په دې خلکو کې خو داسې خلک هم شته چې په دنیاکې یې گناهونه هم کړي دي، هغوی کله ستا ددیدار لائق دي؟ نو الله تعالی به ورته وایي چې: دا هغه ذاکرین دي چې په ذکر کې به یې ژړل. [مکاشفة القلوب/ عربي ، ص: ۱۲]

خکه که دخدای جل جلاله له ویرې دمچ د سر په اندازه هم له کومې سترگې څخه اوښکه تویه شي نو بیاهغه مخ په دوزخ باندې حرام ده یعنې دوزخ یې نه شي سوځولی، نوداچې یو ساعت سرې په اخلاص وژاړي نوبیاددې عواقب په آخرت کې ډېر ښه دي، د آخرت ژوند ورباندې برابریږي. نوچې دې ته موږام وي چې په وظیفه، ختم اوژړا کې مو دخدای جل جلاله رضا مطلب وي نوبیایه اثر کوي، څومره اثر چې په دنیاکې پیدا کوي له هغې نه زیات اثر به یې په آخرت کې هم وي انشاء الله.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(٦) مجلس

د جذب ثبوت او د صبر واقعات

﴿اَللّٰهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ ٱلْحَدِيثِ كِتَٰبًا مُّتَشَٰبِهًا مَّثَانِيَ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ ٱلَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ ٱللَّهِ... ﴾ [سورة الزمر آیت ۲۳]

ژباړه : الله تعالی توته توته نازل کړی دی ډیر ښایسته خوږ کلام کتاب (او دغه پاک کتاب ډیر ښائیسته خوږ کلام) مشابه یو له بل سره مکرر غبرګ (دی).

چې لړخیږي ریږي څیګ کیږي له دهٔ پوستکي دهغو کسانو چې ویریږي له رب خپل بیا پاسته شي (آرام نیسي) پوستکي د دوی او زړونه د دوی طرف دیادولو دالله تعالی ته.

له دې آیت څخه د جذب ثبوت کیږي.

داچې د قرآن کریم په اورېدلو کې یوچاته جذب پېښیږي دغه جذب شته او کنه؟

Scanned with CamScanner

(c) kitabton.com: The Digital Library

نو تفسیر مظهري ج: ۸ / ۲۰۸ مخ / سورة الزمر کې علامه بغوي، صاحب المصابیح) په خپل تفسیر کې لیکي چې: داسې صوفیان کرام چې د آیاتونو د اورېدلو په اثر په دوی باندې بې هوښي راځي نوددې خلکو په هکله دی خپله رایه داسې بیانوي: (دغه خلک چې دقرآن کریم د اورېدلو له امله په دوی باندې بې هوښي راځي (ا ددوی کمال نه ده، بلکې بدعت ده، ځکه دا وېره ده چې شیطان دې په ده باندې دا اثر کړی وي. د صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم او مسلمانانو حال الله تعالی داسې بیان کړی دی چې پوستکي یې خېږه کېږي او بېرته نرمېږي.

حضرت عبدالله بن زبیر رضي الله عنه وایي چې ما د خپلې آنا (نیا) حضرت اسماء بنت ابی بکرالصدیق (۱) رضي الله عنها نه پوښتنه وکړه چې کله به صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم قرآن کریم اورېده نو ددوی به څه کیفیت او حالت وو؟ نو دې مبارکې خپل لمسي ته وویل چې: صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم به داسې کیفیت او حالت وو چې له سترګو نه به یې اوښکې بهېدې، دعذاب د آیاتونو د اورېدلو له امله به یې بدنونه خېږه کېدل اوچې کله به یې بیاد رحمت آیاتونه واورېدل نوزړونه به یې بېرته په قراره او ارام شول. دی رضي الله عنه وایي چې ما خپلې آنا ته وویل چې: دلته خو ځینې داسې خلک هم شته چې د آیاتونو د اورېدلو له وجهې نه بې هوښي پرې راځي. نو دې مبارکې

(۱) حضرت اسماء رضی الله عنها د حضرت نبي کریم صلی الله علیه وسلم خوښینه هم ده، ځکه دحضرت عائشې رضي الله عنها خور ده

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وويل چې: (اعوذبالله من الشيطن الرجيم) [زه په خدای سره پناه غواړم له شرړ شوي شيطان څخه].

يوخل حضرت عبدالله بن عمر رضي الله عنهما روان دی چې په سړي (له اهل عراق) خلک راټول دي ، ده وويل چې داځه پېښه ده؟ هغوی ورته وويل چې: دلته يوسړی ده کله چې قرآن کريم واوري اوياهم دخدای تعالی د ذکر په مجلس کې ورګډ شي نويه ده باندې دخدای تعالی دوېرې له امله بې هوښي راځي. حضرت عبدالله بن عمر رضي الله عنهما ورته وويل چې: (انا لنخشى الله وما نسقط) موږ له خدای څخه وېرېږو خو غورځېږو نه. دا شيطان دده خېټې ته ننوتلی ده، داسې جذب نشته چې په هغه کې بې هوښي وي، څوک ولوېږي او بې اختياره شي. [تفسير مظهري ج: ۸/ ص: ۲۰۸]

مګر بل طرف ته چې څوک نورو دلائلو ته متوجه شي نو له هغو څخه معلومېږي چې جذب شته.

په ايت شريف کې راځي ﴿حَتَّىٰٓ إِذَا فُزِّعَ عَن قُلُوبِهِمْ قَالُوا۟ مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ ۖ قَالُوا۟ ٱلْحَقَّ ۖ وَهُوَ ٱلْعَلِيُّ ٱلْكَبِيرُ ﴿٢٣﴾ ﴾ [سورة سبا]

ژباړه: تر هغه پورې کله چې پورته کړه شي وېره له زړونو د دوی وايي دوی (په خپلو منځو کې) چې څه (حکم) وفرمايل رب ستاسي؟ نو وايي دوی چې حق يې (وفرمايل) او هم دغه (الله) ډېر پورته او ډېر لوی دی.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

یعنې دا دملا ئکو حالت ده، چې کله الله تعالی د وحيې کولو اراده وکړي نودی په خپله بلاکیفه کلام وکړي، دالله تعالی دکلام له اورېدلوسره آسمان او عرش عظيم په حرکت کې راشي اوټولې ملائکې بې هوښه شي،لومړنی ملائکه چې په هوښ کې راځي نودا نورې ملائکې ورځخه پوښتنه وکړي چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ څه وويل ؟ دا ورته وايي چې حق يې وويل، دا فيصله يې وکړه.

نو اوس هغه دی چې په ملائکو باندې د الله تعالی دکلام د اورېدلو له امله بې هوښي راغله.

حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ له الله تعالی ځخه د ليدلو هيله کوي، چې ای خدايه! که ماته خپل ديدار راپه برخه کړې! الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ ورته وايي چې: ته ما نشې ليدای ! خوبيابه هم زه په غره باندې يوه تجلي وکړم نوکه هغه غر په خپل ځای باندې تم شو نوته مې هم بيا ليدلی شې. ﴿فَلَمَّا تَجَلَّىٰ رَبُّهُۥ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُۥ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَىٰ صَعِقًا﴾ [سُورَةُ الْأَعْرَافِ آيت ۱۴۳]

ژباړه : نو کله چې (بلا کيف) تجلي وکړه رب د دغه ((موسی ظاهر يې کړ خپل نور)) غره ته نو وئې ګرځاوه هغه ((غر)) ذرې ذرې ((برابر له زمکې سره)) او پرېوت موسی بيخوده ((له ډيره هيبته تر۲۴ ساعته))

اوس له دې تفصيل ځخه دوه ډوله خبرې ځرګندې شوې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱ ـ د امام بغوي رحمه الله چې دحضرت اسماء اوحضرت عبدالله بن عمر رضي الله عنه په قول باندې دليل نيسي. اووايي چې داسې څه حالات نشته چې په سړي به بې هوښي راځي . او هلته له قرآن کريم څخه معلوميږي چې په انسان بيهوښي راځي ، په پيغمبر اوملائکو عليهم السلام باندې بې هوښي راغلې.

د نبي کريم صلى الله عليه وسلم په شان کې حضرت ام المؤمنين عائشه صديقه رضي الله عنها فرمايي چې: کله به په ده صلى الله عليه وسلم باندې وحيې نازله شوه نوله داسې کيفيت سره به مخ شو چې په يخ ژمي کې به دده صلى الله عليه وسلم له مبارک بدن څخه خولې روانې وې.

نو دغو دواړو طرفونوته چې سړی وګوري نو قول فيصل او حق خبره داده چې د قرآن کريم د ويلو په وخت کې برکات او انوار زياتيږي ، دخدای تعالی جل جلاله د ذکر په وخت کې هم انوار زياتيږي ،نواوس چې برکات زياتيږي نود خلکو په احوالو او استعدادونو کې ډېر زيات توپير او فرق ده، انسان اوملائکو ته چې وګورو نود انسان استعداد له ملائکې څخه زيات ده، څکه خدای تعالی جل جلاله دخپل خلافت له پاره بنی آدم مختار کړ ﴿إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً﴾ [سورة البقره آيت:۳۰] انسان يې خپل نائب اوخليفه ټاکلی دی، نه ملائکه. ﴿إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۝﴾ [سورة البقره] يعنې په هغو مقاماتو چې په انسان کې دي زه پرې پوهېږم تاسې علم پرې نه لرئ. نوملائکې چې هر وخت الهي کلام واوري دوی بې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو بنه کېږي ، د انسان استعداد تر هغوی لوړ دی. حتی تر غرونو او آسمانونو د انسان استعداد لوړ ده. څکه الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ فرمايي چې: ﴿إِنَّا عَرَضْنَا ٱلْأَمَانَةَ عَلَى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱلْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَن يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا ٱلْإِنسَٰنُ﴾ [سورة الاحزاب آيت:۷۲]

ژباړه : بېشکه موږ وړاندې کړ موږ امانت (ثواب - عقاب) پر آسمانونو او پر ځمکه او غرونو (کله چې مو پيدا کړ په دوی کې فهم او نطق) پس منع راوړه دوی له دې چې پورته کړي هغه (دامانت بار) او وېريدل دوی له هغه (امانت) او پورته کړ هغه (دامانت بار) انسان بېشکه چې دغه (انسان) دی ظالم ډېر بې وېرې نادان (په عاقبت خپل).

نود انسان استعداد په مخلوقاتو کې تر هرڅه لوړ ده، آسمان چې وحيې واورې نو په حرکت راغې، غر ته چې يوه تجلي وشوه نو ټوټه ټوټه شو،مګر موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ ټوټې ټوټې نه شو، يواځې بېهوښه او بېرته راپه واک شو.

نوخبره داده چې کله الهي فيوضات او برکات په يوه ځای او يا په خلکو باندې راڅېر شي نو که خلک د لوړ استعداد خاوندان وو نودوی دهغو برکاتو او فيوضاتو تحمل کولای شي، په دوی کې ددې فيوضاتو اثر پيدا کېږي، چې زړا ورځي او يا يې پوستکي ځيږه شي،لکه د صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ استعدادونه د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د مصاحبت او مجالست له امله قوي وو.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوکه استعدادونه کمزوري وي، برداشت يې نه شي کړای، نو بيا بې اختياره شي، يابه لويږي اويابه بې هوښه کېږي، ياچيغې اوفرياد شروع کړي.

اوس نو چې خبره په استعداد بنا شوه نو دصوفياء کرامو په سلسله کې چې دقرائت په حالت کې څينوته داسې کيفيت پيدا کېږي څينو ته نه پيدا کېږي، نويا خوداده چې چاته چې دغه کيفيت پيدا کېږي دا له (وجد) نه پيدا کېږي، ياداچې هغه سړي ته فيض کم رسيږي اودده استعداد زيات ده، ډېر خلک داسې وي چې د ډېرو غټو فيوضاتو څښتنان وي مګر جذب تراوسه په هغوی کې چا نه دی ليدلی، استعداد يې قوي دی، دقوت استعداد له امله دټولو فيوضاتو تحمل او برداشت کړای شي نوځکه جذب نه پرې راځي اونه په تکليف کېږي.

اوکله بياداسې وي چې دفيوضاتو برداشت نه شي کړای نو هغه بيا بې صبره شي.

حضرت اسماء اوحضرت ابن عمر رضي الله عنهم چې يوې وويل چې: (اعوذبالله من الشيطن الرجيم) اوبل وويل چې: شيطان يې خبتي ته ننوتلی دی. نودوی خو يا قياس په خپل ځان کړی دی چې دوی ته جذب نه پيداکېده، ددوی استعداد قوي و نو ويلي يې دي چې دا د شيطان اثر ده. اويا دوی ته دهغو خلکو په باب کې خبره شوې چې دوی په تکلف سره جذب کاوه، نوځکه يې داخبره کړې ده.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوداجذب دقرآن کریم د ویلو په وخت کې که داسې وي چې سړی په اختیار کې وي، او سره له اختیاره غورځي حتی د دغو متجاذبینو په هکله له یوچا نه څوک پوښتنه کوي. او وایي چې که سړی د بام په سر ناست وي، ده ته تلاوت شروع کړل شو، او په دغه شخص باندې جذب راشي چې دی له خپل ځان څخه خبر نه وي اوله بام څخه لاندې راولوېده، نودا په رښتیا سره دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له پاره جذب ده. اوکه دځان د ضرر او دفعې معلومات ورته کېدل اوله ضررې شیانو څخه ځان ساتي اونه پوهېږي مګر بیاهم قصداً ځان وهي خلکو ته ځان ښیي بیا توهم د شرک ده. له دې امله که د نقشبندیه طریقې زیاتره کتابونه وکتل شي نو زیاتره په دې تاکید کوي چې: ترڅو پورې چې دچا اختیار وي نو باید تحمل او برداشت وکړي، قصداً نارې سورې جوړې نه کړي، ځکه دا شرک ده، ځکه ریا شرک ده، خو خلکو ته ځان ښیي ، مګر فی نفسه د قرآن له آیاتونو څخه جذب ثابت ده، ځکه ملائکې بې هوښه شي، آسمان وخوځیږي ، موسی عَلَیْهِ السَّلَامُ بېهوښه شوی،مګر انسان ته چې الله تعالی قوي استعداد ورکړی وي نوبیاهغه ځان سمبالولای شي، اصلاً په انسانانو کې فرق ده؛ ځکه مونږ مخکې خبر وکړه چې په انسان کې د خاورې عنصر دی، لکه لمر له څلورو آسمانونو څخه راوځي اوځمکه یې برداشت کوي، دغسې د الله تعالی د انوارو برداشت هم انسان کوي. [تفسیر مظهري ج: ۸/ ص: ۲۰۹]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

که کله په یوچا باندې جذب راځي نو وظیفه دې نه کوي، او که دجذب حالت غلبه پیداکوي نو په خفیه دې درود شریف وایي، سترګې دې نه پټوي اودچا رابطه دې نه نیسي.

دجذب تخصیص ترکوم ځایه پورې ځانګړې نه ده، چې په یوچا کې د ذکر په حالت کې جذب پیداکېږي دا غیراختیاري پیداکېږي اوپه حدیث شریف کې راځي چې د ذکر ځای جومات ده

﴿ عَنْ أَنَسِ بْنُ مَالِكٍ - وَهُوَ عَمُّ إِسْحَاقَ -، قَالَ: بَيْنَمَا نَحْنُ فِي الْمَسْجِدِ مَعَ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. إِذْ جَاءَ أَعْرَابِيٌّ فَقَامَ يَبُولُ فِي الْمَسْجِدِ، فَقَالَ أَصْحَابُ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَهْ مَهْ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تُزْرِمُوهُ دَعُوهُ» فَتَرَكُوهُ حَتَّى بَالَ، ثُمَّ إِنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دَعَاهُ فَقَالَ لَهُ: «إِنَّ هَذِهِ الْمَسَاجِدَ لَا تَصْلُحُ لِشَيْءٍ مِنْ هَذَا الْبَوْلِ، وَلَا الْقَذَرِ إِنَّمَا هِيَ لِذِكْرِ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ، وَالصَّلَاةِ وَقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ» أَوْ كَمَا قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: فَأَمَرَ رَجُلًا مِنَ الْقَوْمِ فَجَاءَ بِدَلْوٍ مِنْ مَاءٍ فَشَنَّهُ عَلَيْهِ ﴾ [صحيح المسلم ج ۱ باب وجوب غسل البول وغيره من النجاسات آه رقم الحديث ۱۰۰ /ص: ۱۳۸]

ژباړه : له حضرت انس بن مالک رضي الله عنه نه روایت دی وایي: موږ له رسول الله صلی الله علیه وسلم سره په مسجد کې ناست وو چې ناځاپه یو کوچی راغی او په مسجد کې په بولو (متیازو) کیناست صحابهٔ کرامو ورته وویل مه، مه.

Scanned with CamScanner

(c) kitabton.com: The Digital Library

نبي کريم ﷺ ورته ووېل چې پرې يې ږدئ، بولې متيازې، مه پرې بندوئ، کله چې هغه صحابي رضي الله عنه له بولو نه خلاص شو نوبيا نبي کريم ﷺ راوغوښت (اوپه نرمه طريقه يې پوه کړ، خکه چې نوی مسلمان شوی ؤ، د جومات په ادابو پوه نه و، معذور و،) نو نبي کريم ﷺ ورته ووېل چې دا جوماتونه ددې له پاره نه دي جوړ شوي چې خوک دې پکې بولې او قاذورات وکړي، جوماتونه د ذکر له پاره جوړ شوي دي، د لمانځه او دقرآن کريم دتلاوت کولو له پاره جوړ شوي دي.

نود ذکر خپل ځای جومات ده، اوجذب چې چاته بې اختياره پيدا کېږي نود ذکر ځای جومات ده، نوپه جومات کې به جذب هم ورته پيدا کېږي.

دا تخصيص بيا تر جومات پورې نشته چې په دبسته کې دې سړي ته جذب پيدا کېږي نوهغه دې روا وي اوکه په جومات کې پيدا کېږي هغه دې ناروا وي. کله چې دا عمل اختياري نه ده، اوهغه د الله جل جلاله دذکر له تاثيره پيداکېږي، دقرآن او ذکر له امله تاثير پيداکېږي دذکر ځای جومات ده نوپه جومات کې سړي ته خامخا جذب پيداکېږي.

له نبي کريم ﷺ څخه روايت شوی دی چې صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم ته فرمايي : کله چې تاسې د جنت په باغچوتېرېږئ نوبکې څرېږئ ،صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم ورته ووېل چې د جنت باغچې څه شی دي؟ نبي کريم ﷺ ورته ووېل چې هغه د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذکر حلقې دي. په کوم جومات کې چې ذکر کېږي تاسې ورشئ او شرکت پکې وکړئ دا په حقیقت کې دجنت د میوو خوراک دی.

[ترمذي . رقم الحدیث (۳۵۱۰) . وهکذا مشکوة المصابیح / ج ۱ / باب ذکرالله عزوجل والتقرب الیه ص ۱۹۸]

یعنې دجنت د دخول سبب دی، الله تعالی یې ددې په سبب باندې جنت ته داخلوي، خو بیاهم جائز ده، په هغه کې خبره نشته مخکې مو خو، څو خله بحث وریاندې کړی دی.

خود جذب په هکله احتیاط په کار ده، څومره چې دسړي په وس کې وي کنټرول په کار ده. د نقشبندیه طریقې بنېګڼه اوبهتري چې په نورو طریقو باندې ده دهغې یو علت دادی چې دا لار له ریا څخه خالي ده، په دې لار کې له الله تعالی اومخلوق نه پرته بل څوک خبر نه وي. نوددې له امله داخبره چې څومره پټه وي حتی الامکان چې څومره یې له وسه وي بهتري په دې کې ده چې کار په خفیه وي، مګر کله که له اختیاره ووت نوبیاهغه بېله خبره ده.

نودجذب په هکله کتابونه داسې واقعات رانقل کوي چې داسې کیفیات خلکو ته پېښ شوي دي چې له بام نه لوېدلي دي اوپښه یې ماته شوې ده، خکه غیر اختیاري عمل ده، یوڅوک خان په اور باندې نه سوځوي اوخپل خان نه خوږوي، په غیر اختیاري امورو باندې بې خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ هم نه نیسي. اوچې خبره بیا دعشق الهي وي، یعنې اشتباه خو پکې نشته ،یواځې خبره د احتیاط ده، چې باید په دې لاره کې احتیاط وشي چې خلک داګمان او فکر ونه

(c) Ketabton.com: The Digital Library

کړي چې طریقت له ځینو اونارو وهلو څخه عبارت ده، اوباځوک دا فکر وکړي چې په طریقت کې کمال داده چې څوک ډېرې ځینې ووهي، نو اصل خبره داده چې په دغه سړي باندې باید له خدای جَلَّ جَلَالُهُ نه پرته بل هېڅوک خبر نه شي، دغه دوستي او اخلاص دآخرت له پاره هم یوه سرمایه ده، اوکه خلک ووایي چې فلانکی شخص ډېرې ښې وظیفې کوي، ډېر ښه جذب کړې داسې ذاکر ده اوداسې نارې وهي خو چې نیت یې دخدای جَلَّ جَلَالُهُ رضا نه وي نو څه فائده ورباندې مرتّبه نه ده، نو حتی الوسع باید انسان خپل ځان په واک کې وساتي اوله کنټرول څخه ونه وځي

د حضرت عبدالخالق غجدواني قدس سره خپلو مریدانو ته بهترین نصیحت

حضرت خواجه عبدالخالق غجدواني رحمه الله په یوه تفصیلي نصیحت کې خپلو شاګردانو اومخلصینو ته وایي چې تاسې او ځانونه اولیاء جوړ کړئ، له ځانونو څخه هغه خلک جوړ کړئ چې په هرآن. هره لحظه کې یې له خدای سره علاقه وي، هغه جَلَّ جَلَالُهُ مو په یاد وي، له خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ نه یوه لحظه هم مه غافله کېږئ خو که بیامو هم وس نه رسېده اودغه مقام ته رسېدای نه شوئ نوبیا دغسې خلکو په ځان اومال خدمت وکړئ ترڅو یې تاسې هم په عبادت او خدمت کې ورشریک شئ او ولې؟ ځکه داهغه خلک

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي چې ددوی دحق له جذباتو نه یوه جذبه دټولو انسانانو او پېریانو له عبادت سره برابره ده.

ځکه هغه د اور لمبه ده، دکوم اور ؟ د عشق الهي د اور لمبه ده. چې له هغه نه بې اختیاره وځي

پتنګ چې ددنیا له دغې رڼا سره مینه لري، په دغه رڼا باندې دومره عاشق ده چې خپل ځان وریاندې وسوځي، داچې څوک دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په انوارو باندې مین ده، هغه انوار اوتجلیات ورته ښکاره شي، دهغو په عشق کې داسې پېښه هم راځي چې ډېر بزرګان د جذب په حالت کې دومره بې اختیاره شوي دي چې روح یې هم قبض شوی دی.

سالک فرمایي

ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد

سالک هغه چرګ ته چې سهار وختي نارې وهي هغه ته وايي چې عشق له پتنګ څخه زده کړه چې یو ځل له نوادرو څخه خبر شو نوبیایې په دوهم ځل خبر رانغی او ولاړ پکې مړ هم شو، نودچاچې دخدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ سره عشق زیاتیږي بیاپه دې لار کې فنا کېږي اوچې فاني شو نوبیاپه تکلیفونو باندې صبر کوي اوهېڅ پروا یې نه کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بله خبره داده چې که مریدانوته په دغه لاره کې خه تکلیف رسیږي، جذب په خپله تکلیف ده، نوچې په دغه تکلیف باندې صبر وکړي نوبه صبر باندې کوم مقام ورته ورکول کېږي.

صبر څه ته ویل کیږي؟

صبر په لغت کې بندوالي ته ویل کېږي.

صبر په درې قسمه ده: صبر على الطاعة. صبر عن المعصية صبر على المصيبة.

صبر على الطاعة: لمونځ، اودس، روژه، جهاد، حج اونور عبادات په نفس باندې سخت وي، نوکه له دې سخت والي سره سره څوک عبادت کوي نودې ته صبر على الطاعة وايي.

صبر عن المعصية: مطلب داچې نفس غواړي چې زنا، غلا وکړي، شراب وڅښي، خواهش یې د ګناهونو په لوري وي، اوته نفس له ګناهونو راوګرځوي. دې ته صبر عن المعصية وايي.

صبر على المصيبة: دامعنا چې کوم تکلیف دمال، اولاد اوځان ورته ورسیږي، په کوم مصیبت اخته شي، له مرضونو اونورو آفاتو سره لاس او ګریوان شي، نو نفس ددې مخالفت کوي اوته پرې صبر کوې، له الله تعالى نه پرته یې بل چاته نه بیانوې. نو دې ته صبر على المصيبة وايي.

داهر دول صبر په خپل منځ کې ددرجو په نسبت توپیر لري.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

صبر علی الطاعة ، چې دخدای تعالی په بندګۍ باندې څوک صبر کوي نود قیامت په ورځ ددغو صابرینو له پاره په جنت کې (۳۰۰) درجې دي، چې له یوې درجې څخه تر بلې درجې پورې دومره مسافه ده لکه څومره مسافه چې د آسمان او ځمکې تر منځ ده.

صبر عن المعصیة: چې له ګناهونو څخه څوک صبر کوي نوددې انسان له پاره په جنت کې (۷۰۰) درجې دي، چې ددغو درجو په منځ کې تفاوت د اووم اسمان اود ځمکې تر اووم طبقه پورې ده.نو فاصله دومره زیاته شوه.

صبر علی المصیبة: چې څوک کوي، دده له پاره په جنت کې (۷۰۰) درجې دي ، هره درجه له بلې سره دومره فاصله لري لکه له عرش عظیم نه تر تحت الثری پورې. [تنبیه الغافلین عربي ، ص:۱۴۲]

اوس نو که سړی کوشش وکړي اوپه عبادت باندې ځان عادت کړي نو نفس یې ورسره نه مني سرزوري کوي، عبادت او ذکر نه برداشت کوي اوته په خپل نفس باندې زور راولې په تنګ یې کړې ، په طاعت باندې صبر کوې، نوددې په عوض کې هغه د جنت درې سوه درجې دي ، داچې نفس د ګناهونو په لوري خې نو معلومه خبره ده چې انسان تباه کېږي نوچې څوک له ګناهونو څخه راګرځي نودا له ګناهونو څخه ځان ساتنه هم بیادومره درجه لري، ثواب یې هم زیات ده. شپږ سوه درجې دي.

بیاچې په عبادت کې څه تکلیف انسان ته پیدا کېږي ، مرضونه ، بې خوبي پیدا کېږي، نور تکلیفونه پیدا کېږي په هغه باندې چې

Scanned with CamScanner

(c) ...n.com: The Digital Library

صبر کوي، نوبیایې هغه مقام ده چې نه سوه درجې ورکوي چې هره درجه یې لکه له عرش عظیم نه تر تحت الثری پوري

تول وخت داکوشش په کار ده چې هر وخت سړی په هر رنگ تکلیف اخته وي نوباید له خدای تعالی جَلّجَلَالُهُ نه پرته یې بل چاته ښکاره نه کړي اونه بل چاته شکایت وکړي. یو داسې چې څوک دې دمرض او مسکنت حال وړوبنتي او ته ورته ووایې هغه بېله خبره ده، هغه شکایت او بې صبري نه ده، بې صبري داده چې مرض، مسکنت یا بیکسي په چا باندې راشي نوله دغو مرضونو، مسکنت او بېکسي نه به شکایت نه کوي په دغو به بې صبري نه کوې اوهرخای به یې نه بیانوي چې زه خو له دې حالت نه ډېر په تکلیف کې یم، در په در شوم ،نودا بیا شکایت ده، دا شکایت به نه کوې

دایو لوی تکلیف ده چې یوسړی په عباداتوکې کوښښ کوي ترڅو یوه مقام ته خان ورسوي او رسیږي نه، نویه دې حالت کې چې انسان خدای تعالی ته التجا کوي، له بنده نه یې نه غواړي. نویه دې سره الله تعالی دغه بنده ته هماغه مقامات ورکوي

نوټوله معامله باید له خدای تعالی سره وي، بندگان وسیله دي، ډاکټر وسیله دی، مولوي صاحب وسیله دی، پیر وسیله ده، زیارت وسیله ده، هغوی د خدای تعالی په ورکړه باندې کفایت کوي، په خپله ددوی په وس کې هیڅ هم نشته. نوداچې سړی ډاکټر ته ځي. نوپه حقیقت کې یې اعتماد په خدای پاک جَلّجَلَالُهُ باندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي.امید به یې خدای پاک ته وي، که یو څوک زیارت ته ورځي یا بل هرځای ته چې ورځي امید اوالتجاء به یې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته وي، نو یه دي سره به یې بیا الله تعالی مشکلات ورحل کوي، ځومره چې څوک الله تعالی ته نږدې کېږي نو بیا دهغو خلکو صبر کول هم ډېر اجر لري او خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په همداسې خلکو باندې ډېر ډېر تکالیف او امتحانات راولي

د الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ لوی امتحانات په خپلو پیغمبرانو وي

حضرت زکریا عَلَیهِ السَّلَام د خپل اُمت په وخت کې کفارو پسې واخیست اود مرګ اراده یې ورته کړې وه، دی په منډه باندې روان ده، په یوه ځای کې یوه غټه ونه په مخه ورغله، ده له دغې ونې څخه پناه وغوښتله چې ماته پناه راکړه ! کفار مې وژني، ونه ورته دوه ځایه شوه، ده ته یې پناه ورکړه اوبېرته پرې راټوله شوه، کفار چې کله دې ونې ته راورسېدل نو شیطان چې دبدبختانو مشر دی دوی ته دسړي په شکل کې راغی او حضرت زکریا عَلَیهِ السَّلَام یې وروښود. او ورسره یې دا چل هم وروښود چې (اره) راوړئ اودغه ونه پرې اره کړئ ترڅو په دغه ونه کې دی هم له منځه ولاړشي، دوی چې کله اره راوړه او اره یې په ونه کېښوده او دونې اره یې شروع کړه، دده بدن مبارک ته چې اره ورسېده، نو یه دې حالت کې یې له خولې څخه چیغه ووته ، د الله تعالی له لوري وریاندې غږ وشو چې ګوره بیا آه ونه کړې، کنه نوم به دې دصابرینو پیغمبرانو له جملې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرې کړم ، زه دې هېر وم چې تا ونې ته پناه ور وړه؟ نوده مبارک
خپلې شونډې کلکې کړې تردې پورې چې ټول بدن یې لړ
وخرخیدله ، بیایې دوهمه چیغه نه ده کړې.

ګورئ بدن یې په منځ دوه خایه شو، دځومره لوړې مرتبې څښتن
و خو چې کله یې چې له الله تعالی نه پرته بل چاته پنا ورووړله نو الله
تعالی په دنیاکې پرې دا تکلیف راووست او د چیغې کولو په وخت
کې یې بیا څومره تهدید کړ. [مکاشفة القلوب ص: ۱۴]

نو که یوڅوک طالب، مجاهد ، صوفي ، او عالم وي هغه به په
دغه لاره کې دیو عام مسلمان په نسبت زیات تکالیف برداشت
کوي، په عبادت کې به تکلیف کوي، ځان به له ګناه څخه په ساتلو
مجبوره کوي، مصیبت او تکلیف که ورته پیداکېده نو په هغې به
صبر کوي ځکه الله تعالی دصابرینو په هکله دغه آیت نازل کړی
دی: ﴿ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴾ [سورة البقره]

ترجمه: له شکه پرته خدای جَلَّجَلَالُهُ له صابرینو سره تل ملګری
دی.

نو مطلب مو دادی چې دا په نفس ډېره درنه ده چې هغه دې
دخدای جَلَّجَلَالُهُ په عبادت کې ځان سختې ته ورکړي، خو که یوځل
نفس راقابو شي، صبر وکړل شي.بیا دی په خپله عادت اخلې که
هرڅومره شوخي او سرزوري پکې وي هغه له منځه ځي. هغه بغاوت
یې ورک شي اوبیا انسان ته دنیکۍ په لوري الهام کوي او بیا هغه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

تکلیف چې دنفس له وجې به په عبادت کې ورته پېښېږي هغه هم له منځه ولاړ شي.

توله شپه ذِکر کول د کتاب د علم دزیادت سبب کېدل

ما له خپلو مشائخو کرامو څخه اوریدلي دي چې: زمونږ داسې معاصرین (هنځولي) هم وو چې له ماخوستن څخه وروسته به په وظیفه کې کېناستل آن تر سهاره پورې. یوه ملګري خبره کوله چې: مابه ډېره وظیفه کوله، اود درس له امله دا راته سخته هم وه، نو له خان سره مې فیصله وکړه چې یوڅه به په خان تکلیف راکم کړم نو به په کتاب ښه پوهېږم، مطالعه به مې روانه شي، نو دی. ایي چې کله ما خوب ډېر کړ نو غفلت مې ډېر شو، نوپه کتاب نه پوهېدم. خو چې کله مې بېرته هغه خپل معمول شروع کړ چې له ماخوستنه به تر سهاره پورې کېناستم نو وجود به مې هم سپک و، طبیعت به مې برابر و اوپه کتاب به هم ښه پوهېدم.

داچې خوک د عباداتو په ترسره کولو کې تکلیف تېر کړي نوپه هغه باندې د الله جَلَّجَلَالُهُ رحمت هم ډېر رانازلیږي، چې په نتیجه کې یې بیا بې شمېره علوم په برخه شي، چې دهغو علومو په ذریعه شرح صدر ، سکون او اطمینان ورته حاصل شي.

په انبیاء کرامو عَلَیهِمُ السَّلَامُ او صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنهُم په ظاهره ډېر تکلیفونه تېر شوي دي خودا تول به یې په خان زغمل اوله دې سره

(c) Kitabton.com: The Digital Library

سره به يې قلبي اطمينان هم وو، دخداى تعالى جَلَّ جَلَالُهُ له لوري به راحت ورسره مل وو، او تکليف به ورته آسانه و.

يوځل دحضرت علي رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ په ورانه کې غيشى ولګېده، کله يې چې هغه غيشى ورڅخه ايسته نو ډېر درد يې کاوه، ده رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ ورته وويل چې: کله زه په لمانځه ودرېږم نو بيا زه له ځان څخه ناخبره يم. تاسې کولاى شئ چې په هغه حالت کې راڅخه دا غشى وباسئ، کله چې دى رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ په لمانځه ودرېده نو يې غيشى ورڅخه وايست او دى پرې خبر هم نه شو، دده ورون يې ورخبرې کړ خو دى بياهم پرې خبر شوى نه دى اونه يې هم پښه ښوروللې ده. نومطلب داچې دا نفس بيا دومره فنا في الله شي، چې له خپل ځان څخه محوه شي. [تفسير مظهري ج: ۸/ص ۲۰۸]

دحضرت يوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ په هکله مو مخکې قصه کړې وه چې د ښځو په حق کې راغلي چې: ﴿ فَلَمَّا رَأَيْنَهُۥٓ أَكْبَرْنَهُۥ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَٰشَ لِلَّهِ مَا هَٰذَا بَشَرًا إِنْ هَٰذَآ إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ﴿٣١﴾ ﴾ [سورة يوسف آيت: ۳۱]

ژباړه: نو کله چې وليد دوى دغه (يوسف) نو ډېر لوى ښائيسته يې وموند (هک پک پاتې اوځانونه ترې هير شول) اوغوڅ يې کړل لاسونه خپل او وويل دوى پاکي ده الله ته (له عجز اونقصانه چې داسې صورت يې هم جوړ کړى) نه دى دغه (خلمى) انسان، نه دى دغه (خلمى) مګر پرښته ده لويه.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

یعنې کومو ښځو چې یوسف عَلَیْهِ السَّلَام ولیده نو خپلې ګوتې یې پرې کړې، نوچې د بنده په عشق کې انسان دې مقام ته رسېږي چې له ډېرې حیرانتیا څخه خپلې ګوتې پرې کوي، دهغه تجلیات اوانوار دومره پرې غالبه شوي دي چې له دې دومره سخت تکلیف سره سره دوی په ځان هم نه دي خبرې شوي اونه یې خپلو ګوتو او لاسونو ته فکر ده. نوداچې یوڅوک په عبادت کې لږ تکلیف تېر کړي، دخدای تعالی په عشق کې بیاورته دغسې مقامات په لاس ورځي.

لکه چې په یوه روایت کې راځي چې کله یوڅوک شهید کېږي نود زنکدن تکلیف یې داسې دی لکه مېږتون (مېږی) یې چې وچیچي، دا ولې؟ ځکه چې په شهید باندې الهي عشق غالب وي، هغه خپل مقامات په همدې حالت کې په جنت کې له ورایهویني، هغه حجابات ټول پورته شي، کله چې دغه مقام ورته پیدا شو نوکه دی بیا ټوټې ټوټې هم شي نود هېڅ ډول تکلیف احساس نه کوي

که یوڅوک په هر لحاظ کوښښ وکړي د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ مرسته به ورسره وي. د هدایت او اطمینان لارې ورته خلاصوي، درحمت دروازې پرې راپرانیزي، او هر ډول تکلیف بیا ورته آسانه وي

له نفس سره مجاهده کول خورا غوره کار دی

مګر اصلي او بُنیادي خبره داده چې له نفس سره به مقابله کوو، د نفس مقابلې ته چې جهاد اکبر ویلی شوی دی هغه له دې

(c) ...oton.com: The Digital Library

املہ چې تل تر تلہ انسان د نفس په مقابل کې ولاړ وي، ځکه ...
که مونږ په جومات کې یو ساعت ذکر کوو، ژاړو، عبادت کوو، د
آخرت په طرف مو پام وي، خو کله چې له جومات څخه ووځو بیا مو
هرڅه هېر وي او بېرته په ګناهونو لګیا شو، خدای جَلَّ جَلَالُهُ، آخرت،
سوال اوځواب داټول مو هېر شي. نو قدرمنو دا جهاد اکبر به ...
داعتبار وړ وي چې په ناسته په ولاړه، په دنیاوي معامله کې ...
داچې په هرشي کې به خپل نفس ته متوجه وي، مقابله به یې کوي.

کله چې تاسي عبادت کوئ نو نفس درته وایي چې خلکو ته ځان
وښیاست چې څه ښه عبادت کوي، نو ته به له نفس سره مقابله
کوې، په عباداتو اومعاملاتو بلکې په هر هغه عمل کې چې هغه
الله تعالی ته دنږدېوالي ذریعه وي اودی درسره مقابله کوي ته به هم
ورسره په مقابل کې ولاړ یې، نوبیابه یوځوک د کمال حدودو ته
رسیږي، انسان ترقي کوي اود الله تعالی د دوستانو په ډله کې
شمېرل کېږي. بیا ورته الله تعالی د نیکي کولو ملا تکې تاکې
ترځو دی دنیکي کولو په لوري روان کړي اوله ګناهونوڅخه یې
ساتي.

داهل السنة والجماعة عقیده داده چې انبیاء کرام عَلَيْهِمُ السَّلَامُ
معصوم ؤ، هېڅ ډول ګناه یې نه ده کړې خو اولیاء الله معصوم نه
دي، د شریعت په اصطلاح محفوظ دي. یعنې د انبیاء کرامو
عَلَيْهِمُ السَّلَامُ له ګناهونو څخه د ساتنې ذِمه الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ په ځان
منلې ده، په هغوی کې د ګناهونو کولو شوق نه پیداکېږي. مګر
اولیاء الله ترڅو چې تصفیه او تزکیه پکې راغلې نه وي نو کېدای

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

شي چې ګناه ترې شوې وي خو چې يوځل دولايت مقام ته ورسيږي نو بيا ورسره هغه ملائکې مقررې شي چې له ګناه کولو څخه يې ساتي نو يه دې سره دوی محفوظ ګرځي، خو معصوم نه دي، څکه انبياء کرام خو نه دي، خو که بالفرض ګناه ورڅخه وشي خو بيا وروسته ورته الهي خشيت پيدا کېږي، صحابهٔ کرام رضي الله عنهم چې ټول اولياء الله دي، که به په دوی کې له چاڅخه لږ څه زياتی او کمی وشو نو سمدستي به رسول الله صلی الله علیه وسلم ته راتلل اوورته ويل به يې چې په مونږ دخدای تعالی جل جلاله حکم جاري کړه! په خپله به يې ويل چې له ماڅخه دا تقصير شوی دی او هسې نه چې دا پيتی مې بيا په آخرت کې دغاړې غړوندی شي اوپه عذاب اخته نه شم، نو له اوسه مې سنګسار کړه، يا مې اوس لاس پرې کړه، داهرڅه مې قبول دي خود آخرت له عذابونو چې خلاص شم، نو له دې امله يې الله تعالی محفوظ ګرځوي. خودې مقام ته رسېدل کوشش غواړي اوچې کوشش دې شروع کړ او ملا دې وتړله نوبيادې الله تعالی هم حفاظت کوي، بياواجب تعالی ستا په قول، فعل،نيت، مجلس او صحبت ټولو کې اثر او برکت پيدا کوي.

فائده:

که يوڅوک په يواځې ځای کې ناست وي نو ټولې وظيفې کولای شي، خو که په يو مجلس کې ناست وي نوکه دچا يوه وظيفه ، يا دوه يا پنځه لطائف يا ذکر سلطان وي هغه کولای شي اوڅه تاوان نه لري، مګر نفي او اثبات به په غټ مجلس کې نه کوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اودیوې طریقې چې دڅومره مشائخو کرامو رابطې ونیول شي
چاته د مرحوم خلیفه صاحب رابطه، چاته د دین محمد خلیفه
صاحب رابطه، چاته د احمدضیاء خلیفه صاحب رابطه، چاته د داو
محمد خلیفه صاحب رابطه، چاته د عنایت الله خلیفه صاحب
رابطه، چاته دحضرت صاحب مبارک رابطه پیداکېږي، چاته چې د
چا رابطه پیدا کېږي نوهغه دټولو فیض پرې راجلبېږي، رابطه چې
څومره پورته برابرېږي دغومره کار هم ورسره جوړېږي. په یوه
مجلس کې چې دیوه ملګري وظیفه په ښه طریقه ترسره شي نود
پاتې ټولو ملګرو کار ورسره برابر شي. خو یوه خبره داهم ده چې که
یوملګري له اصلِ فیوضاتو څخه منکر وي، دغې لاړې ته په
اخلاص قائل نه وي، له خپل شیخ سره د زړه له تله اخلاص ونه
لري، نوبیاداسې هم پېښېږي چې ددغه یوه منکر په سبب دټول
مجلس کار خراب شي او فیوضات پرټول مجلس بند شي.

علامه رومي لیکي: چې دیوه شوم (سپېره) له امله د ټول روم
ښار وسوځېد. نو کله داسې هم وي چې دیوه بې ادبه له امله ټول کار
خراب شي.

نو د خبرې پای دادی چې څومره دیوه ملګري (مرید) اخلاص
وي، نوددغه یوه ملګري له امله چې الله تعالی یې کار برابر کړي
دټول مجلس کار وریاندې جوړېږي. نو الله تعالی دې مونږ ټولو ته
واقعي اخلاص، مینه او محبت راپه برخه کړي. آمین ثم آمین.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۷) مجلس

وخت یو نعمت دی چې باید ضائع نه کړل شي او د تکلیفونو بدله به خامخا ورکول کېږي

﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: سُئِلَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيُّ الْأَعْمَالِ أَفْضَلُ؟ قَالَ: «إِيمَانٌ بِاللهِ» ، قَالَ: ثُمَّ مَاذَا؟ قَالَ: «الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللهِ» قَالَ: ثُمَّ مَاذَا؟ قَالَ: «حَجٌّ مَبْرُورٌ» ، وَفِي رِوَايَةِ مُحَمَّدِ بْنِ جَعْفَرٍ قَالَ: «إِيمَانٌ بِاللهِ وَرَسُولِهِ» ﴾ [صحیح المسلم ج: ۱/ بَابُ بَيَانِ كَوْنِ الْإِيمَانِ بِاللهِ تَعَالَى أَفْضَلَ الْأَعْمَالِ ، رقم الحدیث: ۱۳۵ / ص: ۶۲]

ژباړه: له حضرت ابو هریره رضي الله عنه نه روایت دی وایي: چې له نبي کریم صلی الله علیه وسلم څخه پوښتنه شوي ده، چې په اعمالو کې ترټولو کوم عمل ښه ده ؟ نو ده صلی الله علیه وسلم ورته په خواب کې وویل چې: په الله تعالی باندې ایمان، بیا پوښتنه ورڅخه شوي ده، چې بیا کوم عمل بهتر ده؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته وویل چې: د خدای په لار کې جهاد کول . بیا پوښتنه تري وشوه چې بیا کوم عمل بهتر ده ؟ ده صلی الله علیه وسلم ورته وویل چې: حج مبرور .

Scanned with CamScanner

(c) ktabton.com: The Digital Library

﴿ عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ: سَأَلْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيُّ الْعَمَلِ أَفْضَلُ؟ قَالَ: «الصَّلَاةُ لِوَقْتِهَا» قَالَ: قُلْتُ ثُمَّ أَيٌّ؟ قَالَ: «بِرُّ الْوَالِدَيْنِ» قَالَ: قُلْتُ: ثُمَّ أَيٌّ؟ قَالَ: «الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللهِ» فَمَا تَرَكْتُ أَسْتَزِيدُهُ إِلَّا إِرْعَاءً عَلَيْهِ ﴾ [صحيح المسلم ج: ۱/ بَابُ بَيَانِ كَوْنِ الْإِيمَانِ بِاللهِ تَعَالَى أَفْضَلَ الْأَعْمَالِ، رقم الحديث: ۱۳۷/ ص: ۶۲]

ژباړه : له حضرت عبدالله ابن مسعود رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي : چې له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه مې وپوښتل کوم عمل بهتر او غوره ده ؟ رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ راته په ځواب کې وویل : په خپل وخت لمونځ کول.بیامې ورنه وپوښتل چې بیا کوم عمل بهتر دی ؟

راته وې ویل : له خپل مور اوپلار سره نیکې کول . بیا مې ورنه وپوښتل چې بیا کوم عمل بهتر دی ؟راته وې فرمایل : دخدای پاک په لار کې جهاد کول . نو زیات سوالونه مې پرېښودل له وجې دنرمې په پیغمبر عَلَيْهِ السَّلَامُ باندې .

یعنې داسې په متعددو طریقو پوښتل شوي دي ، بیا کله ده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ یو رنګه ځواب ورکړی دی کله بل ډول.

زما اصل مطلب داده چې : دلته محدثین کرام لیکي چې: کله کله چې حضرت نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ یوچاته داسې ځواب ورکړی چې په ټولو کې ښه عمل داده چې لمونځ په خپل وخت وکړل شي ، کله یې په دې ځواب ورکړی چې جهاد فی سبیل الله وکړي، کله یې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیاداسې خواب ورکړی چې صدقې ورکړئ (اطعام الطعام) نوددې تولو بهترینه توجیه داسې ده چې: په کوم وخت کې به دکوم شي ډېر ضرورت و نو نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به دهغه موافق ځواب ورکاوه.

لکه یوځای کې چې د چوپوالي خبره بهتره ده، نو هلته علماء لیکي چې له چوپتیا څخه بهتر عمل نشته، چې سړی چُپ کیني اوچېرې چې دخبرو ضرورت وي هلته دې خبرې وکړي، ځکه چې بیا هلته تر خبرو کولو بهتر عمل نشته، نو هرشی له خپل وخت سره موافق په کار ده. یعنې که کله دخبرو ضرورت وي، بیا باید خبرې وشي اوکه دخبرو ضرورت نه و، له عبث مجلسونو څخه باید ځان وساتي، د مشر ، استاد، مرشد په مخکې باید بیا ونه غږیږي، هلته بیا خاموشي ادب ده.

نور ددنیا ژوند دامتحان ژوند ده، انسان چې ځای، وخت اومحل وپېژني باید له هغه سره ژوند غوره کړي. په هر قدم کې باید دشریعت مکمله اتباع غوره کړي. نوبیابه دغه انسان دخدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ په وړاندې دومره عزتمن وي چې بیا الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ دده خوښه او رضا غواړي.

یوې خواته بار بار په آیت کې اورو او وینو یې چې:﴿ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ ﴿٥﴾﴾ [سورة الضحى]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: او خامخا ژر ده چې وربه کړي تاته رب ستا (ای محمده لویه برخه په آخرت کې او اختیار دشفاعت) پس راضي به شې ته
نو اوس ګوره چې نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دشریعت مکمل تابع ده، نو الله تعالی ورته وایي چې: زر به دې راضي کړم. او بلې خوانه دحضرت ابوبکر صدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په هکله چې کله ده یو غلام (حضرت بلال رَضِيَ اللهُ عَنْهُ) آزاد کړنو کفارو به ویل چې ده خو له حضرت ابوبکرصدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ سره احسانات کړي وو نوځکه یې آزاد کړنو الله تعالی دده په شان کې وفرمایل چې:

﴿ وَمَا لِأَحَدٍ عِندَهُۥ مِن نِّعْمَةٍ تُجْزَىٰٓ ۝١٩ إِلَّا ٱبْتِغَآءَ وَجْهِ رَبِّهِ ٱلْأَعْلَىٰ ۝٢٠ وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ۝٢١﴾ . [سورة الیل]

ژباړه: او نه و هیچا لره په نزد دده هیڅ نعمت احسان چې بدل یې ورکولی شي مګر له پاره دطلب درضاء درب چې ډیر لوی دی او خامخا ژر ده چې دی به راضي شي (له الله په موندلو دنعماؤ دجنت او لقاء درب العزت).

یعنې داچې زر به خدای تعالی حضرت ابوبکر صدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ راضي کړي، نوحضرت ابوبکرصدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته به هم خدای تعالی هغه مقام ورکړي چې دی به پرې راضي وي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه په لباس خدای پاک جل جلاله فخر کوي او ملائکي دده په شان لباس کوي

په یوه مجلس کې حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه حضرت نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته راغی، یوه شړۍ یې له ځانه تاوه کړې وه، شړۍ خو په بدن باندې نه تم کېدې نو په ځینې کې یې سورۍ کړې و، او بیا یې په ځینو سوریو کې څه لرګي او خلي ورکړي وو، او ځینه شړۍ یې پرې تکیه کړې وه، جبرئیل علیه السلام هم دې مجلس ته راغی، حضرت نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته یې سلام واچاوه، له سلام څخه وروسته یې له نبي کریم صلی الله علیه وسلم څخه وپوښتل چې: حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه ولې په داسې خواره شړۍ کې ناست دی؟ نبي کریم صلی الله علیه وسلم ورته وویل: دده چې څومره دنیا اوهستي وه د مکې معظمې له فتحې څخه مخکې یې ځینه ټوله د اسلام په لاره کې صدقه کړه، پوره لباس نه لري، نو ځکه یې دا شړۍ په ځان راتاوه کړې ده. نو جبرئیل علیه السلام ورته وویل چې: زه الله تعالی رالېږلی یم، خدای تعالی ویل چې حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه ته مې سلام وایه او ورته ووایه چې: ته د دغه فقر په حالت کې له ما څخه راضي یې اوکه ماته په غصه یې؟ نبي کریم صلی الله علیه وسلم حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه ته مخ ورواړه او ورته یې وویل چې: رب تعالی جل جلاله درته سلام رالېږلی دی او وایي چې په دې حالت کې له ما څخه راضي یې اوکه ماته په قهر یې؟ حضرت ابوبکر

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

صدیق رضي الله عنه په ژړا شو چې: آیا زه به خدای پاک جل جلاله ته په قهر یم ؟ زه راضي یم ، زه راضي یم، حضرت جبرئیل علیه السلام نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته وایي چې: والله له کومه وخته چې دهٔ رضي الله عنه دغه شړۍ په ځان راتاوه کړې ده نو د خدای تعالی جل جلاله له لوري د عرش ملائکو ته دا حکم شوی دی چې تاسي ټول دغه شړۍ واغوندئ او الله تعالی وایي چې ابوبکر ته ووایه چې که ته له ما څخه په دغه حالت کې راضي یې نو زه له تا څخه راضي یم.

۱ حیاة الصحابة ، الجزء الاول ـ ص ۴۲۵ / ۴۲۶ ؛ کتب خانه فیضي لاهور ۱

حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه د نبي کریم صلی الله علیه وسلم یو اُمتي ده، خو وختونه یې پېژندلي ، خپل حرکات، سکنات یې له شریعت سره برابر کړي دي، نو بیا یې مقام داده چې الله تعالی ددهٔ رضي الله عنه رضا غواړي، سلام ورته را استوي او ورته وایي چې آیا ته له ما څخه راضي یې او کنه ، نو دا مقامات دوي ته هسې په لاس نه دي ورغلي، لوږې، تندې، قسماقسم تکلیفونه یې تېر کړي دي، نو بیا خدای جل جلاله دا مقام ور کړی دی.

د حضرت علي رضي الله عنه د فقر او غُربت واقعه

حضرت علي رضي الله عنه وایي چې: زمونږ په کور کې زما او د فاطمې رضي الله عنها بستره نه وې چې مونږ پرې پرېوتلي وای، یو د پسه پوستکی و چې د ورځې به مو په هغه باندې هغه اوښ ته چې مونږ ته به یې اوبه را ایستې وابشه اچول او د شپې به زه او بي بي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فاطمه رضي الله عنها په هغه باندې ویده کېدو، او زما له پاره ددې نه بغیر بل خام هم نه ؤ.

هغه فاطمه رضي الله عنها چې د نبي کریم صلی الله علیه وسلم دځیګر یوه ټکړه ده اود جنت دټولو ښځو سرداره ده

[حیاة الصحابة، الجزء الاول. ص: ۴۲۶ / کتب خانه فیضي لاهور]

حضرت علي رضي الله عنه وایي چې زمونږ په کور ډېرې لوږې تېرې شوې دي، له کوره راووتم چې په لار کې یو دینار پروت دی، ورته ودرېدم چې زه یې واخلم اوکه نه ؟ خوچې خپلې اود کورنۍ لوږې ته مې وکتل او ځښتن یې هم نه و، نودا دینار مې راواخیست اوله خان سره مې هغه تجار ته یوړ چې غله دانه یې خرڅوله، څه اوړه مې پرې واخیستل کور ته مې راوړل، حضرت فاطمې رضي الله عنها ته مې وویل چې: دا اوړه لانده کړه اوډوډۍ ورځخه پخه کړه چې ویې خورو، کله یې چې لندول نوله ډېرې کمزورۍ یې نشوای لندولای، د تندې ویښتان به یې پکې لګیدل اوله ډېرې کمزورۍ به یې مخې پرې ولوېده. بیا رسول الله صلی الله علیه وسلم ته ورغلم قصه مې ورته بیان کړه راته وې ویل : خورئ یې دا الله تعالی تاسې ته غیبي رزق در کړی.

[حیاة الصحابة، الجزء الاول. ص: ۴۰۶ / کتب خانه فیضي لاهور]

بي بي فاطمه رضي الله عنها د نبي کریم صلی الله علیه وسلم د بدن یو جز ده، خوداسې تکلیفونه پرې تېرشوي دي چې ددې توان اوطاقت یې نه درلود چې اوړه لامده کړي. خودغه خلک و چې تکلیفونه یې وګالل اوبیاپه دنیاکې پرې الله تعالی داسې وسعت راووست چې همدا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت علي رضي الله عنه وايي چې ځې موږ له رسول الله صلی الله علیه وسلم سره ؤ په نس پورې به مې تيګه تړلې وه اونن ورځ زما د مال څلوېښت زره دينار زکات کېږي، دابيا په دنياکې الله تعالی داسې وسعت پرې راوست.

[حياة الصحابة ، الجزء الاول . ص: ۴۰۶ / کتب خانه فيضي لاهور]

دنبي کريم صلی الله علیه وسلم تره او رضعي ورور حضرت حمزه رضي الله عنه چې په اُحُد کې توتې، توتې اوشهيد شوی دی، دکفن دورکولو په وخت کې دومره شی نه و چې دی مبارک يې پکې پټ کړای وای، يوه شړه وه چې د سر طرف به يې پټاوه نوپښې به يې لوڅې شوې اوچې پښې به يې پټولې سر به يې لوڅ شو، آخر يې سر په شړه کې ورپټ کړ اوپه پښو يې واښه ورواچول اودی رضي الله عنه يې بيا خښ کړ.

نوکه وختونه ضائع تېر نه شي اود دين له پاره تکليفونه په خان تېر کړي نو بيا الله تعالی هم ډېر مهربان ذات دی. هم په دنياکې خپل دوستان ساتي، دعزت ژوند يې په برخه کړي اود شرافت مقام ورکړي، سکون او اطمينان يې په برخه شي اوهمدارنګه په آخرت کې يې هم بياپه هغومقاماتو نازوي چې بيا خدای جل جلاله ددغه انسان رضا غواړي اودی راضي کوي.

مونږ اوتاسې که د الله تعالی احساناتو او ښېګڼو ته وګورو سړه له دې چې اعمال موکوټه بلکې په هېڅ حساب دي خوبيامو هم ساتي. اوکه مونږ يوڅه اندازه په خپل اخلاص کې زياتوالی راولو اوپه خان تکليف تېر کړو نوبيا وګورئ چې د الله رحمت څرنګه په

جوش کې راځي اود داسې رحمت معامله به راسره کوي لکه څرنګه یې چې له صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم او انبیاء کرامو علیهم السلام سره کړې ده. خو بنیادي خبره داده چې انسان لږ ځان ته متوجه شي او په ځان باندې یوڅه تکلیف راولي له نفس او شیطان سره مجاهده او مقابله وکړي.

د هر صحابي رضي الله عنه مقام ته چې ګورې دا مقام یې څکه مونډلی چې هغه په ځان دومره سختۍ تیرې کړې وې چې بل چانه دي تیرې کړي. همدارنګه د هر ولی الله مقام ته چې ګورې هغه دا برخه له دې مونډلې ده چې ځان یې تکلیفونه ته ورحواله کړی دی.

یو صحابي رضي الله عنه مبارک وایي چې مونږ داسې وخت هم لیدلی دی چې دومره جامه به مو نشوای پیداکولی چې څادر او یا لنګ مو ترینه جوړ کړی وی. بلکې یو لنګ به مو وو چې د کاروبار په وخت کې به مو له ځان څخه راتاواوه، د خاورو او خولو له لاسه مو په غاړو کې د خیرو طوقونه جوړ شوي وو. حضرت سعد رضي الله عنه خپل زوی ته وایي چې: که زمونږ هغه حالت دې لیدلی وای چې مونږ به وږي، او پوستکي اغوستي وو او وچې بیابه کله باران وشو نوډېر سخت بویونه به راڅخه پورته کېدل لکه دمبړو له شپاله (یعنې دمبړو د درو لو ځای) څخه. اوس خو شکر دی په تاسې باندې راحت راغلی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت علي رضی الله عنه څه وايي

حضرت علي رضي الله عنه فرمايي چې ما پوستکی اغوستی ؤ او له لوږې څخه په تنګ شوم، په کور کې هم څه نه وو او د باندې راووتم، د يوه يهودي باغ ؤ او د دېوال له يوه سوري (غار) څخه مې ورو کتل چې د باغ مالک له کوهي څخه او به راباسي او ونې او باغ پرې اوبه کوي، نو کله يې چې زه وليدلم نو يې راته وويل چې: ای وحشی! مزدوري نه کوې؟ ما ورته وويل چې کوم يې. د اوبو يوه بوکه په يوه خرما باندې، نو تر دې اندازې مې کار ورسره وکړ چې زه په دې پوه شوم چې اوس مې دومره خورما ګټلې دي چې زما نن ورځ او شپه پرې تېرېږي نو مې ورسره کار بس کړ. نو ګورئ په دغه صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم پورې به کفارو استهزاء کوله او نبي کريم صلی الله عليه وسلم ته به يې ويل چې مونږ ستا په دغو ملګرو باندې شرمېږو، دوی ډېر زيات فقراء او مساکين دي، نو څکه له تاسره نه کينو

ګورئ عزتمنو! که څوک عزت غواړي، هغه په دين کې دی. که په ظاهره سړی خيرن وي، لوڅ وي، بې کسه او مسکين وي، هرڅنګه چې وي خوچې خدای پاک جل جلاله عزت ورکړ نو دغه شخص بيا په دنيا او آخرت کې له ټولو نه بهتره دی. او که په ظاهره يې هرڅومره ښه لباس برابر وي، خوراک او څښاک يې هم ښه وي، خو چې له خدای تعالی جل جلاله څخه لیرې وي، نو بيا له دغه انسان څخه ذليل انسان بل نشته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو عزت په دې کې دی چې په دین پورې لاس ونیسو او که خدای نه کړه له دغه دین سره مو بې پروایي وکړه او دغه دین ته مو په درنه سترګه و نه کتل بیا به د دغه دین داحکامو له نه کتلو له امله انسان بې قدره او بې عزته کېږي. کله چې په مونږ څه تکلیف راشي نو سمدلاسه بې صبري راښکاره وشي، نو عزتمنو سړي به تکلیف تېروي بیا به کامیابېږي.

اوس زمونږ طریقه د حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه په واسطه له نبي کریم صلی الله علیه وسلم څخه رانقل شوې ده. نو زمونږ د قافلې دغه ستر سالار حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه چې دې مقام ته رسېدلی، مونږ مخکې وویل چې په بدن یې پوره لباس نه و او د لوږې له امله یې په نس پورې تیږې تړلې وې، په کور کې یې فرش نه درلود. او بیا تاسې ته بهتره معلومه ده چې خدای تعالی بیا څرنګه مقام ورکړ؟ نو څوک چې په خپلو اسلافو پسې روان شي، دهغوی نقش قدم او تګلاره تعقیب کړي.

نو بیا الله تعالی دغه انسان له ناکامیو څخه ساتي او د کامیابۍ تر پولې پورې یې رسوي، خو شرط دا ده چې مونږ اوتاسې له ځان سره یوځه محاسبه وکړو او خپل ځان ته یوڅه متوجه شو. او همدارنګه له نفس او شیطان سره مقابله وکړو. نو بیا الله تعالی هم ډېر غفور او رحیم او ډېر غیرتي ذات ده . انشاء الله چې په نیمه لاره کې به نه پاتې کېږو او تر خپل منزله به که خدای کول په ډېره آسانۍ ورسېږو

(c) ... The Digital Library

(۸) مجلس

د طریقت اصول او آداب

د خینو شیانو په هکله له ماخخه بېلې بېلې پوښتنې کېږي، نو زیاتې یې د مشائخو کرامو په هکله کېږي.

ددې پوښتنه ډېره کېږي چې که یو سالک له یوچا سره دبیعت تعلق ولري نو بیا له بل چاسره تعلق جوړولای شي او که نه ، په نورو مجلسونو کې کېناستلای شي او کنه ؟

نو عزتمنو د طریقت اصول دادي : څوک چې له چاڅخه بیعت وکړي، نو دده دکامیابي او ترقي ټول کار تر خپل شیخ پورې تړلی وي، دی به په خپل شیخ باندې کامل اعتماد کوي، د وظیفې په وخت کې به دخپل شیخ سره رابطه ټینګوي، اذکار به دخپل شیخ په اجازه کوي، هغه چې کوم شی ورته وښایي نوهغه به کوي. نو مطلب دادی چې له یوه شیخ سره د یو مرید اخلاص او تعلق څومره قوي شو نودغومره به دده هم کار په مخ روان وي.

اوکه داسې وي چې شیوخ ډېر شي، نوکه داسې وي چې په یوه طریقه کې وي لکه زمونږ دحضراتو مبارکانو چې کومه سلسله ده، چې په وظیفو او صحبتونو کې یې ممانعت نشته، حتی اکثره یوبل

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه د وظیفو د بدلبدلو اذن هم کوي، خو له دې سره، سره به یې بیاهم اعتماد په خپل شیخ وي، هر مُرید چې اول یې له هرچاڅخه بیعت کړی وي نو کار یې تول له دغه شیخ سره تړلی دی اوله ده څخه جوړیږي.

خینې ملګري (مریدان) بیا داسې وي چې تعلق یې له نقشبندیې سره وي خو له دې سره سره دقادریې شریفې له شیخ سره یې هم رابطه وي، اوهغه ورته د خینو اذکارو اجازه ورکړي چې بیا وروسته دې مرید ته تاوان کوي.

هره طریقه خپل خصوصیات (خانګړتیاوي) لري، دهغو خصوصیاتو موافق چې سړی روان وي نو کار یې هم دېر په مخ روان وي. زمونږ په سلسله کې خصوصاً بیا د حضراتو مبارکانو د سلسلې په ابتدائي مرحلو کې د خولې اذکار ببخي نشته، یواځې د سینې اذکار دي چې د لطائفو په نامه یادیږي، بیا د څه وخت په تېرېدلو سره دخینو اذکارو د ویلو اجازه ورکول کېږي، تلاوتونه، ختمونه او نفلونه هم په را وروسته وختونو کې وي. په ابتداء کې کار تېول په لطائفو باندې کېږي. اود قادریې ملګري چې دهغوی ذکر تېول په خوله دی.

اوس نو چې هغه سړي ته څه وروښیي نو زمونږ د طریقې کار یې خراب شي، نو له دوو بېلو شیوخو، دوو طریقو سره په یوه وخت کې کار کول اوله دواړه سره رابطه جاري ساتل په کار نه دي. بلکې یواځې باید له یوې طریقې سره کار وکړي. اوبیاچې کله یوه طریقه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی توک

پای ته ورسېږي، نوله هغې وروسته دې بیا د دوهمې، درېیمې اوڅلورمې طریقې وظیفې واخلي، هغه هم دخپل شیخ په اجازه په دې کې څه ممانعت نشته.

خوداچې سړی تول اذکار په یوه وار په مخ بیایي، نوسړی پسې رسېدای نه شي او ددې په ځای چې کار جوړ شي هغه نور هم خراب شي، نو په دې هکله ډېر احتیاط په کار دی.

ډېر ملګري (مریدان) په بازار کې په ملنګانو پسې ګرځي، چې څوک ورته ووایي چې فلانکی ډېرغټ دتصرف دی، دی به بیا له هغه ملنګ سره تعلق جوړ کړي ترڅو دعا ورته وکړي، له هغه سره ناسته پاسته شروع کړي، نوله دې څخه اجتناب (ډډه) کول ضروري دي، ځکه دلېونیانو او ملنګانو په جامه کې کله ډېر غټ خلک وي نوکه له چا څخه د هغوی په مقابل کې کله بې ادبي وشي نو بیا بې تول کار خراب شي

دکابل دمتصرف دیوخلیفه صاحب سره چلند

دحضرت نورالمشائخ صاحب (شیرآغا فضل عمر) (قدس الله سره) دوردګو یو خلیفه صاحب ؤ هغه قصه کوله چې ما له حضرت صاحب مبارک څخه پوښتنه وکړه چې د کابل متصرف څوک دی؟ ده مبارک راته وویل چې: څه پرې کوي ؟ خو په دې خبره مې ډېر ټینګار وکړ ، آخرېې راوښود چې په فلانکي ځای کې یو موچي دی ، د ونې بېخ ته ناست دی اوهغه د کابل متصرف دی زه ورغلم او بوټ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې ورباندې جوړ کړ. بیامې دوهم ځل ور واچاوه چې دا خو دې سم نه دی جوړ کړی، زه دده حوصله معلوموم چې په متصرفینو کې څومره حوصله وي؟ درې ځلور ځله مې بوټ ورباندې وګنډلو بېرته به مې خلاص کړ خوده به هېڅ غوصه نه کوله. بل کال مې بیا حضرت صاحب مبارک ته ډېرې زارۍ وکړې ترڅو د کابل متصرف راوښیي، بیا یې راوښود چې په فلانکي ځای کې یوسړی دی او هندوانې خرڅوي. سپینه خولۍ یې په سر ده. هغه ته ورغلم او ورته مې وویل چې یوه هندوانه راکړه، هندوانه یې چې راکړه ما بېرته ور وپېشتله چې دا خو روغه نه ده. دا هندوانه راسره تاو کړه او ورباندې وې ویشتم چې زه خو څه موچي نه یم چې هغه به دې په عذاب کړاوڅه به یې نه درته ویل.

اوس نو دلته په خپلو کیفیاتو کې فرق وي. په چا کې د حلم صفت غالب وي، په چا د جلا لیت صفت غالب وي. نوله داسې خلکو سره تعلق جوړول تاوان لري.

دلته زمونږ ډېر ملګري دي چې د وظیفو په لین کې یې کار ډېر خراب وو او حالانکه ډېرې ښې وظیفې یې وې. بیا یې ویلې وو چې دلته ملنګ وو او له هغه سره یې وظیفې کړې وې، د لیونې په لباس کې وو او راته ویل به یې چې راځه وظیفې سره وکړو، نو هغه سره به یې وظیفې کولې نو ټول کارونه یې سره خراب شول.

Scanned with CamScanner

(c) kitabton.com: The Digital Library

لومړی ټوک

نو په خپل شیخ باندې اعتماد کول، دهغه له دستور سره مواتق ژوند کول، د اصولو مطابق ژوند کول دا د طریقت له پاره بنیادي او اهم رکن دی.

ادب: دوهمه غټه او مُهمه خبره داده چې په طریقت کې باید انتهائي ادب وي. څکه په اسلام کې ادب خورا غوره او ښه شی دی، دین ټول له ادب څخه عبارت دی (الدین کله ادب).

خینې خلک په ډېره غټه غلط فهمي کې واقع دي، هغوی دهرچا په اړه خبره کوي، نسب ته هیڅ اعتبار نه ورکوي، لکه دا د وهابیانو مسلک هم ټول دغسې دی چې کوم آیاتونه د یهودو د آبآؤ او اجدادو په هکله راغلي دي چې مونږ دهغو شیانو متابعت کوو چې زمونږ پلرونه په هغو باندې روان وو.

نودوی په دې دلیل نیسي چې د ګمراه پلار ته خو څه اعتبار نشته. د قرآن کریم څخه ثابته ده چې نسب ته ډېر اعتبار نشته. نه! بلکې نسب ته ډېر اعتبار شته، په قرآن کریم ثابته ده. د حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَام او د حضرت خضر عَلَيْهِ السَّلَام په واقعه کې دي هغه یو دېوال چې رنګېده نو حضرت خضر عَلَيْهِ السَّلَام ته دعلم لدُني په واسطه امر وشو او هغه دېوال دوباره جوړ کړ. موسی عَلَيْهِ السَّلَام اعتراض وکړ چې ته دداسې خلکو دېوال جوړوې چې مونږ ته یې ډوډۍ هم رانکړه، خو وروسته له فراقت څخه چې کله حضرت خضر عَلَيْهِ السَّلَام څواب ورکاوه ورته وایي: ﴿ وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا ﴾ (سورة الکهف آیت:۸۲)

ژباړه: او ؤ پلار د دوی صالح.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

يعنې دلته يتيمان وو ، دهغوی پلار يو نېک سړی و، تفسير جلالين [ج: ۲/ ص: ۲۵۱] او رسائل ابن عابدين [ص: ۶] ليکي چې : په اوومه پېړۍ کې يې نېک سړی تېر شوی و، دهغه د احترام له امله الله تعالی خپلو دوستانو ته امر کوي چې دېوال يې جوړ کړئ چې هغه خزانه يې ضائع نه شي. او داچې نسب ته اعتبار نشته هلته چې عقيده بدله وي ، پلار مسلمان زوی کافر، زوی مسلمان پلار کافر، نو په هغه ځای کې بيا ګټه نشته. کله چې دواړه مسلمان وي، که په اعمالو کې فرق موجود وي هم يوبل ته ګټه شته. لکه چې په قرآن کريم کې رب تعالی فرمايي: ﴿ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَٱتَّبَعَتۡهُمۡ ذُرِّيَّتُهُم بِإِيمَٰنٍ أَلۡحَقۡنَا بِهِمۡ ذُرِّيَّتَهُمۡ وَمَآ أَلَتۡنَٰهُم مِّنۡ عَمَلِهِم مِّن شَيۡءٖ ... ﴾ [سوالطور آيت ۲۱]

ژباړه : او هغه کسان چې ايمان يې راوړی دی او متابعت يې کړی وي د دوی اولادونو د دوی په ايمان سره نو پيوست به کړو موږ په دوی پورې اولاد د دوی او کم به نه کړو موږ دغو (پلرونو) لره له (جزاء د) عملونو د دوی هيڅ شی.

يعنې په جنت کې چې کله اولاد د ځګې مرتبې ښتن وي اوپلار يې دغومره اعمال نه وي کړي نود اولاد د احترام په خاطر ورسره يوځای کړي. کله مور اوپلار ډېر صالح اونېک انسانان تېر شوي وي، خو له دې سره اولاد هم مسلمان دی مګر نېک عمل يې کم دی، نوبيا دجنت هغې درجې ته چې هلته يې مور اوپلار دي دی هم

Scanned with CamScanner

(c) ... Digital Library

دهغوی په واسطه هغې درجې ته رسیږي. په خپله الله تعالی فرمايي: (پیوست به کړو موږ په دوی پورې اولاد د دوی) نوکه نسب ته اعتبار نه وای نوبیا زوی ولې هغې مرتبې ته رسیږي په کومه کې یې چې پلار قرار لري. او الله تعالی دهغوی دخوشالولو په خاطر باندې په ده هم رحم وکړي.

دمشائخوکرامولہ نسبونوسره احتیاط په کارده

ډېر ملګري داسې وي چې دمشائخو کرامو اود استاذانو د نسبونو په هکله طعن اوبدې بیانوي. که سوچ وکړو چې آخر ددې مجالسو څه فائده ده چې مونږ خاص کر د خپلو مشائخو د اولادونو په عملونو اودهغوی په کارونو کې بې خایه مصروف او خبرې کوو . غیبت ده او کنه؟ که بالفرض زموږ د استاد زوی بې لارې دی کم ترکمه مسلمان خو ده، بې لارې ده بیاپه څانګړې ډول چې د استاذ زوی شي ددې عیب بیانول په حقیقت کې غیبت ده اوکنه؟ غیبت خو همدې ته ویل کېږي چې په یوچا کې یو عیب موجود وي اونه یې بیانوي اوداچې ته یې په حقیقت خبر هم نه یې اودبل په خوله لګیا یې، په خپله دې نه څه لیدلي، نه دې له نږدې ورسره ناسته پاسته کړې ، دده اخلاق درته معلوم نه دي، په عقیده یې خبر نه یې، تقوی او دیانت دې دده نه دی لیدلی، نوبیاخې دچا په ویلو باندې په دغو غتو نسبونو پسې غږېږې او له دې سره سره دا ملګري طالبان هم وي، شاګردان یې هم وي، مریدان یې هم دي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونږ په خپله دا ملګري وینو چې کله څوک داسې بې ځایه خبرې کوي نوپه هغې سره نور ملګري ډېر سخت خفه کېږي، خکه چې دا خو په حقیقت کې دخپل ځان په هکله خبرې کوي.

دا چې سړی ترقي نه شي کولای دهغې بنیادي علت زمونږ دغه پورتنۍ کمزوري ده.

نبي کریم صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ دخپلې اولادې (سیدانو) په هکله وایي چې: نبک بې ستاسې دي. یعنې تاسې ورڅخه فائده اوګټه پورته کړئ. که سید عالم اوملا وي نو سبق ورڅخه ووایاست، که پیر وي نو وظیفه ترې واخلئ، دم او تعویذ پرې کوئ، یعنې تاسې ته یې ګټه رسیږي. خو په بدو یې زه خفه کېږم. نبي کریم صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ وایي چې که زما په اولاد کې مثلاً یوسړی د اعمالو په لحاظ کمزوری و نوکه تاسې په دغه شخص پسې بد وایئ، دده په حق کې پوچ الفاظ کاروي نوزه پرې خفه کېږم.

درسول الله صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ لخوا دیو سید او بزرګ ملامتي

د یوه ولي الله واقعه په یو کتاب کې رانقل شوې ده چې: په لاره روان وو، ډېر مریدان ورسره دي، نو یو هلک چې دنسب په لحاظ سید ؤ په مخه ورغی، دې هلک دې ولي الله ته وویل چې: ای د بزګر زویه! تاڅه دبدبه شروع کړې ده؟ نسب زما لوړ دی، زه سید یم او خلک په تاپسې دلې دلې روان دي، نو هغه په مقابل کې ورته وویل چې: ماستا د پلار لار خپله کړه، یعنې زه د نبي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کریم ﷺ په لاره روان یم) نوځکه الله تعالی په ما کې دا خصوصیت او ځانګړتیا پیدا کړه چې خلک مې تابع دي او تا زما د پلار لار نیولې ده (چې هغه بزګر، دهقان او جولا ؤ) نو ځکه خلک مخ درڅخه ګرځولی او ته یوازې پاتې یې .

د شپې دغه ولي نبي کریم ﷺ په خوب کې ولید چې ورته په غوصه او ورڅخه خفه ده، چې زما د نسب په اړه دې ولې بې ادبه الفاظ استعمال کړل، چې تا زما د پلار لاره نیولې ده چې هغه بزګر دی؟ او سید هلک هم نبي کریم ﷺ په خوب کې وینې چې هغه ته هم په غوصه دی چې زما د دوست او ولي په حق کې دې ولې بې ادبي وکړه چې (ای د جولا زویه) . تا څه دعوه ورسره شروع کړې وه؟

سهار دواړه یو بل ته په معذرت ور روان دي چې په مخه سره ورغلل او یو بل ته عذر کوي ، ځکه خو هر یوه نبي کریم ﷺ په خوب لیدلی او عتاب یې ورته کړی وو.

زمونږ د هر ملکري داسې مجلسونه کوي او زه یې ورڅخه اورم، دا خبرې ددې له پاره کوم چې زړه مې درباندې خوږېږي،له داسې بې هوده مجالسو څخه ډډه وکړئ،خپلو اعمالو او کردار ته متوجه شئ چې یو سړی طالب هم وي او ملا هم شي داخپل ژوند په شریعت نه شي برابرولای خپل ځان نه شي برابرولای، خپل اهل او عیال نه شي برابرولای، نو بیا ددنیا په خلکو پسې غږېدل کوم کمال ده ؟ آخر ضرورت څه ده چې په غټو نسبونو او په استاذانو کې یې ډولای

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيشته کړې وي. دهر ملګري راځي سره له دې چې په مونږ باندې جسماني تکليف هم وي بيايې هم برداشت کوو چې که يوچاته مو فائده ورسيږي،خوددغه مجلس نه چې دا ملګري پورته شي نوبيا وايي چې دا خليفه صاحبان داوايي ، دفلاني کار خلاف دي، د فلانکي کار داسې دی، او حال داچې دوی به مريدان وي، شاګردان به وي، درس ته به درته را روان وي، لاس به دې مچوي، نوآيا دا منافقت نه ده چې يوچاته د شيخ اواستاد په سترګه ګورې او وروسته بيا وريسې غږيږې، کوم شرعي دليل به هم درسره نه وي، نوداسې ملګري بايد عبرت واخلي.

د مشائخو غيبت سړی له فيوضاتواو نورو ګټوبې برخې کوي

مسئله داده چې ترهغه سړي لوی ډوس نشته چې په پير اومرشد کې يې څوک غږيږي او دی ورته صبر کوي اودهغه غيبت ته يې غوږ نيولی وي. ديوچا په شيخ اوياهم استاد باندې طعن کيږي دی ورسره ناست وي، غوږ يې نيولی وي داډيره لويه بې غيرتي ده. ځکه په قرآن کريم کې الله تعالی رسول الله ﷺ ته وايي چې: ته له يهودو سره په داسې وخت کې مه کېنه چې دوی په قرآن کريم مسخري کوي، ځکه که په دغه حالت کې ته ورسره ناست يې ، خپله که غيبت کوې اوکنه ، بې ادبي کوې او کنه خو چې دوی

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی ټوک

ورباندې لګیا وي نوکه د خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ عذاب راغی ته بدر ورسره ختم شي، څکه ته هم په دغه بې دینی کې ورسره ګډ یې

نو چې د استادانو او مشائخو غیبت کېږي او ملګري ورسره ناست وي نوکه دی دَوْس نه وي نو ورته ودې وایي چې نور دامجلس مه کوه دایوه بنیادي خبره ده، څکه چې دین له ادب څخه عبارت دی، علم ټول ادب ده، چې په دین کې بې ادبي راغله نوله سره تر پایه یې کار خراب شو. یواځې له پیر او مرشد سره د ادب خبره نه ده، بلکې په دې خبره باندې باید ځانونه پوه کړو چې له انبیاء کرامو عَلَيْهِمُ السَّلَام سره ادب، له کتابونو، اولیاء الله ؤ، علماء کرامو، خانقاوو، مساجدو، مدارسو، بلکې له هر شعائر الله سره باید دادب پوره پوره خیال وساتل شي.اوهمدا د دین فیصله ده.

الله تعالی فرمایي: ﴿ذَٰلِكَ وَمَن يُعَظِّمْ شَعَٰٓئِرَ ٱللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقْوَى ٱلْقُلُوبِ ﴿٣٢﴾﴾ [سورة الحج]

ژباړه : داحکم مو واورید (یا امر هم دادی چې تیرشو) او هر چا چې تعظیم وکړ دعلا نمو د (دین د) الله چې دحج افعال ، دهدایا ؤ قربول او نور عبادت دی پس بېشکه دا (تعظیم) له (افعالو د خاوندانو د) تقوا دزړونو دی .

یعنې تاسې وګورئ چې بیت الله ده، د صفا مروی غونډۍ پکې دي، دمقام ابراهیم عَلَيْهِ السَّلَام په ځای تیږه ده، اوتاسې یې وینئ چې مونږ یې احترام کوو، مونږ یې په عزت کولو مامور یو، څکه چې دا

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخدای جَلَّ جَلَالُهُ حکم ده چې دا د دین یو شاخ ده، د دین له شعائرو څخه ده څکه یې په احترام مامور یو. سره له دې چې هغه مکلف نه ده خودچا له وجې چې دغه خای مشرف شوی دی نودهغه خای ادب په مونږ باندې فرض دی. نوبیاچې انسان دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دوست وي، دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د اولیاوو له ډلې څخه وي دهغه ادب خو په طریقهٔ اولی ضروري ده.

د سُوءِ خاتمې (بدانجام) علامه

دا کتابي مسئله ده چې الله تعالی د یو چا د سوء خاتمې اراده وکړي نو هغه شخص به په اولیاء الله ؤ پسې بدې ردې خبرې شروع کړي، د اولیاء کرامو په طعن (بدو ویلو) چې څوک بوخت شو نودا ددې نښه ده چې ددې انسان خاتمه خرابه ده. نودا مجالس بار بار اورو، دا ملګري باید له داسې مجلسونو څخه ځان وساتي، چې په هغوی کومه فائده مرتبه نه وي. که یوه دیني خبره دیو چا په ګناه پورې معلقه وي بیان یې کړئ څه ممانعت نشته. د صحابه کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ په باب کې د عقائدو مسئله داده چې که دصحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ګناهونه په دې نیت رانقل کړي چې ددین مسئله وریپورې تړلې وي دا روا دي، مثلاً اصول وايي چې، یو سړی د واده ښتن ده اوزنا یې وکړه نودا سړی به په تیږو باندې رجم کېږي لکه حضرت ماعز رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ، نوهغه دی د ضرورت له امله یې په مثال او حجت کې د صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عمل ذکر کړی دی. اوددغه

Scanned with CamScanner

(c) kitabton.com: The Digital Library

صحابي رضي الله عنه په باب کې نبي کريم صلی الله علیه وسلم فرمايي چې داسې توبه يې واېسته که په ټولو عربو تقسيم شي نو ټولو له پاره دغه يوه توبه کفايت کوي. اوس يې ګناه پاتې ده؟ ولې الله تعالی ئې دي ويلي چې: ﴿رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ﴾ (سورة مجادله آيت ۲۲)

ژباړه: راضي شو الله تعالی له دوی څخه (په طاعت سره) او راضي شول دوی له الله تعالی څخه (په موندلو دجنت).

نو که ددين ديوې مسئلې اثبات پرې کوې دا صحيح ده، نور دده په شخصيت کې به مداخله نه کوې، دهغو توبه الله تعالی قبوله کړې ده، که ددين له مسئلې پرته يې نور شخصيت بې خايه څېړې نو دا شخص بيا د اهل سنت والجماعت له عقيدې څخه وتلی دی.

د احاديثو فيصله ده چې په اسلافو (صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم، تابعينو، تبع تابعينو) پسې بدې خبرې کوونکی انسان له (ناجيه) فرقې څخه وتلی دی او په هغو نورو (۷۲) جهنمي فرقو کې داخل دی. نو د صحابهٔ کرامو، تابعينو او تبع تابعينو څخه رانيولې تر نن عصر پورې مونږ ته د ادب حکم دی او ددې حکم پوره پوره متابعت په مونږ لازم دی نو بايد چې دې خاليګاه ته ډېر متوجه شو.

نيک خلک په خپلو خدمتګارانو خفه کېږي

دحضرت نورالمشائخ صاحب مبارک په وخت کې دده مبارک د مدرسې اوښان وو، نو کله چې به يې له خلکو څخه غنم راټولول

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نږدغه اوښان به يې ورلېږل، هلته به دهرې منطقې خپلو خپلو علماوو دا غنم راټول کړي وو او بیا به يې مدرسې ته راوړل.

یوه کلي ته يې دغه اوښان ورلېږلي وو او کلیوالو د شپې له خوا دغه اوښان نار (وږي) تړلي وو، سهار چې هغو اوښنو غنم راوړل نو حضرت صاحب ته يې شکایت وکړ چې د فلانکي کلي خلکو زمونږ اوښانو ته خوراک نه دی ورکړی او وږي يې درولي وو نوحضرت صاحب دهغې سیمې علماء راوغوښتل او ورته په قهر شو چې تاسې مدرسه پېژنئ او اوښان يې نه پېژنئ. اوس داچې حضرت صاحب پېژنئ اوخلیفه يې نه پېژنئ، حضرت صاحب پېژنم اودهغه زوی یا لمسی نه پېژنم.

څوک چې په اولیاء کرامو پسې غږېږي ګستاخي او بې ادبي يې کوي نو دوی دې په دې پوه شي چې ددې مبارکانو د ګوذار او څپېړې آثار بیا تر ډېره وخته وي.

دحضراتو لخوا دیوملاصاحب وهل

حضرت محمد امین جان آغا صاحب ماته ویل چې: په پخوا وختونو کې زمونږ په طریقت کې داسې وو چې ماز دیګر به مو ختم کاوه، له ختم څخه وروسته به يې غږ وکړ چې فلانکی خلیفه شو اولقب يې دادی. نو يو سپین ږیری عالم و، دحضرت صاحب مرید هم وو، خویه عام مجلس کې به يې دا خبره کوله چې ماته دا معلومه شوه چې فلانکی خلیفه شو او لقب يې دا شو. نو محمد

(c) ketabton.com: The Digital Library

امین جان آغا صاحب وايي چې: زه د نورالمدارس مدرسې ته تللی وم، نو د شپې مې خوب ليده چې زه او حضرت صاحب مبارک د مدرسې د لويې دروازې سره ولاړ يو، نو ومې ليدل چې هماغه سپين ږيری عالم د مدرسې په دروازه راننوت، کله چې موږ ته رانږدې شو نو حضرت صاحب ماته امر کوي چې: (بزن و بکش این خبیث را) وېې وهه اوله مدرسې څخه دا خبيث وباسه، د طريقت رنګ يې بد کړی دی، نو دی وايي چې زه ادب کوم چې سپين ږيری عالم ده، له لاس څخه يې ونيسم چې ويې باسم، نو حضرت صاحب بيا راته په غوصه شو چې زه درته وايم چې وهه يې اوته يې نه وهې نودی وايي چې يو څو څپېړې مې په مخ ورواهه، سهار چې راوېښ شوم نو په هغه خاصه کوټه کې (چې په سلام خانه مشهوره وه) ناست يم، نو په دغه سوچ کې يم چې دغه دې څرنګه عجيب خوب وليد. چې هغه سپين ږيری عالم او د حضرت صاحب مريد، او دلته ماته حکم داسې وشو چې وهه يې ګورم چې يو څو دقيقې وروسته سړی راغی پارچه يې راوړه چې فلانکی عالم وفات شوی ده، تاسې يې جنازې ته غوښتي يئ.

د حضراتو په راتګ د زمکې ښوريدل

حضرت محمد امين جان آغا صاحب قصه کوله چې د تحريک په وخت کې د غزني څخه راروان شو د (نېرنې) په لورې په يوه دښته کې چې چول بيابان ده. چې ګورو چې د سړک په غاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه کوچۍ ښځه ولاړه ده او لرګي یې تر شا نیولي دي، کله چې مونږ ورته راورسېدو نودا لرګي یې زما د موټر مخې ته واچول، موټروان ته مې وویل چې موټر ودروه کېدای شي چې داسپین سرې ښځه څه عذر ولري، موټر مو ودراوه. زه ورکوز شوم پوښتنه مې ترې وکړه چې مورې خیر خو به وي؟ دې راته وویل چې ما تاته مېلمستیا کړې ده، که له ماسره ډوډۍ ته ولاړ شې، ما یوې او بلې خواته وکتل چې دلته خو نه کور او نه کلی شته،نو ماورته وویل چې مورې کور دې چېرې دی ؟ دې راته وویل چې ددغې غونډۍ نه ها خوا. له مونږ سره دري (۳) موټرونه وو، نو یوڅه ملګري مو دغلته پرېښودل او نور په پښو ورسره روان شو، دوه ساعته مو په پښو مزل وکړ، هلته چې یوې کېږدۍ (خیمې) ته ورسېدو نو له شوروا او غوښو څخه یې ډک لوښي ایښي وو، نو ډوډۍ مو وخوړه اوبیا مې ترې پوښتنه وکړه چې مورې! تا عام خیرات کړی وو اوکه زمونږ په رابطه چا خبر درکړی وو ؟ نو دې راته وویل چې کله ته له غزني څخه را روان شوې نو څمکه په حرکت شوه ، نو زه وپوهېدم چې دحضراتو مبارکانو یوڅوک په دې لاره را روان دی، نو مادغه تیاری له مخکې څخه درته کړی ؤ.

نو محترمو ملګرو که غواړئ چې سعادت مو په برخه شي نو بیا له دغسې بې خایه غیبت او بې هوده مجالسو نه ترڅو مو چې وس او توان وي خان وساتئ! اوکه نه خدای مه کړه بیابه مو دنیا او آخرت خراب وي.

Scanned with CamScanner

(c) kitabtoon.com: The Digital Library

داولیاء کرامو سره دګستاخي انجام

د دیرې د علاقې یو خلیفه صاحب چې حاجي هدایت الله نومېږي د قادریه سلسلې پیر او په نقشبندیه کې د (جناب شیخ الحدیث خلیفه صاحب دین محمد مدظله العالی) مرید دی؛ هغه قصه کوله چې یووخت زه دخپل مرشد د لیدلو له پاره سوات (علاقې) ته تللی وم او په خانقاه کې یې ناست وم، د مازدیګر ختم مو کاوه چې یو عالم ډېر زیات ژړل، له ختم نه وروسته ما له خپل مرشد څخه پوښتنه وکړه چې دا عالم ولې داسې بده ورځ شروع کړې ده او ژاړي؟ نو مرشد مبارک راته وویل چې ورشه په خپله ترې پوښتنه وکړه، زه ورغلم او ترې ومې پوښتل، نوهغه راته په خواب کې وویل چې: زه له یو داسې استاد سره له ډېره وخته راهیسې شاګرد وم چې هغه به د اولیاء الله کرامو بې ادبي او ګستاخي کوله او مونږ هم په دغو مجلسونو کې ورسره شریک وو، د وخت په تېرېدو سره زمونږ دغه استاد مریض شو او په اوږه (ولّی) یې غټه دانه راوختله، له دې څخه به یې سخته تبه هم وه، دوه درې ورځې ملګرو انتظار وکړ، نو بیا استاد راته وویل چې نور تاسې ته اجازه ده چې له ما څخه ولاړ شئ؛ نور ټول ملګري ولاړل او ما ورته وویل چې زه نه ځم، یوڅه وخت وروسته داسې پېښه شوه چې دغه استاد به له ماښام څخه تر سهاره پورې ډېر په تکلیف او په سخته تبه کې وو، توله شپه یې په رڼو سترګو تېره کړه، کله چې سهار شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو یوڅه سترګه یې سره ورغله او ماته موقع پیداشوه او د اوبو د
چینې په لوري روان شوم، هلته مې چې له اوبو څخه لوښی ډک کړ،
نو کتل مې چې د غره له طرفه نولس (۱۹) نفره ډله راواوښته چې
سپینې جامې او سپین پټکي یې په سر دي، ډولونه هم ورسره دي،
شپېلۍ یې په خولو کې نیولې وې اوزما د استاد دکور په طرف
ورغلل اوپه کور یې ورننوتل. نوماته ډېره سخته غوسه راغله چې
توله شپه ناآرامه و، اوس چې په آرام شو نو دوی ورته له ډولونو سره
راغلل. نو ماورته را منډې کړې، زه چې ترڅو ور رسېدم دوی بېرته
راوګرځېدل اوپه کومه لاره چې راغلي وو په هماغه بېرته په لیکه
روان شول، زه چې استاد ته ورننوتم، له ده څخه مې پوښتنه وکړه
چې خدای دې دوی هلاک کړي داڅوک وو چې ډولونه او شپېلۍ
ورسره وې اوتاته راغلل؟ نو استاد په ژړا شو او راته یې وویل چې:
دا شیطانان وو، زماڅخه یې ایمان یو وړ، نوماته یې په غصه سره
وویل چې: زماله کور څخه ووځه ماچې ورته وکتل نو خوله یې
دومره زیاته وازه شوه چې دننه یې په ستوني کې د کفر الفاظ
ښکاره شو ل، دا الفاظ ما په خپلو سترګو ولیدل او لږ ساعت پس
زما دغه استاد مړشو.

نو زه ډېرزیات ډارېږم چې ما دخپل استاد حال ولید، څکه
ماهم د اولیاء الله کرامو ګستاخي کړې ده نو څکه ژاړم.

نو باید له دغسې واقعاتو څخه سړی پند واخلي اود اسلافو او
مشائخو کرامو او اکابرو سره باید چې سړی په زړه کې هم د بې
ادبي نیت ونه کړي.

Scanned with CamScanner

(c) ...ton.com: The Digital Library

(۹) مجلس

داهل السنت والجماعت دعلماوو عقیده

په (المهند علی المفند) نومي کتاب چې د دیوبند د اکابرو عقائد دسوال او ځواب په ډول بیان شوي، په هغې کې یولسمه پوښتنه د دیوبند له اکابرو څخه د طریقت په باب کې شوېده چې: طریقت د مشائخ کرامو یا ددوی له قبرونو څخه، یعنې د ژوندیو اولیاء کرامو د سینو اود قبرونو د ارواحو څخه چاته څه فائده رسېدلی شي اوکه نه ؟ ددوی په بیعت کې انسان کوم یوکمال ترلاسه کولای شي او کنه ؟ دا بیعت ضروري ده او که یه ؟

نو دوی ددې سوال په ځواب کې لیکلي دي چې: داکابرینو د دیوبند دا رایه ده چې د اولیاء کرامو له سینو او قبرونو څخه هغه څوک چې دوی ته عقیده لري، له دوی سره یې تعلق او تړاؤ وي، نو هم یې ورته په ژوند کې فائده رسېږي او هم پس له مرګه ددوی له قبرونو څخه فائده ورته رسیږي، ددوی د صحبت په اثر دغه انسان کمال ته رسیږي. له دې امله د دیوبند د اکابرو دا عقیده ده چې هغه څوک چې په ضروریاتو د دین خبر وي چې دا د تصوف له پاره هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

شرط دی، نو بیا دغه شخص ته بیعت کول او به دې طریقه کې خان داخلول انتهائي ضروري او ډېر مفید کار دی.

خوله داسې پیر څخه بیعت کول چې هغه له شرعي علومو څخه خبر او په شریعت هم برابر وي، له اسلافو سره یې مینه او محبت وي، نو له دغسې یو مرشد سره بیعت کول ډېره ګټه لري او که چاته دا موقع نه پیدا کېږده چې داسې یو پیر پیدا کړي چې دا مخکنی خانګړتیا او صفتونه نه وي پکې نو نفس په ښه عقیده په دغه طریقه کې داخل شي، یعنې له دې طائفې سره مینه او محبت ولري داهم لوی سعادت دی، څکه نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمْ فرمايي: ﴿ «اَلْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ» ﴾ [صحيح المسلم / ج ۱ / باب المرء مع من احب رقم الحديث ۲۶۴۰] یعنې انسان به په قیامت کې له هغه چاسره یو ځای کېږي چې له چاسره یې په دنیا کې علاقه او مینه وه. خو دا خبره ضروي ده چې مرید به هم د دین په علومو او د دین په ضروریاتو خبر وي چې بیعت کوي هغه به هم له یو داسې چا څخه کوي چې هغه په شریعت برابر وي.

[المهند على المفند (السؤال الحادي عشر) ص. ۳۸/۳۹]

د اولیاؤالله وو د قبرونو ژوند د نیاوي برزخي دی

د قبرونو په هکله یې عجیبه خبره کړې ده چې د انبیاء کرامو علیهم السلام په باب کې هم د اهل السنت والجماعت او د دیوبند د

Scanned with CamScanner

(c) ...ton.com: The Digital Library

بزرگانو داعقیده ده چې دوی ژوندي دي اوهمدارنگه شهداء او اولیاء الله هم ژوندي دي، خو ددوی ژوند برزخي نه دی، فقط دنیاوي ژوند یې برزخي دی. یعنې په قبرکې چې څومره خلک کښېنودل شي که مسلمان وي که کافر نو ددغو تولو ژوند برزخي وي، ځکه چې د روح تعلق له بدن سره پیدا کېږي، چاته به اجراو ثواب وي، اوچاته به عذاب ورکول کېږي، نودغه درک خو هرڅوک کړای شي، نوپه دغه اندازه ژوند ته برزخي ژوند ویل کېږي. دا د مسلمان اوکافر دواړو له پاره شته، چې سوال او جواب به ورسره کېږي، نو معلومه شوه چې ژوند لري . ځکه ده ته ثواب یعنې راحت پرې ورکول کېږي، یا داچې تکلیف او عذاب ورکول کېږي هم په دواړو حالتونو کې پرې پوهیږي .

[المهند علی المفند (السؤال الحادی عشر) ص ۳۸/۳۹]

خو دانبیاء کرامو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ، شهداوو او اولیاء الله دنیاوي ژوند برزخي دی، برزخي ژوند په دې معنی چې مِن وجهٍ داسې ژوند دی لکه د دنیا ژوند، په صریحو احادیثو ثابت دي چې نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ ولید چې په قبر کې په لمانځه لګیا وو، داچې په قبرونوکې په لمانځه لګیا وي اوعبادت کوي دا ددغې دنیا د ژوند حیثیت لري، وجود لري، تیتیږي یا پورته کېږي، حرکات او سکنات پکې راځي. او هغه برزخي ژوند کې دا طاقت نشته چې هغه سجده کوي، یا تیتیږي پورته کېږي. یواځې لکه د لمر چې له ځمکې سره تعلق دی چې په گرمي او یخ یې سړی

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهېږي. لمر په څلورم آسمان کې دی مونږ دلته په ځمکه کې په دې پوهېږو چې یا ګرمي ده او یا هم یخ دی.

نود امړی هم دغومره په راحت او درد پوهېږي، مګر نور د برزخي ژوند راځګېدل یا تیتېدل نشته، لمونځ یا عبادت نشته، دا د دنیاوي ژوند خاصیت او ځانګړتیا ده.

خو له دې سره سره بل طرف ته د دغو مبارکانو ژوند برزخي هم ده، خوراک، څښاک او قضاء حاجت نشته، دغه ژوند ته بیا د دوی حاجت نشته. نو چې د دوی یوځل دنیاوي برزخي ژوند شو، لکه په دنیاکې چې ژوندي وي، خلکو ته یې ګټې رسیږي، د دوی په مجلس، په توجه، په صحبت، د دوی په دعاګانو ډېر کارونه جوړېږي، همدغسې په قبر کې یې هم فائدې رسیږي، ځکه ژوند یې د دنیا د ژوند په څېر شو.

له چا څخه چې په ژوند کې د فائدې توقع وي نو پس له مرګه هم شته!

لکه مرقات شرح مشکوة، احیاء العلوم، فتاوی واحدیه؛ دا ټول لیکي چې که له چا څخه په ژوند کې د فائدې او ګټې اخیستنې توقع وي نو پس له مرګه هم ترې توقع کېدای شي. مونږ چې یوچاته ورځو دا امید او عقیده لرو چې د ده د دعا په برکت به زمونږ دا مشکل خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ حل کړي، د ده په صحبت او مجلس به خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ مونږ اصلاح کړي. دا چې په ژوند کې یې دا فائده

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

رسیږي، نو کتابونه لیکي چې پس له مرګه یې هم دغسې فائدې رسیږي. وجه یې داده چې داسې ژوند یې دی لکه دغه دنیاوي ژوند. خو برزخي ژوند ورسره ملګری شوی دی، له همدې امله لکه په ژوند کې چې د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په حضور کې کوم آداب ترسره کېدل نو پس له مرګه به هم همغسې آداب وي اوبیا همدغسې له اولیاء الله رَحِمَهُمُ اللهُ سره.

په دغه سلسله کې چې دغسې سړی دنبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مبارک زیارت ته ورځي آیا د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د زیارت نیت به کوي اوکه دجومات ؟ وهابیان وایي چې مدینې منورې ته تګ یواځې او یواځې د جومات په نیت روا دی اود نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د زیارت نیت به نه کوي ؛ ځکه چې په هغه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ کې خو ژوند نشته. هغه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له دنیاڅخه نقل شوی دی.

دوی په دغه حدیث مبارک دلیل نیسي: (لَا تَشُدُّوا الرِّحَالَ إِلَّا إِلَى ثَلٰثَةِ مَسَاجِدَ) یعنې دریو مسجدونو ته تګ شته چې مکه معظمه (مسجد حرام) مدینه منوره (نبوي مسجد) بیت المقدس (مسجد اقصی) نود جومات په نیت به نبوي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مسجد ته ورځي. نه د زیارت په نیت.

مګر زمونږ د اهل السنت والجماعت د دیوبند د علماء کرامو دا عقیده ده چې هلته به خاص د زیارت په نیت ورځي، پاتې شو د جومات فضیلت هغه تبعاً دی، چې هلته سړي ته پیداکېږي خو قصداً به د زیارت په نیت ورځي. ځکه چې نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرمايي: ﴿ من جاء نی زائراً لا تحمله حاجة الا زيارتي كان حقاً عليَّ أن اكون شفيعاً له يوم القيامة ﴾ [المهند على المفند ، السؤال الاول والثانی ، ص: ۲۹/۲۴]

ژباړه. څوک چې زما زيارت ته خاص دزيارت په نيت راشي بل څه حاجت يې نه وي نو زما شفاعت دهغه په حق کې واجب دی

وايي د جومات نيت دې هم ورسره وشي، دا خوڅه ناروا نه ده، داجومات ته چې شرافت الله تعالی ورکړی د څه له امله يې ورکړی ؟ دايې د نبي کريم صَلَّی اللهُ عَلَيهِ وَسَلَّمَ د مبارک وجود له امله ورکړی، وايي هغه خاوره چې دده صَلَّی اللهُ عَلَيهِ وَسَلَّمَ له مبارک وجود سره لګيدلې ده تر کعبې شريفې او عرش عظيم بهتره او غوره ده، نوهغه خاوره خو اوس هم په هغه جومات کې شته. نودا شرافت چې د نبي کريم صَلَّی اللهُ عَلَيهِ وَسَلَّمَ دوجود مبارک څخه دده په حيات کې دغه جومات ته خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورکړی ؤ نو دده صَلَّی اللهُ عَلَيهِ وَسَلَّمَ له انتقال نه وروسته هم هغه وجود مبارک خو يې په هغه خای کې موجود دی.

حضرت عبدالرحمن جامي رَحِمَهُ اللهُ چې يو لوی ولي تېر شوی دی په کتاب کې ليکلي دي چې يو کال په دغه کال باندي چې ده حج کاوه، نو مديني منورې ته نه ولاړ ، دوهم کال بيا مستقل دمديني منورې په نيت ولاړ ، د نبي کريم صَلَّی اللهُ عَلَيهِ وَسَلَّمَ د زيارت نيت دومره مفيد ده. نوکله چې په دوی صَلَّی اللهُ عَلَيهِ وَسَلَّمَ کې هغه حيات دی نوزيارت ته هم په دغه نيت باندې تلل دي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زيارت په وخت کې مخ کومې خواته کول پکاردي؟

کله چې يو څوک روضې مبارکې ته ورشي نو مخ به د قبلې په لوري ګرځوي اوکه مخ به يې د زيارت طرف ته وي ؟ نو په دې ځای کې يې زموږ د احنافو فقهي علماوو يو قول داسې دی چې مخ به د کعبې شريفې په لوري وي او شاه به د ده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته ګرځوي، خو له دې سره دا هم بياوايي چې : احسن ، اصح او افضله خبره داده چې مخ به روضې مبارکې ته ګرځوي. اوس هلته په مدينوره منوره کې وهابيان سړی نه پرېږدي چې د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ زيارت مبارک ته مخ کړي او وايي چې دا شرک دی.

خو د احنافو دغه عالم بيا وايي چې دا بې ادبي ده چې څوک شا زيارت ته کړي، حتی دغه کتاب « المهند على المفند »د امام صاحب رَحِمَهُ اللهُ واقعه رانقل کړېده چې: کله امام صاحب رَحِمَهُ اللهُ روضې مبارکې ته ولاړ نو ده ته په دې خبره کې اشتباه وه چې اوس مخ روضې مبارکې ته کړم او که کعبې شريفې ته . کوم عمل افضل ده؟ نو په دې وخت کې مشهور فقهي عالم « أبوأيوب السختياني رَحِمَهُ اللهُ » چې له امام صاحب څخه په طبقه کې مشر و هغه راغی. کله چې امام صاحب هغه وليد نو ورېې ويل چې دده ته به ګورم چې دی څه کوي ؟ کله چې يې هغه وليد نوهغه خپل مخ روضې مبارکې ته ګرځولی وو، دعايې کوله . نو امام صاحب هم دا فيصله وکړه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دا افضل ده چې مخ به روضې مطهرې ته کوي او شا به کعبې شریفې ته ګرځوي. نو ده ﷺ له روضې سره هم هغه ادب ضروري ده کوم ادب چې له ده ﷺ سره په حالت د حیات کې کېده. المهند على المفند، عقائد اهل السنت والجماعة، السؤال السادس، ص:۱۳۴

دا خبره د موجوده وخت د وهابیانو له پاره یو بهترین تردید ده چې د امام صاحب اوهغه لوی عالم په قول ثابت اود لوی عالم مشهور شخصیت عبدالرحمن جامي رحمه الله مستقل د زیارت په نیت احرام تړل دي. نو هلته په روضه مبارکه کې بهتره خبره داده چې هلته ورته مخامخ ودرېږي. د دعا او التجاء اوعاجزۍ په حالت کې به دا عقیده وي چې نبي کریم ﷺ ژوندی او انبیاء کرام علیهم السلام ،شهدا او اولیاء الله ژوندي دي او دقبر ژوند یې دنیاوي برزخي ده. په دې دنیاکې یې چې چاته د دعا په وسیله ګټه رسېده نو پس له مرګه هم دغسې هغه التماس او دعاګانو باندې ورته ګټه رسیږي.

وسیله

همدارنګه یې د وسیلې په باب کې هم خبرکړې ده چې که په دعاکې یوڅوک وسیله نیسي دا څرنګه ده ؟ نو ویلي یې دي چې د نبي کریم ﷺ ، شهداوو او اولیاء الله کرامو په وسیله دعا لکه یوڅوک چې زیارت ته ځي په دې نیت چې هغه وسیله وګرځوي نوپه دې کې د اهل السنت والجماعت دا عقیده ده چې په دې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

طریقې سره الله تعالی د انسان دعاوې بنې قبلوي. داسې چې ستا دغه نېک بنده چې تاته ډېر ګران دی نو ای خدایه ! دده په وسیله زما دغه مشکل راته آسانه کړې، نو توسل بالذوات الفاضلة هغه وسیله کول په دعا کې په خپل ځای کې وي اوکه زیارت ته څوک ولاړ شي ، په هرآن کې چې وي نوددغو په وسیله خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د انسان مشکل حل کوي.

لکه دا د شجرو سلسلې چې په څو قسمه لیکل کېږي، یو قسم شجرې چې دلته په پاکستان کې ډېرې رواج دي په داسې عنوان سره وي چې: (الهي بحرمت فلان) د اولیاء کرامو نومونه یې د (به حرمت) له تکې سره وي، له خپل مرشد نه نیولې آن تر نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ پورې ټول اولیاء کرام واسطه ګرځوي (الهي به حرمت فلان) یعنې خدایه د فلانکي په عزت اوشرافت زما دا مشکل ته راته حل کړې. نودا ټوله سلسله د توسل په نیت ویلو او واسطه ګرځولو سره بیاپه ذکر کې ډېر اثر پیداکېږي. د شجرو په سر باندې یې دا آیت هم لیکلی وي چې: ﴿يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَٱبْتَغُوٓا۟ إِلَيْهِ ٱلْوَسِيلَةَ﴾ [سورة المائده آیت ۳۵]

ژباړه :ای هغو کسانو چې ایمان یې راوړی دی (یعنې ای مؤمنانو) وویرېږئ تاسې ! له الله تعالی او طلب کړئ ! ده ته وسیله

نو د خدای جَلَّ جَلَالُهُ مقرب بنده اودوست ده ته وسیله ګرځوو. نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چې کله جبرئیل عَلَيْهِ السَّلَامُ د الله تعالی طرف ته

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولېږه نو جبرئيل عَلَيْهِ السَّلَامُ وايي چې زه د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له طرف نه الله تعالى ته ور روان وم په دې وار زه ترټولو وارو نه الله تعالى ته ډېر ورنږدې وم اوحکمت يې هم دا وو چې دمحبوب د طرف نه ورغی طرف د محب ته چې الله تعالى ده، نو د محبوب د قاصد هم محب عزت کوي. نو داچې دده دوست او ولي ده خکه يې ته ورته مخته کوي.

لکه په دنياکې هم دغه دستور ده چې کله غټ مشکل پېښ شي،د قتل معامله وي ، نو مشائخ ، علماء او سپين ږيري عزتمن خلک ورته وروليږي ، هغه سرې تر خپلې بدې ور تېر شي ترهغه خپل لوی تاوان ورته تېر شي. ولې ؟ ددغو نېکو خلکو له امله. نو بنده د بنده دومره عزت کوي ددد : شرافت له امله، نوداچې دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دوست وي خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته يې وسيله کړي چې ای خدايه ستا ددوست په برکت، ستا د شهيد په برکت.ستا د عالم په برکت ،ستا د کعبې په برکت، يعنې څومره چې د عزت خلک اوځايونه دي ددغو په برکت زما دغه مشکل حل کړې، نودوی دې دننواتې په شکل ورته وړاندې کړل نوبياخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دهغو خلکو سفارش قبلوي. نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وايي چې که ماته څوک زما دزيارت په نيت راځي نو زما شفاعت ورته واجب ده، خامخا به يې شفاعت کوم ، نوبه چا پورې چې دې لاس ونيوه هغه بياخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته التجا کوي.

اولياء الله چې په کوم حالت کې توجه کوي نو دوی په حالت : التجاء کې وي، داپه خپل کمال د چا وظيفې نه پخوي. داپه خپل

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

کمال دچا بېکاره ا غلاق نه شي لرې کولای. په خپل کمال دچا د باطن تصفیه نه شي کولای. عین د توجه په حالت کې چې شرط هم داده چې کله پیر مرید ته توجه کوي نوخپل اکابر به الله تعالی ته وسیله ګرځوي اوخدای تعالی ته به دعا کوي چې اې الله! زما د شیخ په برکت ددغه انسان د سینې کدورات لرې کړې. نوپه هغه توجه بیا دومره کار وشي.

حضرت مجدد الف ثاني صاحب قدس الله سره فرمايي چې: یک توجه کار سنین میکند) یعني په یوه توجه سره د کلونو کلونو کار کېږي. دا ولې ؟ ځکه چې دخدای تعالی دوست دې هغه جَلّجَلالُهُ ته شفیع کړ، رابطه دې ونیوه ، هغه دې ورته وسیله کړ.

د مشائخوکرامو په رابطه ډیر لوړ، لوړ کارونه ترسره کیږي

ماته یوه خلیفه صاحب قصه کوله چې: زه چې چاته توجه وکړم نود توجه په حالت کې ماته د مشائخو رابطې راځي، حتی زه ترهغې مرید ته وظیفه نه وربدلوم ترڅو یې چې په هغو مشائخو کې څوک وربدله نه کړي. عین دتوجه په حال کې دهغو رابطه نیسم، چاته یې مجدد صاحب (قدس سره) وربدله کړي، نوزه یې هم وربدله کړم، چاته یې شاه نقشبند مبارک وربدله کړي نوزه یې هم وربدله کړم. حاصل د خبرې داده چې دوی هغه مشائخ کرام په رابطه کې نیسي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو وخت د زرمت قطب المشائخ صاحب رحمه الله ته يو ماشوم چا د دم له پاره راووست، ده ورته د دم په ځاى وظيفه ورکړه، نو روان شو، چا ورته وويل چې صاحب! دا خوبې د وظيفي اخستلو له پاره نه ؤ راوړى بلکې دم ته يې راوړى ؤ؟ نو قطب المشائخ صاحب مبارک ورته وويل چې: ما د وظيفې په حالت کې روحاني صاحب ته حواله کړ، دهغه رابطه مې ونيوه، نو زما له دم نه د روحاني صاحب (قدس الله سره) دم ډېر مؤثر دى.

سړى چې فکر وکړي نو د نقشبنديې طريقې يو خصوصيت دا هم دى چې ددوى په توجه باندې، ددوى په برکت له مريض څخه الله تعالى مرض ختموي، دهغې وجه دا وي چې هلته د الله تعالى لورې ته التجاء وشي، مشائخ کرام ورته واسطه شي. مونږ زيارت ته ولاړو شو، نو کله خداى پاک ﷻ ورته د هغه په وسيله شفا ورکړي ،کله له دم سره شفاء ورکړي، کله کار تر ډاکټر پورې معلق وي.

د نيکوخلکوپه يوه توجه دبډوکې تيږه ماتيدل

يوه نفر ماته قصه کوله چې: د هجرت په ابتداء کې مونږ په (بنو) کې اوسيدو، زمونږ په کور کې ديوه مريض په پښتورګي کې تيږې وې، يو خليفه صاحب زمونږ مېلمه و، نو په کور کې وتل ټوټل شروع شول، نو خليفه صاحب وويل چې: څه خبر دى؟ مونږ ورته وويل چې په کور کې مريض دى، په بډوکي (ګرده) کې يې تيږه دى، ډېر په تکليف دى، خليفه صاحب وويل چې تاسې يې دلته

Scanned with CamScanner

(c) ...pton.com: The Digital Library

راولئ ، هغه سړي قسم کاوه چې مونږ ناست وو توجه شروع شوه، ددغې توجه په حالت کې د تیږې (تېک) مونږ په خپلو غوږو واوریده، نو خلیفه صاحب وویل چې تیږه ماته شوه. کله مو چې اکسیره واخسته نو په هغه کې د تیږې په ځای یواځې زخم وو او بس یواځې مو ورته د زخم دوا واخسته نو هغه تیږه ختمه شوه. نودا بالمشاهده پېښې دي.

دسراج المشائخ صاحب په توجه دیوطالب دخولې دبدبویي ورکیدل

د یوه طالب له خولې څخه به ډېر سخت بوی تلو. نو جناب سراج المشائخ احمدضیاء خلیفه صاحب ته راغی او هلته لږې په یوه کوټ کې کېناست، هغه ورڅخه پوښتنه وکړه چې ولې دومره لرې کېناستې؟ ده ورته څه ونه ویل، بل ملګري یې ورته وویل چې: صاحب ! دده له خولې څخه بدبویي ډېره ځي نو ځکه مجلس ته نه رانږدې کېږي، نو خلیفه صاحب وروغوښت ، کله چې یې توجه ورته وکړه هغه مرض یې له بېخه ورک شو، تر ننه پورې ورک دی، نودا دعقیدې مسائل دي، چې ددغو خلکو په حیات (ژوند) به سړی عقیده لري، اودابه یې عقیده وي چې ددوی فائده سړي ته رسیږي. نو زمونږ او ستاسې دا عقیده ده چې نبي کریم ﷺ حیات ده، دهغه له زیارت سره ادب او د اولیاء الله وو او شهداوو سره ادب انتهائي د ضروریاتو له جملې څخه ده.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه د دیوبند اکابر چې لیکي: چې که په دغسې صفاتو متصف پیر څوک پیدا نه کړي هم چې یواځې په عقیده په دغه طریقه کې شریک شي هم فائده یې ورته رسیږي، یواځې چې احترام ولري دغه هم کافي دی.

څو که مخالفت او انکار وي نو بیا خو د نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ژوند کې له ده صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره نږدې کفار اوسېدل، ایمان او باور یې نه درلود، نو یواځې د نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وجود مبارک ورته څه فائده ورکړه؟ دی صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په خپله هم موجود و، معجزې یې هم موجودې وې، مګر ددوی له لوري چې انکار وو نو فائده یې ورته ونه رسېده. دچاچې عقیده وه چې ددنیا په بل سر کې ؤ هم ایمان یې وربانديې راووړ نو ابدي سعادت او تلپاتې نیکبختي یې په برخه شوه. څکه دا دعقیدې فائده وه او د چاچې عقیده نه وه لکه عبدالله بن ابی بن سلول منافق چې په هر مجلس کې به له رسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره ناست ؤ، خو له دې سره سره رسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته هېڅوک دومره مبغوض نه وو لکه دی.

نو د پیغمبر صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وجود هم یواځې فائده نه ورکوي چې سړی په خپله عقیده ونه لري، اخلاص پیدا نه کړي، نو د ولي وجود به څه فائده ورکړي. داچې عقیده برابره شوه، اعتقاد جوړ شو، بیا د نبي په صحبت اولیاء شول، په یوه یوه صحبت اولیاء الله شول، په تولو تابعینو کې بهترین تابعي د ادنی صحابي مرتبې ته نه شي رسېدلای. او چې کله عقیده نه وي نو منافق په کلونو کلونو عمر ورسره تېر کړی وي خو هېڅ فائده یې ورته رسېدلې نه وي.

Scanned with CamScanner

(c) ... The Digital Library

(۱۰) مجلس

﴿فَمِنۡهُمۡ شَقِيّٞ وَسَعِيدٞ ۝﴾ [سورة هود]

شقاوت او سعادت

(بدبختي او نېکبختي)

قدرمنو مسلمانانو ورونو!

الله تعالی په خپل کتاب مبارک کې د انسانانو حالت بیانوي چې انسانان په دوه قسمه دي: ځینې بدبخته دي اوځینې انسانان نېک بخته دي، بیا الله تعالی دبدبختو ځای هم رابنیي چې ځای یې جهنم ده اوپه جهنم کې به ددوی له پاره سخت آوازونه، ژړاوې او فریادونه وي. اود نېک بختو حال هم ذکر کوي چې دهغو له پاره جنت اود جنت انعامات او لوی لوی راحتونه دي.

په دې کې غرض داده چې مفسرینو کرامو د نېک بخته او بدبخته نښې او علامې بیان کړي دي چې: نېک بخته اوبدبخته چاته ویل کېږي، دا د نېک بختي او بدبختي فیصلې خو ازلي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي، خوددې له پاره چې په ظاهره سړی وپوهېږي چې دا سړی نېک
بخته یا بدبخته دی نودا به په څه معلوموي؟

نېک بختي او علامې يي

د نېک بخته سړي علامې مفسرينو کرامو چې ښودلې دي هغه
يوولس دي.

۱ ـ چې له دنیا څخه بې رغبته او رغبت يې د آخرت لور ته وي.

۲ ـ همت به يې عبادت او د قرآن کريم تلاوت طرف ته وي

۳ ـ خبرې به کمې کوي.

۴ ـ د پنځه وخته لمانځه حفاظت به کوي.

۵ ـ له حرامو او شبهاتو څخه به پرهېز کوي.

۶ ـ راشه درشه او تعلق به يې له نېکانو سره وي.

۷ ـ عاجزي به کوي ، متکبر به نه وي.

۸ ـ سخي او کريم به وي.

۹ ـ د خدای په مخلوق به رحم کوي.

۱۰ ـ خلکو ته به فائده رسوي.

۱۱ ـ مرګ به ډېر يادوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بد بختي او علامې يې

د بدبختۍ علامې يې هم يوولس بنودلې دي:

۱ ـ د مال په جمع کولو کې به حريص وي.

۲ ـ ټوله توجه او فکر به يې د شهواتو په پوره کولو کې وي.

۳ ـ بد ګويه او غيبت کوونکی به وي

۴ ـ په لمانځه کې به سستي کوي

۵ ـ ملګرتيا او تعلق به يې له بدو خلکو سره وي.

۶ ـ بد اخلاقه به وي

۷ ـ کبرجن او فخر کوونکی به وي.

۸ ـ خلکو ته به فائده نه رسوي

۹ ـ په مسلمانانو به رحم نه کوي.

۱۰ ـ بخيل به وي.

۱۱ ـ مرګ به يې هېر وي. يعنې چې سړی د مرګ يادوونکی وي نو دی به خلک له اطعام الطعام نه نه منع کوي.او په مسلمانو سړيو او ښځو به رحم کوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی ولي (محمدبن الفضل البلخي رَحِمَهُ ٱللَّهُ) ته أبوعثمان الحيري ليکلي چې دشقاوت (بدبختي) علامې څه دي؟

دی په ځواب کې ورته ليکلي دري دي: ۱- چې چاته الله تعالی علم ورکړی وي او په هغه دعمل کولو توفيق نه وي ورکړی.

۲. چې چاته الله تعالی توفيق دعمل ورکړی وي خو داخلاص توفيق يې نه وي ورکړی

۳- چاته چې الله تعالی داولياوو دملاقات توفيق ورکړی وي خو داحترام او عزت توفيق يې نه وي ورکړی يعنې په زړه کې احترام نه ورته لري. (نفحات الانس من حضرات القدس ج ۱ / ص: ۱۷۵)

فائده:

په آخر کې بيا د فائدې په ډول ذکر کوي چې که څوک د خدای تعالی له دوستانو سره داخلاص او محبت ناسته او ولاړه لري اود نااهله خلکو، دخدای پاک له دښمنانو، منافقانو، کافرانو او بدکارو خلکو سره دده تعلق نه وي نو وايي چې انشاء الله دغه سړی به کامل ولي جوړيږي په دې شرط دی دتل له پاره له نېکو خلکو سره په رابطه کې وي، دنيکو خلکو مجالسو ته هر وخت ورځي، د ځکه دنيکانو او بزرګانو په مجلس کې ډېر زيات اثرآت لري، د مخکنيو علماوو اولياوو الله وو تاريخ ته چې څوک نظروکړي ډېرې بې لارې خلک د نېکو مجلسو په برکت خدای پاک د اولياوو له ډلې څخه ګرځولي دي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نیکو خلکو په مجلس انسان ته د ولایت مقام حاصلیږي

حضرت حبیب عجمي رَحِمَهُ اللّٰهُ چې د خپل وخت یو لوی سرمایه دار اولوی سودخور وو ، له هرچا سره ده د سود معاملې وې او روزانه به په خپلو قرضدارانو پسې ګرځېده .له هغونه به یې خپل پوروونه او دهغې ګټه غوښتله . هغه ګټه به یې په خپل کور مصرفوله .خپله اصلي سرمایه به یې نه مصرفوله ، حتی که هغه سړي به عذر ورته وکړ چې ښځې په کور کې هیڅ شی نشته بیا به هم تش ورځخه نه راته.یوڅه شی به یې بیاهم ورځخه راووړ ، حتی د اور د بلولو لرګي به یې هم ورځخه راوړل.

خودغه حبیب عجمي چې بیاکله دحضرت حسن بصري رَحِمَهُ اللّٰهُ په مجلس کې شریک شو دهغو پاکو مجلسونو اود خدای پاک د دوستانو د تعلق په برکت یې بیا له سود اوګناهونو نه توبه وایستله ،وروسته بیادومره غټ مقام څښتن شو چې دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د عظیم الشانه اولیاوو له جملې څخه وګرځېده. له حضرت حسن بصري رَحِمَهُ اللّٰهُ څخه به یې سبق وایه اودهغه په مجلس کې به شریکېده.

خو یو وخت بیاداسې هم وشوه چې : حضرت حبیب عجمي رَحِمَهُ اللّٰهُ را روان ده که ګوري چې د دریاب په غاړه حضرت حسن بصري رَحِمَهُ اللّٰهُ ولاړ ده، حضرت حبیب عجمي رَحِمَهُ اللّٰهُ چې ورته راورسېده ورته یې وویل چې: ولې ولاړ یې؟ هغه ورته وویل چې:

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کشتۍ ناوخته شوه ، کله چې کشتۍ راشي نو بيابه په کشتۍ کې سپرېږم اود درياب هغې بلې غاړې ته به اوړم. حضرت حبيب عجمي صاحب ورته وايي چې: د مسلمانانو له حسد نه زړه سپين کړه ، له دنيا نه زړه سوړ کړه ، دخداى پاک په قضا باندې راضي اوسه ، دخداى پاک له طرف نه چې کوم بليات او آفات درته متوجه کېږي په هغو باندې صبر کوه (راضي بالقضا) شه اوبيه په درياب کېږده او روان شه

حضرت حبيب عجمي رَحِمَهُ ٱللَّهُ روان شو پورې ووت. کله چې حضرت حسن بصري رَحِمَهُ ٱللَّهُ دا حال وليده بې هوښه شو ، وروسته چې کله په حال شو چا پوښتنه ورځخه وکړه چې بې هوښې ولې درباندې راغله ؟ ده ورته وويل چې حبيب عجمي علم له ماځخه زده کړی ، خو نن يې زه شرم کړم ، که صبا د قيامت په ميدان کې د پُل صراط په ځای بياداسې پېښه وشي چې دی دخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ په دوستي باندې پورې وځي او زه هلته پاتې شم نودا خو زما له پاره د افسوس اوهلا کت ځای ده. کله چې له حبيب عجمي سره ببرته يوځای شو نو له هغه ځخه يې پوښتنه وکړه چې : تاته دغه مقام خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ په څه وجه درکړ ؟ ده ورته وويل چې: دا له دې وجې نه چې زه زړه صفا کوم اوته کاغذونه توروې. يعني په کاغذونو مسائل ليکې. او زما ټول کوشش د زړه په صفا کولو باندې ده، ځکه خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ دا مقام راکړی، نوده ورته وويل چې: (علمي نفع غيری) زما دعلم فائده بل چاته ورسېدله ، ماته بې څه ګټه ونه رسېده [تذکرة الاولياء ص: ۴۳]

Scanned with CamScanner

(c) ... The Digital Library

خو دادې هم څوک نه وايي چې د حبيب عجمي رَحِمَهُ اللّٰه رتبه تر حسن بصري رَحِمَهُ اللّٰه لوړه شوه، داسې نه ده، بلکې هغه يې شاګرد ده، هغه عابد و اوحسن بصري عالم و، او معلومه خبره ده چې علم ته الله تعالی لوړه درجه ورکړې، ځکه چې رسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره له دې دومره لوړې درجې چې ترټول مخلوق غوره اوبهتر دی هغه ته هم الله تعالی فرمايي چې: ﴿وَقُل رَّبِّ زِدْنِي عِلْمًا﴾ چې که ته له ماڅخه سوال او غوښتنه کوې نودا سوال کوه چې اى خدايه! علم مې زيات کړې، که په دنياکې يو بل څه محبوب واى نوبيابه خداى پاک جَلَّ جَلَالُهُ خپل محبوب ته دهغه حکم کاوه چې دغه شى راڅخه وغواړه. نو معلومه شوه چې له هرڅه نه د علم درجه لوړه ده، ځکه ورته وايي چې له ماڅخه دعلم دزياتوالي غوښتنه کوه.

کرامات چې پيدا کېږي دا له ډېر عبادت څخه پيدا کېږي، اوکرامت د ولايت څوارلسمه حصه ده، په کراماتو باندې د انسان مرتبه دومره نه پورته کېږي لکه څومره چې په اسرارِالهي باندې (چې الهي علم ورته حاصل شي.)

ددې مثال لکه په انبياوو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ کې د حضرت سليمان عَلَيْهِ السَّلَامُ، داد الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ پيغمبر دی چې هوا، ورېښې، پېريان، مرغان، دېوان دا ټول دده د امر تابع دي، دده هغه غټ تخت چې ټوله کابينه به يې هم ورسره وه، په هوا به روان و، مګر حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ ته چې د علم کوم اسرار معلوم اوحاصل و، حضرت سليمان عَلَيْهِ السَّلَامُ دحضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ تابع و، مطلب داچې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت سلیمان عَلَیْهِ السَّلَامْ مرتبه له حضرت موسی عَلَیْهِ السَّلَامْ څخه کمه وه، سره له دې چې کرامات یې څومره ښکاره دي؟ خوداچې الهي علم له حضرت موسی عَلَیْهِ السَّلَامْ سره زیات و، دواړه پیغمبران وو خو په رتبه کې حضرت موسی عَلَیْهِ السَّلَامْ له ده څخه زیات دی.

اصل مې غرض داده چې د ښکو خلکو په صحبت سړی نیک مقام ته رسېږي.

د نیکو خلکو په دعا یو قاتل جنت ته داخل شو

یو قاتل چې ناحقه یې څوک وژلي و، دهغه وخت حکومت دی بندي کړ، وروسته یې دی اعدام (پهانسي) کړ، په کومه ورځ چې دی په دار وځړول شو نو چا په خوب کې ولیده، چې دغه قاتل په جنت کې دی، نو پوښتنه یې ورڅخه وکړه چې ته خو قاتل او ظالم یې څرنګه په جنت کې ګرځې؟ ده ورته وویل: زه یې چې دار ته خېژولم نو حضرت حبیب عجمي رَحِمَهُ اللّٰهُ په دغه لاره باندې تېرېده، نو کله یې چې په ما باندې سترګې ولګېدې نو زما له پاره یې د مغفرت دعا وغوښته چې خدایه! ته ورته مغفرت وکړې، دهغه د دعاوو په برکت کله چې له اعدام څخه وروسته مې روح قبض شو نو روح مې جنت ته ولاړ. اودا څکه چې د ښکو خلکو ارواح (علیین) ته ځي، چې هغه د عرش عظیم لاندې په جنت کې یو ځای دی نو ګورئ ددې بزرګانو د یوې دعا په برکت الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ انسان ډېرو لوړو مقاماتو ته رسوي. (تذکرة الاولیاء، فارسي چاپ ایران ص ۲۸۳

(c) ...: The Digital Library

د حضرت نجم الدین کبری یو نظر په حیوان هم اثر وکړ

حضرت نجم الدین کبری [قدس الله سره] یو داسې شخص دی چې: دی به کله د جذب په حالت کې راووت نو په چا به يې چې سترګې ولګېدې هغه به د اولیاء الله وو له ډلې څخه شو.

یو وخت دی په مجلس کې د (اصحاب کهف) واقعه ذکر کوي نو د (اصحاب کهف) د سپي واقعه خبره راغله، په ناستو مریدانو کې یوچاته په زړه کې دا ورو ګرځېده چې په اوس وخت کې به هم داسې یوڅوک وي چې دده په ملګرتیا سپی هغه مقام ته ورسیږي ؟ لکه کوم مقام چې د (اصحاب کهف) سپي ته په برخه رسېدلی دی ؟ څکه په قرآن کریم کې یې یادونه راغلې چې: ﴿وَكَلْبُهُم بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ﴾ [سورة الکهف آیت:۱۸]

ژباړه: اوسپی د دوی (د دوی په مخ کې ورته پروت دی چې غځولې دي (په زمکه) د دواړو څنګلو په خولې دغار کې

یعنې درې سوه نهه (۳۰۹) کاله چې اصحاب کهف په هغه ځای کې مړه پراته و، بدنونه یې خراب نه شول، هغه سپی هم په هغه کیفیت پروت و، بدن یې خراب نه شو اود قیامت په ورځ به د انسان په شکل جنت ته داخلیږي. [تفسیر مظهري ج: ۸/ ص ۲۰۸]

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو خبره مو د مرید کوله چې دهغه په زړه کې سودا ټهره شوه. نو حضرت نجم الدین کبری رحمه الله چې کله د باندې د جذب په حالت کې راووت نو یې په سپي باندې ستر ګې ولګېدې ،دغه سپي چې هره ورځ به دغلته ګرځېده، له دې ځای ځخه ورک شو ، وروسته یې چا پوښتنه وکړه چې هغه سپی څه شو؟ نو چا وویل چې دا دومره وخت کېږي چې خوراک، څښاک یې پرې اېښي دي او هره ورځ په یوه دښته کې پروت، ځلوېښت، پنځوس سپي نور هم ورځخه شاوخوا حلقه وي او ټول پرمخې پراته وي،لکه د ذکر په حالت کې.

نو ددوی په یو نظر خدای پاک سپي داسې مقام ته رسوي، خو ګورئ دا دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورکړه ده، الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ د خپلو ذخیرو د تقسیم ،دهغو د وېش اختیار چاته نه ورکوي، خو کله چې چاته اختیار ورکړي نوبیا خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دهغوی په واسطه د یو چا کارونه ورجوړوي.

نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ یو صحابي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ته وایي (سَلْ تُعطَ) غواړه چې درکړل شي،دغسې ډېرې پېښې شوې دي چې په یوه دعا دخلکو پوره کارونه جوړ شوي دي خکه ددغو خلکو له الله تعالی سره نږدې علاقه وي، بیاچې دوی خپل رب جَلَّ جَلَالُهُ ته التماس وکړي ، لاسونه پورته کړي، نود خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په خزانوکې خوکمی نشته، بیا خداوند متعال جَلَّ جَلَالُهُ دخپل دوست سوال او غوښتنه په ځمکه نه غورځوي. په دنیاکې هم داقانون اورواج دی چې چا جرم کړی وي نو دهغه مجرم دبښلو له پاره ، دکلي او یا سیمې عزتمن صالح او په خبره پوه خلک په تنواتې هغه جانب

(c) ...com: The Digital Library

مقابل لوري ته ورشي، نو دهغو عزتمنو خلکو له مخې هغه سره وشرمیږي. که د قتل معامله هم وي نو وربښي یې. بلکې غټ غټ ظلمونه شوي وي بیا هم خلک دهغونیکو او مخورو خلکو پرمخ ترینه تیریږي او ببښنه ورته کوي.

نود الله تعالی دوستان چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته په جرګه ورشي هم، دا شفاعت سپاربښتنه ده. د قیامت په ورځ چې انبیاء عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، شهیدان، علماء، حافظان، اولیاء الله. شفاعت کوي، داځکه چې دوی الله تعالی ته نږدې وي. نو الله تعالی ته دوی سوال وکړي چې ای خدایه! که دغه فلانی کس هرڅومره ګناهکار ده، خو دده په حق کې زه درته سفارش کوم، له ماسره یې ښېګړه کړېده. زما یې خدمت کړی، له ماسره یې معاونت کړی، له ماسره یې محبت کړی، ستا له دین سره یې محبت کړی، ستا له دوستانو سره یې محبت کړی، نو الله تعالی د خپل محبوب سوال قبول کړي.

همدارنګه قرآن کریم شفاعت کوي، که هرڅومره دغه بنده ګناهونه کړي وي پرته له کفراو شرکه، دغه قرآن کریم دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په حضور کې سفارش کوي، چې اې خداوند متعاله! زه ستا کلام یم، ددې بنده له ماسره مینه او علاقه وه، که ده ګناه کړې هم وي، ته زما په خاطر ترې ورتېر شه.

نو لکه څرنګه چې په آخرت کې شفاعت ثابت ده، ددوی په برکت الله تعالی انسان له جهنم اونورو عذابونو څخه خلاصوي، چې هغه د دنیا له عذابونو او مصیبتونو تولو څخه ډېر سخت دي،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دنیا تکلیفونه خو د آخرت په نسبت ډېر کم دي، ددغو خلکو د دعاوو په برکت له سړي څخه د دنیا مشکل هم لرې کوي.

خودا هرڅه محبت، اخلاص، متابعت او إنقیاد غواړي، که یوڅوک غواړي چې د اولیاء الله له جملې څخه وګرځي، نو شرط د ولایت داده چې دده به له اولیاء الله سره مینه،محبت، اخلاص اودهغوی حکم ته به غاړه ږدي، چې هغه څه ورته وایي هغه به مني، دوهم به ذکر ډېر کوي، دا دواړه شیان چې سره یوځای شول نوبیا ددغه سړي د الله تعالی سره دمحبت لار خلاصیږي. بیاد خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له اولیاوو څخه حسابیږي. ﴿ إِنْ أَوْلِيَآؤُهُۥٓ إِلَّا ٱلْمُتَّقُونَ﴾ سورة الانفال آیت ۳۴] د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ اولیاء نه دي،مګر هغه څوک دي چې پرهېزګاره وي، د پرهېزګاري دا لاره ده چې له نېکانو سره به په مجالسو کې اشتراک کوي، دهغوی نېکې خبرې به اوري، هغه په ده کې اثر وکړي، نوبیا دی له ګناه څخه اجتناب شروع کړي، له دین سره یې محبت پیدا شي، د دین په کارونو کې کوښښ شروع کړي، څومره یې چې کوشش زیاتیږي دغومره بیا خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته ورنږدې کېږي څومره چې تقوی زیاتیږي دغومره دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دمقربو بندګانو له جملې څخه حسابیږي.

اوکه یوڅوک له ناهلو خلکو سره مجلسونه کوي، بیادهغوی مجالس پکې اثر کوي، ورځ په ورځ به [خدای مو دې وساتي ! د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په دښمنۍ کې ښکېل او واقع کیږي

(c) ...ton.com: The Digital Library

لومړی ټوک

الله تعالی فرمايي: ﴿ وَلَا تَرْكَنُوٓاْ إِلَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ فَتَمَسَّكُمُ ٱلنَّارُ ﴾ [سورة هود آيت: ۱۱۳] ژباړه: او مه مائليږئ تاسي (په دوستۍ سره) په طرف د هغو کسانو چې ظلم يې کړی دی نو وبه رسيږي تاسي ته اور (د دوزخ).

يعني د ظالمانو، کفارو طرف ته د زړه ميلان هم مه کوئ بيا به تاسي هم په جهنم کې وسوځئ. له هغوی سره د زړه مينه مه ساتئ، زړه مه وروړئ! هغوی خو جهنميان دي، نو تاسي به هم له دې امله ورسره جهنميان شئ، ځکه چې له هغوی سره به مو د زړه مينه وه

په قرآن کريم کې بار بار خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ وايي چې له نااهله خلکو سره دوستي مه کوئ؛ بلکې نېک خلک په دوستي ونيسئ، له مسلمانانو سره دوستي وکړئ، ځکه چې د مسلمان په دوستۍ کې فائده داده چې د آخرت ګټې پکې پيدا کېږي او د نا اهله خلکو په ملګرتيا سره سړی آن تر جهنم پورې هم رسېدای شي. کله به داسې هم پېښه وي چې د نا اهله، بدکارو او کافرانو د ملګرتيا له وجې به يو کس د تل له پاره د جهنم مبتلا شي

نو چې څومره مو وس وي بايد له نېکانو سره مو علاقه وي، د نېک معنا دا چې هر عالم چې د شريعت په چوکاټ کې چلېږي، هر مجاهد، هر حاجي، بلکې هر مسلمان چې د شريعت له اصولو سره برابر وي، هغه د الله تعالی له دوستانو څخه دی، که څه هم د درجو او مراتبو په لحاظ خو به تو پير خامخا موجود وي، خو چې يو واري

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسلمان و، نفس د اسلام له وجې نه د خدای پاک دوست دی، نو دمسلمان سره د اسلام په نظر چې سړی دوستي شروع کړي، د دنیا او قدرت له پاره نه وي، نو یواځې په لیدنه کتنه، په سلام اچولو سره الله تعالی له انسان څخه خوشالیږي.

بیاچې مسلمان یو قدم پورته کیږي، مثلاً طالب شو، مجاهد شو، عالم شو، نو دی د الله تعالی د اولیاوو له جملې څخه شو، چې څومره خدای پاک ته ورنژدې کیږي دغومره ددغه سړي محبت اونژدېوالی له خدای پاک سره په زیاته پیمانه راځي.

اکثره چې اوس مشران وي، ځوانان وي که کشران ورځ تر بلې ورځې بې لارې کیږي،وجه یې داده چې مجلسونه ورځ په ورځ خرابیږي، کمکی چې وویني د کرکټ د کهلاړیانو (لوبغاړو) نومونه به یې زده وي او وایي به درته چې سبا په فلانکي ځای کې مقابله ده، د ټولې دنیا له مقابلې څخه به یې خبر وي، نو چې زمونږ د کمکیانو دغه حالت ده، چې غټ شي نو له ده څخه به څه جوړیږي؟

نو د کوچنیانو په اصلاح ، ښوونه او روزنه کې ډیر کوشش کول په کار دی ،باید خپل اولادونه دښو او کره مذهبي علماوو په لاس تربیه کړو.

(c) kitabton.com: The Digital Library

خپل کوچنیان له صدقې ورکولو سره اشنا کړئ

په یوه حدیث شریف کې نبي کریم صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمْ فرمایي چې تاسې چې کله صدقه ورکوئ، سائل مو دروازې ته ولاړ وي، نو کمکي په لاس یې ورکړئ ځکه چې دی له وړوکتوبه په سخاوت باندې عادت شي، هلک چې کله اووه (۷) کلن شو نو به لمانځه امر ورته کوئ، سره له دې چې دی خو به پنځلس کلنی مکلف کرځي، خو په اووه کلنی ځکه دلمانځه کولو امر ورته کوئ ترڅو دی له دینداري سره عادت شي، سره له دې چې ماشوم په شریعت کې مرفوع القلم ده بیاهم نبي کریم صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمْ وایي چې په کمکیني امر ورته کوئ. داچې لس کلنی ته ورسیږي که څه هم په دې عمر کې غیر مکلف ده، بیایې په لمانځه باندې وهي ترڅو چې هغه له وړوکتوبه په نیکي کولو عادت شي. شریعت وایي چې خپله خور او ورور دې لس کلنی ته ورسیدل نو بسترې یې سره بیلې کړئ، یوځای یې مه سره پرېږدئ، ځکه شیطان دوی د بدعملي لوري ته متوجه کوي، نوخپل خور او ورور سره بیل کړئ، چې د ګمراهي طرف ته یې شوق پیدا نه شي. داچې شریعت کوم قانون ږدي په هر یوه کې یې حکمت ده. داچې واړه او لویان نارینه او ښځې ټول به دې مامور دي چې له نیکو خلکو سره دوستي وکړي، له بدو خلکو څخه ځان وساتئ. ملګرتیا یې مه کوئ، ځکه چې په دې کې د دین او دنیا فایدې دي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ قَالَ أَنَسٌ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ : قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : الْغُلَامُ يعق عَنْهُ يَوْمَ السَّابِعِ وَيُسَمَّى وَيُمَاطُ عَنْهُ الأَذى ، فَإِذَا بَلَغَ سِتَّ سِنِيْنَ أُدِّبَ ، فَإِذَا بَلَغَ تِسْعَ سِنِيْنَ عَزَلَ فِرَاشَه ، فَإِذَا بَلَغَ ثَلاثَ عَشَرَةَ سَنَةً ضُرِبَ عَلَى الصَّلوةِ ، فَإِذَا بَلَغَ سِتَّ عَشَرَةَ سَنَةً زَوَّجَهُ أَبُوْهُ ؛ ثُمَّ أَخَذَ بِيَدِهٖ وَقَالَ قَدْ أَدَّبْتُكَ وَعَلَّمْتُكَ وَأَنْكَحْتُكَ ، أَعُوْذُ بِاللهِ مِنْ فِتْنَتِكَ فِي الدُّنْيَا وَعَذَابِكَ فِي الآخِرَةِ ﴾

[احياء علوم الدين / ج: ۲/ ص. ۲۳۲ / حقوق الوالدين والولد]

ژباړه : له حضرت انس بن مالک رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ويلي دي کله چې هلک پيدا شي نو په اومه ورځ به دده عقيقه کوي او نوم به وربانديږ کدي او ضرر ناک شيان به ورنه لرې کوي.

او کله چې شپږ کلنی ته ورسيږي بيا به آدب ورکوي ، او چې نهه کلنی ته ورسيږي نو په ځای کې دي بيلوي (يعني په کومه کوټه کې چې دده مور او پلار وخت تيروي هلته به دغه بچی نه ورسره اوسيږي) او چې کله ديارلس کلنی ته ورسيږي په لمانځه نه کولو دي وهي او کله چې شپاړس کلنی ته ورسيږي بيا دي پلار په نيک ځای کې واده ورته کوي

بيا يې حضرت انس رَضِيَ اللهُ عَنْهُ تر لاس ونيو او ورته وې ويل ما تاته آدب درکړی ، علم مې دربنوولی او نکاح او واده مې هم درته کړی ، نو زه په الله تعالی پناه غواړم له فتنې دستا په دنيا کې او له عذاب دستا په اخيرت کې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی توک

الله تعالی فرمایي : ﴿وَلَا تَنكِحُواْ ٱلْمُشْرِكَٰتِ حَتَّىٰ يُؤْمِنَّ وَلَأَمَةٌ مُّؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِّن مُّشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنكِحُواْ ٱلْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُؤْمِنُواْ وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّن مُّشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ أُوْلَٰٓئِكَ يَدْعُونَ إِلَى ٱلنَّارِ وَٱللَّهُ يَدْعُوٓاْ إِلَى ٱلْجَنَّةِ وَٱلْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِۦ وَيُبَيِّنُ ءَايَٰتِهِۦ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢١﴾﴾ [سورة البقرة آیت ۲۲۱]

ژباړه : او په نکاح مه آخلئ ، مشرکي ښځې تر هغه پورې چې ایمان راوړي دوی او خامخا وینځه بهتره ده له مشرکي اصیلې ښځې اگر که ښه در ښکاره شي تاسې ته هغه (کافره) . او په نکاح مه ورکوئ (مسلمانې ښځې) کافرانو ته تر هغه پورې چې ایمان راوړي دوی او خامخا مریي مؤمن بهتر دی له کافر سړي نه که څه هم ښه ښکاره شي تاسې ته (هغه کافر) .

یعنې له مشرکې ښځې که څه ډیره ښایسته وي نکاح مه ورسره کوئ، که هرڅو مره شتمنه او مالداره وي، له هغې نه مینځه هم ښه ده خو چې مسلمانه وي، اود مسلمانې ښځې په هکله بیا فرمایي چې مسلمانه ښځه مشرک سړي ته په نکاح مه ورکوئ اگر که هغه مشرک سړی بادشاه هم وي، له هغه څخه هغه مسلمان غلام سره غلامیته هم ښه او غوره ده. څکه قرآن کریم په خپله وایي چې: مشرک سړی د جهنم په لوري کشکوي. د ښځې او میړه په منځ کې خو ملگرتیا ده، صحبتونه او مجلسونه وي، د عمر ناسته ولاړه ده،

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوځي له نااهله خلکو سره يې تعلق جوړ شو ګمراه کوي يې اودغه دينداره سړي بيا د دين لوري ته سړی ورجلبوي.

نو غرض داده چې: تل به دا کوشش کوو او نور مسلمانان به هم دې لوري ته رادعوت کوو چې له نيکو خلکو سره يې تعلق جوړ شي، د نېکانو په مجلسونو کې شرکت وکړي، ځکه چې همدغه د نېکو خلکو مجلسونه په مسلمانانو ښه اثر کوي، ځکه الله تعالی فرمايي چې: ﴿وَذَكِّرْ فَإِنَّ ٱلذِّكْرَىٰ تَنفَعُ ٱلْمُؤْمِنِينَ ۝﴾ [سورة الذاريات]

ژباړه : او تل نصيحت کوه پس بېشکه چې ذکر پند ګټه (فائده) نفعه رسوي مؤمنانو ته .

يعنې نصيحت کوه نصيحت مسلمانانو ته ګټه رسوي، خودا په هغه وخت کې چې ددوی له خوا الفت پيدا شي، که نه وي بعضې مسلمانان دي چې نصيحت بد پرې لګيږي، بيا هم قرآن کريم وايي

﴿ فَذَكِّرْ إِن نَّفَعَتِ ٱلذِّكْرَىٰ ۝ ﴾ [سورة الاعلى]

ژباړه :پس ذکر پند ورکړه ته (ای محمده !) که فائده رسوي ذکر پند (يا پس پند وکړه ته ای محمده !) په تحقيق فائده رسوي ذکر پند مؤمنانو ته (يا پس پندورکړه ته ای محمده !) که فائده رسوي ذکر پند (که فائده نه رسوي) .

يا نصبحت کوه خوهلته چې که فائده رسوي که فائده يې نه رسوله بيا نصبحت ورته مه کوه، ځکه دابيا د دين دبې عزتي لامل ګرځي .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس نو فائده په دغو مجلسونو کې پیدا کېږي، دا دخلکو په تعلق کې پیدا کېږي، چې له نېکو خلکو سره د سړي مینه پیدا شوه، تعلق یې جوړ شو، بیا دقرآن خبره، احادیث اود مذهب خبرې په سړي باندې ښه اثر کوي، بیاد خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ طرف ته په خپل رحمت سره سړی متوجه کوي. الله تعالی فرمايي:

﴿وَٱلَّذِينَ جَٰهَدُواْ فِينَا لَنَهۡدِيَنَّهُمۡ سُبُلَنَاۚ﴾ [سورة العنكبوت آيت:۶۹]

ژباړه :هغه کسان چې کوښښ کوي تل زموږ ددين په لاره کې خامخا ویه ښیو هرومرو (خامخا) دوی ته لارې خپلې (چې موږ ته پرې راځي).

یعنې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ وعده ده چې زما ددین اوزما د دوستي په طرف کې چې څوک کوشش وکړي نو زه د دین او جنت لارې ورته خلاصوم د نیکو لارو او نېکو اعمالو توفیق زه ورته ورکوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۱) مجلس

آیا تکلیفونه او مصائب یواځې د ګناهونو له امله وي؟

دا قانون دی چې د ګناهونو او بدو اعمالو له امله انسان په دنیا او آخرت کې له مصیبتونو او مشکلاتو سره مخامخ کېږي. د دې خبرې یواځې دومره تشریح درته کوم چې ځینې ملګروته څه اشتباه پیدا کېږي.

دا که تکلیف د ګناهونو له امله وي، نو انبیاوو ته بیا ولې تکلیفونه رسیدل؟ مونږ وینو چې په دنیا کې چې څومره تکلیفونه او زحمتونه انبیاء کرامو او صحابهٔ کرامو او اولیاء الله وو زغملي دغوی په نسبت عامو مسلمانانو ډېر لېږ مشکلات او سختۍ ګاللې دي.

نو ځواب داده: چې په تکلیفونو او مصیبتونو باندې د نیکو خلکو مرتبې او مقامات لوړېږي.

مثلاً د جهنم د اور په هکله راځي چې: کافر به هم په جهنم کې وي او ګناهګار مسلمان به هم په جهنم کې وي، خود کافر له پاره جهنم د ذلت سبب دی، او د مسلمان له پاره دغه اور د صفايي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاکوالي سبب دی . کافر چې څومره وخت په اور کې تېر کړي فقط
کفر يې نه پاکېږي او نه ورڅخه لرې کېږي او تکاليفو څخه هم نه
خلاصيږي اوتکاليفو لړۍ به يې همداسې به جاري وي مګر
مسلمان که چېرې يې په دنيا کې توبه نه وه اېستلې ، الله تعالی هم
نه وي ببښلی ، تکليفونه نه ؤ پرې تېر شوي، تردې پورې چې دجهنم
مستحق او ورګرځېدلی ؤ، دوزخ ته ولاړ نودده صفايي به د جهنم
په اور سره کېږي. کله چې دی د ګناهونو له خیرو څخه پاک شونو
فی الحال يې الله تعالی له جهنم څخه راباسي اوجنت ته به يې
داخلوي، نو حاصل د خبرې داده چې دغه يو اور ده د کافر له پاره:
ذلت او اهانت سبب اود فاسق مسلمان له پاره د طهارت اوپاکوالي
ذريعه ده، دهغه اور په ذريعه لکه اوسپنه چې له زنګ څخه پاکېږي
دی له ګناهونو څخه پاکېږي. او داخو ددنيا دطبيبانو هم داسې
قانون دی چې دانسان کوم اندام خوږ شي هغه بيابنه پاک کړي بيا
وروسته دملهمو پټۍ ورباندې کېږي .

په دنيا کې چې په نېکو انسانانو تکليفونه راځي اوپه بد عملو
نه راځي ددې هم دغسې فرق لکه د بدعمله مسلمان او کافر
دعذاب چې څنګه فرق ده، چې د کافر عذاب د اهانت له پاره اود
فاسق مسلمان عذاب د پاکوالي له پاره ده. که مسلمان فاسق او
بدعمله و ، عذاب ورباندې راته، نو اکثره يې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د
صفايي له پاره ورباندې راولي چې دغه انسان د انساني خواهشاتو
سم د شيطان اود نفس خبره يې منلې وي او بيا ګناهونه او تېروتنې
ورڅخه شوې وي او دخدای جَلَّ جَلَالُهُ دغسې کس ته په ازموينه او

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

تکلیفونو داسې اراده وي چې نوموړی کس بیا له مرګه وروسته په عذابونو کې ښکیل نشي.

په یوه روایت کې راغلي چې: د رسول اکرم صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ امت غالباً جهنم ته نه داخلیږي، یا په دنیا کې الله جَلَّ جَلَالُهُ په دوی داسې تکالیف او سختۍ راولي چې څه تقصیرات ورڅخه شوي وي، دغو تقصیراتو په سبب چې کوم تکالیف پرې راشي په دنیا کې معافي ورته کوي، یا توفیق د توبې ورکوي، که هغه نه وي نو د زنکدن په وخت کې یې چې څومره ګناوې پاتې وي په هغه یې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له ګناوو څخه پاکوي، خکه چې مسلمان هم وي او سره له هغه یې هم زنکدن سخت وي، که په هغه هم پاک نه شو بیایې د قبر په عذاب باندې هغه د ګناهونو بد اثرات او کدورات ور ختموي، ډېر کم خلک به د نبي کریم صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ د اُمت داسې پاتې کیږي چې هغوی دې په دغو ټولو وختونو کې پاک نشي.

او که یوه مسلمان نیک عملونه ترسره کړي وي او سره له هغه هم دوی ته په دې دنیا کې تکلیفونه ورسیږي دهغو بیا مرتبې ورباندې لوړیږي، څومره چې په دوی تکلیفونه راغي دومره به یې اجرونه ډېر وي، خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ چې له خپلو دوستانو څخه خوشاله شي، نو دهغه خوشالي تلپاتې او نه ختمیدونکې وي، دنیکو عملونو په بدله کې چې الله تعالی جنت او انعامات ورکوي هغه هم بیا زوال نه خوري دتل له پاره به یې په برخه وي. د دنیا راحت چې هرڅومره زیات وي نو دا به خامخا یو ورځ ختمیږي. نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د خپلو دوستانو له پاره هغه اُخروي ژوند

(c) ketabton.com: The Digital Library

انتخاب کړی دی، چې د جنت ژوند دی، نو بیا چې په دغه نیک عمله بنده څومره تکلیفونه راتلل صبر او استقامت یې پرې کاوه بیا ده د آخرت درجې پرې لوړوي.

دیو قدرمن پیغمبر یوسف عَلَیۡهِ السَّلَامُ خونده وره او کتوره قیصه

حضرت یعقوب عَلَیۡهِ السَّلَامُ پیغمبر دی، پلار یې حضرت اسحق عَلَیۡهِ السَّلَامُ پیغمبر دی نیکه یې حضرت ابراهیم عَلَیۡهِ السَّلَامُ پیغمبر دی، زوی یې حضرت یوسف عَلَیۡهِ السَّلَامُ هم پیغمبر دی، ټول خاندان د پیغمبرانو ده، نو په حضرت یعقوب عَلَیۡهِ السَّلَامُ باندې په دنیاکې څومره تکلیفونه راغلل ؟

دده دولس زامن وو، چې په دوی کې دوه زامن هریو، حضرت یوسف عَلَیۡهِ السَّلَامُ او بنیامین، یې له یوې ښځې څخه وو او لس زامن یې له بلې بې بې څخه وو.

خپل ورونه ورته پورته شول او د حضرت یوسف عَلَیۡهِ السَّلَامُ دوژلو اراده یې وکړه، بیایې په خپل منځ کې له مشورې وروسته د وژلو په ځای کوهي ته واچاوه، چې بیا د غلام په نامه خرڅ شو، بیا بندي خانه او نور تکالیف ورباندې تېر شول چې سړی د هغو برداشت خو څه کوې چې تصور کول یې هم اسانه کار ندی.

خو حضرت یعقوب عَلَیۡهِ السَّلَامُ د خدای جَلَّ جَلَالُهُ پیغمبر دی، واجب تعالی جَلَّ جَلَالُهُ په دې پوه کړ چې زوی دې ژوندی دی، له تاسره به یو وخت وويني. خو حضرت یوسف عَلَیۡهِ السَّلَامُ ورک شو، د قافلې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلکو یې خرڅ کړ. له کنعان څخه یې مصر ته یوړ، په مصر کې چې په دغه باندې کوم تکلیفونه بندې خانې تېرې شوې ؟ آخر الامر خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ د دنیا د تکالیفو چې ده برې صبر کړی و دهغو په عوض کې یې په ده باندې په دنیاکې داسې راحت راوست چې دی د مصر حاکم وټاکل شو، خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ ډیر غټ اعزاز ورپه برخه کړ.

کله چې دده وروڼه له کنعان څخه دخپلې خوراکې او غلې له پاره مصر ته ورغلل څکه چې په نورو سیمو او علاقو کې وچکالي وه اود مصر خلکو خو خوراکي مواد ذخیره کړي وو، لکه چې واقعه بې تاسې ته معلومه ده ، نو کله چې یې وروڼه ورغلل ده عَلَیْهِ السَّلَام په لومړي خل وپېژندل چې دا خو زما وروڼه دي، او دوی ونه پېژانده. بیایې امتحاناً له دوی څخه پوښتنه وکړه چې. تاسې دلته د څه له پاره راغلي یاست؟ دوی ورته وویل چې : د کور دنفقې دوړلو له پاره راغلي یو، ده عَلَیْهِ السَّلَام ورته وویل چې: هسې نه چې د بل هیواد جاسوسان یاست ؟ دوی وویل چې: جاسوسان نه یو. بیایې ترې پوښتنه وکړه چې: تاسې دکومې کورنۍ یاست ؟ دوی ورته وویل چې: دحضرت یعقوب عَلَیْهِ السَّلَام دکورنۍ یو. بیایې پوښتنه ورنه وکړه چې نور وروڼه مو شته ؟ دوی ټول حالات ورته بیان کړل چې مونږ دولس وروڼه وو، یو ورور مو ورک شو، اوس یولس وروڼه پاتې یو، په هغه کشر ورور باندې مو پلار . خپل ورک زوی مینه ماتوي، ځان ته په هغه تسلي ورکوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی ورته وایي چې: که بل وار راتلئ هغه کشر به هم درسره راولئ چې ستاسي صداقت معلوم شي او که مو رانه ووست بیا به تاسي هم بې برخې ځئ.

بیایې د بره موده وروسته دوهم ځل ورونه راغلل او هغه کشری ورو یې هم له ځانه سره راوستلو یوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ هغه ته خپل ځان وروښودلو او هغه یې د غلا په چل باندې له دوی څخه راوګرځاوه، قصه یې د بره اوږده ده، ډېره موده وروسته یې ورونه بیا په دریم ځل راغلل په دغه وار یې ورونو ته خپل ځان وروپېژاند.

مفسرین حضرات په دې ځای کې لیکي چې: په دې کې د خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ څه حکمت و؟ یوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ پیغمبر ده، په لومړي ځل یې ځان ور ونه پېژانده، په دوهم ځل هم دغسې، په دریم وار چې بیا ورته راغلل او خپل زحمتونه او تکالیف یې ورته بیان کړل، بیادده شفقت هم پرې راغلی او ځان یې وروښوده، خپل مبارک قمیص یې ورکړ ترڅو دحضرت یعقوب عَلَيْهِ السَّلَامُ سترګي چې دحضرت یوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ د جدایي له امله ړندې شوې وې او دا کمیس دهغه په سترګو ووهي ترڅو جوړې شي، ځکه دا دجنت قمیص و، کله چې نمرودیانو حضرت ابراهیم عَلَيْهِ السَّلَامُ اور ته اچاوه نو جامې یې ورڅخه وایستلې په دې وخت کې حضرت جبرئیل عَلَيْهِ السَّلَامُ ورته له جنت څخه قمیص راووړ، دغه کمیس بیا حضرت ابراهیم عَلَيْهِ السَّلَامُ خپل زوی حضرت اسحق عَلَيْهِ السَّلَامُ ته ورکړی و، هغه بیا حضرت یعقوب عَلَيْهِ السَّلَامُ ته وسپاره او هغه بیا حضرت یوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ ته په غاړه کې اچولی و. کله چې دده و

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی علیه السلام کوهي ته غورځاوه نو جامې یې ورځخه وابستلې، په کوهي کې دننه جبرئیل علیه السلام ورته راغی، دده په غاړه کې د اوسپنې په تعویذ کې دغه کمیس بند و، هغه یې ورته راوایست، ده واغوست، بیا جبرئیل علیه السلام دلته ورته وویل چې: دغه کمیس وروليږه، په دې کې د جنت اثر ده، ړانده پرې بنا کېږي، اوس نو په دغه ځنډولو کې حکمت څه و؟ په دې کې داحکمت ؤ چې په دې کار سره دحضرت یعقوب علیه السلام درجې لوړې شي دفراق او جدایي دړوند موده یې ترڅلوېښت کلونو پورې وغځیدله

چې یوسف علیه السلام اویعقوب علیه السلام نه دي سره لیدلي، په دې به هم پوهېده چې ژوندی ده، راسره به وینې. خو ورښوده یې نه، صبر یې کاوه، نو حکمت دخدای پاک پکې څه و؟ د حضرت یعقوب علیه السلام ګناه نه وه، ځکه چې انبیاء کرام علیهم السلام خو معصوم دي، دده د درجو لوړوالی یې پکې مقصود و.

[تفسیرمظهري ج: ۵ / ص :۱۱۳]

نو کله تکالیف په مسلمانانو راځي دا دوه حیثیته لري: که په مسلمانانو کې څه تقصیرات او ګناوې وي، نوکه دهغو تکالیفو له امله دوی صبر وکړي خدای پاک جل جلاله به هغه ګناوې ورته معاف کوي. اوکه نېک عمله مسلمان په څه تکلیفونو کې را ایسار شي بیایې خدای پاک جل جلاله د جنت درجې پرې لوړوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

روغ رمټ خلک به داخیرت په ورځ داتمنا کوي چي کاشکي په موږ هم په دنیا کي مصیبتونه راغلي واى.

د پیغمبر صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دمبارکي خولي هغه وایي . چي دقیامت په ورځ الله تعالى مصیبت ځپلو خلکو ته دمصیبتونو په مقابل کي کوم تلپاتي انعامات وربه برخه کوي نو هغه خلک چي په هغوی مصیبتونه نه دي راغلي هغوی به دا ارمان کوي چي کاشکي په دنیاکي زمونږ غوښي په بیاتي ګانو (قیچي) پري شوي وای خو چي نن مونږ هم ددغو انعاماتو مستحق ګرځیدلي وای. نو اصل خبره داده چي څومره ستړي، مصیبتونه. مرضونه، غمونه چي په دنیاکي په یوه مسلمان باندي راځي هغه له الهي حکمت څخه خالي نه وي. الله تعالى قادر مطلق ده، بې بندوبسته او بې بنه او بې بده روزي ورکولای شي، داسي مخلوق ته روزي ورکوي چي نه لاس اونه هم پښي لري، نه کاروبار کولای شي، لکه : دا حشراتو ته تاسي ګورئ چینجی ده په خپته روان وي، نه يې پښي اونه يې هم لاسونه شته، خو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ څنګه روزي ورکوي؟ مګر یو بنه، نېک عمله او دینداره مسلمان، دخدای تعالى جَلَّ جَلَالُهُ د دوستانو له جُملي څخه ده، تل په مسکنت او فقر کي ژوند تېروي، په وچه مړۍ خپل وخت تېروي، حالانکه د الله تعالى په خزانو کي څه کمی هم نشته، چي کافر ته يې ورکوي نودا خو يې دوست ده، ده ته يې ولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ورکوي ؟ وجه او سبب او لامل یې دادی چې خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ یې برخه آخرت ته ساتلې ده.

په صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ کې ډېر داسې کسان وو چې تر ډېره وخته ژوندي وو، خو دوی به په دې خپل ژوند کې دهغو صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ خو چې ددوی ملګري ؤ له دوی څخه مخکې د فقر او مسکنت په حالت کې شهیدان او یا وفات شوي وو، نو دوی به دهغوی په حال ارمان کاوه.

له حضرت خباب بن ارت رَضِيَ اللهُ عَنْهُ څخه روایت دی وایي : حضرت حمزه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په شهادت ورسیده، خو دومره جامه یې نه لرله چې بدن یې پرې پټ شي، یوه شړه یې درلوده چې کله به یې سر پرې ور پټ کړ نو پښې به یې لوڅې شوې اوکه به یې پښې پرې ورته پټې کړې نو سر مبارک به یې لوڅ شو ، آخر نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ امر وکړ چې سر یې پټ کړئ اوپه پښو یې واښه ور واچوئ! تاسې وګورئ چې نومړی صحابي د خدای دخواږه او درانه پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تره او رضاعي ورور دی، سره له هغه یې په دومره مسکنت او فقرکې یې ژوند تېر کړ ، دده په شان نور صحابه کرام رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ هم ډیر وو چې د ټول بدن د پټولو له پاره به یې جامې نه درلودلې.

[حیاة الصحابة ، الجزء الاول . ص. ۴۲۴ / کتب خانه فیضي لاهور]

حضرت ابوهریره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمایي چې: په اصحاب صُفه کې اویا (۷۰) داسې کسان وو چې پوره جامې یې نه لرلې، نه ؤ له دوی یو

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسې سړی چې په ده دې ځادر وې ،بلکې یا به لنګ ؤ او یا به شړی ،وه چې په غاړو کې به یې تړلي ؤ دځینې به تر نیمای ډپوټې رسیده او دځینې به تر بیډیو پورې رسیدل په لاس به یې سره راټولول چې عورت یې ښکاره نه شي.

[حیاة الصحابة ، الجزء الاول . ص. ۴۲۶ / کتب خانه فیضي لاهور]

خو وروسته چې کله په صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم وسعت او پراخي راغله ،غنیمتونه زیات شول، فتوحات به کېدل، بیادغو وروستنیو صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم به د مخکنیو ملګرو په حالت دا ارمان کاوه چې دهغو انعامات الله تعالی دوی ته دآخرت له پاره جمعه کړل، په مونږ باندې خو په دنیاکې وسعت راغی، هسې نه چې د آخرت له ثوابه او انعاماتو څخه بې برخې پاتې نشو

لنډه داچې په دې باید پوه شو چې تکالیف او مصیبتونه دا د آخرت د خیراو ترقۍ له پاره یوه ښه ذریعه او توښه ده، کله داسې وي چې په مسکنت کې انسان د الله تعالی بندګي په ښه طریقه سره کوي، کله یې دمرض او مصائبو په حالاتو کې بندګي په صحیح طریقې سره کوي. الله تعالی چې له چانه یوځل راضي شوی وي نوبیادده د ایمان حفاظت او ساتنه کوي، داسې عمل ته یې نه پرېږدي چې اخرت یې پرې تباه شي، کله د چا دایمان او اعمالو حفاظت په مسکنت او غُربت کې وي، نو مسکین یې ساتي، کله دچا د ایمان او اعمالو حفاظت په مالداري کې وي، بیا یې مالداره ساتي. دوست یې وي خو ښه موړاو مالداره وي، حضرت ابراهیم

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

عَلَيْهِ السَّلَام پیغمبر ؤ او نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هم پیغمبر ده، د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په کور کې به ډېر خله داسې پېښېده وه چې یوه میاشت هم اور نه ده بل شوی، یواځې په کهجورو او اوبو باندې به بې وخت تېراوه. او دحضرت ابراهیم عَلَيْهِ السَّلَام د مېړو د رمو د سپیو په غاړه کې د سرو زرو امیلونه پراته وو. هغه هم پیغمبر ده ، دغه هم پیغمبر ده.

همدارنګه که دصحابهٔ کرام رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ژوند ته کره کتنه وشي دیوه صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ دنیا او هستي نه خایېږي. بل صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ بیا دفقر په حالت کې داسې وي چې پوره لباس (داغوستلو کالي) نه لري، د لوږې نه بېهوشه وي. حضرت ابوهریره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ وایي چې په ما باندې به ډېر ځله د لوږې له امله بې هوښي راتله، زه به د لوږې له امله ولوېدم اوخلکو به لاس اوښې رامنبل چې ګواکې پېریانو نیولی یعنې میرګي یې دي.

همدارنګه که داولیاء الله ؤ دژوند حالات څوک مطالعه کړي ځینو ته الله تعالی ښه پرېمانه هستي او جایداد ورکړي اوځینې بیا په غُربت او مسکنت کې شپې ورځې تېروي. دا د الله تعالی معامله ده د چا ایمان په غربت کې ساتي اوچاته هستي اوجایداد ورکوي اوهم په هغه حالت سره یې د ایمان حفاظت کوي.

پوښتنه : دا تکالیف خو د اعمالو سزا ده، نو نېک عمله انسانانو ته بیا ولې تکلیف ورکول کېږي ؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواب په دغو تکلیفونو کې دا حکمت او ګټه وي چې ګناوې پرې ختمیږي اویاېې درجې پرې پورته کېږي اودا تکالیف او ازموینې خوشې نه ضائع کیږي.

نو مسلمان چې په هر عمل کې پوځه د آخرت په لوري هم متوجه وي نوبه هر حال کې ده ته پکې فائده وي، خوبه دې شرط که دی د الله تعالی لوري ته متوجه وي، اوکه خدای مه کړه انسان غافله و نوبیاهېڅ شی ده ته کومه ګټه نه رسوي، نو بیایې که اولاد ډېرېږي، دنیا یې ډیریږي، او یا قدرت ته رسیږي دا ټول دده له پاره عذاب او تکلیف ده، بیابه هرڅه کې دده له پاره استدراج ده، ورځ په ورځ به په تکالیفو کې نور هم غرقیږي، په ظاهره به ورته د دنیا ترقي او کامیابي ښکاریږي خو په حقیقت کې به دا کار ده ته د آخرت په لحاظ له تباهي پرته بل څه نه وي

الله تعالی دې مونږ اوتاسو ته ددې توفیق راکړي چې دتل له پاره خپل حقیقي خالق او مالک جل جلاله ته متوجه اوسو. که تکلیف راځي هم زمونږ باید په دې یقین وي چې دا د الله تعالی له لوري ده اوهغه به یې راځخه لرې کوي، بې صبري او شکایت باید ونه کړو. که راحت وي هم باید په دې مو یقین وي چې دا دالله تعالی له لوري یو نعمت او لورینه ده چې پر ما یې کړې او که چیرته زه بغاوت او مخالفت وکړم بېرته یې هم راځخه اخیستی شي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت ابوبکر الصدیق رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ته دده حقیقي خالق او مالک الله جَلَّ جَلَالُهُ خپل سلام رالیږي

یووخت سیدنا حضرت ابوبکر الصدیق رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ته حضرت خاتم الانبیاء سید المرسلین حضرت نبي اکرم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وویل چې الله تعالی پر تا سلام وایي او دا هم وایي چې ته له ابوبکر نه پوښتنه وکړه چې مرض دې څنګه ده؟

نبي اکرم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چې د الله تعالی سلام حضرت ابوبکر صدیق رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ته ورساوه، بیا یې پوښتنه ورڅخه وکړه چې ستا تکلیف څه ده؟ حضرت ابوبکر صدیق رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ورته وایي چې: غاښ مې خوږیږي. نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وایي چې: څومره وخت یې کیږي؟ دی رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ورته وایي چې: دوه کاله. په دې دوه کاله کې حضرت ابوبکرصدیق رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ دخپل غاښ ددرد شکایت نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته نه دی کړی، دی په دې خبره پوهېده چې په دې صبر کې مې د آخرت ګټې دي. بیا الله تعالی ورڅخه خپل رضایت اعلان کړ، دده مقام او مرتبه یې خلکو ته وروپېژندله، ملائکه یې راولېږله چې زما سلام ورته وایه اود مرض پوښتنه یې هم وکړه، نو تاسې وګورئ چې څومره لوړ مقام یې دی؟ خودا چې سړی د آخیرت طرف ته متوجه وي نو بیاد مصیبت او راحت په دواړو حالاتو کې کار کېږي اوکه خدای مه کړه سړی غافله و، نوبیاپه یوه حالت کې هم کامیابي او ترقي نه تر لاسه کیږي.

Scanned with CamScanner

(c) ...com: The Digital Library

(۱۲) مجلس

له نیکو خلکو سره مشابهت او ورته والی

نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي ﴿ وَمَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ ﴾ [زادالطالبين بحواله سنن ابوداود ص ۲۹] یعني څوک چې خان مشابه کوي د کوم قوم سره په ورځ د قیامت به د هغه قوم په ډله کې راپورته کېږي.

د دغه حدیث شریف په تشریح کې محدثین کرام لیکي: هغه نر چې خپل خان د ښځو په شکل باندې جوړوي نو د قیامت په ورځ به دی د هغوی په ډله کې وي. او هغه ښځه چې خان د نارینه ؤ په شکل کې جوړوي نو د قیامت په ورځ به دا ښځه د نارینه ؤ په ډله کې وي. د دې معنا دا نه ده چې د هغو مقام ته یې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ رسوي، یعني دغه سزا ورکوي ، سړي ته چې کوم ښایست ، حُلیه او د نرتوب خاصه چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورکړې ده او دی هغه پرېږدي د ښځو لباس ، د هغو خبرې او کردار خان ته خوښوي نو واجب تعالی جَلَّ جَلَالُهُ دا سزا ورکوي چې تا ولې خپل کوم زینت او کردار چې ما تاته درکړی دی تا هغه پرېښود ، تغیر دې په خلق کې راوست او له بل چا سره دې خان مشابه او یورنګ کړ. او کومې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځې چې د نرانو سره ځان مشابه کوي ، لوڅې کرځي، د ستر لحاظ نه کوي، سر نه پټوي، د کور نه د باندې ګرځي ، نو دا له نارینه وو سره مشابهت دی. نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به د ېته هم سزا ورکوي چې تا هغه خلقت ولې بدل کړ؟ ته ما په کوم کیفیت او هینت باندې پیدا کړې یې ؟ تا په هغې کې ولې تغیر راوست؟ او ځان دې د نرانو په لباس کې خلکو ته ور پیژندلو خپل ځان دې په بوه بل عنوان جوړ کړی و، نو دغه سزا درکوم. په هغه خلقت او جامه کې چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ درته خوښه کړې وه تا ولې تغیر راوست؟ د هغه موافق دې ژوند ولې نه تېراوه ؟

﴿ مَنْ تَحَلَّى بِمَالَمْ يُعْطَ كَانَ كَلَابِسِ ثَوْبَيْ زُوْرٍ ﴾ [زادالطالبین بحواله جامع الترمذي ص۳۲]

ژباړه: نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي: څوک چې متقي او پرهېزګاره نه وي، ښه سړی نه وي او ځان د ښو خلکو په جامه کې معرفي کوي ، له نېکانو سره مشابهت کوي ترڅو خلکو ته دوکه ورکړي ، د عالم ، پیر په لباس کې خلکو ته ځان معرفي کوي نو دغه ته خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ سزا ورکوي چې خلکو ته ځان ښه معرفي کوي او په تا کې هغه صفات نشته، نو دا کار داسې ده لکه د دروا غو جامې یې چې اغوستې وي. خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به دې کار ورته سزا ورکوي. چې ولې دې ځان په ناحقه او چل ول له دوی سره مشابه کاوه ؟ . یو خو په دې عنوان خبره وشوه . او بل (مَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ) معنا دا چې : یو څوک د نیکۍ طرف ته کوشش کوي ،

Scanned with CamScanner

(c) k... Digital Library

خپله د نېکانو په ډله کې نه دي ، خو خان دهغوی سره په خوږونوار عادتونو کې برابروي ، هغه لمونځونه کوي، هغه ښه عادتونه چې د نېکو خلکو صفات دي ، په ده کې نه وي خو دی کوشش کوي چې په دغو صفاتو کې مشابهت وکړي، معنا دا چې ددوی غوندې عبادت وکړم. ددوی په شان کالي واغوندم. ددوی اخلاق په خان کې پیدا کړم. نو د قیامت په ورځ به خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ دغه انسان د هغو نېکو خلکو په ډله کې راپورته کړي. دا د حُب دلیل دی د چا چې له چا سره محبت وي ، هغه اخلاق او عادات په خان کې پیدا کوي، هغه رفتار او گُفتار په خان کې راولي، نو چې څومره وس کوي ، که هغه په ده کې نه وي هم خو خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ به په ورځ د قیامت دی په هغه ډله کې راپورته کوي کومه چې دنیکو خلکو ډله ده، له دې وجې وایي چې: د سهار له لمانځه نه مخکې چې د الله تعالی نېک بندګان راپورته کېږي اود تهجد لمونځونه او نفلونه کوي په ذکر او فکر او مراقبو لګیا وي ، نو باید سړی په خان کې تر تولو مخکې دغه صفت پیدا کړي. د سهار له لمانځه نه وروسته تر لمر ختو پورې په ذکر او مراقبو مصروف وي . د حضرت رسول الله اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عادت مبارکه داؤ چې : د سهار له لمانځه نه وروسته تر لمر ختو پورې به دی مبارک په ذکر لګیا و. بیا به یې د اشراق لمونځ وکړ او خپل کور ته به ولاړ.

لکه په یوه روایت کې راځي : ﴿ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ صَلَّى صَلوٰةَ الْغَدَاةِ (الصبح) فِي جَمَاعَةٍ ثُمَّ جَلَسَ يَذْكُرُ اللهَ حَتّٰى تَطْلُعَ

(c) ketabton.com: The Digital Library

الشمس ثُمَّ قَامَ فَصلی رَکعَتَین انقَلَب بأَجر حَجةٍ وعُمرَةٍ ﴾ احقائق عن التصوف ص: ۱۸۶ / رواه الطبرانی واسناده جید کما فی مجمع الزوائد ج- ۱۰/ ص: ۱۰۴]

ژباړه : رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وېلي :څوک چې دسهار لمونځ په جمعۀ (جماعت) سره ادا کړي بيا تر لمر ختلو پورې دالله تعالى ذکر وکړي بيا پورته شي دوه رکعته لمونځ وکړي دومره ثواب يې ده لکه يو حج اوعمره يې چې ادا کړي وي.

نو يوڅوک د اولياوو الله وو له ډلې څخه نه ده، خو له هغوی سره په نېکو اعمالو، اخلاقو ، کردار کې مشابهت کوي ، په دې معنا چې هماغسې ذکر ، فکر او عبادت کوي نو الله تعالى جَلَّ جَلَالُهُ به دی هم د قيامت په ورځ ددغو نېکانو او صالحانو په ډله کې خامخا راپورته کوي.

او که يو څوک ډېر ته کېني او ورته وايي چې: ماته انګرېزي وېښتان راجوړ کړه. او خياط ته ورشي چې ماته انګرېزي ډېزاين جامې تيارې کړه ، نو په داسې کيفيت وېښتان جوړول او جامې جوړول چې هغه د بې دينه خلکو لباس او عادت وي او دی هم په هغه باندې خوشاله وي او خوند ورکوي ، خان له هغوی سره په لباس او صورت کې مشابه کوي ، کافر نه دی ، خو خان ورسره مشابه کوي او خوند ورکوي نو دقيامت په ورځ به يې الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ هم دهغو بدبختانو په ډله کې راپورته کړي.

Scanned with CamScanner

(ketabton.com: The Digital Library

که د دنیا په یوه سر کې نېک کار او عمل کېږي او د دنیا په بل سر کې څوک ورباندې خبر شو او په زړه کې یې دا تمنا وکړه چې کاشکې زه هلته وای اودغه نېک کار ما هم کړی وای نو الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ دغه انسان ته هم دغومره ثواب ورکوي څومره یې چې هغه بل ته ورکړی دی.

په ښه نیت کولو باندې یو سړی د پوره عمل اجر خاوند ګرځي

په یو وخت کې په بني اسرائیلو کې یو سړی په دښته کې روان و، په دې ځای کې غټې غټې غونډۍ وې. ددې سړي په زړه کې دا خبره وروګرځېده چې کاشکې دا غونډۍ ټولې د غنمو وای او ما په غریبو خلکو باندې وېشلې وای. الله تعالی د هغه وخت پیغمبر ته وحیې وکړه چې دې سړي ته زېری ورکړه چې تاته یواځې په دې نیت باندې د دغه عمل پوره اجر درکړل شو.

له همدې امله پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایلي دي: چې د مومن مسلمان نیت د هغه له عمل نه غوره او بهتر دی.

[مکاشفة القلوب ص:۱۰۸ / تنبیه الغافلین ص: ۲۵۹/ باب العمل بالنیة]

نو که د زړه تمنا وي خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ هغه مقام ورکوي او که د دنیا په هغه سر کې بد عمل کېږي او څوک ورسره مینه لري چې: کاشکې زه هم هلته وای دغه بد کارونه ما هم کړي وای. نو دی دلته ده او ګناه هلته کېږي نو د قیامت په ورځ به دی له هغو خلکو سره یوځای کېږي کوم چې بد کاران دي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېورتني اول حديث شريف اصلي مطلب دادی چې : که خان مشابه کوي په روا عمل کې نو بيا په دې کې ګټه ده، او په ناروا لباس کې د سړي له پاره مشابهت کول بيا تاوان دی. که په ناروا کې ځوک له چاسره خان مشابه کوي نو دی هم په ناروا کې ورسره ګډ دی. يعنې ښځه د نر لباس برابروي اوياهم نر د ښځې لباس برابروي دا دواړه پرې ګناهګارېږي . اخلاق او عادات د يو او بل په خان کې پيدا کوي دا هم همدا حکم لري. له انګرېزانو سره خان برابروي دا هم ناروا ده. او که په روا کار کې له چاسره خان مشابه کوي لکه: د علماوو لباس او عادات خوند ورکوي دغه دده له پاره ګټه ده. چې په آخرت کې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ده ته غټ مقام ورکوي.

د نيکانو سره پېژندګلوي په آخرت کې فائده لري

د مزارات اولياء هرات په نامه يو کتاب حديث را نقل کوي : د نبي کريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ څخه روايت دی چې: د قيامت په ورځ باندې د يو چا سره سوال او خواب وشي بيا دده نيکي او بدي دواړه سره برابرې شي نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورته وايي چې: يوه نيکي راپيدا کړه نو زه به دې وبښم ، دی چې هرڅومره سوچ او فکر وکړي نو نيکي به نه شي پيدا کولای. بيا خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورته ووايي چې: تا زما فلانکی دوست پېژانده ؟ دی ورته وايي چې: هو ! خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به ورته ووايي چې: ما ورته وايي چې: ما يراخې په همدې پېژندګلوي

(c) Kitabton.com: The Digital Library

ښښلی یې .اودا چې سړی د ښکو خلکو په لباس ځان برابروي اوده‌غوی عادات په ځان کې راولي نو بیا به یې خدای پاک جل جلاله ولې نه ښښي؟

د شجرې د لوستلو فائده

حضرت امام النووي رحمه الله چې دمسلم شریف شارح دی دیو راوي په حالاتوکې لیکي چې د زنکدن په وخت کې دده بچیانو ژړل ،دی تسلي ورته ورکوي چې ولې ژاړئ؟ زما امید ده چې رب تعالی جل جلاله به ماته عذاب نه راکوي . ځکه ددې کوټې په کونجونوکې ما تقریبا (۱۲۰۰۰) دولس زره وارې قرانکریم ختم کړی دی . اوپه یو روایت کې راځي چې (۲۴۰۰۰) څلورویشت زره وارې مې قران کریم ختم کړی دی . نو زه رب تعالی جل جلاله ته امید لرم چې هغه به ماته عذاب نه را کوي ؛نو زما مرګ دړړا اوخفګان نه دی تاسو مه ژاړئ .

دلته امام النووي رحمه الله لیکي چې څوک دې دافکر نه کوي چې دراویانو دومره احوالوته څه ضرورت دی چې ددوی تولې قصې ذکر کیږي ،چې ده دومره لمونځونه کول داسې تلاوتونه یې کول ، ختمونه یې کول ،ځکه چې دداسې خلکو په نومونویادولو سره خدای پاک جل جلاله په هغه ځای رحمتونه اوروي؛نو داولیاؤ اونیکوخلکو په واقعاتو سره داحادیثو دکتابونو څخه معلومیږي چې په هغه ځای دخدای پاک جل جلاله رحمتونه نازلیږي .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

په بخاري شريف کې دبدرينو صحابه کرامو رضي الله عنهم نومونه ذکرکړي اوبيا شيخ عبدالحق دهلوي رحمه الله ور سره ليکي چې يو څوک دبدرينوصحابه کرامو رضي الله عنهم نومونه ذکرکړي اوبيا دعا وکړي خداى پاک جل جلاله هغه دعا قبلوي . صحابه کرام دي يواځې چې ددوى نومونه واخيستل شي اوبيا رب تعالى ته سوال وشي نو خداى پاک جل جلاله ددغه انسان دعا قبلوي ځکه چې بدرين دخداى پاک جل جلاله دوستان دي ،رب تعالى جل جلاله له دوى نه دخپلې رضا اظهار کړى ،چې زه له دوى نه راضي يم .

په حديث شريف کې راځي چې يو صحابي ته چاځه وويل ، نبي کريم صلى الله عليه وسلم ورته وايې چې ولې څه ورته وايې ؟ ته نه يې خبر چې دابدري دى .اورب تعالى دوى ته مخکينى اووروستنى ټولې ببښلې دي .

کوم خلک چې خداى پاک جل جلاله ته نږدې او ګران وي ،يوازې دهغوى دنومونو ديادولو په برکت خداى پاک دعا قبلوي .

له دېنه دشجرې دلوستلو ثبوت په ښکاره او ځرګند ډول ثابتيږي .

دا زمونږ د طريقت شجرې چې يوڅوک يې هره ورځ وايي نو يوازې ددې په ويلو سره هم ددې طريقې له بزرګانو سره شناخت پيدا کيږي، يواځې په ويلو سره . ځکه ته په دې پوه شوې چې په دې سلسه کې له ما څخه نيولې آن تر نبي کريم صلى الله عليه وسلم پورې چې څومره نومونه دي دا ټول بزرګان دي او ستا عقيده هم ورته پيدا شوه. مينه دې ورسره پيدا شوه. لکه: خليفه صاحب دې ليدلى نه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی خو چې په سلسله کې دې نوم ولیده نو مینه دې ورسره پیداشوه. حضرت صاحب دې لیدلی نه دی خو په سلسله کې دې نوم ولیده نو مینه دې ورسره پیدا شوه چې دا خو زمونږ دسلسلې يو لوی شخصيت دی، آن تر حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه او نبي کریم صلی الله علیه وسلم پورې دا سلسله ده. نو چې شناخت او پيژند ګلوي پیدا کیږي نو له دې سره مینه او محبت هم پیدا کیږي.

اویو څوک چې څوک نه پیژني نو له هغه سره به يې محبت له کومه پیدا شي؟ دا چې د چا له بل چا څخه کرکه پیدا کیږي او یا يې هم مینه ورسره پیدا کیږي نودا یواځې په شناخت سره پیدا کیږي. یوڅوک ده ستا ورسره هیڅ بد نشته خو داسې دې ویېژانده چې دا یو بدعمله دی نو ستا له هغه سره په زړه کې کرکه پیدا کیږي . یو سړی له تاسره هيڅ تعلق نه لري، خو که څوک يې صفت احوال درته بیان کړي نو ودې هم پيژانده چې دا ښه سړی دی نو په زړه کې دې له هغه سره مینه او محبت هم پیدا کیږي.

له چا سره چې دې مینه او محبت پیدا شو نو دهغه هم مینه او محبت درسره پیدا کیږي. بیا سړی کوښښ کوي چې هغه عادات او اخلاق په خان کې راولي ، بیا نو دډغه حديث شریف مصداق ګرځي: (اَلْمَرْءُ مَعَ مَنْ اَحَبَّ) د چا چې له چاسره په دنیا کې محبت وي نو په آخرت کې به هم له هغه سره يوځای کیږي.

ټول تاریخ چې وکتل شي نو د هر خلک داسې پیدا کیږي چې له هغو ښو خلکو سره يې مینه او محبت وي ، سره له دې چې لیدلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې هم نه وي او بیا په همدې مینه او محبت باندې یې الله تعالی
نو ل د دنیا او آخرت کارونه جوړ کړي دي.

د یو نیک شخص په واسطه شیدې او شهد حاصلول

یو ځل یوې بې بې د خپل یوه بزرګ خاوند بې ادبي وکړه نو دا بزرګ خپه شو او له کور نه روان شو ، نو په دښته کې یې یو ملنګ ولیده چې په عبادت مصروف ده، دی ورغی ، له سلام څخه وروسته یې ورسره څه مجلس وکړ ، وروسته دا ملنګ پورته شو او په یو طرف یې اووه قدمونه واخیستل ، هلته یوه تیږه وه، هغې ته یې جام ونیوه ، له هغې څخه شیدې او شات ورته پیدا شول، دی حیران شو چې دا خومره د لوی کرامت ځښتن دی؟ ده ورته وویل چې: تعجب مکوه. حضرت موسی عَلَيهِ السَّلَام ته خدای پاک دا معجزه نه وه ورکړې ؟ چې هغه به تیږه په امسا ووهله او اوبه به ورڅخه روانې وې . دا خو په قرآن کریم کې ثابته ده. دغه بزرګ ورته وویل چې: هو ! بیا ملنګ ورته وویل چې: آیا حضرت محمدرسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيهِ وَسَلَّم له حضرت موسی عَلَيهِ السَّلَام څخه لوړ مقام لري او که نه ؟ ده ورته وویل : هو ! هغه بیا ورته وویل چې: حضرت موسی عَلَيهِ السَّلَام ته خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له کمر(تیږې) ، څخه اوبه ورکولې نو نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيهِ وَسَلَّم ته که شات او شیدې وبهیږي نو دا کومه د حیرانتیا وړ خبره ده ؟ اولیاء الله ؤ ته چې کوم کرامت پیدا کیږي، هغه د نبي معجزه ده دده خپل کمال نه ده، نو دهغه په

(c) ketabton.com: The Digital Library

متابعت ورته پیدا کېږي. وروسته بیا دغه بزرګ پوښتنه ورنه وکړه چې: تا په دغه لوري قدمونه واخیستل دا خوراک دهغو قدمونو له امله درته پیدا شو . نو ملنګ ورته وویل چې: په فلانکي ځای کې یو ولي ده چې هغه په خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ډېر ګران دی. ماته یې خلکو ډېر صفتونه کړي دي ، زه په دې ځای کې ډېر وخت کېږي چې اوسېږم نو ماته چې کله کوم مشکل پیدا کېږي نو ددغه ولي په طرف چې اووه قدمونه واخلم او دی خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته وسیله کړم نو هر کار مې پوره کېږي.

(نو اوس سره له دې چې دغه ولي دغه بل بزرګ لیدلی هم نه ده خو چا یې صفت ورته کړی نو دی یې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته وسیله کوي او ټول کارونه یې وربانديې روان دي.)

نو دغه ملنګ دغه بزرګ ته وایي چې: هغه بزرګ چې زه یې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته وسیله کوم نن له خپل کور څخه مرور شوی او په سفر روان ده، نو که بېرته خپل کور ته ونه ګرځي نو دغه مقام چې الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ ده ته ورکړی چې دده په وسیله ماته هرڅه راکوي نو له ده څخه به دا مقام الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ بېرته واخلي.نو دی هم له همدې ځای څخه بېرته کور ته وګرځېده

اوس یواځې شناخت پیدا شوی او عقیده دې برابره ده نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دې کار هم درجوړوي. کتاب لیکي چې: څوک کوم ولي ته په څومره اخلاص او محبت سره ورځي نو په هغومره اندازه ورته فیض حاصلیږي. کوم زیارت ته چې څوک په څومره اخلاص سره

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځي نو هغومره فیض او برکت پکې پیدا کېږي ، نو دشناخت پر مهال چې څومره د هغه سړي شخصیت غټ ورته ښکاریږي دغومره محبت زیاتیږي نو چې څومره محبت زیاتیږي دغومره فیض او برکت زیاتیږي.

د یوشخص اخلاص او د داتا صاحب شفقت

یو خلیفه صاحب قصه کوله چې: زه یو وخت مرحوم انوارالمشائخ فضل الدین خلیفه صاحب مبارک له میرانشاه نه لاهور ته د داتا صاحب زیارت ته ولېږلم ، سره له دې چې هغه ځای ما په ټول عمر کې نه و لیدلی ، او نابلده هم وم مازدیګر سپور شوم او سهار لاهور ته ورسیدم، هلته چې په زیارت کې کېناستم نود ستړیا له وجې په وظیفه کې ویده شوم، له دې سره سم په خوب کې داتا صاحب مبارک له قبر څخه لاس راویوست او ستړي مشي یې راسره وکړه او راته وې ویل چې: راورسېدې ؟ ما ورته وویل چې: هو صاحب!

نو اوس چې دی په کوم اخلاص له میرانشاه نه روان شوی او په کوم اخلاص ورغلی هغه ته خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ دغه علم ورکړ.

نو غرض دا چې مونږ باید له ښکو خلکو، علماوو، طالبانو، مجاهدینو بلکې له عامو مسلمانانو سره د اسلام له وجې د زړه له تله او اخلاصه مینه او محبت ولرو، دغه مینه په دنیا او آخرت کې ګټه رسوي.

(c) ...com: The Digital Library

او له چاسره که دښمني او کرکه کوو نو هلته به مو هم همدا نیت وي چې الله تعالی رضا شي. چې هغه سړی به د الله پاک جَلّ جَلَالُهُ له دین سره بې پروا وي، که کافر وي، فاسق وي ، که خپل وي که پردی وي خو چې تقوا نه وي پکې او ددین له حکمونو سره بې پروایي کوي باید له هغه سره ناسته پاسته ونه کړو ،خکه بد ملګری او بد ماحول ډیر ناوړه اثرات لري ، که په لاس او خوله باندې نه شو منع کولای نو تعلقات خو باید ورسره ختم کړو، خکه چې په دې سره خدای پاک جَلّ جَلَالُهُ خفه کېږي او بیا انسان ماخوذه کېږي. خکه الله تعالی فرمایي : ﴿ وَلَا تَرْكَنُوٓا۟ إِلَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ فَتَمَسَّكُمُ ٱلنَّارُ﴾ [سورة هودآیت ۱۱۳] ژباړه : او مه مائلیږئ تاسې (په دوستي سره) په طرف دهغو کسانو چې ظلم یې کړی دی نو به رسیږي تاسې ته اور (د دوزخ) .

خدای پاک جَلّ جَلَالُهُ فرمایي: وَكُونُوا۟ مَعَ ٱلصَّـٰدِقِينَ ﴿۱۱۹﴾ [سورة التوبه]

ژباړه : او اوسئ سره له صادقانو .

هلته وايي چې: له ظالمانو سره مینه مه کوئ ! او هلته وايي چې له صادقینو سره اوسېږئ ! هلته وايي چې له یهودو او نصاراؤ سره محبت مه کوئ ! هلته وايي چې : تاسې مسلمانان په خپل منځ کې محبت سره کوئ ! خکه د مسلمانانو خپل منځي خدايي مینه او محبت یوه اوبل ته ګټه رسوي، د کافر ، فاسق او ظالم محبت خو سراسر تاوان اوزیان دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

فائده:

د نقشبندیې طریقې مطلب هم داده چې: سړی به په هره معامله کې د الله تعالی تر سره کوي او له بندګانو سره به هم د اخلاص معامله کوي. لکه په حدیث شریف کې راځي چې: حضرت جبرائیل علیه السلام له نبي کریم صلی الله علیه وسلم نه پوښتنه کوي چې: (ماالإحسان) احسان څه شی ده ؟ نبي کریم صلی الله علیه وسلم ورته په ځواب کې وایي چې: ﴿أَنْ تَعْبُدَ اللهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ، فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ﴾

[صحیح البخاري ج: ۱/ کتاب الایمان حدیث جبریل ص: ۲]

ژباړه: د الله تعالی عبادت به په داسې اخلاص کوې لکه ته چې الله تعالی په خپلو سترګو وینې. که ته الله پاک نه وینې نو دی خو دې وینې.

د الله پاک جل جلاله له بندګانو سره به هم داسې اخلاص کوې، که ظلم یې څکه هغه په تا باندې حق لري او په حق به یې وفا کوې، که ظلم یې درسره وکړ نو ته به ورته عفوه کوې. که هغه درسره صلهٔ رحمي نه کوله ته به یې خامخا ورسره کوې. محسن اوسه او خامخا احسان کوه. نو بیا به الله تعالی تاته په دواړو دارینو کې کامیابي درپه برخه کړي.

نو د طریقت مطلب داده چې ته پخپلو ټولو اعمالو کې اخلاص پیدا کړې، هر کار چې کوې د الله پاک جل جلاله د رضا له پاره به یې کوې، که له چاسره دوستي او دښمني کړې نو د الله پاک جل جلاله د

(c) K... .com: The Digital Library

رضا له پاره به يې کوي. په يوه حديث شريف کې راځي: ﴿إِنَّ أَحَبَّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللهِ تَعَالَى: اَلْحُبُّ فِي اللهِ وَ الْبُغْضُ فِي اللهِ﴾

[زادالطالبين (رواه احمد وابوداؤد) ص: ۱۹) مکتبه رشيديه]

په ټولو اعمالو کې بهترين عمل هغه ده چې که له يو چا سره مينه کوي هم د خدای له پاره او که بُغض ورسره کوي هم د خدای له پاره. يعنې خاص په دې خاطر يې کوي چې دا د خدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ دوست دی. اوکه له يو چا سره دښمني او عداوت کوي هم يواځې په دې اساس يې کوي چې دا دخدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ دښمن دی.

هر کار چې د خدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ د رضا له پاره وشو نو په دې کې د دنيا او آخرت ګټه ده، اوبه دې سره کاميابي هم ترلاسه کېږي. او کوم کار چې په نورو اغراضو بنا وي او د الله تعالی رضا پکې مقصد نه وي، مثلاً لمونځ کوي، روژه نيسي، صدقه ورکوي چې د خدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ د رضا له پاره نه وي نو دا کار ريا ده.

په قرآن کريم کې الله تعالی وايي:

﴿ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تُبْطِلُواْ صَدَقَـٰتِكُم بِٱلْمَنِّ وَٱلْأَذَىٰ ﴾

[سورة البقرة آيت: ۲۶۴

ژباړه: اې مؤمنانو ! مه باطلوئ تاسې خيراتونه خپل (مه ضايع کوئ ثوابونه يې) په احسان بارولو او ايذا (او ضرر سولو).

يعنې تاسې په ريا کارۍ سره خپل اعمال مه باطلوئ ! احسان په چا باندې مه باروئ ! او ضرر هم چاته مه رسوئ، لکه هغه سړی

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ریا کوي او خپل عمل باطل کړي چې اخلاص نه وي نو ریا ده، صدقه کوه په کروړونو روپۍ ورکړه خو چې نیت دې خراب وي او خلکو ته ځان ورښاندې ښيي نو ديوې وريشې په اندازه ثواب هم نه لري.

نیمه خُرما صدقه کړه خو دالله تعالی درضا له پاره خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به یې درته د اُحُد د غره په اندازه اجر درکوي ، مطلب دا چې مخلص شوې نو فائده به وي او که اخلاص نه وي بیا هسې بې فائدې ځان ستړی کوي.

مقصد دادی چې طریقت ټول اخلاص ده، لکه مخکې چې په حدیث شریف کې اشاره ورته وشوه. دا د طریقت مقام ده، ددې مطلب داده چې اخلاص پیدا شي.

نو لنډه داچې له خپل مور او پلار ، خپل اهل او اولاد، خپلو وطنوالو بلکې له ټولو مسلمانانو سره به اخلاص ساتي. له هر چا سره چې دې کوم قِسم تعلق وي چې په هغه تعلق کې مخلص شي نو بیا اصلِ معنا د تصوف په ده کې موجودیږي. بیا دغه انسان کامیابه کیږي.

Scanned with CamScanner

(c) kitabton.com: The Digital Library

(۱۳) مجلس

دباطني مرضونو دعلاج لارې

امام غزالي رَحِمَهُ اللهُ په مكاشفة القلوب نومې كتاب كې ليكي چې چاته خداوندمتعال جَلَّ جَلَالُهُ دنيكې خاتمې اراده وكړي نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ يې خپل عيبونو ته متوجې كړي ،نو داصلاح كوشش شروع كړي.

اوچا ته چې خداوندمتعال جَلَّ جَلَالُهُ دسوء (خرابې) خاتمې اراده كړې وي هغه دخپلو عيبونو څخه ړوند شي، خپل عيب نه ويني، اوچې دعيب نه ړوند شي نودعيب داصلاح كولو كوشش هم نه كوي ،لكه په آيت كريمه كې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ فرمايي: ﴿وَمَن كَانَ فِي هَٰذِهِۦٓ أَعۡمَىٰ فَهُوَ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ أَعۡمَىٰ﴾ [سورة الاسراء آيت:۷۲]

ژباړه: او هرڅوک چې وي په دغه (دنيا) كې ړوند (له پيژندلو دحقه) نو هغه به په آخرت كې هم ړوند وي (يعني دخلاصون لاره به نه مومي)

يعنې چې څوک په دنياكې ړوند وي ،خپل عيبونه ،نه ويني ،هغه په اخرت كې هم ړوند وي ،خپل عيبونه به نه ويني.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که یوانسان کوشش وکړي چې خپل عیبونه اصلاح کړي نو داصلاح یې کیدای شي لکه حضرت امام غزالي رَحِمَهُ اللّٰهُ ددې له پاره څلور لارې بیان کړې دي.

دامام غزالي (قدس الله سره) لنډه پیژندنه

حضرت امام غزالي (قدس الله سره) په سنه (۴۵۵) هجري کې پیدا شوی اوپه سنه (۵۰۵) هجري کې وفات شوی، ده په خپل عمر کې دومره تصنیفات کړي چې دده په عمر یې وویشو نوهرې شپې ته به یې یو څانګړی تصنیف ورسیږي.

دی په مکاشفة القلوب کې لیکي چې دعیبونو داصلاح له پاره، چې یوانسان داخیرت له عذاب نه پرې خلاص شي، څلور لارې دي:

اوله لار: کامل شیخ ته ځان سپارل:

داچې سړی دکامل شیخ نه، دکامل پیر نه، چې په شریعت برابر وي، له هغه نه بیعت وکړي اوخپل ځان خپل پیرته وسپاري هغه قاضي اوحاکم مخکې کړي چې ده ته دځه شي حکم کوي، دی یې تابعداري کوي، بیا هغه کامل شیخ دده عیبونه چې وینې دعیب داصلاح کوشش یې کوي نودی به بیا په مقابل کې دلائل نه وایې، لکه طبیب اوډاکتر ته چې خوک ورشي، هغه دده دمرض تشخیص وکړي، دمرض سره موافق چې کومه نسخه ورته لیکي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نومریض په ډاکتر باندې اعتراض نشي کولای چې ماته دا رنگه نسخه مه لیکه.

دوهمه لار: د نیکو او مخلصو خلکو ملګرتیا ده

دهلاکت څخه دبچ کیدلو دوهمه لار دصادقو، نیکو، ناصحو اومخلصو خلکو سره ملګرتیا کول دي چې هغوی له ده سره په دوستي اوملګرتیا کې رښتوني اوخیرخواه وي، چې دڅا عیب وویني دهغه داصلاح کوشش کوي، ورښیې یې چې وروره په تاکې دغه عیب ده، مسلمان یې ددغې ګناه په وجه تباکیږې نوهغه یې داصلاح کوشش وکړي. ځکه یو مسلمان دبل مسلمان له پاره آینه ده، لکه په آینه کې چې یوڅوک په خپل مخ کې کوم تور داغ ووینې نوهغه سمدستې دلرې کولو کوشش کوي اولرې کوې یې؛ نونیک، صادق اوخیرخوا ملګری دبل له پاره دآینې مثال لري. مسلمان ته خپل عیب نه معلومیږي خودانیک ملګری یې ور وښیې چې په تاکې دغه عیب موجود ده ددغه ازاله وکړه، په دنیاکې هم پرې بدرنګه کیږي اوپه اخرت کې هم پرې بدرنګه کیږي. او له دې سره، سره یې داصلاح کولو طریقه هم ورته وښودله چې لکه څرنګه چې آینه یو چاته خپل عیبونه وریه ګوته کوي خو شرموي یې نه ته هم چې دیو مسلمان دعیبونو اصلاح کوې نوپټ ورته ووایه شرموه یې مه.

څومره چې لوی لوی مشائخ اوغټ خلک تیرشوې هغو ټولو دخپلو عیبونو اصلاح په همدې طریقه کړې دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت عمر فاروق رضي الله عنه به ويل چې خداى پاک جل جلاله دې په هغه کس رحم وکړي چې ماته زما عيبونه را وښيي.

يوځل يې حضرت سلمان فارسي رضي الله عنه ته ويل چې ته زما په رعيت کې ډېر ګرځې، خلکو زما کوم عيبونه درته بيان کړي دي؟

حضرت سلمان فارسي رضي الله عنه دحيا اوشرم له امله څه نه ورته وويل؛خو حضرت عمرفاروق رضي الله عنه ډېر ټينګار پرې وکړ، له ډير ټينګار نه وروسته يې ورته وويل چې څومره زه ګرځيدلى يم ؛نوخلکو ماته د تا په هکله دوه عيبونه بيان کړي دي:

۱- داچې دې تا په دسترخوان باندې دوه رنګه خواړه موجود وي.

۲- داچې ته دوه جوړه جامې اغوندې.يوه په ورځ اوبله په شپه کې.

اودا کارونه څکه دوى عيبونه بلل چې حضرت عمرفاروق رضي الله عنه خو دمسلمانانو امير اومشر ؤ دده نفقه له بيت المال څخه ورکول کيدله ،نودخلکو په ګمان ،دوه رنګه خواړه زيادت اواسراف دى. دارنګه دوه جوړه جامې هم ددوى په نزد اسراف ښکاره کيده.

حضرت عمرفاروق رضي الله عنه ورته وويل چې نورعيبونه نوي ددغو دو له پاره زه کافي يم.

ددو قسمونو خوراکوڅخه داخواب دى چې يوقسم خوراک دتيري شپې پاتې وي اوبل قسم خوراک نوى پوخ شوى وي نوخلکو ته په يو وخت کې دوه قسمه خوراک معلوميږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددو جوړو جامو اغوستلو څخه داجواب دی چې یوجوړ دشپې له پاره اغوندم اوبل جوړ دورځې اغوندم . نودشپې جامې بدلول یومستحسن امر دی ځکه چې دشپې سرې ته ضرورت وي؛ احتلام اوجنابت انسان ته پیښېږي ؛نوپه شریعت کې ناروا اوممنوع نه دی .

یووخت یې حضرت حذیفه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ (چې درسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دسراوراز ملګری و) ته به یې ویل چې تاته خو رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دمنافقینو علامې او نښې ښودلې دي ،په ماکې خوبه دمنافقت کومه علامه او نښه نه وي ؟ ددومره غټې شخصیت سره سره بیاهم پوښتنه ورڅخه کوي چې که خامخا وي چې اصلاح یې وکړم .

څومره چې لوی اوغټ خلک تیرشوې دي ؛نودنیکو خلکو سره به ملګرتیاکې دې مرتبې ته رسیدلې دي ، نویوبل ته به یې داصلاح له پاره دده عیبونه بیانول او هغه به یې داصلاح کوشش کاوه .
[مکاشفة القلوب عربي / ص: ۲۵۸/مکتبه دارالکتاب عربي ، پښتو ص:۴۵۴ /مکتبه فریدیه]

حضرت داود طائي د عیبونو د نه په ګوته کولو له وجې کلې پرېښود

حضرت داود طائي خپل کلی پرېښوده اوپه یوګوښه خای کې یې ګوڅه جوړه اوعبادت یې کاوه ، چا ورته وویل چې ولې دي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل خپلوان کلیوال او عام مسلمانان پرېښودل او ولاړې په کوبنه ځای کې دې واړول؟ ده ورته وویل چې له چا سره کینم، که ځان نه کشر سره کینم ماته په دین کې ښوونه نشي کولای. او که له ځان څخه له مشر سره کینم ماته عیب نه په ګوته کوي او ماته خپل ځان تر ډېر غټ راولي، نوزه له خلکو سره ګډ ژوندون څه کوم.

[تذکرة الاولیاء فارسي چاپ ایران ص:۲۵۰]

بیا یې داسې وویل چې دبداخلاقي مثال داسې دی لکه دې مار او لړم، که موږ او تاسې ته یوڅوک داووایې چې مار اویا لړم درغی نو موږ ټول کوشش کوو چې ځانونه ونه وساتو او په دوهمه مرتبه کې دهغه سړي نه زیات خوشحاله یو چې له ماسره دي ډېره ښېګڼه وکړه چې زه دې دلړم او مار له ضرر اوزیان څخه خلاص کړم.

اوس یې نودغه دلړم اومار چیچل ظاهري بدن ته زیان اونقصان رسوي، ځکه چې ظاهري بدن وچیچي نودرد یې ترنیمې ورځې یاپوره ورځې پورې وي؛ خوافسوس! چې ځینې مسلمانان چې یوڅوک داصلاح په خاطر، ده ته نصیحت کوي او هغه امراض چې دهغو ضرر اوتکلیف څوچنده له مار اولړم نه زیات دی، ځکه چې دهغو اثر په زړه باندې کېږي اوضرر یې دائمي وي تردې پورې چې ترقبره اوجهنم پورې رسیږي؛ اودی یې په غرض اوحسد باندې حمل کوي، بالمقابل داځواب وایې چې ته ماته وایې پخپله څه شی کوې؟ خوپه تاکې هم داعیب موجود دی؟ په فلانکې کې هم داعیب موجود ده؟ داځکه وایې چې نن سبا خلک

Scanned with CamScanner

(c) ...on.com: The Digital Library

داصلاح سره مینه اوعلاقه نه لري، مخکینیوخلکو به دعیبونو پوښتنه کوله ،که به ده پوښتنه ونکړه هغوی به دخیرخواهي په غرض عیب ورته وښود ،اوده به دهغه دعیب داصلاح کوشش کاوه؛نن سبا چې چاته نصیحت کېږي هغه یې په حسدباندې حمل کوي ،یایې ملګرتیا دخدای له پاره نه وي دابادي او رُتبې لحاظ کوي چې بیا به راځخه خپه شي بیا به زکات او خیرات نه راکوي او یا به مې کوم کار پورې بند شي بیا یې نه راته اجراء کوي ، نوهغه عیبونه یې نه ورته په ګوته کوي .

نودوهمه داصلاح لاره داده چې دنیکواومخلصوخلکو سره ملګرتیا غوره کړي . اودهغه په لارښوونو باندې عمل وکړي اوددوی ښوونه او روزنه دځان له پاره دنجات ذریعه او وسیله وبولي .

دریمه لار: ددښمنا نو خبروته غوږ نیول دي.

په دنیاکې عادت داده چې دیوچا په منځ کې دښمني وي نودهغه په عیبونوپسې متوجې وي ،عیبونه یې بیانوي، نوکله کله دهغه مداهن چاپلوس ملګري نه دښمن سرې ته ګټه رسیږي .

نوچې څوک دتا عیب په هرځای کې بیانوي چې فلانکي په فلانکي مجلس کې دتا عیب بیانولو نوخپل ځان ته به سوچ وکړي چې که ربنتیا دغه عیب په ماکې وي نواصلاح به یې وکړم ، نوهغه ده د دښمن په ذریعه هم دسړي اصلاح راځي ، خو که یو سړی دخپل ځان اصلاح ته متوجې شي .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

داصلاح څلورمه لار: دمسلمانانو سره ګډ ژوندون کول دي

څلورمه طريقه دعيبونو داصلاح داده چې سړی دمسلمانانو سره يوځای ژوند کوي اودمسلمانانو اعمالو ته ګوري ،چې يوکس ګورې غلا کوي اوعام خلک له هغه نه کرکه کوي نودی به له غلاڅخه ځان ساتې. اويا يې يوڅوک وليدل چې شراب خور دی اوعام مسلمانان په هغه لعنت وايې؛نودی به له شرابوڅخه کرکه اونفرت کوي يعنې هربدعمل اوعيب چې په خلکو کې ګورې نودی به له هغه عيب نه دځان ساتلو کوشش کوي، ځکه دی ګورې چې که زه هم داسې وکړم نوله مانه به هم خلک نفرت اوکرکه کوي.

حضرت عيسی عليه السلام ادب له چا زده کړ؟

دحضرت عيسی عَلَيْهِ السَّلَامُ نه چاپوښتنه وکړه چې تاته په څه شي آدب درکړ شوی ؟ دا اخلاق دې دچا نه زده کړي دي؟ دی مبارک په ځواب کې ورته وايې چې دغه آدب ما له جاهلانوڅخه زده کړی، هغه داسې چې ما جاهل سړی وليد چې هغه به نا لايقه کار کاوه نوما داکوشش کاوه چې زه داسې کار ونه کړم.

(مکاشفة القلوب عربي ص: ۲۵۸ مکتبه دارالکتاب عربي ، پښتو ص.۴۵۴ مکتبه فريديه)

Scanned with CamScanner

(c) ....com: The Digital Library

زیاتره عیبونه چې انسان ورسره مخ کیږي هغه باطني عیبونه وي لکه په قراکریم کې راځي الله تعالی فرمايي: ﴿ وَإِن تُبْدُواْ مَا فِىٓ أَنفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُم بِهِ ٱللَّهُ ﴾ [سورة البقرة آیت:۲۸۴]

ژباړه: او که ښکاره کړئ تاسې هغه (ارادې او بدنیتونه) چې په زړونو ستاسې کې دي یاپټ کړئ تاسې هغه، حساب به وکړي له تاسې سره په هغه باندې الله تعالی.

ددې آیت مبارکه په تشریح کې مفسرین کرام لیکي چې الله تعالی دحساب تعلق داعتقادیاتواوباطني امورو سره وکړ،نو داهل السنة والجماعة اتفاق په دې ده چې حساب دزړه، نفس او قالب په ګناهونو حق دی او عذاب ورکول په صغیره او کبیره ګناهونو حق دی لکن واجب نه ده بلکې دالله تعالی په اراده سره ده. یعنې هغه شیان چې دتاسې په سینوکې دي که ښکاره یې کړی او که پټ یې کړی خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ به ددغو حساب درسره کوي. [تفسیرمظهري ج:۱/ ص.۴۳۸]

نولکه مخکې موچې وویل چې یوډول داسې عمل اوګناه ده چې ظاهره بدن ته یې ضرر رسیږي اوبل ډول داسې دي چې په زړه تور داغ لګوي،زړه ته یې اثر رسیږي دادوهم ډول انسان ته زیات تاوان رسوي، تکبر هم دې دوهم ډول ګناهونو څخه دی خو دا دومره مهلک او زیانمن مرض دی چې شیطان دخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ له دربار څخه دهغه دې په سبب ورټل شو ،اولنی ګناه دشیطان کبر کول ؤ،کله چې ملائکو ته دالله تعالی له خوا حکم وکړی شو چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت آدم علیه السلام ته سجده وکړئ نوټولې ملائکې په یوار سره حضرت آدم علیه السلام ته سرپه سجده شولې او شیطان دتکبر له وجې څخه انکار وکړ اودلیل یې دا وویلې چې دی دې له ختې نه پیدا دی اوزه دې له اور نه پیدایم ،اور بهتر دی له ختې څخه ؛نوعجب اونکبر یې وکړ،نوددغه تکبر اوغرور له وجې نه دی ملعون شو اوتر ابد پورې دخدای پاک جل جلاله له رحمته ورتل شواودقیامت په ورځ به د اور په ممبر ناست وي اوده ته به سزا ورکول کېږي ؛نوپه انسان کې تکبر باطني مرض ده ،دانسان په ظاهرکې نه معلومېږي.

عجب اوبد بینې هم باطني مرضونه دي ،سړي ته خپل ځان لوی معلومېږي ،خپل عمل دقبول وړ ورته معلومېږي ، خپل ځان ښایسته ورته معلومېږي ،لکه داسې زه خو طالب یم زه مجاهدیم زه صوفي یم .زه تبلیغي یم اوزه فلانکی یم نوخپل ځان غټ ورته ښکاره شي کله چې په انسان کې عجب راغی نو دغه انسان بیا دتل له پاره له تباهي سره مخ شي.

حضرت عمرفاروق رضی الله عنه ته دنبي کریم صلی الله علیه وسلم په خوله دجنت زیری ورکړل شوی و، بل طرف ته دمسلمانانو خلیفه هم و، صاحب دکشف اوکرامت هم و،دومره طاقت اوتوان خدای پاک جل جلاله ورکړی و امام الحرمین رحمه الله په خپل کتاب (الشامل) کې وایي: چې دحضرت عمر رضی الله عنه په زمانه کې یوځل زلزله وشوه ده حمد اوثنا وویله اوزمکه هماغسې خوځیده ، نو زمکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې په دوره ووهله ورته وې ويل قراره شه! ايا په تا دعدل نظام نه ده قائم؟

نوترڅوپورې چې دې دمسلمانانو خليفه وُ بيا زلزله نه ده شوې. حضرت عمر رضي الله عنه په حقيقت کې په ظاهراوباطن کې امير المؤمين او دالله تعالى خليفه ؤ په زمکه کې او په اوسيدونکو دزمکې کې، نوزمکې ته يې هم تعزير او ادب ورکاوه په هغه څه چې له دې څخه صادريدل، لکه څرنګه يې دزمکې اوسيدونکو ته د دوى دتير وتنو اوګناهونو له امله تعزير ورکولو.

﴿جامع كرامات الاولياء ج:۱/ ص: ۱۲۸ دارالكتب العلميه ،بيروت لبنان﴾

دحضرت عمر فاروق رضي الله عنه دبرزيات مناقب دي که يې څوک بيان کړي نوپه څو جلدونو باندې مشتمل کتاب ورنه جوړيږي؛خو له دې ټولو صفتونو اوکراماتو سره سره ده ته خپل خان کمزورى ليدل کيده اوله حضرت حذيفه رضي الله عنه نه پوښتنه کوي چې په ماکې خوبه دمنافقانوعلامه او نښه موجوده نه وي اوزه خو به منافق نه يم؟ الله اکبر!

حضرت ابراهيم عليه السلام به دومره ژړل چې دژړا آواز به يې تر يو ميل پورې رسيده. يو ځل خداى پاک جل جلاله حضرت جبرائيل عليه السلام ورته را وليږه او داپې ورته وويل چې ورشه حضرت ابراهيم عليه السلام ته زما سلام ووايه اودا ورته ووايه چې دوست له دوسته دومره داريږي؟ ته خو خليل الله يئ زما دوست يې.

حضرت جبرائيل عليه السلام راغى اودخداى پاک جل جلاله سلام يې ورته ورسولو اوله سلام نه وروسته يې هغه پيغام ورته بيان کړ.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت ابراهیم عَلَيْهِ السَّلَامُ په خوب کې ورته وایي چې زه چې دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ عظمت اولويي ته ګورم اوبل طرف ته خپلو تقصیراتو ته وګورم نوزما نه داخبره هیره شي چې زه دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د دوستانو له جملې نه یم. [مکاشفة القلوب ، عربي. ص. ۱۱۱

نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به دومره عبادت کاوه چې پښې مبارکې به یې وپړسیدې اوداسې به یې ژړل چې دسینې مبارکې اواز او غرقی به یې دایشیدلې کتیوې په شان ؤ اویالکه میچن چې تاویږي.

په هغوی مبارکینو کې عجب نه و ،خپل ځان غټ نه ورته معلومیده، سره له دې چې خپل مقام هم ورته معلوم و ،لکه په یوه حدیث شریف کې چې راځي: ﴿ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَنَا سَيِّدُ وَلَدِ آدَمَ يَوْمَ القِيَامَةِ وَلَا فَخْرَ، وَبِيَدِي لِوَاءُ الحَمْدِ وَلَا فَخْرَ، وَمَا مِنْ نَبِيٍّ يَوْمَئِذٍ آدَمُ فَمَنْ سِوَاهُ إِلَّا تَحْتَ لِوَائِي، وَأَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الأَرْضُ وَلَا فَخْرَ» . وَفِي الحَدِيثِ قِصَّةٌ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ﴾

[جامع الترمذي ج ۲/ ص:۲۰۲ / رقم الحدیث ۳۶۱۵]

ژباړه : له ابو سعید خدري رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي: زه دآدم عَلَيْهِ السَّلَامُ داولاد سردار او مشر یم اوپه دې فخر نه کوم .اوزما په لاس کې به لواءالحمد (دحمد بیرغ) وي زه فخر نه کوم ، یونبي به هم زما دبیرغ له سیورې دباندې نه وي که هغه آدم عَلَيْهِ السَّلَامُ ده او که نور انبیاء دي .او زه به په ټولو انسانانو کې اولنی شخص یم چې له قبر څخه به راپورته کیږم زه فخر نه کوم،او په حدیث کې قصه ده.

Scanned with CamScanner

(c) ... Digital Library

دارنګه دحرص ماده ،دجاه طلبي اودقدرت پرستي ماده ،دشهوت پرستي ماده ،يعنې شپيته (٦٠) باطني امراض يوه کتاب دطريقه محمديه په نامه ده ، ذکر کړي دي.

[طريقه محمديه /ج . ١ / ص . ١٤٩ / مکتبه حنفيّه]

لکه شرک اونفاق چې انسان ابدي تباهي ته بيايي دارنګه دغه مرضونه هم انسان ته تباهي ته بيايي

نوددغو مرضونو دعلاج او اصلاح طريقې يې ښودلې وې چې مخکې موږ بيان کړې ، ظاهري بدن دانسان له دوو شيانو نه جوړ ده روح اوجسد ، لکه څرنګه چې دظاهري بدن علاج داحاديثو په رڼا کې ثابت دی همدارنګه دباطني مرضونو علاج هم کيږي.

﴿ عَنْ جَابِرٍ، عَنْ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «لِكُلِّ دَاءٍ دَوَاءٌ، فَإِذَا أُصِيبَ دَوَاءُ الدَّاءِ بَرَأَ بِإِذْنِ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ» ﴾ [صحيح المسلم /ج: ٢، كتاب الصيد والذبائح و... باب لكل داء دواء واستحباب التداوي ص: ٢٢٥ / رقم الحديث. ١٢٢٠٤

ژباړه : له حضرت جابر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي : چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ويلي : دهر مرض له پاره دوا شته ، کله چې دمرض له پاره دواء ورسيږي دغه به دالله تعالی په اذن جوړيږي

اوس نو په دنياکې چې دانسان سترګې وخوږيږي ،دسترګو ډاکټرته ځي، معالج موجود دی دمعدې ډاکتر ته نه ورځي اودچا چې دمعدې تکليف وي نو هغه مريض ددغه جسماني مرض دعلاج له پاره هغه ډاکتر ته ورځي چې په معده کې مهارت لري يعنې هرڅوک چې په کوم مرض باندې لګيا وي دهغه مرض ماهر

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته ورځي او علاج ورباندې کوي او که هغه مریض د خپل مرض پر بهال ماهر ډاکټر ته مراجعه نه کوي نو خلک یې هم ملامتوي چې مرض او تکلیف د معدې لرې او علاج د سترګو په ډاکټر کوي. او هر متخصص په هغه خپل فن کې ښه تجربه او مهارت لرې نور اصلي کار الله تعالی کوي ، خو دغه د نیاخو د وسایلو ده لکه څرنګه چې یو دنیوي پوه او ماهر دیو چا علاج کولی شي نو دیني شیخ او پیر خویې په طریقه اولی سره تر هغه نه ښه علاج کولای شي. د انسان روح هم د غسې مریضه کیږي. خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ د منافقینو په هکله وایې چې:

﴿ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ ٱللَّهُ مَرَضًا ﴾ [سورة البقره آیت:۱۰]

ژباړه: په زړونه د دوی کې مرض (د شک او نفاق) دی نو زیات کړ دوی لره الله تعالی مرض.

یعنې روح یې مریضه او ضعیفه دی . او دغه آیت مبارک چې نازل شو نو د دوی مرضونه او منافقت ورځ په ورځ زیاتیدل.

اوس نو د دغه روحي مرض معالجین هم موجود دي ، معالجه یې هم موجود ده ، داسې نه دی چې دا مرض لاعلاجه ده او یا یې ماهر ډاکټران نشته ،نو خپل ماهرینو ته به ورځي او هغه به د دغه مرض موافق دوایې درکوي څکه امام غزالي رَحِمَهُ اللهُ وایې چې د دغو مرضونو د علاج طریقه داده چې کامل شیخ ته ورشي او بیعت ونه وکړي، او هغه ته ځان تسلیم کړه ؛نو هغه کامل شیخ به دې تاد مرضونو علاج او درملنه وکړي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

{مکاشفة القلوب عربي ص: ۲۵۹ مکتبه دارالکتاب عربي ، پښتو ص ۴۵۵ مکتبه فریدیه}

لکه مخکې دلطائفو په بیان کې موږ وویلې چې دلطائفو په ځای کې بیلابیل دیوبل صفتونه دي چې ددغو اذکارو په شروع کولو سره یې هغه صفات حمیده منځ ته راځي.

اوس که موږ دعلاج دغو څلورو طریقو ته په کلکه متوجې شو بیا به موږ دکامیابي پړاؤ ته رسیږو اوزموږ په قول اوفعل کې به خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ بیا اثر پیدا کوي.

کومه خبرچې دزړه له تل نه وي په زړونو بنه اثر کوي

دحضرت حسین احمدمدني (رحمه الله) دزوی جلسه ده اوپه هغه جلسه کې دده زوی بهترین تقریر وکړ خوپه خلکو کې یې اثر ونکړ. حضرت مدني صاحب پورته شو یواځې دوه خبرې یې وکړې چې موږ بېګاه دخپلو وړو ماشومانوله پاره پیرني تیاره کړې وه ، پیشو راغله هغه یې وخوړه دابچیان دغسې وږي ویده شول؛نوټولو خلکو په ژړا شروع وکړه . بیا چې خپل کورته راغلل زوی ته یې وویل چې زویه جلسه وشوه ؟ هغه ورته وویل هوا خرنګه وه ؟ هغه وویل چې ډېره ښه وه.

مدني صاحب ورته وویل چې زما اوستا دخبرو ترمنځ په فرق اوتوپیر پوه شوي ؟ تاخو ډېرښه آیتونه اوحدیثونه وویل ,ډېرې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنې خبرې دې وکړي؛ خو په خلکو یې کوم اثر نه پریوتلو هغه وویل چې هو! صاحبه! اثر خو نه پرې معلومیدلو.

مدني صاحب ورته وویل چې ګوره مایوه عادي خبره وکړه، کوم آیت او حدیث هم نه ؤ خو په خلکو کې یې زیات اثر وکړ چې تا هم دغه صحنه پخپلو سترګو ولیدله.

زوی یې وویل هو! پلار ورته وویل چې د دغه وجه څه ده؟

هغه ورته وویل چې زه نه پوهیږم.

مدني صاحب ورته وویل چې د دې وجه داده چې زما خبره د زړه له تل څخه وه او په نورو زړونو یې هم اثر وکړ او دې تا خبره په ژبه ره څکه یې هلته اثر وهم نکړ.

حضرت مدني صاحب ورته وویل چې دا اثر هلته پیداکیږي چې د زړه تعلق له یو کامل شیخ سره پیداکړې او له هغه نه بیعت وکړې نو د تا زړه به صفا شي او د تا د زړه اثر به بیا په نورو خلکو کې پیداکیږي.

مونږ وینو چې ډېر وخت ډېر خلک په ډېره بلیغه طریقه وعظ او نصیحت کوي خو په مونږ آثر نه کوي او ډېر خلک په ډېره کمزورې او ساده الفاظو وعظ کوي خو ډېر ښه اثر کوي.

نو خپله د خپلو عیبونو د اصلاح له پاره تر خپله وسه پورې چې څومره امکان لرې باید خپل کوشش وکړو که له کوشش نه وروسته بیاهم اصلاح رانغله په اخیرت کې به بیا د عذر وړ بلل

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیږي ، خدای پاک جَلّ جَلَالُهُ موبیا نه نیسي: ﴿ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ﴾ . [سورة البقره آیت: ۲۸۶]

ژباړه : نه کوي تکلیف الله پرهیڅ نفس باندې مګر (په اندازه د) طاقت د ده . نو په خپله به سعی او کوشش کوو چې څرنګه دا نکیر لرې کړو ، عجب ، جاه پرستي ، شهوت پرستي او نور باطني رزائل څرنګه لرې کړو او که ددې باطني مرضونو د معالجې له پاره منډې ، کوششونه او هڅې بالکل ونکړو بیا به مو الله تعالی د قیامت په ورځ ونیسي لکه الله تعالی چې فرمایلي دي: ﴿ وَإِن تُبْدُوا مَا فِي أَنفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُم بِهِ اللَّهُ ﴾ [سورة البقره آیت: ۲۸۴]

ژباړه : او که ښکاره کړئ تاسې هغه (ارادې او بدنیتونه) چې ستاسې په زړونو کې دي یا پټ کړئ تاسې هغه ، حساب به وکړي له تاسې سره په هغه باندې الله تعالی .

که موږ ددغو باطني مرضونو علاج او اصلاح ونکړو بیا به موخدای پاک جَلّ جَلَالُهُ نیسي چې تاددغه خپل مرض علاج ولې نه کولو ، ماهرین موجود دي ، معالجین موجود دي او سره له هغه دې ور سره تعلق نه ساتلو بیا مو خدای پاک جَلّ جَلَالُهُ نیسي ، عذر مو هم دقبول وړ ندی . موږ به د علاج او اصلاح کوشش کوو نو رکارونه خالق لایزال ته سپارو که هغه زموږ عملونه قبلوي او که نه جنت راکوي او که جهنم هغه فاعل مختار دی چې څه یې خوښه وي هغه معامله به کوي .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۴) مجلس

دخدای پاک دیادونې دمجلس (ناستې) اهمیت او غوره والی

که یوسړی دقرآن کریم ایاتونو او نبوي احادیثو ته کره کتنه وکړي نو بیا دخدای تعالی د ذکر او دذکر دحلقې اهمیت ، غوره والی او لوړوالی دمقام یې له ورایه څرګندیږي.

دذکر فضیلت دآیتونو په رڼا کې

۱- الله تعالی فرمایي : ﴿ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُم بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾ ﴾ [سورة رعد]

ژباړه : (دغه رجوع کوونکي) هغه کسان دي چې ایمان یې راوړی دی. او زړونه یې مطمئین دي د دغو (مؤمنانو) په ذکر دالله تعالی سره ، واورئ خبردار شئ چې دالله تعالی په ذکر سره دمؤمنانو زړونو ته اطمنان وربښل کیږي.

کوم زړه چې په ذکر دالله تعالی بوخت وي په هغه زړه شیطان تسلط نشي راوستی بلکې دذکر دګرموالي له امله سوزي او چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوم زړه غافل شي شیطان پرې مسلط شي ، نو ځکه پکار ده چې انسان باید همیش ځان د شیطان د تسلط نه په ذکر سره وساتي او خپل رب راضي کړي، ځکه هم الله تعالی د ډیر ذکر حکم کوي.

۲-الله تعالی فرمایي: ﴿ وَاذْكُرْ رَّبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ ﴾

[سورة آل عمران .]

ژباړه: او یادوه رب خپل ډیر (له پاره دشکر) او تسبیح وایه (لمونځ کوه) په آخر دورخې کې او په اول دورخې کې.

۳-الله تعالی فرمایي: ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴾

[سورة الاحزاب .]

ژباړه: ای مؤمنانو یادوئ الله په ډیرو یادولو سره.

۴- الله تعالی فرمایي : ﴿ فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَاذْكُرُوا اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَى جُنُوبِكُمْ ... ﴾ [سورة النساء آیت ۱۰۲ .]

ژباړه : بیا کله چې اداء کړئ تاسې لمونځ نو یادوئ تاسې الله تعالی په ولاړې او په ناستې او پر اړخو خپلو.

په عام ډول غالباً انسان له دریو حالتونو سره مخ کیږي . یا ولاړ وي یاناست وي یا پروت وي او الله تعالی په دريې واړه حالاتو کې د بنده څخه ذکر غواړي ځکه ذکر افضل د عباداتو ده .رب کریم فرمایي :

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵- ﴿ وَلَذِكْرُ اللهِ أَكْبَرُ ﴾ (سورة عنكبوت آيت ۴۵) اى من غيره من الطاعات ، (جلا لين . ص : ۳۳۸) من غيره من الطاعات فالصلوة لما كان كلها مشتملاً بذكر الله تكون اكبر . [التفسير كبير . ص : ۷۵ . جلد : ۲۵ .]

۶- الله تعالى فرمايي: ﴿ وَاذْكُرْ رَبَّكَ إِذَا نَسِيْتَ ﴾ [سورة كهف آيت ۲۴]
يعني چې کله د الله تعالی د ذکر نه غافله شې بيرته د الله تعالی ذکر شروع کړه چې در به ياد شي

او دا ذکر کله په ژبه سره وي لکه يو کوچى راغى د نبى کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه يې پوښتنه وکړه ﴿ اَیُّ الْاَعْمَالِ اَفْضَلُ قَالَ : اَنْ تُفَارِقَ الدُّنْيَا وَلِسَانُكَ رَطْبًا مِنْ ذِكْرِ اللهِ ﴾ [رواه احمد والترمذى .]

يعني پوښتنه يې وکړه چې کوم يو د اعمالو بهتر ده؟ حضور پاک صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وفرمايل : دا چې ته له دنيا څخه جدا کيږې په داسې حال کې چې ژبه د ې د الله تعالى په ذکر لنده وي.

او کله په زړه سره وي لکه رب کريم فرمايي : ﴿ وَاذْكُرْ رَبَّكَ فِيْ نَفْسِكَ تَضَرُّعاً وَّخِيْفَةً ﴾ (سورة الاعراف آيت ۲۰۵) اى سراً جلالين ص: ۱۴۷ . وَاذْكُرْ رَبَّكَ الاية . يدل على ان الذكر القلبى يجب ان يكون دائماً وان لايغفل الانسان لحظة واحدة عن استحضاره جلال الله و كبريائه بقدر الطاقة البشرية والقوة الانسانية . [التفسير كبير ص ۱۰۹ جلد ۱۵-۱۶ .]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو تفسیر جلالین د ﴿ فِيْ نَفْسِكَ ﴾ تفسیر په (سراً) سره کوي یعنې په پټه په زړه کې او تفسیر کبیر وایي چې ددې ایت نه معلومیږي چې د زړه ذکر به انسان همیشه کوي او یو آن به هم نه تري غافله کیږي .

د ذکر فضیلت د نبوي حدیثو نو په رڼا کې

د ذکر په فضیلت کې ډیر احادیث راغلي خو زه په لنډ ډول یو څو حدیثونه را اخلم .

۱- ﴿ عَنْ أَبِي سَعِيدِ الْخُدْرِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سُئِلَ أَيُّ الْعِبَادِ أَفْضَلُ دَرَجَةً عِنْدَ اللهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؟ قَالَ: (الذَّاكِرُونَ اللهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتُ) . قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللهِ وَمِنَ الْغَازِي فِي سَبِيلِ اللهِ؟ قَالَ: (لَوْ ضَرَبَ بِسَيْفِهِ فِي الْكُفَّارِ وَالْمُشْرِكِينَ حَتَّى يَنْكَسِرَ وَيَخْتَضِبَ دَمًا لَكَانَ الذَّاكِرُونَ اللهَ كَثِيرًا أَفْضَلَ مِنْهُ دَرَجَةً) ﴾ . (ترمذی ج . ۲ . ابواب الدعوات)

ژباړه : له حضرت ابو سعید خدري رَضِيَ اللهُ عَنْهُ څخه روایت دی چې له نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه چا وپوښتل چې د قیامت په ورځ د الله تعالی په نزد څوک بهتر ده ؟ ده ورته وویل هغه څوک چې د الله تعالی ذکر ډیر کوي . ده ورته وویل چې تر مجاهد فی سبیل الله هم ؟ حضور پاک صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وویل چې مجاهد خپله توره په کفارو باندې ماته کړي او ددوی په وینو یې ولړي بیا هم ډیر ذکر کونکی له هغه افضل او بهتر ده .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- ﴿عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: (إِذَا مَرَرْتُمْ بِرِيَاضِ الْجَنَّةِ فَارْتَعُوا) قَالُوا: وَمَا رِيَاضُ الْجَنَّةِ؟ قَالَ: (حِلَقُ الذِّكْرِ)﴾

[ترمذی. رقم الحدیث: ۳۵۱۰]

ژباړه. له حضرت انس بن مالک رضي الله عنه نه روایت دی چې حضور اکرم صلی الله علیه وسلم فرمايي چې کله په باغچو د جنت تیریږئ نو څه پکې وخورئ صحابه کرامو رضي الله عنهم عرض وکړ چې یا رسول الله صلی الله علیه وسلم ! د جنت باغچې له څه شي څخه عبارات دي؟ نبي کریم صلی الله علیه وسلم و فرمایل چې د ذکر حلقې دي

۳- ﴿عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، يَسِيرُ فِي طَرِيقِ مَكَّةَ فَمَرَّ عَلَى جَبَلٍ يُقَالُ لَهُ جُمْدَانُ، فَقَالَ: (سِيرُوا هَذَا جُمْدَانُ سَبَقَ الْمُفَرِّدُونَ) قَالُوا: وَمَا الْمُفَرِّدُونَ يَا رَسُولَ اللهِ؟ قَالَ: (الْمُسْتَهْتَرُونَ فِي ذِكْرِ اللهِ، يَضَعُ الذِّكْرُ عَنْهُمْ أَثْقَالَهُمْ فَيَأْتُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ خِفَافًا)﴾ ؛رواه مسلم والترمذي ؛

ژباړه. له حضرت ابوهریره رضي الله عنه نه روایت دی وایي: چې حضرت نبي کریم صلی الله علیه وسلم د مکې مکرمې په لاره کې روان و بیا په یو غره ورغی چې جمدان نومیده. نو ده و فرمایل: خئ دا جمدان ده او مختـه لاړل پـه رتبـه کـې مفردون. صحابۀ کرامو رضي الله عنهم عرض وکړ یا رسول الله صلی الله علیه وسلم ! مفردون څوک دي؟

رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته وفرمایل : هغه خلک چې په ذکر د الله تعالی بوخت وي او داذکر به له دوی نه د ګناهونو درانه پیټي لرې

(c) kitabton.com: The Digital Library

کړي نو دوی به د الله تعالی حضور ته په داسې حال کې ورانديږ شي چې د ګناهونو پيټي به ورڅخه لرې شوي وي.

۴- ﴿ وَ عَنْ أَبِي سَعِيدِ الْخُدْرِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ : يَقُولُ اللهُ عَزَّوَجَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ سَيَعْلَمُ اَهْلُ الْجَمْعِ مِنْ اَهْلِ الْكَرَمِ فَقِيْلَ مَنْ اَهْلُ الْكَرَمِ يَا رَسُوْلَ اللهِ ! قَالَ اَهْلُ مَجَالِسِ الذِّكْرِ فِي الْمَسَاجِدِ﴾

[رواه احمد و ابن حبان والبيهقي .]

ژباړه : له ابو سعيد خدري رضي الله عنه روايت دی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمايل چې رب کريم به د قيامت په ورځ وايي زرده چې پوه به شي اهل د محشر چې ښوک د کرم، عزت او شرافت وړ دي. صحابهٔ کرامو عرض وکړ چې يا رسول الله ! د کرم وړ څوک دي ؟ ده ورته وفرمايل چې د ذکر د مجالسو څښتنان په جماتونو کې.

۵- ﴿ وَ عَنْ اَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عَنْ رَسُوْلِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ : مَا مِنْ قَوْمٍ إِجْتَمَعُوْا يَذْكُرُوْنَ اللهَ عَزَّوَجَلَّ لَا يُرِيْدُوْنَ بِذَالِكَ إِلَّا وَجْهَهُ إِلَّا نَادَاهُمْ مُنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ أَنْ قُوْمُوْا مَغْفُوْرًا لَكُمْ فَقَدْ بَدَلَتْ سَيِّاٰتِكُمْ حَسَنَاتٍ ﴾ . [رواه احمد .]

ژباړه : حضرت انس رضي الله عنه فرمايي : رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمايل چې نه ده جمع شوی يو قوم چې ذکر د الله تعالی کوي او اراده يې يواځې د الله تعالی رضا وي، مګر اوازبه وکړي دوی ته اواز کونکی د اسمان له طرفه چې پورته شئ په داسې حال کې چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګناهونه مومعاف دي په تحقيق سره بدلې شوې دي ګناوې ستاسې په نيکيو سره.

د ذکر فضيلت د علماوو داقوالو په رڼا کې

اَقْوَالُ عُلَمَاءِ: قَالَ عَبْدُ الله بْنُ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ لَمْ يَفْرِضِ اللهُ على عباده عبادة فريضة الا جعل لها حدا معلوما ثم عذر اهلها فى حال العذر غير الذكر فانه لم يجعل له حدا ينتهى اليه و لم يعذر احداً فى تركه الا مغلوباً على عقله و امرهم بذكره فى الاحوال كلها فقال عز من قائل ﴿ فَاذْكُرُوا اللهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَى جُنُوبِكُمْ ... ﴾ (النساء آيت ۱۰۳) و قال تعالى: ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴾ (الاحزاب) اى بالليل والنهار فى البر و البحر و السفر والحضر. والغنى والفقر وفى الصحة والسقم والسر والعلانية و على كل حال. (نور التحقيق ص ۱۴۷)

ژباړه: حضرت ابن عباس رضي الله عنه فرمايي: هر عبادت چې الله تعالى په خپلو بنده ګانو فرض کړې د هغه له پاره يې حد، تاکلې اندازه) معلومه کړې يوازې ذکر د خداى دى چې وخت او اندازه يې معلومه نه ده، بلکې هر وخت او هر ځاى يې کولاى شي او بيا په ځانګړي ډول پټ او خفي ذکر. د مثال په توګه لمونځ په شواروز کې پنځه وخته او بيا يې د بنده ګانو عذر هم په وخت د عذر کې قبول کړى.

(c) ...com: The Digital Library

دمثال په توګه لکه سفر، مرض او فقر خو د ذکر له پاره الله تعالی حد هم نه ده معلوم کړی او د چا عذر يې هم نه ده قبول کړی، بلکې فرمايي په ولاړې هم ذکر کوئ په ناستې هم په پروتې هم او ډېر ذکر کوئ. يعنې که شپه وي او که ورځ په وچه او په دریاب کې په سفر او په حضر کې په آبادي اونيستي کې په صحت او په مرض کې په پټه او په ښکاره يعنې په هر حال کې

امام فخرالدين رازی رَحِمَهُ اللهُ په تفسير ددې ايت ﴿وَلِلّٰهِ الْأَسْمَآءُ الْحُسْنَىٰ ...﴾ (سورة الاعراف) کې فرمايي ان الموجب لدخول جهنم هو الغفلة عن ذکر الله تعالى والمخلص من عذاب جهنم هو ذکر الله تعالى الخ....)

امام رازی رَحِمَهُ اللهُ فرمايي: چې د جهنم د دخول سبب او لامل غفلت يعنې دخدای ذکر نه کول دي او د جهنم څخه دخلاصي سبب او لامل بيا دالله تعالی ذکر کول دي، څکه چې سړی د ذکر نه غافله شي نو د حرص او خواهشاتو په تورو تيارو کې ډوب شي او د هر خير نه محروم شي او چې کله په ذکر مشغول وي زړه يې د الله تعالی په معرفت منور وي نو د هلاکت نه بچ شي.

﴿ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ: خَرَجَ مُعَاوِيَةُ، إِلَى الْمَسْجِدِ فَقَالَ: مَا يُجْلِسُكُمْ؟ قَالُوا: جَلَسْنَا نَذْكُرُ اللهَ. قَالَ: آللهِ مَا أَجْلَسَكُمْ إِلَّا ذَاكَ؟ قَالُوا: وَاللهِ مَا أَجْلَسَنَا إِلَّا ذَاكَ. قَالَ: أَمَا إِنِّي لَمْ أَسْتَحْلِفْكُمْ تُهْمَةً لَكُمْ، وَمَا كَانَ أَحَدٌ بِمَنْزِلَتِي مِنْ رَسُولِ اللهِ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَقَلَّ حَدِيثًا عَنْهُ مِنِّي، إِنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَرَجَ عَلَى حَلْقَةٍ مِنْ أَصْحَابِهِ فَقَالَ: «مَا يُجْلِسُكُمْ؟» قَالُوا: جَلَسْنَا نَذْكُرُ اللهَ وَنَحْمَدُهُ لِمَا هَدَانَا لِلإِسْلَامِ وَمَنَّ عَلَيْنَا بِهِ، فَقَالَ: «آللهِ مَا أَجْلَسَكُمْ إِلَّا ذَاكَ؟» قَالُوا: آللهِ مَا أَجْلَسَنَا إِلَّا ذَاكَ. قَالَ: «أَمَا إِنِّي لَمْ أَسْتَحْلِفْكُمْ لِتُهْمَةٍ لَكُمْ، إِنَّهُ أَتَانِي جِبْرِيلُ وَأَخْبَرَنِي أَنَّ اللهَ يُبَاهِي بِكُمُ الْمَلَائِكَةَ» ﴾ [جامع الترمذي ج ۲ ص ۱۷۵ / ابواب الدعوات، رقم الحديث ۳۳۷۹]

ژباړه: له حضرت ابو سعید خدري رضي الله عنه نه روایت دی وایي:
حضرت معاویه رضي الله عنه جومات ته راغی له خلکو څخه یې
وپوښتل دڅه له پاره ناست یاست؟
دوی ورته وویل چې موږ دخدای پاک جل جلاله ذکرکوو. نو ده
ورته وویل چې دتاسې دې په خدای قسم وي چې دبل شي له پاره
نه یې ناست؟ هغوی ورته وویل چې زموږ دې په خدای پاک
جل جلاله قسم وي چې دبل غرض له پاره نه یو ناست
حضرت معاویه رضي الله عنه ورته وایې چې ماتاسې ته قسم له دې
وجې در نکړچې زه په تاسې بدګمانه یم له بلې وجې مې قسم
درکړ (اول دخان په هکله داحتیاط خبره کوي) چې زه رسول الله
صلی الله علیه وسلم ته څومره ورنږدې وم، (د رسول الله صلی الله علیه وسلم
اوښې دی ، دده خور (ام حبیبه) د رسول الله صلی الله علیه وسلم بني بي
وه دی دهغې مُحْرِم و .)
خوایې مااحتیاطاً ډېر احادیث ندي نقل کړي ترڅو چې له
مانه تغیرپکې رانشي، لکن همدغه حضرت معاویه رضي الله عنه ددغه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذکر دمجلس په هکله وایي چې رسول الله ﷺ یو وخت را ووت ،صحابه کرام رضي الله عنهم دذکر په مجلس کې ناست و پوښتنه یې ورنه وکړه چې تاسې دلته څه شي کینولي یئ؟ دوی مبارکینو ورته وویل چې موږ دخدای پاک په یادونه سره رایوځای شوي یو . رسول الله ﷺ ورته وویل چې دتاسې دې په خدای قسم وي چې دبل غرض له پاره نه یئ ناست؟ صحابه کرامو رضي الله عنه ورته وویل چې زموږ دې په خدای قسم وي چې دبل څه شي له پاره نه یو ناست

رسول الله ﷺ صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم ته وایې چې تاسوته ماقسم ددې له پاره ندی درکړی چې زه په تاسې بدګمانه یم ،چې تاسو دروغ وایئ ،بلکې ددې له پاره مې قسم درکړچې حضرت جبرائیل امین اوس راغی او دایې ؤویل چې خداوندمتعال جل جلاله ددې مجلس په ګډونکو باندې چې دخدای پاک جل جلاله ذکر کوي، دټولو ملائکو په وړاندې فخرکوي اوملائکوته وایې چې زما بندګانو ته وګورئ ،تاسې وبل چې په زمکه کې انسانان مه پیداکوه ،نن دزمکې په سر زما په کور کې ناست دي اوزما ذکر کوي ،

ایا دخدای پاک یادونه په زوره اوکه په پټه غوره ده؟

امام نووي رحمه الله فرمایي هغه ذکر غوره دی چې په خوله اوزړه دواړو سره کیږي په خوله لکه وعظ اونصیحت چې موږ کوو

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

باپه اکثروځایونوکې چې دادماذدیګرله لمانځه وروسته چې ختم خواجګان اویا نور اوراد چې ترسره کیږي

اودزړه ذکر چې یواځې په زړه سره الله – الله ویل کیږي.

نوبهترین ذکر داده چې دواړه سره جمع شي اوکه هروخت د دواړو وس نه وي نوبیا پټ په زړه کې ذکر کول غوره دي

امرقاة المفاتیح ج ۵ کتاب الدعوات ص ۱۵۲

﴿قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: الذِّكْرُ الْخَفِيُّ خَيْرٌ مِنْ ذِكْرِ الْجَلِيِّ ﴾

رواه الترمذي ﴾ امرقاة المفاتیح ج ۵ کتاب الدعوات ص ۱۵۲

ژباړه: رسول الله ﷺ فرمایي چې خفي (پټ) ذکر تر جلي (ښکاره) ذکر څخه بهتراو غوره دی

﴿ عن عائشة رضي الله عنها قالت قال رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ (لفضل الذکر الخفی الذي لایسمعه الحفظة سبعون ضعفاً اذا کان یوم القیامة وجمع الله الخلائق لحسابهم وجاء ت الحفظة بماحفظوا وکتبوا قال لهم انظروا هل بقی لهم من شیء؟ فیقولون ما ترکنا شیئاً مما علمناه وحفظناه الا وقد احصیناه وکتبناه، فیقول الله ان لک عندي حسناً لا تعلمه وانا اجزیک به وهو الذکر الخفي) ﴾ ذکره السیوطي في البدور السافرة في احول الاخرة امرقاة المفاتیح ج ۵ کتاب الدعوات باب ذکر الله عزوجل ص ۱۵۲/۳۲

ژباړه: له حضرت عایشې رضي الله عنها نه روایت دی دامبارکه وایي چې رسول الله ﷺ ویلي دذکر خفي (پټ په زړه کې (الله)

(c) Pashtoon.com: The Digital Library

وواېي ، د خولې دذکرله (۷۰) څله د (الله) ویلونه غوره دي او
دقیامت په ورځ چې کوم انسان دخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ دربار ته
راشي،نوهغه ملائکې چې دانسانانو عملنامه لیکي،نودهرانسان
ټول اعمال حاضر کړي ،خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ به پوښتنه ورځنه
وکړي چې ددغه انسان سره بل څه عمل نه دی پاتې ؟دوی به ورته
وواېي ای رب تعالی ! ده چې څه کړي و هغه موږ لیکلي اویاد
کړي و هغه موټول راوړي دي خداوندمتعال به دغه انسان ته
وواېي چې تاداسې یوډول عمل هم ترسره کړی چې هغه یواځې
ماته معلوم دی او بل څوک نه دي پرې خبر چې هغه د زړه ذکر دی
.خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ به دحشر په ورځ دزړه ذکر چې ملائکوته هم
معلوم نه وي ښکاروي ځکه چې دا له ریا اوعجب څخه پاک وي
؛نوخدای پاک ته دزړه ذکر ډېر محبوب دی ځکه یې له ځان سره
ساتي

لکه دیو سالک له قوله هم معلومیږي :

میان عاشق ومعشوق رمز یست

کرام الکاتبین راهم خبر نیست

﴿ عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ: «كَانَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَذْكُرُ اللهَ عَلَى كُلِّ أَحْيَانِهِ» ﴾ [جامع الترمذي ج ۲ : ابواب الدعوات باب ماجاء ان دعوة المسلم مستجابة ص ۱۷۵ / رقم الحديث ۳۳۸۴]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: له حضرت عایشې رضي الله عنها نه روایت دی دامبارکه وایي: چې رسول الله صلی الله علیه وسلم به په هرحال او هر وخت کې دالله تعالی ذکر کاوه) یعنې ذکر قلبي (دزړه ذکر) به یې په هر حال کې کاوه.

او حضرت معاذ بن جبل رضي الله عنه وایي. ﴿قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَيْسَ يَتَحَسَّرَ اَهْلُ الْجَنَّةِ اِلَّا عَلَى سَاعَةٍ مَرَّتْ بِهِمْ لَمْ يَذْكُرُوا اللهَ فِيْهَا.﴾ [رواه طبراني والبيهقي.]

ژباړه: یعنې جنتیان به افسوس نه کوي مګر په هغه ساعت باندې چې په دوی باندې له ذکر نه پرته تیر شوی وي په دنیا کې خکه په یوه، یوه ساعت د ذکر دجنت ډیر نعمتونه لاس ته راځي. نو چې د هغو نعمتونو نه سړی بې برخې شي بیا ارمان کوي، خو دقیامت په ورځ ارمان ګټه نه رسوي نو باید سړی دلته په دنیا کې په ذکرکې کوشش وکړي، ترڅو خپل قیمتي وخت په غفلت تیر نکړي.

له حضرت ابوهریره رضي الله عنه څخه روایت دی: ﴿عن ابی هریرة رضي الله عنه قال قال: رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ما من قوم يقومون من مجلس لا يذكرون فيه الله الا قاموا عن مثل جيفة حمار، كان عليهم حسرة يوم القيامة﴾ [رواه ابوداود وحاكم.]

Scanned with CamScanner

(c) ... Digital Library

ژباړه: یعنې نه پورته کیږي یو قوم د داسې مجلس نه چې په هغه کې ذکر د الله نه وي مګر داسې دي لکه چې پورته شي د مردار خر له جوسې نه او وي به په دوی باندې افسوس په ورځ د قیامت

نو دهر آن ،هر ساعت او هر ملت به زمونږ نه پو ښتنه کیږي دا چې دسږي زړه په ذکر لګیاشي بیا د انسان لطائف په ذکر لګیاشو، دانسان پوستکی په ذکر لګیا کیږي ،تول بدن په ذکر لګیا کیږي ، بیا که پروت وي،ناست وي او که په نورو کارونو م لګیا وي دتازړه به ذکر کوي ، لکه لوی او مهربان خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ چې فرمایي

﴿ رِجَالٌ لَّا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ اللَّهِ ﴾ [سورة النور آیت ۳۷]

ژباړه : (داسې) سړي چې نه غافلوي دوی سوداګري او نه بیع پیرو دل له ذکره یاده د الله تعالی

او دا ذکر ده چې د دې په سبب د سړي له خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ سره عشق او محبت پیدا کیږي،مینه او الفت پیدا کیږي بیا خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دغه انسان عاشق ګرځوي،بیا خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ سړی غټ مقام ته رسوي ،لکه د حضرت بي بي رابعې قیصه چې په تفصیل سره په دوهم توک انوار الجالس کې بیان شوې ده . [انوارالمجالس ج: ۲ / ص: ۲۴۸/ ۲۵۲ به حواله تذکرة الاولیاء فارسی از ص: ۷۲ تا ۷۵ چاپ ایران]

هغې ته خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د همدې ذکر په برکت سره خورا غټ مقام ورکړی و. سره له دې چې دا یوه ښځه وه خو د خدای پاک

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

جَلَّجَلَالُهُ په عشق کې دومره غرقه تللي وه چې په دنیاکې خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ داسې عزت ورکړچې دکعبې شریفې حقیقت ددې استقبال ته راغې په اخرت کې به ددې په شفاعت سره په زرګونوخلک جنت ته داخلیږي

نوذکر په مجلسونوکې شرکیدل مستحب دي .کوم رحمتونه چې په دې مجلسوباندې خداوندمتعال نازلوي هغه په کوښې ځای کې نه پیداکیږي نوځومره چې دمیږوس کیدای شي دذکر په داسې اجتماعي ټولیوکې باید شرکت وکړي څکه خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ په داسې ځایونو بې شمېره رحمتونه نازلوي

﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَة رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ: رَسُولُ الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ لله مَلَائِكَةً يَطُوفُونَ فِي الطُّرُقِ يَلْتَمِسُونَ أَهلَ الذِّكر ... الحديث ﴾

(مشكوة المصابيح/ ج ۲ كتاب الدعوات فى الذكر والتقرب اليه/ ص ۲۱۴)

له حضرت ابوهریره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي : رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ویلي دي چې دالله تعالی یوقسم ملائکې دي چې مسلمانانو په لارو کې ګرځي ددې له پاره چې داسې یوه ډله پیداکړي چې په هغه کې دخداوندمتعال ذکر اوعبادت کیږي نویوبل غږ وکړي چې راشئ ستاسې چې کوم مقصود و هغه موپیداکړ،دومره ملایکې په دغه مجلس راتاو شي چې تراسمان پورې ورسیږي بیا خداوندمتعال له دې ملائکوڅخه پوښتنه کوي چې زما بندګان په څه شي لګیاو ؟ دوی به ورته ووایې چې ستا په ذکر مشغوله ؤ . خداوندمتعال بیا ورته ووایې چې دوی

Scanned with CamScanner

(c) ...Jon.com: The Digital Library

څه غوښتل ؟ هغوی به ورته ووايې چې جنت يې غوښت. خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ بيا ورته ووايې چې جنت يې ليدلی و؟ هغوی به ورته ووايې چې نه جنت خوېي نه و ليدلی. الله تعالی به بيا ورته ووايې چې که دوی جنت ليدلی وای نوڅه به يې کول؟ هغوی به ورته وايې چې تردې به يې نوره پر کوشش کاوه.

خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ بيا ورته ووايې چې دوی له څه څخه پناه غوښتله ؟ هغوی به ورته ووايې چې د جهنم څخه يې پناه غوښتله. خداوندمتعال جَلَّ جَلَالُهُ بيا ورته ووايې چې جهنم يې ليدلی و؟

هغوی به ورته ووايې چې نه جهنم خوېي نه و ليدلی. خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به ورته ووايې چې که يې ليدلی وای نودوی به څه کول ؟ هغوی به ورته ووايې چې که يې ليدلی وای نو لا به يې زياته پناه ورنه غوښتله اوله ګناه څخه به خانونه وساتي.

اوله تا نه يې مغفرت غوښت. خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به ورته ووايې چې زه يې ليدلی وم ؟ دوی به ورته ووايې چې نه ليدلی خوېي نه وې الله تعالی به ورته ووايې چې که ماووينې نودوی به څه کوي ؟ هغوی به ورته ووايې چې که تاووينې نوتردې به يې عشق اومحبت نورهم زيات شي .بيا به خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورته ووايې چې تاسې ټولې په دې شاهدې اوګواه اوسېږئ چې ددې مجلس خلکوته چې څه غوارې هغه مې ټول ورکړل اوچې له څه شي نه پناه غواړې له هغوڅخه مې پناورکړه اودوی ته مې ټول ګناهونه معاف کړل.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا به ملائکې ورته ووایې چې ای خدایه! په دې خلکو کې خو یوداسې سړی هم موجود ؤ چې دخپل حاجت له پاره راغلی و، دچاسره یې شخصي کار ؤ ؛خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ به ورته ووایې چې دا داسې مجلس اوټولی دی چې څوک ددوی سره ناست وي هغه به هم نا امیده نشي. هغه سړي ته یې هم ددوی په ذریعه ښښنه وکړه.

نوغرض دا چې موږ اوتاسې باید دداسې مجلسونو څخه غافله نشو اوپه اهمیت یې ځانونه پوه کړو.

﴿ قَالَ: رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: المجلس الصالح يكفر عن المؤمن ألفي ألف مجلس من مجالس السوء ﴾

[مکاشفة القلوب، عربي / ص: ۱۷۵ / به حواله ابن عساکر في تاریخه ۱/ ۲۹۷]

ژباړه: رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي: چې دذکر یا علم یونیک مجلس د دوو زرو هغو مجلسونو ګناوې معاف کوي، چې په هغه کې لهو اولعب، ټوکې اومسخرې وهلې شوې وي.

خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ دومره رحیم ذات دی چې دیوه مجلس له رویه ددوزرو ناکارو مجلسونو ګناوې معاف کوي داهم یوازې دخدای پاک فضل، احسان او کرم دی. اودومره دفخر ځای دی، دومره غټ نعمت دی که موږ پوه شو، ددې مجلسونه باید قدر وشي.

Scanned with CamScanner

(ketabton.com: The Digital Library

(۱۵) مجلس

د (لطائف خمسه و) ځایونه او فائدې

د هر انسان وجود له دوو شیانو څخه عبارت دی: (۱) عالم خلق (۲) عالم امر چې هر یو پنځو، پنځو شیانو مشتمل دی.

۱ ـ عالم خلق: له خاورې، اور، اوبه، هوا، او نفس.

۲ ـ عالم امر. قلب، روح، سر، خفي او اخفی څخه عبارت دی

اوس مونږ له عالم امر څخه بیان کوو. دا پنځه لطائف چې د عالم امر پرې مشتمل دی چې هغه قلب، روح، سر، خفي او اخفی دي د لطائفو ځایونه کوم دي؟

ظاهراً خو اوله لطیفه: د چپ (تي) نه درې ګوتې لاندې ده چې (قلبي) لطیفه یې بولي.

دوهمه لطیفه: له ښي (تي) نه دوه ګوتې لاندې ده چې (روحي) لطیفه یې بولي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریمه لطیفه: د ښي (تي) نه دوه ګوتې برسېره (هسکه) ده چې (سري)لطیفه یې بولي.

څلورمه لطیفه : د چپ (تي) نه دوه ګوتې پورته لږ د سیني په طرف ده، چې (خفي) لطیفه یې بولي.

پنځمه لطیفه : د سینې په منځ کې ده چې (اخفی) لطیفه یې بولي.

دا خو یې مونږ یوازې ځایونه په ګوته کړل، خو په بدن کې دننه چې زړه ده، ینه (جیګر) ده، توري ده، تریخی ده، بډوګی (پښتورګی) دي، نواوس ددې خبرې وضاحت ضروي دی چې دا وظیفې د بدن په کومو برخو کې دي؟

قلبي لطیفه:

لومړۍ قلبي لطیفه ده ،ددې ځای د بدن په یوه داسې توټه کې دی چې له دې ځخه د بدن ټولو برخو ته رګونه تیت (خواره) شوي دي، چې هغې ټوټې ته زړه وایي، نوددې وظیفې مرکز په دغه ځای کې ده. اوس دغه زړه د ملائکو د الهام ځای هم ده اود شیطان د وسوسې ځای هم ده.لکه په لاندې حدیث شریف کې چې اشاره ورته شوې ده .

﴿عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ لِلشَّيْطَانِ لَمَّةً بِابْنِ آدَمَ وَلِلْمَلَكِ لَمَّةً فَأَمَّا لَمَّةُ الشَّيْطَانِ فَإِيعَادٌ بِالشَّرِّ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وَتَكْذِيبٌ بِالْحَقِّ، وَأَمَّا لَمَّةُ الْمَلَكِ فَإِيعَادٌ بِالْخَيْرِ وَتَصْدِيقٌ بِالْحَقِّ، فَمَنْ وَجَدَ ذَلِكَ فَلْيَعْلَمْ أَنَّهُ مِنَ اللهِ فَلْيَحْمَدِ اللهَ وَمَنْ وَجَدَ الْأُخْرَى فَلْيَتَعَوَّذْ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴾

ژباړه : له حضرت عبدالله ابن مسعود رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ويلي چې دهرانسان په زړه کې يو وسوسه دشيطان ده اوبل دملائکې الهام دی هرڅه چې دشيطان لمه ده هغه وسوسې دشر انسان ته اچوي لکه کفرفسق او ظلم او تکذيب دحق (لکه توحيد ، نبوت بعث بعدالموت جنت او جهنم) او لمه دملائکې چې ده هغه انسان ته الهام دخير کوي لکه لمونځ ،روژه تصديق دحق (لکه اسماني کتابونه او رسولان) چاته چې داپيداشول نوپوه دې شي چې دا دالله تعالی له لوري دي نو دالله تعالی حمد او ثنا دې ادا کړي.اوچاته چې دشيطان وسوسه پيداشي نو اعوذبالله دې ووايي.

يعنې په زړه کې دوه کوټې دي، يوه کوټه خای د شيطان د تصرف ده، يوه کوټه خای د ملائکې دتصرف ده. کله چې انسان د الله تعالی په ذکر لګيا شي، نو په دې وخت کې شيطان منډې رامنډې شروع کړي، ملائکې الهامات شروع کړي، له نيکو اعمالو سره د انسان مينه په ځيو شي، اوکله چې بيا د انسان زړه غافله شي نو شيطان خپله مښوکه ددغه انسان په زړه کې کېږدي او وسوسې ورته شروع کړي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه صفات

زړه د بنانست ، معرفت او محبت او صبر ځای ده، کله چې مرید په ذکر شروع وکړي، نو له دې ځایه د بدن ټولو برخو ته رګونه تللي دي، نو په واقعیت کې د ټول بدن تعلق له الله جَلَّجَلَالُهُ سره پیدا شي، اوکه زړه غافله شي نو بیا شیطان رنګارنګ وسوسې وراچوي اودغه وسوسې بیا ټول بدن ته سرایت وکړي. ځکه خو حضور پاک صَلَّىٰ اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي:

﴿ أَلَا وَإِنَّ فِي الْجَسَدِ مُضْغَةً، إِذَا صَلَحَتْ، صَلَحَ الْجَسَدُ كُلُّهُ، وَإِذَا فَسَدَتْ، فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ، أَلَا وَهِيَ الْقَلْبُ ﴾

[صحيح المسلم بَابُ أَخْذِ الْحَلَالِ وَتَرْكِ الشُّبُهَاتِ ، رقم الحديث ۱۵۹۹]

ژباړه : او خبر اوسئ چې (د انسان) په بدن کې یو داسې ټوټه غوښه ده، کله چې هغه روغه (مصلحه) وي نو ټول بدن روغ وي او کله چې هغه خرابه (فاسده) شي نو ټول بدن خراب شي، خبر اوسئ چې هغه زړه دی.

اوس نو چې د انسان زړه په ذکر لګیا شو نو هغه بدصفتونه یې چې په زړه کې دي لکه حسد، کبر، کینه او داسې نور بېکاره صفات نو دا ټول خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ لرې کړي اوبه ځای یې بیا د معرفت او محبت صفت پیدا کېږي، له الله تعالی ، حضرت محمد رسول الله صَلَّىٰ اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ او له اولیاء الله وو سره یې مینه پیدا

Scanned with CamScanner

(c) kitabton.com: The Digital Library

کېږي، صبر ، تواضع او حِلم پکې پیدا شي او بیا په تکلیفونو بې صبري نه کوي، تکبر نه کوي او له چا څخه انتقام اخیستلو ته هم زړه نه ښه کوي، نو (قلبي) لطیفه له غوښې څخه مراد نه ده، بلکې لطیفه قلبي خان ته یو نوراني کیفیت ده، چې په دې زړه کې پیدا کېږي. کله چې دغه کیفیت په زړه کې پیدا شو، نو په انسان کې مثبت تغیرات شروع شي، رذیله صفات ورڅخه لیرې او نېک صفات بیا پکې خای پیدا کوي.

زړه ته په عربي ژبه کې قلب وایي، قلب لفظ په پښتو کې اړولو ته وایي، نو دا زړه هم په یوه حال باندې نه وي ، اوړي را اوړي، نو له دې امله هر وخت ذکر په کار ده، څکه نبي کریم صلی الله علیه وسلم به چې کله دعا کوله نو دا به یې ویل﴿: یَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ ".. ﴾ [جامع الترمذي ج: ۲ ابواب الدعوات رقم الحدیث: ۳۵۲۲ ص۱۹۲]

ژباړه : ای د زړونو اړونکیه ! ته زما زړه په دین ثابت او محکم کړې. زړه دچرګ د ښکې مثال لري چې په بیابیان کې پرته وي، باد یې کله په یوه او کله په بله خوا اړولي. نو کله شیطان تصرف شروع کړي او کله بیا د ملائکو تصرف شروع شي، په یوه او بل اړخ یې اړوي، نو څکه کله په زړه کې تکبر او کله بیا حسد او کله نور داسې اخلاق رذیله پیدا کېږي.

نو له دې امله به ته په خپل زړه پسې متوجه یې ، ترڅو هغه غلط طرف ته وانه وړې. انسان به په دې اکتفاء نه کوي چې بس وظیفه مې واخیسته ، زړه مې یوڅو ورځې ذکر وکړ ، اصلاح شو، نور څه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ضرورت نشته. بلکې دا کار دائمي حضور غواړي، که په غټه سلسله خبره وکړو، نو انبیاء علیهم السلام معصوم دي، یعنې الله تعالی ددوی حفاظت کړی ، دګناهونو او بدوکارونو شوق په دوی کې بالکل نشته. او اولیاء معصوم نه دي، مګر محفوظ دي، یعنې خدای جَلَّ جَلَالُهُ له دوی سره ملائکې ټاکلې دي، ترڅو زړه یې د نیکۍ طرف ته مائله وي، الهامات ورته شروع کړي، ګناهونه ورڅخه نه کېږي، که بالفرض ورڅخه وشي، خو سمدلاسه پښېمانه شي، ځکه دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ سره یې تعلق جوړ وي، بیا عاجزي پکې پیدا کېږي او په ګناه باندې توبه وباسي، په ګناه باندې یې دوام نه پاتې کېږي.

(روحي) لطیفه:

د انسان په بدن کې دوهمه لطیفه د (روح) ده، دا هغه لطیفه ده چې الله تعالی په ینه (جیګر) کې پیدا کړې او اصلي مرکزیې ینه ده.

دغه جیګر چې د روح معدن ده، په دغه ځای کې رحمت او شفقت دواړه دي، د محبت او خوشالي مرکز ده او له دې سره سره بلې خوا ته د صفرا او سودا مرکز هم دغه ځای ده.

اوس نو دغه روحي لطیفه چې په ینه کې ده، نو داچې په ذکر لګیا شوه بیا دا صفرا او سودا چې د ګناهونو په اثر پیدا شوي دي او انسان نورو ګناهونو ته هڅوي نو ددې ذکر په شروع کېدو سره دا صفرا او سودا له منځه ځي او صفات حمیده یې ځای نیسي. بیا یې په نورو انسانانو باندې زړه سوځي، صلهٔ رحمي او شفقت پکې پیدا

(c) ketabton.com: The Digital Library

شي، بیا په دغه ذکر سره سکون او خوشالي ورته حاصل شي، له الله تعالی سره یې تعلق پیدا شي، اطمینان یې په برخه شي، ځکه چې الله تعالی په قرآن کریم کې ویلي: ﴿ أَلَا بِذِكْرِ ٱللَّهِ تَطْمَئِنُّ ٱلْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾ ﴾ [سورة الرعد]

ژباړه (دغه رجوع کوونکي) هغه کسان دي چې ایمان یې راوړی دی او ارام نیسي زړونه د دغو (مومنانو) په ذکر د الله تعالی سره.

یعنې سوکالي او سکون، خوشالي او اطمینان له الله تعالی او دهغه له دین سره په محبت کولو پیدا کېږي.

(سِرِي) لطیفه:

دریمه (سِرِي) لطیفه ده، ددې لطیفې اصلي ځای توری ده، دا توری محل د مشاهدې هم ده، کله چې صفا شي نو انوار او تجلیات هم ورته معلومېږي، د خوشحالي او فرحت ځای هم ده، همدا راز د خندا، غرور او تکبر محل هم ده.

اوس نو چې د یو انسان توری په ذکر لګیا شو نو دغه ذکر په نور سره دغه بې ځایه او ناروا خنداګانې، ختمېږي او ورسره غرور او تکبر هم له منځه ځي، بیا دلته د مشاهدې حالت راځي. انوار او تجلیات په خپلو سترګوویني، چې له هغې سره ژړا پیدا کېږي، تواضع پیدا کېږي او په ګناهونو باندې ندامت او پښېماتیا پیدا کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(خَفِي) لطيفه:

څلورمه (خَفِي) لطيفه ده، ددې لطيفې مرکز په ترېخې کې دی، دا ترېخې محل د غم هم ده اود ډار او ژړا هم، بلې خوا ته محل د غضب، غلظت او سختۍ هم ده.

کله چې د يو انسان دغه ترېخې په ذکر باندې شروع وکړي، نو غضب او هغه بداخلاقي او غلظت له مينځه ورسره ځي، بيا په اخلاقِ حميده سره ښائسته شي او هميش به دخدای جَلَّجَلَالُهُ او آخرت په لوري متوجه وي. د الله تعالی په نافرماني کولو سره به غمجن کېږي، مثلاً لمونځ ورځخه پاتې شو، يا روژه، يا داسې نور عبادات يې پاتې شوي وي نو دی ورباندې سخت خفه وي. اود الله تعالی جَلَّجَلَالُهُ د عتاب ځخه په وېره کې وي اود بدو اخلاقو په صادرېدلو سره ورته ژړا پيدا کېږي، کله چې دغه ترېخې اصلاح شي نو بيا يې د الله تعالی جَلَّجَلَالُهُ لوري ته رجوع پيدا شي

(آخفی) لطيفه:

پنځمه د (اخفی) لطيفه ده، ددې لطيفې مرکز الله تعالی جَلَّجَلَالُهُ په بډوکي کې ايښې ده، چې د سينې د برابري نه دواړو بډوګيو ته القا د ذکر کېږي. دا بډوګی د شهوت، جرئت، شجاعت او حرص ځای ده، کله چې د انسان بډوګی د الله تعالی جَلَّجَلَالُهُ په ذکر لګيا شي نو د ذکر د اثر له امله حرص اوبې ځايه شهوت له منځه ولاړ شي، د مسلمان د قتلولو جرئت ورک شي، دلته داخفی ليطيفې په برکت د انسان په بدن کې دهغو بدو صفاتو په مقابل کې نېک

(c) ketabton.com: The Digital Library

صفات پیدا شي، هغه داسې چې دجرأت په ځای بیا شجاعت او دشهوت په ځای عفت (پاک لمني) او دحرص په ځای زهد ځای ونیسي اوس نو انسان د لسو شیانو څخه مرکب ده، په لسو شیانو کې دا پنځه د عالم امرسره تړاؤ لري، چې هغه دا پنځه مرکزونه شول، ددغو مرکزونو صفات مونږ اجمالاً وبېژندل چې دواړه صفات لري، داسې صفات هم لري چې په هغې سره انسان له خدای جَلَّ جَلَالُهُ څخه بېګانه لري) کېږي اوداسې صفات هم لري چې انسان خدای جَلَّ جَلَالُهُ ته ورنیږدي کېږي، د لرې کېدو منشاء او لاهل غفلت ده، چې دغه ځایونه له ذکر څخه غافله وي نو انسان به د الله تعالی نه لرې کېږي اود نزدیکت منشاء او لامل بیا ذکر ده، چې دغه ځایونه دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په ذکر اباد شي نو بیا د ملائکو له طرفه ورته الهامات کېږي ، بیاتول بدن ددغو لطایفو له وجې نوراني شي ، بیا دخدای تعالی رابطه ټینګه شي نو بیا دغه انسان له ګناوو څخه ځان ساتي او له نیکي کولو سره یې تل مینه او محبت وي.

اوس نو چې دغه مرکزونه متضاد صفات لري، نو سړی به ورته متوجه وي ، که داسې وو چې دا ځایونه هروخت په ذکر لګیا وو نو بیا به دغه انسان ورځ په ورځ په دین کې ترقي کوي، کشفیات به ورته په برخه کېږي، خکه په دغه ځایونو کې محل د مشاهدې شته یعنې مقصود خو انوار، تجلیات اوکشفیات نه دي، خوبدن د انوارو اوتجلیاتو محل ګېدلی شي ، اصلي په بدن کې دغه قابلیت الله تعالی ایښی دی. (نورالابصار ،ضیاء الافکار فارسي (تالیف شیخ المشایخ خلیفه صاحب دادمحمد (سلمه الصمد)) ص: ۱۷۲ / ۱۸۹]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دارومدار دکتې په ایمان او تقوی سره دی

اوس دغه خایونه دکفارو هم شته او دمسلمانانو هم، قرآن کریم مسلمانانو او کفارو ټولو ته راغلی ده، خو په خپله الله تعالی د قرآن کریم د فائدې تخصیص تر متقیانو پورې کړی دی چې فرمایي: ﴿هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ۝٢﴾ [سورة البقرة] یعنې دا قرآن د متقیانو له پاره دهدایت او لار ښوونې ذریعه ده، نو ځکه دغه خلک فائده ورڅخه اخلي. تفسیر بیضاوي لیکي چې: دا قرآن خدای جَلَّجَلَالُهُ تر متقیانو پورې ولې خاص کړی دی ؟ چې دا د متقیانو له پاره هدایت ده، حال دا چې قرآن کریم خو د ټولې دنیا د انسانانو له پاره را استول شوی . وایي دا ځکه چې: قرآن ، اسلام او شریعت د قوي غذا (طعام) مثال لري، قوي طعام او غذا هلته بدن ته قوت ورکوي چې بدن جوړ وي، که بدن ناجوړه و، نو بیا قوي غذا ورته ضرر رسوي، که یو سړی ملاریا نیولی وي نو غوړي ورته تاوان رسوي او که ګټه ؟ د قوت او طاقت شیان به وي خو چې بدن روغ نه وي بیا همدا د قوت او طاقت خوراکونه ورته په ضرر تمامیږي نو دا دین او قرآن چې انسان ته ګټه رسوي هغه وخت یې رسوي چې اعتقاد یې سم وي، په هغه کې تقوی او خشیت من الله وي، دخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ د کلام عظمت او حیثیت یې پېژني، نو بیا به فائده ترې اخلي اوخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ ورته د هدایت ذریعه ګرځوي همدغه قرآن کریم وو چې په ابتداء کې به نوي نوي آیاتونه نازلېدل نو کفار

(c) ketabton.com: The Digital Library

به نور هم په خپل کفر کې سخت شول او مخالفتونه به يې زيات بدل، لکه چې الله تعالی فرمايي: ﴿ وَنُنَزِّلُ مِنَ ٱلْقُرْءَانِ مَا هُوَ شِفَآءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ ٱلظَّٰلِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴾ [سورة الاسراء]

ژباړه: او نازلوو (پرتا) له قرآنه هغه څيز چې شفاء دی (له ظاهري او باطني امراضو) او رحمت دی له پاره دمؤمنانو (چې نفع پرې اخلي) او نه زياتوي (دغه قرآن) ظالمانو (کافرانو) ته مګر زيان (هلاکت چې ايمان پرې نه راوړي). [تفسير بيضاوي ج:۱/ص:۴]

نود بدن اصلاح په دغو لطايفو باندې کېږي، دا بدن چې څومره اصلاح کېږي، قرآن کريم بيا زيات اثر هم پرې کوي، او داهلته کېږي چې دبدن مرکزونه زيات اصلاح وي او اصلاح يوازې دخدای پاک په ذکر او يادونه راځي ددغه قرآن کريم انوار او فيوضات بدن ته رسيږي، بيا نو ورځ په ورځ يې ترقي په برخه کېږي. تردې پورې چې د الله تعالی د اوليا وو په ډله کې شامل شي، چې بيا دده په يوه آيت باندې زيات کارونه جوړېږي. او نورو خلکو ته په ټول قرآن عظيم الشان دومره فائده نه رسيږي.

په قرآن کريم کې کوم نقصان نشته، بلکې نقصان په ده کې وي، نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په خپله زمانه کې به نفسِ نفيس موجود و خو مشرکينو چې عقيده ورباندې نه درلوده هرڅومره معجزې يې چې ورته کارې کړې، زړونه يې مرض وهلي وو نو هيڅ فائده يې نه ورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله، منافقین به د نبي کریم ﷺ په مجلس کې کښناستل، خو د هغه ﷺ خوږو خبرو به په دوی کې هیڅ اثر نه کاوه.

او مونږ الحمدلله چې په څوارلسمه صدۍ کې واقع یو، او د نبي کریم ﷺ مبارک احادیث اورو نو خوند ورڅخه اخلو، دا ځکه چې الحمد لله ایمان او اسلام راسره شته، سره له دې چې خپل خوږ پیغمبر مو لیدلی هم نه دی خو خوند یې شته، نو چې بدن جوړ وي که لرې ده، که مو لیدلی نه ده بیا هم شوق شته، دا رنګه مونږ آخرت نه ده لیدلی بیامو هم ورسره شوق شته، الله تعالی مو نه ده لیدلی بیامو هم ورسره پوره پوره مینه ده، صحابه کرام رضي الله عنهم مو نه دي لیدلي خو محبت او مینه مو ورسره شته او هغوی معجزې او نوردیر شیان په سترګو هم لیدل خو سره له هغه یې هیڅ ګټه یې ورته ونه رسوله. ولې؟ ځکه چې بدن روغ نه وو.

نو غرض داده چې: د طریقت فائده داده چې له بدن څخه اصلي او واقعي بدن جوړوي، بله دا فائده دا ده چې ددې اهل به شو چې د قرآن کریم څخه فائده راته ورسیږي، انساني بدن ددې لا نق ګرځي چې د نبوي ﷺ له احادیثو څخه خوند واخلي، د ائمهٔ کرامو رحمهم الله له اقوالو څخه ګټه پورته کړو.

نو چې ذکر دائم شي نو حضور دائم موجود شي، بیا نو الله تعالی په هرځه کې اثر پیدا کوي او خدای جل جلاله ته یې نږدېکت په برخه شي چې یو ځوک خدای پاک ته نیږدې شي او په هغه ګران شي نور به دی څه ارمان لري.

(ketabton.com: The Digital Library

(۱۶) مجلس

د ذکر په واسطه الله تعالی د سړي ابدي ژوندون جوړوي

﴿ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَٱثْبُتُواْ وَٱذْكُرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٤٥﴾ ﴾ [سورة الانفال]

ژباړه : اې مؤمنانو کله چې مخامخ شی د دښمن له یوې ډلې سره (چې جنګ ورسره کوی) نو ثابت قدم اوسئ تاسې (او مه ترې تښتئ) او یا دوئ تاسې الله ډیر (په خوله او زړه) بنائی چې تاسې د کامیابي پړاو ته ورسیږئ (په بري سره پر دښمن د ذکر په برکت).

دلته د ذکر دوه معناګانې دي یوه معنا یې دا چې دا مونږ مشهور ذکر ورته وایو، چې د ژبې او د زړه ذکر ده، دا ترې مراد ده.

دوهم تفسیرمظهري [ج ۴ ص:۹۷] لیکي چې: په دې کې تنبیه ده په دې چې د بنده له پاره مناسب داده چې هیڅ شی دی الله تعالی له ذکر نه منعه نکړي . او په وخت د سختیو کې دده لورې ته التجاء وکړي . او رئس المفسرین حضرت عبدالله بن عباس رضي الله عنهما (چې د نبي کریم صلی الله علیه وسلم د تره زوی او د ټولو مفسرینو سردار دی او دا مرتبه یې هم د نبي کریم صلی الله علیه وسلم په خدمت کولو مونده لې ده.

Scanned with CamScanner

یوه شپه د نبي کریم ﷺ کورته ،، چې حضرت رسول الله ﷺ د میمونې رضي الله عنها چې د حضرت ابن عباس رضي الله عنهما ترور وه په نوبت ژ او هغه د حیض په حال کې وه ، ورغلی چې د رسول الله ﷺ د شپې د عبادت معلومات خان ته حاصل کړي

کله چې رسول الله ﷺ د شپې پورته شو او د [illegible] له پاره ولاړ نو ده تصور وکړ چې ، [illegible] ده نه موقع نه باید استفاده وکړم او د رسول الله ﷺ خدمت په د سرور کوم د نه د خدمت دري صورته دي

١ ده باید انتظار کړی وای چې څو رسول الله ﷺ راوتلی وای او اوبه یې غوښتي وای

٢ دا چې رسول الله ﷺ به بیت الخلا کې ناست [illegible] بدني ، لوښه [illegible] کړي وای او بیت الخلا ته ورننوتلی وای

٣ دا چې بیت الخلا ته د [illegible] خواته ورته ایښې وای او دی ورته تللی وای

حضرت ابن عباس رضي الله عنهما اول صورت غوره نه کړ ځکه چې هغه اوبه وغواړي کله به د تعمیل د امر کې تاخیر راشي ، په عمل یې معلومه کړه چې موقع د خدمت ده ، د نه رسول الله ﷺ ویلو ته ارتیا او ضرورت نشته

د خدمت دویم صورت یې هم غوره نه کړ چې بیت الخلا ته ورننوتی اوبه ورورسي وای ځکه دا بې ادبي ده

(c) ...ton.com: The Digital Library

نودا دریم صورت یې غوره کړ چې دبیت الخلا خواته یې اوبه ورته کیښودې اودی ورځخه ولاړ.

نوکله چې رسول الله ﷺ دقضاء حاجت نه فارغ شو اوبیرته راوګرځیده نوپه دې وخت کې یې اوبه ولیدلې نوپوښتنه یې وکړه چې دا اوبه دلته چا راوړي دي ؟ نوام المؤمنين ميموني رضي الله عنها ورته وويل چې دغه هلک. دنبي کريم ﷺ زړه ورته خوشاله شو اودعايي ورته وکړه ﴿اللَّهُمَّ عَلِّمْهُ الكِتَابَ﴾ اصحيح البخاري ج ۱ / کتاب العلم ص:۷۵ رقم الحديث ۷۵] ژباړه : اې خدايه پاکه ! ته دده ته په قرانکريم کې پوهه ورنصيب کړې . اضياء البخاري شرح صحيح البخاري ج ۲ / کتاب العلم ص:۱۶۳/۱۶۴ رقم الحديث ۷۵]

نو راځو خپل اصلي مطلب ته چې: حضرت عبدالله ابن عباس رضي الله عنهما د تېر شوي آيت په تفسير او تشريح کې فرمايي چې: خدای تعالی د سخت تکليف په حال کې چې د جنګ حالت ده، دکفارو په منځ کې راايسار ده، له دې ټولو سختيو سره سره الله تعالی خپلو اولياؤ، دوستانو او مؤمنانو ته د ذکر کولو حکم کوي چې: ﴿ وَٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرًا﴾ نو حضرت ابن عباس رضي الله عنه فرمايي چې: له دې نه دامعلوميږي چې خدای پاک جل جلاله ته انسان په ذکر کولو سره نږدې کېږي. اوبل داترې معلوميږي چې ذکر په يوه حال کې هم نه معاف کيږي، نوځکه يې په هغه د هر سخت ځای کې هم خپل دوست ته د ذکر کولو حکم وکړ.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت ابن عباس رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُمَا فرمایي چې: له دې نه دا معلومیږي چې که یو سړی له شرق نه روان شي او تر مغربه پورې دا خپله هستي او مال وویشي او بل طرف ته یو سړی له غرب نه راروان شي او تر مشرق پورې کفار وژني له دې نه هم ذغه د الله تعالی ذکر بهتر ده، ځکه چې اجر یې ډېر ده.

ددې خبرې دا معنا نه ده چې: دا (الحمد لله، سبحان الله، الله) چې مونږ یې تل وایو دا مستحب عمل ده او حال داچې دا تر جهاد بهتر ده، بلکې معنا یې داده چې: که سړی جهاد کوي او خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ یې په یاد نه وي یا سخاوت کوي او خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ یې په زړه نه وي دا تول خو ښه عملونه دي خو چې د خدای جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره نه وي او په هر آن او هر قدم کې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ طرف ته متوجه نه وي نو بیا هیڅ فائده او اجر نه لري.

دا که په جهاد او سخاوت کې اجر پیدا کېږي یا په بل عبادت کې وزن او ثواب پیدا کېږي دا هغه وخت چې د انسان مطلوب یواځې او یواځې الله تعالی وي او هغه یې په یاد وي.

د ذکر خانګړتیاوې خوبې شمیره دي، خو لویه خبره داده چې د ذکر په سبب د انسانانو له خپل خالق سره تعلق او مینه پیدا کېږي او په دنیا کې هم دا قانون دی چې څوک له چاسره ډېره مینه لري نو ډېر یې یادوي، د کوم کاروبار سره چې ډېره مینه لري هغه کاروبار کې شپه ورځ مشغول وي، لنډه داچې له هر شي سره چې د چا تعلق وي نو هغه ډېر یادوي. نو اوس که د یو چا له خدای

(c) ketabton.com: The Digital Library

تعالی جَلَّ جَلَالُهُ سره تعلق زیات وي نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به خامخا د ېر یادوي.

ذکر سلطان:

له پنځو لطائفو څخه وروسته (ذکر سُلطان) شروع کېږي چې (ذکر قالبي) هم ورته ویل کېږي، له دې ذکر سره له سر نه تر نوکانو پورې ټول بدن د خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ په ذکر مشغول وي، داسې حالت چې انسان ته پیدا شي چې په بدن کې الله تعالی ته خاې ورکړ ، قلب، روح، سر ، خفي، اخفی او قالب د بدن . لنډه دا چې په ټول بدن کې یې الله تعالی ته خاې ورکړ نو بیا دده له الله تعالی سره واقعي عشق او محبت پیدا کېږي، بیا یې په هر عمل او قول کې اثر پیدا کېږي، که تلاوت کوي یا بل کوم عمل ترسره کوي هرڅه به د خدای تعالی د رضا له پاره وي.

اصلاً دا مقامات چې انسانانو ته پیدا کېږي مثلاً د ﴿ سبحان الله یا الحمد لله ﴾ په ویلو سره ورته دومره ثوابونه په برخه کېږي دا دهغو خلکو له پاره چې له زړه نه یې ووایي او واقعاً یې له الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ سره مینه او اخلاص وي. که داسې نه وي نو همدا قرآن کریم چې د الله تعالی کلام دی منافقینو به هم تلاوت کاوه، لمونځونه به یې هم کول خو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ددوی حال بیا داسې راته بیانوي چې: ﴿ إِنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ يُخَٰدِعُونَ ٱللَّهَ وَهُوَ خَٰدِعُهُمْ وَإِذَا

(c) ketabton.com: The Digital Library

قَامُوٓاْ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ قَامُواْ كُسَالَىٰ يُرَآءُونَ ٱلنَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ ٱللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٤٢﴾ [سورة النساء]

ژباړه: بېشکه چې منافقان ټګي کوي (په ښکارولو داسلام او پټولو دکفر) له الله تعالی سره او الله تعالی سزا ورکوونکی دی (د دو ټګي او دوکې په سبب) او هرکله چې پورته کېږي دغه (منافقان) لمانځه ته نو په ښه زړه نه پورته کېږي یوازې داچې دوی خلکو ته ځان ښیي چې موږ هم مسلمانان یو او نه یادوي دوی الله مګر (ریایي یادول) لیږ.

چې څوک دخدای تعالی تابع او ذاکر شي بيا يې ټول مخلوقات تابع شي

د چا چې له الله تعالی سره واقعي مینه پیدا شي نو بیا الله تعالی دومره عزت او شرافت ورپه برخه کړي چې: ځمکه، اسمان، حیوانات او حشرات یې ټول پیژني، بیا هغه شیان چې په ظاهره د انسان دښمنان وي هغه هم دده تابع شي اوده قدر او احترام کوي

دنبي کریم صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له غلام حضرت سفینه رَضِيَ ٱللَّهُ عَنْهُ نه روایت دی وايي: زه په کیشتۍ کې سپور شوم هغه ماته شوه، نو دلرګي په یوه تخته کیناستم، نو د دیارب غاړې ته یې ویستم، یو زمری راسره مخامخ شو ورته ومې ویل: اې ابو الحارث! زه درسول الله صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ غلام یم! نو سرېې راته ټیټ کړ اوپه څنګ راسره روان

Scanned with CamScanner

(c) ktabton.com: The Digital Library

شو زما دفاع یې له حیواناتو کوله تردې چې عامې لارې ته یې برابر کړم، نو له هغه نه وروسته یې (همهم) یعنې ژګروی کاوه دامې ورنه وفهموله چې خدای پامانې رانه اخلي.

[جامع کرامات الاولیاء، ج ۱ ص ۱۱۶]

سره له دې چې زمری د انسان دښمن ده، خو ﴿ مَنْ كَانَ لله كَانَ اللهُ لَهُ ﴾ څوک چې د الله تعالى تابع شو بیا نو الله تعالى ددغه انسان محافظ او مددګار شي، بیا یې په حشراتو او حیواناتو هم تائید کوي، هغه یې نصرت کوي، له کومو شیانو څخه چې دغه انسان ډارېږي هماغه شیان یې بیا څوکیداري کوي.

رښتیا ویل د دنیا او اخرت د نجات سبب دی

حضرت حسن بصري رَحِمَهُ اللهُ د وخت مشهور بزرګ جلیل القدر عالم او تابعي دی، په ده پسې حجاج بن یوسف ګرځېده، یو ځل پولیس ورپسې شول، تردې پورې چې دی د حضرت حبیب عجمي رَحِمَهُ اللهُ خای ته راغی، حسن بصري رَحِمَهُ اللهُ ورته وویل چې په ماپسې عسکر را روان دي نو ګوره چې ما ورته ونه ښیې، حسن بصري رَحِمَهُ اللهُ د عبادت کولو له پاره کوټې ته ننوت، کله چې عسکر را ورسېدل نو له حبیب عجمي رَحِمَهُ اللهُ څخه یې وپوښتل چې حسن بصري خو به دلته نه وي، هغه ورته وویل چې: هغه په دغه کوټه کې دی، کله چې عسکر کوټې ته ورغلل نو دی یې پکې پیدا

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه کړ، حسن بصري رَحِمَهُ اللّٰهُ وايي اوه ځله يې لاس راباندې ولګيده خوبيايې هم ونه ليدم.

بېرته ناهيلي راووتل او حبيب عجمي ته يې وويل چې: ته په مونږ مسخرې کوې، هغه بيا ورته وويل چې: په همدې کوټه کې دی، هغوی بيا ننوتل خو بيا يې هم څه ونه ليدل او بېرته ولاړل، حسن بصري رَحِمَهُ اللّٰهُ چې کله له کوټې څخه راووت نو حبيب عجمي ته يې وويل چې: تا خو زه ورته ونښودلم د استاد بې ادبي دې وکړه؟ ده ورته وويل چې: ته زما رښتياوو خلاص کړې که درواغ مې ويلي وای دواړه به نيول شوي وو. کله چې ما رښتيا وويل نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دهغوی سترګې ړندې کړې او ته يې ونه ليدلې.

حسن بصري رَحِمَهُ اللّٰهُ ورته وايي په دې وخت کې دې څه وويل: هغه ورته وايي: لس ځله مې آية الکرسي، لس ځله امن الرسول. او لس ځله مې (قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ) ولوستل، بيامې وويل: اې خدايه! حسن مې په تا سپارلی ته يې وساتې.

[تذکرة الاولياء پښتو ص: ۴۶؛ تذکرة الاولياء، فارسي ص: ۸۱]

په حديث مبارک کې راځي چې: نبي کريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د بيت الله شريفې ترڅنګ ناست و، د ابولهب د ښځې په هکله چې کله د قباحت آياتونه را نازل شول، نو دې ښځې يو غټ کاڼی را اخيستی او ويل يې چې: په دې زه به پيغمبر صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ باندې ګوذار کوم، راغله په حرم کې وګرځېده، سره له دې چې نبي کريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د بيت الله شريفې تر څنګ ناست دی، خو ددې سترګې الله تعالى

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

ړندې کړې او دی یې ونه لیده، بېرته ناهیلې ولاړه، صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم له نبي کريم صلی الله علیه وسلم څخه وپوښتل چې: ته خو دلته ناست وې او وې نه لیدې؟ ده صلی الله علیه وسلم ورته وویل چې: خدای پاک جل جلاله یې په ما باندې سترګې ړندې کړې څکه یې نه ولیدمه.

نو چې څوک د الله تعالی سره علاقه لري . مینه، محبت او اخلاص لري نو بیا یې د دښمنانو سترګې ورباندې ړندې شي

خو یو وخت همدا حسن بصري رحمه الله د حجاج عسکرو ونیوه اود حجاج دربار ته یې بوتلو. حجاج له ده مبارک سره په سخته لهجه خبرې او بحث شروع کړ، ده هم په ډېره زړورتیا د پوښتنو ځوابونه ورکول، حجاج ورته وایي: ته نه یې خبر چې ته ما د څه له پاره راغوښتی یې هغه ورته وایي نه ا حجاج ورته وایي:ته مې ددې له پاره راغوښتی یې چې ځان درڅخه خلاص کړم او مړ دې کړم ، ده ورته وویل چې: د حضرت نبي کريم صلی الله علیه وسلم څخه یوه دُعا منقوله ده چې که یوڅوک یې سهار ووایي نو تر ماښام پورې به له ټولو آفتونو څخه محفوظ وي او که بیګا یې ووایي نو بیا تر سهاره پورې به په امن کې وي، نو ما هغه دُعا ویلې ده، ته ما ته هیڅ ضرر نه شې رسولی.

له دې خبرې وروسته حجاج دی پرېښود اودی په خپله مخه ولاړ، دپولیسو یوه مشر حجاج ته وویل چې: دادومره شپې او ورځې دې مونږ پسې سترې او سرګردانه کړو ، بیا مو ونیوه او له ناسره

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې دومره تېزې خبرې هم وکړې او له دې ټولو سره سره دې اوس دومره په آسانۍ سره پرېښود او هېڅ دې هم ورته ونه ویل. دا ولې ؟

حجاج د خپل فوځي افسر په څواب کې وایي چې: وژل خو لا په خپل ځای پرېږده، یواځې چې په زړه کې به مې دا خبره راوګرځېده چې زه ورشم او ویې وهم نو له دې سوچ سره به له ده څخه زمریان او ښاماران چار چاپېره ودرېدل، زه وېرېدم چې که ورپورته شم نو له منځه به مې یوسي.

حجاج بن یوسف سره له دې چې دومره ظالم هم و، کتابونه لیکي چې: یو لک شل زره صحابهٔ کرام رَضِيَ اللهُ عَنْهُم او تابعین دده په بندیخانو کې شهیدان شوي، خو بیا یې هم حضرت حسن بصري رَحِمَهُ اللهُ ته څه ونه شول ویلای. [البدایة والنهایة ج ۹، ص ۱۷۹]

نو په هر قول او عمل کې هغه وخت اثر پیدا کېږي چې د انسان معامله له خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ سره صادقه او مخلصانه وي او هرڅه یې دهغه د رضا له پاره وي اودخدای جَلَّ جَلَالُهُ د رضا لوی اثر او نښه داده چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورته د ذکر او عبادت توفیق ورکړي.

یو بزرګ لیکي چې: کله ما خدای جَلَّ جَلَالُهُ یادوي نو زه ورباندې پوهېږم، په مجلس کې ناستو کسانو تعجب وکړ چې دا څه خبره کوې ؟ ده وویل چې: زه کله د خدای جَلَّ جَلَالُهُ په ذکر لګیا شم نو زما یقین شي چې الله تعالی هم ما یادوي، ځکه چې دی جَلَّ جَلَالُهُ په خپله فرمایي ﴿ فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ ... ﴿١٥٢﴾ ﴾ [سورة البقرة]

Scanned with CamScanner

(c) ... com: The Digital Library

ژباړه: نو یاد کړئ (تاسي) ما (په قلبي او بدني طاعت سره) نو زه به هم یاد کړم تاسي (په ثواب سره)

نو په ذکر کي اصل مقصود حضور مع الله، اخلاص او محبت ده کله چي په هر کار کي اخلاص پیدا شي نو له ریا څخه خلاص شو او له خدای تعالی جل جلاله او جناب رسول الله صلی الله علیه وسلم سره یي مینه پیدا شوه دغه انسان بیا په دنیا او آخرت کي کامیاب ده. بیا دخدای پاک جل جلاله په وعدو کي دمخالفت شائبه هم نشته نو مطلب دا چي د خدای جل جلاله ذکر تر کوم ځای او کوم وخت پوري منحصر او ترلی نه دی. ځکه چي په خپله خداوند متعال جل جلاله فرمايي: ﴿ فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَوٰةَ فَاذْكُرُوا اللَّهَ قِيَٰمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ ﴾ (سورة النساء آیت ۱۰۳)

ژباړه: بیا کله چي اداء کړئ تاسي لمونځ (لمونځ یو عبادت ده،) نو چي لمونځ مو ادا کړ له هغي نه وروسته بیا خدای پاک جل جلاله یادوئ په ولاړه، په ناسته، په ملاسته په هر حال کي یي یادوئ. ځکه چي الله تعالی جل جلاله امر کوي چي ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴾ (سورة الاحزاب)

ژباړه: اې مؤمنانو یادوئ الله په ډیرو یادولو سره

له دي څخه مطلب دادی چي دائمي حضور پیدا شي او په چا کي چي دائمي حضور پیدا شي نو هغه ته چي حقیقي حیات (ژوند)

(c) ketabton.com: The Digital Library

وره په برخه کېږي، بیا که دی ویده وي هم خو لطائف یې تول په ذکر لګیا وي، حتی که مړ شي هم په ذکر به لګیا وي، ځکه د انبیاوو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ او اولیاء کرامو واقعات او حالات چې سړی مطالعه کوي لکه : نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چې ولیدل چې حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ په قبر کې په لمانځه لګیا دی، دا ځکه چې هغوی ته حقیقي حیات (ژوند) ور په برخه شوی، په دغسې اشخاصو باندې بیا مرګ نه راځي بلکې یواځې له یوه دار څخه بل دار د انتقال مرحله وي.

نو حضرت عباس رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ لکه چې مخکې هم تېر شو چې فرمایي: د جنګ په سخت حالت کې هم الله تعالی د ذکر کولو امر کوي، ځکه چې د خدای جَلَّ جَلَالُهُ په ذکر کولو سره زړونو ته اطمینان پیدا کېږي، بیا تکلیفونه پرې اسانه شي، هغه پخوانی سختۍ نه بیا محسوسوي، ځکه خو خدای پاک وایي: ﴿ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُم بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴾ [سورة الرعد]

ژباړه (دغه رجوع کوونکي) هغه کسان دي چې ایمان یې راوړی دی او زړونه یې مطمئن وي د (دغو مومنانو) په ذکر د الله تعالی سره

یعنې الله تعالی وایي چې په سخت حالت کې ته ما یادوه زه به په تا باندې سختۍ آسانې کړم او هغه مصیبتونه او کړاوونه به در باندې آسانه کړم.

Scanned with CamScanner

(c) ...m.com: The Digital Library

خو په دې لاره کې بُنيادي شرط داده چې دغه یادول او ذکر کول به په مینه او اخلاص سره وي، يواځې د خولې په ويلو اونه هم داسې د زړه په ويلو چې په زړه سره ذکر کوي خو فکر او سوچ يې بل ځاى وي، بايد سړى دا کوشش وکړي ترڅو خپل زړه ته پوره متوجه شي، چې له دې سره بيا په زړه کې خوند پيدا کېږي، داچې زمونږ په ذکرونو کې ظاهري کوم اثر نه ليدل کېږي وجه يې داده چې يو خو سمه توجه نه کوو، مجلسونه مو بې باکه او په لهو او لعب مشتمل وي، په خوراکونو کې مو هم زياتى او کمى وي، که داسې نه وي نو دخداى پاک جَلَّ جَلَالُهُ په نوم کې دومره اثر ده چې يو وار څوک په اخلاص سره (الله) ووايي نو له خمکې څخه به يې عرش ته ورسوي خو بنيادي شرط اخلاص او دوام على الذکر ده.

د نېکو خلکو سره کېناستل هم توجه ده

زمونږ د اکثرو ملګرو دا فکر وي چې بس خانقاه ته راغلو او همدلته مو ذکر وکړ نو خبره خلاصه شوه، ياداچې تنده، په تنده کېښودل شوه نو کار جوړ شو او که توجه ونه شوه نو کار نه کېږي.

ګورئ وروڼو ! مونږ خداى پاک جَلَّ جَلَالُهُ په ذکر باندې مامور کړى يو، هغه هم على الدوام دتل له پاره، دا مجلس په حقيقت کې تول له توجه توجه ده، بايد خپل دين ته په هروخت کې متوجه اوسو. خداى

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاک جَلَّ جَلَالُهُ راته امر کړی چې: ﴿يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَكُونُواْ مَعَ ٱلصَّـٰدِقِينَ ﴿١١٩﴾﴾ سورة التوبه»

ژباړه: اې هغو کسانو چې ایمان ئې راوړی دی (یعنې اې مومنانو) وویرېږئ تاسې له الله (اوهسې مخالفت مه کوئ) او اوسئ سره له صادقانو.

یعنې له نېکانو سره ملګرتیا کوئ. نو مونږ مجبوره یو چې خامخا به له عالم، طالب او یل کوم نېک شخص سره کېنو، ځکه چې امر راته شوی، نو کله چې مونږ د خپل خالق جَلَّ جَلَالُهُ په امر باندې عمل وکړو نو بیا به په اعمالو کې هغه جَلَّ جَلَالُهُ په خپله اثر پیدا کوي.

Scanned with CamScanner

(c) ...ton.com: The Digital Library

(۱۷) مجلس

د نفس مراتب او د اخلاص او صدق فائدې

﴿قَالَتْ إِنَّ ٱلْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا۟ قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوٓا۟ أَعِزَّةَ أَهْلِهَآ أَذِلَّةً ۖ وَكَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٣٤﴾﴾ [سورة النمل]

ددې آیت شان نزول د بلقیس او حضرت سلیمان عَلَيْهِ السَّلَام واقعه ده.

ژباړه نو وویل (بلقیس چې په جنګ کې خیر نشته) بیشکه باچایان هرکله چې ننوځي په کوم کلي (ښار) کې (په غلبه او قهر) خرابوي دوی هغه (ښار) او ګرځوي دغه (باچایان) عزیزان (مشران) د اهل د هغه ذلیلان (سپک بندیان) او هم داسې (چې ومې ویل) دوی کوي.

پورتنی معنا خو یې ظاهري شوه. او باطني معنا یې داده چې د انسان په باطن کې د نفس اماره یو حکومت ده، د نفس په اصل کې سرکشي پرته ده، نو دا نفس د انسان په وجود باندې حکومت کوي، او د خپل حاکمیت د تقاضا له امله په هغه روح باندې چې هغه په اصل کې پاک شی ده او له الله تعالی سره یې تعلق ده، دغه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نفس په هغه روح باندې غالبه شوې وي، نو ددې له امله بیا د انسان په سینه کې غلط او بې ځایه حکومت جوړ شي. حسد، کبر، قدرت پرستي، جاه طلبي، شهوت پرستي دا ټول د انسان په وجود کې شته. خو کله چې یې له مشائخ کرامو سره علاقه او واسطه پیدا شي، د الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ مبارک اسم یې سینې ته داخل شي، نو بیا ددغه مبارک نوم په برکت بیا هغه د سینې حاکم (نفس اماره) ذلیله شي. څکه له قرآن کریم څخه دا خبره ثابته ده، الله تعالی فرمايي: ﴿ إِنَّ ٱلنَّفۡسَ لَأَمَّارَةُۢ بِٱلسُّوٓءِ ﴾ (سورة یوسف آیت ۵۳) همدا نفس دی چې انسان یې د بدۍ په لوري روان کړی، خو کله چې په ظاهر کې حکومت بدل شو او د نفس اماره په ځای روح غالب شو، له الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ سره یې علاقه پیدا شوه، نو بیا په هغه ځای کې نفس محکوم او روح حاکم شي او بیا چې کله له انسان څخه کومه ګناه صادره شي نو بیا دغه نفس دومره اصلاح شوی وي چې بیا انسان د دغې ګناه د کولو له امله ملامتوي چې ته خو د ګناه له پاره نه بلکې د نیک عمل د کولو له پاره پیدا شوی یې. او د نفس دغه حالت ته (نفس لوامة) وايي. بیا یې چې څه نوره اصلاح په برخه شي نو بیا (نفس مطمئنه) وګرځي، مطلب دا چې د الله تعالی په ذکر، د نیو کارونو په کولو یې بدن ته سکون او راحت په برخه کیږي، بیا په فقر، مسکنت، لنډه دا چې په هر مصیبت او سختۍ باندې صبر کوي، شکایت نه کوي. او کله چې د نفس مجاهده نوره هم پسې قوي او زیاته شي نو بیا (نفس راضیه) شي، معنا دا چې د الله تعالی په قضا او فیصلو باندې راضي وي.

Scanned with CamScanner

(c) ...on.com: The Digital Library

انسانان په دوه ډلو وېشل شوېدي ، يوې ډلې ته محبوبين ويل کېږي او بلې ته يې مُحِبين . د اهل تصوف او طريقت په اصطلاح په مشربونو کې فرق ده. څوک چې محبوبين دي، دهغو له پاره ددغو مقاماتو د طی کولو له پاره حاجت نشته، دهغوی ابتداء توبه ده او انتهاء يې رضا بالقضاء ده، صبر ده، حلم ده، قناعت ده، بلکې نور مقامات هم په دې منځ کې شته، خو دا نفس داسې مقام ته ورسېږي چې که د خدای جَلَّ جَلَالُهُ له لوري هرڅه ورته رسېږي دې ورباندې راضي وي.

اکثره مشائخ کرام چې د زحمت په وخت کې کوم راحت محسوسوي ددغه راحت خوند بيا په عامو حالتونو کې نه وي ا کله چې نفس له الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ څخه راضي شو نو بيا دغه (نفس مرضيه) کرځي. خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له ده څخه راضي وي. څکه محبت د دواړو طرفونو څخه وي. او رضا هم له دواړو طرفونو څخه وي. څوک چې له الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ سره مينه او محبت لري الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ ، رسول الله صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يې هم ورسره لري، څوک چې له اولياء کرامو سره مينه اومحبت لري هغوی يې هم ورسره لري. دا يو نسبت ده چې له دواړو طرفونو څخه موجود وي.

څوک چې له الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ څخه راضي وي هغه جَلَّ جَلَالُهُ هم ورڅخه راضي وي، چې په دې سره نفس (نفسِ مرضيه) کرځي، خودا هلته کېږي چې په هره خبره کې صادق وي، هر قدم چې دی اخلي هر کار چې کوي د زړه له صدقه يې کوي، نوبيابه دغه مقامات ترلاسه کوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

محترم خليفه صاحب داد محمد (سلمه الله الصمد) الغزنوی وايي: په مخکې وخت کې به ډېر خلک د صحابهٔ کرامو، اولياء کرامو د عمل، ګفتار او ښو اخلاقو له وجې نه له ګمراهي څخه راګرځېدل او په همدغه سمه لاره به روان وو، کله به چې خلکو دصحابهٔ کرامو رضي الله عنهم غوره او ښه اخلاق وليدل نو په هغوی به يې دومره زيات اثر وکړ چې سمدستي به يې له پامه بدشول او سمدستي به يې توبه وباسله، ترڅو چې کافرانو به دهغوی اخلاق او ښه عملونه وليدل نو په اسلام به مشرف شول، اوس خو چې خلک زموږ دا کمزوري عملونه ويني نو خدای مکړه له دين څخه يې زړه تور شي زياتره وخت چې کافران دمسلمانانو عملونو او ظلمونو ته وګوري نو داشک ورسره پيدا شي چې دا دين به په حقه وي او که نه؟

دحضرت علي رضي الله عنه او قاضي شُريح واقعه

دامير المؤمنين حضرت علي رضي الله عنه په دخلافت پرمهال چې کله دی مبارک د مسلمانانو خليفه ؤ، دده د بدن زغره ورکه شوه، څه وخت پس يې دغه خپله زغره د يوه يهودي په لاس کې وليده، وي پېژندله نو په دغه يهودي يې دعوه وکړه چې دا زغره زما ده، هغه ورڅخه انکار وکړ، د حضرت علي رضي الله عنه د خلافت پر مهال قاضي حضرت شريح رحمه الله ؤ، نو حضرت علي رضي الله عنه او يهودي دواړه د قاضي حضور ته ورغلل او حضرت علي رضي الله عنه عريضه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته وړاندې کړه چې زما دغه زغره يهودي رانه وړې ده، يهودي منکر شو، حضرت شُريح حضرت علي رضي الله عنه ته مخ راوګرځاوه چې ته په دې خبره شاهدان لرې چې دا زغره ستا ده ؟ حضرت علي رضي الله عنه خپل زوی حضرت حُسين رضي الله عنه او خپل غلام حضرت قمبر رضي الله عنه د شاهدي له پاره راوستل، د حضرت علي رضي الله عنه رايه داوه چې دخپل قريب شاهدي د سړي له پاره دقبول وړ ده، که د ګټې په ځای کې وي اوکه د تاوان ، اما د عامو صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم لکه چې د احنافو هم همداسې مسلک دی چې د ګټې په ځای کې د قريب شاهدي د قريب له پاره صحيح نه ده اوکه په ضرر ده وي لکه د يو چا په پلار بل چا دعوه وکړه ، دغه سړي په خپل پلار شاهدي ورکړه چې رښتيا په تا باندې يې حق شته ، دغه شاهدي يې منظوره ده، خو که ددغه شخص پلار په بل چا دعوه وکړي او دی يې شاهدي ورکړي نو دغه شاهدي يې نه منظورېږي.

به هر حال ! حضرت شُريح رحمه الله حضرت علي رضي الله عنه ته وايي چې: اې اميرالمؤمنينه ! حضرت حُسين ستا زوی ده او ستا په ګټه يې شاهدي ورکړه، اود عامو صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم او زما رايه داده چې د ګټې شاهدي نه منظورېږي، بل څوک شاهد راوړاندې کړه ! حضرت علي رضي الله عنه ورته وويل چې بل څوک شاهد نه لرم، ده ورته وويل : نو بيا خو زغره د يهودي ده، کله چې دوی بهرته د قاضي له مجلس څخه ووتل نو دغه يهودي د حضرت علي رضي الله عنه په شا پسې روان و، اوبه زوره يې نارې وهلې چې وګورئ [1]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اميرالمؤمنين ته سره له دې چې د مسلمانانو خليفه او مشر هم له ماسره دقاضي حضور ته وړاندې شو . دې خبرې ډېر زيات اثر ورباندې وکړ چې که دا د دوی دين حق نه وی نو بيا له ما سره د مسلمانانو مشر دقاضي حضور ته کله تلو ، نو معلومه شوه چې دغه د دوی دين په حقه دی . په يوه ديني اوشرعي حکم کې بادشاه او يو غريب عسکر ماله‌ار او شتمن سره برابر دي ، سمدستي يې کلمه طيبه وويله او په اسلام مشرف شو

دا د حضرت علي رضي الله عنه د عمل اثر و ، يهودي له اسلام قبلولو وروسته دا وويل چې دا زغره په رښتيا ستا ده او ورته تسليم يې کړه ، نو دده د نېه عمل دوه ګټې شوې ، خپل حق هم ورته ورسېده او ورسره هغه مقابل يهودي هم مسلمان شو

[البداية والنهاية ج: ۸ ص: ۸]

له عبدالقادر جيلاني رحمه الله سره څناور خبرې کوې او دده په يوه خبره عمل کولو څومره خلک توبه کار کيږي

عبدالقادر جيلاني رحمه الله چې په پيران پيرصاحب باندې مشهور دی ، د حج په شپو ورځو کې حاجيان د عرفات په غونډۍ ولاړ دي ، هغه وخت دی هلک و ، غوا يې روانه کړې او پيايي يې ، کله چې دشتې ته ووت ، دې غوا ناڅاپه مخ ورته راواړاوه او ورته وې ويل: ﴿يا عبدالقادر ! ما لهذا خُلِقتَ ولا بِهذا أُمرتَ ﴾ اې عبدالقادره ! ته الله تعالی دغواګانو د پوولو او ساتلو له پاره نه يې پيدا کړی ،

Scanned with CamScanner

(c) ...ch.com: The Digital Library

اونه په دې مامور يې ، ته يې د خپل معرفت او بندګۍ له پاره پيدا کړی يې، دی وویریده ، چې غوا او بيا دهغې خبرې کول ؟ دی کوچنی هم و، نو بېرته راوګرځېد ، خپلې مور ته راغی، پلار يې هم مړ دی، نو مور ته يې وويل: چې ماته اجازه وکړه چې زه د الله تعالی دين زده کړم، معرفت حاصل کړم، بغداد ته ولاړ شم، ترڅو د نېکانو زيارتونه وکړم او هلته علم حاصل کړم. مور ورته وويل چې ولې څه پېښه ده ؟ ده مبارک ورته هغه د غوا واقعه ذکر کړه چې غوا داسې راته وويل: له دې سره بام ته وختوت او ويل يې چې هغه دی ټول خلک په عرفات ولاړ دي، دخدای جَلَّجَلَالُهُ عبادت کوي اوزه غوا پيايم، کله چې دده پلار مړ و نو په ميراث کې ورڅخه اتيا دينار پاتې ونو مور يې جګه شوه (۴۰) روپۍ يې دده بل ورور نه ورکړې او څلوېښت يې ده ته په لستوڼي کې ور وګنډلې او مور مبارکه يې خدای پاماني ته ورته راووتله، ورته يې وويل چې: زويه! ما نور ته له خپل ځان څخه ببل کړې، تر قيامت پورې به بيا زه او ته سره ونه وينو. ما دين ته وقف کړې اود خدای جَلَّجَلَالُهُ د رضا له پاره د دين علم حاصلوه، چې ترڅو دې علم پوره نه وي حاصل کړی نو بېرته به نه راځې ! خو دا يوه خبره به مې هر وخت په ياد ساتې چې هروخت به رېښتونی اوسې او رښتيا خبره به کوې ! په طالبي او خدمت کولو کې به صادق اوسې ! هر کار به دې رېښتونی دي

حضرت پيران پير صاحب کشر هلک ده، کله چې له کور څخه روان شو، نو له يوې قافلې سره ملګری شو چې هغوی هم د بغداد په لور روان وو، يو ځای ته چې ورسېدل نو په آسانو سپاره غله

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته رامخې ته شول، ټوله قافله يې ودروله، غلو شروع وکړه او د قافلې له خلکو سره چې څومره مالونه وو هغه يې ورڅخه واخيستل، پيران پير صاحب وايي چې کله غله ماته راورسېدل ماته يې راپام نه شو، يو غل راغی او ناڅاپه يې راته وويل چې: له تاسره څه شی شته ؟ ما ورته وويل: هو ! هغه راته وويل چې څومره شی درسره دي ؟ ما ورته وويل چې: څلوېښت ديناره، هغه راته وويل چې په کوم ځای کې دې ايښي دي ؟ ما ورته وويل چې: په دغه کميس کې مې ګنډلي دي، دا خبره د غله زړه ته ونه لوېده چې دا ماشوم هلک هسې په ما باندې مسخرې کوي، خوار او غريب هلک ده، له ده سره دومره دنيا له کومه شوه ؟ دا غل هم راڅخه تېر شو، بل غل راغی او هغه ته مې هم دغسې خبره وکړه ، هغه هم راڅخه تېر شو، کله چې دا غله خپل هغه مشر ته ورغلل چې ټوله قافله يې چور کړې وه او اوس يې په خپل منځ کې سامانونه سره تقسيمول، نو هغه مشر له دې نورو څخه پوښتنه وکړه چې له چاسره خو به مو څه پرېښې نه وي ؟ دغو دوه کسانو ورته وويل چې: يو غريب هلک مونږ ته وويل چې: له ماسره څلوېښت دينار شته.خو مونږ دهغه دغربت له وجې دهغه په خوله باور ونکړ نو هسې مو پرېښودلو ، مشر ورته وويل چې: راوېې غواړئ ! کله چې دی ورغی نو د غلو مشر ورڅخه پوښتنه وکړه چې: له تاسره څه شی شته ؟ ده ورته وويل : بلې ! هغه ورته وويل چېرې دي ؟ ده ورته وويل چې: په لستوڼي کې مې ګنډلي دي. کله چې يې دده لستوڼی وشکاوه نو روپۍ يې ورڅخه را ووېستې، نو د غلو دغه مشر پيران پير صاحب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته وايي چې: څه وجه او باعث و چې دغه پټې روبې دې مونږ ته راښکاره کړې ! ستا دغه لستوڼې ته خو زمونږ پام نه و، دې ورته وايي چې: زما مور له ما څخه وعده اخيستې وه چې زويه په پخپله خبره کې به ريښتونی اوسې. نو زه به په خپله هره خبره کې ريښتونی اوسم ، زه له خپلې مور سره کړې وعده نه ماتوم. د پيران پير صاحب د صداقت دا اثر وو چې د غلو د مشر په زړه خدای جَلَّ جَلَالُهُ دا اثر کېښود، په ژړا يې شروع وکړه چې مونږ خو د الله تعالی سره وعده کړې، خو بيا هم په دې وعده کې ريښتوني نه يو، څو کاله پرله پسې دا وعده مونږ ماته کړې ده، مسلمانان خوروو، وژنو يې او مالونه يې چور کوو، او په ايمان کې خو وعده داده چې مسلمان به مسلمان ته ضرر نه رسوي. نو دحضرت شيخ عبدالقادر جيلاني رَحِمَهُ اللهُ په واسطه د غلو مشر له خپل دغه بد عمل څخه توبه ووېسته، کله چې ده توبه ووېسته نو عامو غلو ورته ووېل چې: ته په غلا کې زمونږ مشر وې ! نو نن په توبه کې هم زمونږ مشر يې ! که تا له خپلې ګناه څخه توبه ووېسته نو مونږ ټول هم توبه وباسو. ټولو توبه ووېسته، د ټولې قافلې خلکو ته يې خپل خپل مالونه وسپارل.

[نفحات الانس ج: ۲/ ص- ۶۸۰/ ۶۸۱]

نو پيران پير صاحب په خپله خبره کې ريښتونی و، دده د ريښتينولی دومره اثر و چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ هغه د غلو ډله دده د يوه عمل په واسطه توبې ته برابره کړه، له خپل بد عمل څخه يې راوګرځول.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو مخکني اسلاف مبارکان که هغه صحابهٔ کرام رضي الله عنهم دي او که اولیاء کرام دي، که مشائخ دي او که علماء کرام وو، دوی ټول داسې وو چې د دین نمونې وې ، هغوی ته به چې چا وکتل نو ددوی د عمل او قول څخه به متاثر کېدل، بیا به خود به خود ورواوښتل، خپلو ګناهونو ته به متوجه شول، چې زه څرنګه بې ځایه او په ګناه کې لګیا یم.

نن چې له مونږ څخه خلک ورځ په ورځ نفرت کوي، له طالب، ملا، حاجي او مجاهد څخه نفرت کوي نو دهغې وجه داده چې زمونږ په خپلو وینااوو او اعمالوکې توافق نشته، په دواړو کې مو د اصلاح کوشش نه دی کړی، صداقت نشته ، که داسې نه وي نو که مونږ له الله تعالی سره په وعده کې ریښتوني شو، په خپلو اعمالو کې ریښتوني شو، مخلصین او صادقین شو، بیا به الله تعالی خامخا دا اثر پیدا کوي چې هغه بدبخته خلک به هم تابع کېږي. د هر وخت بدماشان وي، خو خلیفه صاحبانو ته ورشي چې صاحبه! که ماته څه خدمت وي ، د نورو خلکو د خورولو له پاره کوشش کوي ، خلک وژني او پیسې، مال او دولت ورڅخه اخلي، خو په خانقاه او دربار کې خان بیا غلام وراندې کړي، چې که ماته څه خدمت وي. ددې وجه داده چې دا خلک الله تعالی ته تابع او مُنقاد دي، نو څکه نور مخلوق دوی ته تابع دی نور خو وخت دغسې ده، کوم اخلاص او صداقت چې مخکې و، هغه خو اوس بالکل محال ده چې موجود شي، خو بیا هم که انسان خپل وس سره سم د الله تعالی سره په خپل قول او عمل کې مخلص شو بیا به طالب ، مُلا،

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاجي، شيخ، صوفي او مجاهد ته هم هرسړی لاس په نام ولاړ وي، ددې مطلب دا نه دی چې موږ دا فکر وکړو چې ماته دې څوک لاس په نامه ولاړ وي، بلکې معنا يې داده چې الله تعالی به دعوی په زړه اثر غورځوي، کشر به يې هم ادب کوي او مشر هم، څوک چې الله تعالی ته تابع شي، بيا نو الله تعالی ورته خپل مخلوق او ملائکې تابع کوي. په حديثو کې ثابته ده چې: د طالب د پښو لاندې ملائکې وزرې غوړوي، هغه پاک مخلوق،انسانان، حشرات اونور حيوانات يې ټول تابع شي، لکه چې د ډېرو اولياء کرامو په حالاتو کې داسې راغلي دي.

څوک چې دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ تابع شي مخلوق به دده تابع شي

د مالک ابن دينار رَحِمَهُ اللهُ په هکله راغي چې: د ګرمي وخت و، دی له يوې ونې لاندې ويده و او مار پانه په خوله کې ورته نيولې او پکی (پنهکی) وربانده وهي. [تذکرة الاولياء فارسي چاپ ايران ص: ۶۸]

امام قشيري رَحِمَهُ اللهُ وايي: چې يو سړي راته قصه کوله ويل يې: يوځل حضرت ابراهيم ابن ادهم رَحِمَهُ اللهُ د يوباغ ساتنه (پيره) کوله زه ورغلم چې ګورم دی ويده دی او مار د نرګس ښکه را اخيستي اوپه ده باندې (پنهکی) وهي. [جامع کرامات الاولياء ج: ۱، ص: ۳۱۳]

سره له دې چې مار د انسان دښمن ده، هغه ورته تابع او پکی وربانډې وهي. څوک چې الله تعالی اودهغه له دين سره مخلص شي، نو بيا الله تعالی ورته هرڅه مُسخر کړي، دده په خزانو کې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خود هېڅ شی کمی نشته، نو بیا وګورئ ! چې زمونږ ستاسې په قول او عمل کې څومره اثر پیدا کوي، خو خبره په مونږ کې ده، چې که مونږ مخلص شو ، د الله تعالی رضا مو مطلب شي، که یوه خبره په صداقت وي، نو په دې یوه خبره کې به دومره اثر وي چې د جنت بنګلې به په لاس ورځي.

نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چې کله د بدر په میدان کې و، د جهاد مشوره یې چې عملي کوله، هلته ډېر تکلیف و، ځینو خلکو څه کمزوري وښودله، د انصارو کرامو څه خلک ورته رامخ ته شول، او ویې ویل چې: مونږ د بني اسرائیلو په شان نه یو، چې هغوی خپل پیغمبر حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ ته وویل: ﴿ فَاذْهَبْ أَنتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ ﴾ [سورة المائدة]

ژباړه: پس څه ته اوځې دې) رب ستا (یاته اومشر وررور اومربي ستا چې هارون دی) نوجنګ وکړئ تاسې دواړه بېشکه مونږ دلته ناست یو (له جنګه ، په انتظار دبري ستا)

نه ! مونږ داسې نه یو، بلکې مونږ به له تاته مخکې، شاته، ښي طرف او چپ طرف ته به هم جنګېږو، په دې یوه خبره رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دومره خوشاله شو چې حضرت عمر فاروق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ وایي چې: زما د ټول وخت عمل دې نه وای خو دا یوه خبره چې ما کړې وای.

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

نو په يوه خبره د خداى جَلَّ جَلَالُهُ رضا پيدا کېږي، په يوه خبره د رسول اللهﷺ رضا پيدا کېږي، په يوه خبره د الله تعالى ديدار پيدا کېږي. دا يوه کلمهٔ طيبه چې څوک په اخلاص ووايي سره له دې چې اويا يا اتيا کاله يې په کُفر کې تېر کړي وي، بيا هم ددغې يوې کلمې په برکت چې په اخلاص يې ووايي خداي پاک دومره لوريه او درنه گناه ورته ببښي او ددغې يوې کلمې په ويلو سره يې خپل دوست کړي، په يوه کلمه سره خپل ديدار ورکړي

که يو کافر يواځې کلمه ووايي او له دې سره متصل وفات شي، نور لمونځ اودس، زکات ، روژه ، حج او نور اعمال صالحه يې نه وي کړي، نو بيابه هم الله تعالى جنت ورته ورکوي. خپل ديدار او هغه نعمتونه به ورکوي کوم چې نورو جنتيانو ته يې ورکوي، خو شرط يې دادى چې دغه کلمه يې په رښتيا سره ويلې وي، که رښتونى نه وي په زرگونو تسبيحات چې ووايي، په زرگونو رکعته نفلونه وکړي، صدقات او خيراتونه وکړي له دې تولو سره سره انسان ته ديوې ذرې په اندازه خيرهم نه شي تر لاسه کېدلی ، ځکه چې هلته نيت خراب ده، اخلاص نشته

ضروري او مُهمه خبره داده چې ملگري يو بل ته متوجه وي ، که کوم وخت د شريعت مخالفت پکې ليدل کېږي بايد چې ورته يې ووايي. ملگري هم بايد دغه نصيحت په خان بوج ونه گڼي، که مونږ د شريعت په چوکاټ کې يو بل ته عيبونه په گوته کړو نو به خپله اصلاح منخ ته راځي. اوکه چېرې خپل عيب راته نه معلومېږي او دبل خبره هم راباندې بده لگيږي. غوږ نه ورته نيسو. په خان يې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوج ګټو نو بیا خو اصلاح کېدل محال (ناشوني) دي، کله چې مونږ له خدای جَلَّ جَلَالُهُ سره مخلص شو نو بیا به نصیحت هم اثر راباندې کوي، که مونږ یو بل ته څه خبره کوو په هغې کې به هم اثر وي او الله تعالی به ښه اثر وراباندې مرتب کړي

وَآخِرُ دَعْوَانَا أَنِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ.

وَصَلَّى اللّٰهُ تَعَالَىٰ عَلَىٰ خَيْرِ خَلْقِهِ وَنُوْرِ عَرْشِهِ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِيْنَ (آمِيْن)

Scanned with CamScanner

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library